روزنامه اقتصادی ایران
صدای بخش خصوصی ایران
جهان صنعت
چهارشنبه ۲۲ اسفند ۱۴۰۳ ■ ۱۱ رمضان ۱۴۴۶ ■ ۱۲ مارس ۲۰۲۵
سال بیست و یکم ■ شماره ۵۷۶۳ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

همزمان با درگیری‌های خونین در شمال غرب سوریه توافقی مهم حاصل شد
صلح جولانی با کوبانی
صفحه ۲

چندتصویر از اقتصاد کلان ۱۴۰۴

آمارها و نشانه‌های چندان مناسبی دیده نمی‌شود

جهان صنعت تحولات شتابان در سیاست خارجی ایران را نمی‌توان انکار کرد. این دگرگونی‌ها با گزینه‌هایی مثل ادامه وضعیت فعلی که نه جنگ نه صلح است و نیز جنگ با اسرائیل را دربر می‌گیرد که هرکدام از آنها می‌تواند بر اقتصاد کلان ایران پیامدهای خاص خود را داشته باشد. بر همین اساس است که سازمان برنامه و بودجه، برنامه رشد را تهیه و برای اجرا به سازمان‌ها ابلاغ کرده است

از طرف دیگر برخی نهادهای مدنی و همچنین نهادهای دولتی و مجلس نیز برای اینکه تصویری از اقتصاد کلان ایران داشته باشند اقدام به بررسی‌ها کرده و این را در دستور کار قرار داده‌اند

یکی از این پژوهش‌ها در یک کانال واتساپی به‌نام قواعد بازی منتشر شده است که می‌تواند چشم‌اندازی برای علاقه‌مندان به تحولات اقتصاد کلان و نیز برای فعالان اقتصادی باشد.

صفحه ۳

کارت زرد به میدری

مجلس از پاسخ وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به سوال نماینده پایداری‌چی‌ها قانع نشد

صفحه ۲

یارانه بلیت هواپیما از جیب بخش خصوصی

«جهان صنعت» تبعات اصرار دولت به تثبت قیمت بلیت هواپیما را بررسی کرد

صفحه ۱۰

یک ایده بسیار بد

سیاست‌های اقتصادی ترامپ در تیررس منتقدان برجسته جهانی

صفحه ۴

سرمقاله

سهم ایرانیان و حکومت از منابع کشور

محمدصادق جنان‌صفت

میلیون‌ها شهروند ایرانی این روزها با خشکسالی درآمدی روبه‌رو شده و باور دارند روزگارشان از نظر سطح درآمد و رفاه مادی باید بهتر از چیزی باشد که الان هست. بیشتر ایرانیان حالا و با توجه به روزگار تنگی که دارند یا باید باور کنند سرزمین ایران آنگونه که دهه‌هاست درباره‌اش گفته می‌شود کشور ثروتمندی نیست یا اینکه به این نتیجه می‌رسند که روش‌های اداره کشورشان کارآمد نیست و نتوانسته و نمی‌تواند ثروت‌های خدادادی این سرزمین را برای آنها قابل استفاده کند. واقعیت این است که اندازه‌گیری درآمد سرانه ایرانیان با کره‌جنوبی، با ترکیه و با عربستان در دهه۵۰ با درآمد سرانه امروزشان به آنها نشان می‌دهد در دوره‌ای وضعیت بهتری داشته‌اند و شهروندان می‌گویند چرا باید اینگونه باشد. نهادهای حاکمیتی در ایران دیر یا زود باید به این پرسش شهروندان پاسخ دهند که چرا ایرانیان روزگارشان نسبت به گذشته خودشان و نسبت به گذشته کشورهای همسایه بدتر شده است. نهادهای حاکمیتی چه پاسخ‌هایی دارند که بدهند؟ آنچه تا امروز از آنها شنیده شده این است که استکبار به رهبری آمریکا راه را بر اقتصاد ایران بسته و قصد داشته و دارد که دوباره به ایران برگردد و استقلال و آزادی آنها را بگیرد. آیا شهروندان این پاسخ را قبول دارند؟ برای اینکه به این پرسش یک جواب واقعی و منطبق با خواست مردم داده شود می‌توان یک نظرسنجی بزرگ برقرار کرد و پاسخ را به طور مستقیم از مردم گرفت. یک راه دیگر این است که ببینیم شهروندان ایرانی برای انتخاب اعضای مجلس و نیز برای برگزیدن رییس دولت چه میزان مشارکت داشته‌اند و روندها را بررسی کرد. نتیجه این راه دوم آشکار است: شهروندان تهرانی برای انتخابات مجلس بسیار مشارکت پایینی داشتند و نیز ۵۰درصد شهروندان ایرانی برای انتخابات ریاست‌جمهوری رای ندادند.

چه باید کرد؟ به پرسش شهروندان که حق مسلم آنهاست چه پاسخی باید داد؟ بررسی اقتصاد سیاسی ایران نشان می‌دهد مساله اصلی در این موارد عدم اعتماد عموم شهروندان نسبت به حکومتی است که عملکردش از شفافیت برخوردار نیست. در آینده چه رخدادهایی را باید دید؟ شهروندان سعی خواهند کرد به حکومت فشار بیاورند تا منابع اقتصادی‌ای را که در اختیار دارد به مردم منتقل یا برای رفاه آنها خرج کند ولی نمی‌توانند مطمئن باشند که حکومت سهم بزرگی از آن منابع را به طرق مختلف در جهت اولویت‌های خودش هزینه نمی‌کند. این است که کوشش می‌کنند منابع را هر طور شده از دست حکومت خارج کنند حتی اگر باعث اتلاف منابع بزرگی شود، مثل یارانه‌های پنهان ارز و بنزین. مردم روی پایین نگه داشتن قیمت این اقلام تاکید می‌کنند چون شک دارند که اگر قیمت بالا برود، پول بیشتری را می‌پردازند که به‌طور موثری در راه رفاه مردم خرج شود. باید در این مساله بسیار با اهمیت اندیشید و دنبال راه‌حل گشت.

نقدروز

چابهار مظلوم

«**جهان صنعت**»- توسعه منطقه مکران و بندر چابهار هر از چند گاهی به هر دلیلی بر سر زبان‌ها می‌افتد و جار و جنجالی به پا شده و سپس دوباره به فراموشی سپرده می‌شود. خبرهای پرشماری در همین چند ماه تازه سپری شده از سوی مدیران عالی‌رتبه دولت منتشر و حتی گفته شد که احتمال دارد این منطقه به عنوان پایتخت ایران انتخاب شود. این گزارش‌ها و خبرها اما در عمل به کار نمی‌آیند و هیچ اتفاق بزرگ و مثبتی برای توسعه این منطقه و به ویژه بندر مظلوم چابهار نمی‌افتد. تازه‌ترین خبر در این‌باره را یک فعال حمل‌ونقل ارائه و تصریح کرده که کشور هند برای بهره‌برداری از این بندر کاری نکرده است. این فعال بخش‌خصوصی باور دارد که گویا هند اصولا به دلایل سیاست خارجی ایران قصد ندارد تحرکی در این بندر را در دستور کار قرار دهد. برخی احتمال می‌دهند در حالی که جو بایدن سرمایه‌گذاری در چابهار را برای مقابله با توسعه بندر گوادر پاکستان لغو کرده بود احتمال دارد این لغو از سوی ترامپ منحل شده و سرمایه‌گذاری در چابهار به صف تحریم بپیوندد.

پرسش شهروندان این است که چرا نهادهای حاکمیتی باوجود اینکه همه و همه می‌دانند توسعه چابهار و توسعه منطقه مکران تا چه اندازه می‌تواند برای توسعه شرق ایران و توسعه کل کشور فایده داشته باشد چرا کاری برای توسعه آن انجام نمی‌دهند؟ به نظر می‌رسد نگاه به شرق به مثابه راهبرد سیاست خارجی و ادامه تنش با غرب به ویژه با آمریکا یکی از دلایل مهم و اصلی راکد ماندن فعالیت‌های سرمایه‌گذاری در این منطقه مهم است. از طرف دیگر نهادهای حاکمیتی اجازه حضور گسترده بخش‌خصوصی برای سرمایه‌گذاری در این منطقه را نخواهند داد زیرا هراس دارند که بخش‌خصوصی در این بندر به نیروی نخست تبدیل شود. حالا چه باید کرد؟ یک راه این است که سیاست خارجی را به سویی سوق دهیم که در انتهای راه سرمایه‌گذاری در این منطقه را آزاد کند، یک راه دیگر این است که نهادهای حاکمیتی در بالاترین سطح اجازه دهند بخش‌خصوصی ایران کنسرسیوم متشکل از شرکت‌های حمل‌ونقل، سرمایه‌گذاری و نهادهای توسعه‌ای تشکیل دهد و این کنسرسیوم اجازه داشته باشد با شرکت‌های خارجی علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری مشارکت کرده و چابهار مظلوم را از غربت درآورند. آیا قرار است چابهار تا ابد منتظر بماند تا شرایط جمهوری اسلامی ایران به ثبات در جذب سرمایه‌گذاری خارجی برسد؟ در دنیایی که مزیت‌های طبیعی و خدادادی با سرعت برق و باد در پیمان‌های چند جانبه از یک منطقه به منطقه دیگر کوچ می‌کنند منتظر ماندن کار غیرمنطقی است.

پیشنهاد می‌شود بخش‌خصوصی ایران یک مطالعه کارشناسانه و دقیق و بهنگام از امروز و فردای چابهار را در دستور کار قرار دهد و راهی برای تحرک بیشتر فراهم کند. نهادهای حاکمیتی نیز اگر نمی‌توانند در این مسیر به بخش‌خصوصی کمک کنند بهتر است راه را برای سرمایه‌گذاری آنها باز کنند. استفاده نکردن از مزیت‌های جغرافیایی بدترین ظلمی است که به چابهار می‌شود.

تحلیل

استراتژی صفر خالص

فائزه هدایت نظری*

امروزه توجه به تغییرات اقلیمی و بحران‌های زیست‌محیطی ناشی از آن به یکی از مهم‌ترین چالش‌های جهانی تبدیل شده است، بنابراین پیرو توافقنامه پاریس در این خصوص «موسسه جهانی منابع» سناریوی کاهش ۵۰درصدی نشر کربن تا سال ۲۰۳۰ و صفر شدن آن یا صفر خالص (Net-Zero) تا سال ۲۰۵۰ را مطرح کرده است.

برای تحقق این مهم تمرکز بر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در کنار اقدامات کلیدی نظیر ارتقای بهره‌وری انرژی و منابع، کاهش تولید و انتشار انواع آلاینده‌ها (به‌ویژه گازهای گلخانه‌ای) و پسماندهای صنعتی و همچنین استفاده از فناوری‌های جذب کربن باید در دستور کار صنایع قرار گیرد. به این ترتیب با عنایت به اهمیت تحقق هدف صفر خالص در ایران، شاهد آن هستیم که کسب‌وکارهای مختلف به‌خصوص فعالان بخش صنعت به طور فزاینده‌ای در تلاش هستند تا هرچه سریع‌تر بتوانند استراتژی‌های خود را با این هدف همسو کنند. در این مطلب مراحل بلوغ کسب‌وکارها در مسیر تحقق هدف صفر خالص بررسی شده و در سطوح مختلف بلوغ‌یافتگی کسب‌وکارها آموزه‌های کاربردی کلیدی برای مدیران ارائه می‌شود:

مرحله اول (تدوین استراتژی سازمان) واکنشی (Reactive): در این سطح هدف تحقق صفر خالص به طور عمده از استراتژی سازمان جداست و ارتباط چندانی با اهداف سازمانی پیدا نکرده است و تنها به مواردی مانند بازاریابی، انطباق و گزارش‌دهی محدود می‌شود.

گسترش‌یافته (Expanded): در این سطح ارتباط واضح و مشخصی بین صفر خالص و استراتژی سازمان ایجاد می‌شود و آگاهی از پیامدهای آن برای کسب‌وکار و وظایف آن افزایش می‌یابد.

متصل (Connected): در این سطح جریان‌های کاری به خوبی با هدف صفر خالص متصل شده و اطمینان می‌دهند که کسب‌وکار و وظایف اصلی آن با پیامدهای استراتژیک صفر خالص همراه بوده است.

ادغام شده (Embedded): در این سطح هدف صفر خالص به طور کامل در استراتژی سازمان ادغام و نهادینه شده است و کلیه واحدهای سازمانی مسوولیت اجرای آن را برعهده دارند.

آموزه کلیدی: استراتژی صفر خالص را به طور مستقیم با اهداف کلیدی کسب‌وکار و ارزش‌های سازمانی مرتبط کنید تا از حمایت گسترده‌تر در سازمان برخوردار شود.

مرحله دوم (ساختار حکمرانی سازمان) ناپیوسته (Disjointed): در این سطح هدف صفر خالص در ساختار حکمرانی سازمان به صورت محدود وارد شده و نقش‌ها و مسوولیت‌های اعضای سازمان در این خصوص نامشخص است.

ادامه در صفحه ۶

صدای مدیران

خروج سریع از ۳بحران حساس

سیدمسیح علوی*

ایران درگیر سه بحران به هم پیوسته است؛ ناترازی برق با کسری پیش‌بینی‌شده ۳۰هزار مگاواتی در سال۱۴۰۴، مصرف بنزین دو برابر میانگین جهانی، آلودگی هوای کلانشهرها که سلامت عمومی را به خطر انداخته است. این چالش‌ها زنجیره‌ای از مشکلات اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی را به‌دنبال دارند اما راه‌حلی هوشمندانه وجود دارد؛ گسترش خودروهای برقی. این فناوری می‌تواند مصرف سوخت را کاهش دهد، آلودگی را مهار کند و شبکه برق را پایدارتر سازد. با این حال، دولت به‌تنهایی نمی‌تواند این تحول را پیش ببرد. دو مسیر موازی لازم است؛ توسعه خودروهای برقی، آزادسازی بازار برق از انحصار توانیر. متن پیش‌رو نشان می‌دهد که چگونه این هم‌افزایی می‌تواند ایران را از این سه بحران نجات دهد.

ناترازی برق؛ بحرانی که نفس اقتصاد ایران را بریده است

صنعت برق ایران در لبه پرتگاه است. پیش‌بینی‌ها از کسری ۳۰هزار مگاواتی در سال۱۴۰۴ حکایت دارند یعنی یک‌سوم نیاز کشور تامین نمی‌شود. رشد ۷- ۶درصدی تقاضا، ناتوانی در افزودن ۶هزار مگاوات ظرفیت سالانه، مدیریت متمرکز ناکارآمد که منابع را با چانه‌زنی تخصیص می‌دهد، ریشه این بحرانند. افزایش درآمد از قیمت‌گذاری برق هم نتوانسته اقتصاد بیمار این صنعت را نجات دهد چراکه مدیریت درآمدها ناکارآمد است. نگران‌کننده‌تر بی‌توجهی عمومی به این فاجعه است. بدون تبدیل این دغدغه به حرکت ملی، خاموشی‌های گسترده و تبعات آن گریزناپذیر خواهد بود.

مصرف بنزین؛ سوختن منابع و آلوده‌کردن شهرها

مصرف بنزین ایران یک فاجعه دیگر است. میانگین روزانه ۱۲۱میلیون لیتر در سال۱۴۰۳، با سرانه ۱/۴لیتر در روز، دو برابر هدف قانون توسعه حمل‌ونقل است.

این رقم در نوروز۱۴۰۳ به ۱۵۲میلیون لیتر رسید، ۱۳میلیون خودروی فرسوده، یارانه سوخت، افزایش سفرها مقصران اصلی‌اند. این مصرف بی‌رویه، آلودگی هوا را تشدید کرده، مرگ‌ومیر و بیماری‌های تنفسی را افزایش داده، نظام سلامت و ذخایر ارزی را تحت فشار گذاشته است. هر لیتر بنزین سوخته، منابع محدود را نابود و هزینه‌های پنهان را به کشور تحمیل می‌کند.

خودروهای برقی؛ ناجی سه‌گانه بحران

بر همین اساس خودروهای برقی می‌توانند این سه بحران را حل کنند. هر خودرو سالانه ۸ تا ۱۰هزار لیتر بنزین صرفه‌جویی و مصرف سوخت فسیلی خودروها را حذف می‌کند. این صرفه‌جویی توسعه سوخت‌های نیروگاهی را ممکن می‌سازد، با مدیریت بهتر آلایندگی در خارج از شهرها، آلودگی کلانشهرها را با استفاده از استانداردهای جهانی و فناوری‌های پیشرفته کاهش می‌دهد.

ادامه در صفحه ۳

تریبون بورس

سرمایه‌گذاری در سایه عدم قطعیت

علی مشکانی*

بازار ایران این روزها در تلاطم چالش‌های چندوجهی قرار دارد که تصمیم‌گیری را برای سرمایه‌گذاران حقیقی به آزمونی پیچیده تبدیل کرده است. نامه اخیر دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا به رهبری و پاسخ منفی به مذاکره، چشم‌انداز فشارهای خارجی و تشدید احتمالی تحریم‌ها را پررنگ‌تر کرده است. در داخل نیز تغییر سکاندار وزارت اقتصاد و ابهام در سیاست‌های آتی، همراه با تداوم نرخ بهره بالا از سوی بانک مرکزی، فضایی از ریسک و فرصت توامان پدید آورده است. این یادداشت، راهبردی عمل‌گرایانه و متعادل برای سرمایه‌گذاری در این شرایط ناپایدار ارائه می‌دهد، با نگاهی به ظرفیت‌های نوظهور بازار.

سبد سرمایه‌گذاری؛ تنوع، کلید مدیریت ریسک

در مواجهه با تورم فزاینده، نوسانات ارزی و محدودیت‌های ساختاری، طراحی سبدی متنوع و محافظت‌شده ضروری است. پیشنهاد من ترکیبی از دارایی‌های زیر است:

طلا و سکه: سپری سنتی در برابر افت ارزش پول ملی و تورم، با نقدشوندگی مطلوب و هزینه‌های متنوع نگهداری.

صندوق‌های درآمد ثابت: ابزاری کم‌ریسک با بازدهی قابل اتکا که در شرایط نرخ بهره بالا، نقدینگی را ایمن نگه می‌دارد

دلار: گزینه‌ای برای پوشش ریسک ارزی، هرچند با ملاحظات مرتبط با بازار غیررسمی.

پول نقد: ذخیره‌ای استراتژیک به صورت ریال، برای بهره‌گیری از فرصت‌های کوتاه‌مدت در افت قیمت‌ها.

سهام: بخشی از سبد که با انتخاب هوشمندانه، ظرفیت رشد و ثبات را توامان دارد.

رمز ارز: دارایی‌های دیجیتال، به عنوان جایگزینی نوین برای حفاظت از ارزش و بهره‌مندی از پتانسیل رشد جهانی.

این ترکیب باید با توجه به تحمل ریسک سرمایه‌گذار و تحولات بازار چیده شود اما محوریت آن بر تنوع و کاهش آسیب‌پذیری استوار است.

انتخاب سهام؛ دقت در اولویت

بازار سرمایه تحت فشار سیاست‌های کلان و تکانه‌های خارجی است و گزینش سهام نیازمند وسواس بیشتری است. با این حال نشانه‌ها حاکی از آن است که این هفته بازار به تعادل نسبی دست می‌یابد و از افت بیشتر در امان می‌ماند؛ فرصتی که می‌تواند برای بازبینی سبد سهام مغتنم باشد. پیشنهاد من بر سه محور متمرکز است

سهام بنیادی بزرگ با پشتوانه دولتی: شرکت‌هایی با پایه مالی مستحکم، پشتیبانی دولت و جریان سودآوری پایدار، اغلب در حوزه‌های پتروشیمی، فلزات اساسی یا پالایشی که نقدشوندگی بالا و تاب‌آوری در برابر تکانه‌ها را تضمین می‌کنند.

پرهیز از سهام اهرمی: گزینه‌هایی با حساسیت زیاد به نرخ بهره و نوسان‌پذیری بالا، مانند برخی واسطه‌گران مالی یا شرکت‌های کوچک سرمایه‌گذاری که در این شرایط به دلیل هزینه‌های مالی سنگین نامناسب هستند.

سهام با ارزش بازار کوچک (گزینشی): بنگاه‌هایی با ارزش بازار پایین که از تحولات اخیر، مانند افزایش سرمایه صنایع بزرگ، سود می‌برند. معیار گزینش شامل پیوند با زنجیره تولید صنایع کلیدی، ظرفیت رشد در پی افزایش تقاضا و ثبات نسبی در بازار است. این گروه، با وجود نقدشوندگی محدودتر باید با احتیاط برگزیده شود

در این برهه که ابهام در سیاستگذاری اقتصادی و فشارهای خارجی بر بازار سنگینی می‌کند، سرمایه‌گذاران حقیقی نیازمند راهبردی هستند که احتیاط را با چابکی تلفیق کند؛ سبدی متشکل از طلا، صندوق‌های درآمد ثابت، رمز ارز و نقدینگی، در کنار سهام بنیادی بزرگ و گزینه‌های منتخب با ارزش بازار کوچک می‌تواند هم ارزش دارایی را پاس دارد و هم از ظرفیت‌های بازار بهره جوید. پایش مستمر تحولات و شکیبایی هوشمندانه، رمز ماندگاری در این شرایط خواهد بود.

* کارشناس بازارهای مالی

در صفحات دیگر بخوانید

۴ موضوع باغات محرمانه شد!
۸ رشد قارچ‌گونه کارگاه‌های کوچک
۱۱ بورس در میانه بحران
۱۳ بهینه‌سازی انرژی، بدون اما و اگر
۱۲ گلایه از سیطره دولت بر اقتصاد
۱۵ مسیریابی توسعه توریسم دریایی
۳ شهر فرودگاهی یا فرودگاه

پرسش روز

پرسش از کاهش درآمدهای دولت

یکم- بودجه سال۱۴۰۴ از همه سو در معرض آسیب‌های جدی است. این آسیب به ویژه در بخش درآمدی قابل لمس بوده و می‌تواند مایه نگرانی باشد. می‌توانید بگویید این آسیب‌هایی که می‌گویید از کدام سو است؟ واقعیت این است که تازه‌ترین درخواست از سوی وزیر جهاد کشاورزی برای کاهش مالیات بر کالاهای کشاورزی است. مگر وزیر جهاد کشاورزی چه خواسته است؟ وی از معاون اول رییس‌جمهور خواسته است در بودجه۱۴۰۴ تجدیدنظر شده و مالیات بر کالاهای کشاورزی همان یک‌درصد باشد.

دوم- دیگر از کدام ناحیه قرار است درآمدهای دولت در بودجه با آسیب جدی مواجه باشد؟ در روزهای گذشته و پس از آنکه مطابق دستور هیات نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام قیمت دلار برای واردات کالاهای اساسی از ۳۷۵۰۰تومان به ۲۸۵۰۰تومان کاهش یافت، حالا برخی به این مساله پرداخته‌اند که دولت باید دلارهایی که برای تعرفه واردات در نظر گرفته است را نیز از دلار توافقی به دلار ۲۸۵۰۰تومانی کاهش دهد. این به معنای کاهش بزرگ از محل مالیات بر واردات است.

سوم- حالا دولت چه نظری دارد؟ واقعیت این است که دولت باید نخست یک تذکر جدی به وزیر جهاد کشاورزی بدهد که برای بخش خودش می‌خواهد بودجه را دور زده و قیمت کالاهای کشاورزی را تثبیت کند تا بگوید توانسته قیمت‌ها را در حد پایین‌تر از نرخ تورم نگه دارد.

کار بعدی دولت این است که به همه نهادهای حاکمیتی هشدار دهد با توجه به آسیب‌های جدی که منابع درآمدی دارند نباید انتظار داشته باشند همه هزینه‌های تصویر شده در قانون بودجه، محلی برای پرداخت داشته باشند. دولت چهاردهم باید ضمن اینکه انسجام درونی داشته باشد و معاون اول نیز جواب منفی به وزیر جهاد کشاورزی بدهد، راه‌های نفوذ به درآمدهای بودجه را نیز ببندد.

چهارم- آیا از ناحیه دیگری بودجه آسیب‌پذیر خواهد بود؟ بله. پیش‌بینی می‌شود درآمدهای صادرات نفت نیز به دلیل سختگیری‌های ترامپ محقق نشود.

جهان صنعت
سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت
۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴
۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴
۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶
سازمان آگهی شهرستان ها
از سراسر کشور
نماینده فعال می پذیرد
www.jahanesanat.ir

دیپلماسی

محمدرضا عارف، معاون اول رییس‌جمهور:

دیپلماسی ایران‌شناسی یعنی حاکمیت صلح

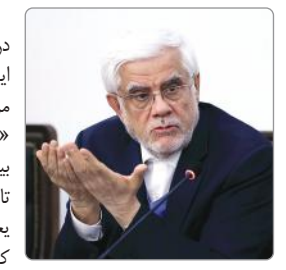

ایلنا – معاون اول رییس‌جمهور در آیین تودیع و معارفه رییس بنیاد ایران‌شناسی پس از گرامیداشت یاد مرحوم حسن حبیبی خاطرنشان کرد: «در فرمایشات مقام معظم رهبری و بیانیه گام دوم بر مرجعیت زبان فارسی تاکید شده است. مرجعیت زبان فارسی یعنی اعتلای ایران. به کشورهای منطقه که سفر می‌کنیم، از ایرانی بودن احساس غرور می‌کنیم. افتخار می‌کنند که با ایران تمدن مشترک دارند. باید هم در زبان فارسی که راهبرد کشور مرجعیت علمی است یکی هم بحث ایران کار شود. با بیان اینکه «ما بحث‌های مفصلی درخصوص موسسه ایران‌شناسی داشتیم»، گفت: «امروز ما با مساله ایران‌هراسی روبه‌رو هستیم که ظلم به تمدن است. تمدن ایرانی و فرهنگ ایرانی، راه نجات بشریت درکنار اسلام است. فرهنگ ایران و فرهنگ اسلام را جدا نمی‌کنیم. کلمه ایران یعنی ایرانِ اسلامی. نتیجه تمدن غرب می‌شود غزه؛ نتیجه تمدن ایران یعنی افتخار و غرور.» محمدرضا عارف با تاکید بر اینکه «ایران‌هراسی به صورت کاذب توسط مدعیان تمدن تحمیل شده»، گفت: «ما راهی نداریم جز اینکه با زبان آنان و با استفاده از افرادی که این تمدن را می‌شناسد گند مساله را حل کنیم. توصیه ما عموما این بود که چند چهره شاخص برجسته بین‌المللی را دعوت کنیم به ایران بیایند. تجربه خود من در کنفرانس‌هایی که از استادان بنام دعوت می‌کردیم، عموما وقتی از ایران می‌رفتند بالای ۹۰درصد نظر آنان عوض می‌شد.» معاون اول رییس‌جمهور گفت: «باید قدر نخبگان در جامعه دانسته شود. کشورهای اوراسیا و کشورهای اکو و کشورهای منطقه و کشورهای اسلامی اولویت اول هستند که ایران را به آنان معرفی کنیم. گاهی کشورها عربی تحت تاثیر فرهنگ تحمیلی هستند و واژه ایران‌هراسی را به صورتی در آن حس می‌کنیم. گاهی در مذاکرات خصوصی حس می‌کنیم تحت تاثیر آن واژه هستند. وقتی یک کشور اسلامی می‌پرسد که آیا دنبال سلاح هسته‌ای هستید، قابل تعجب است. برای ما یک قطره خون هم ارزش دارد. این فرهنگ ایرانی نمی‌تواند به سراغ سلاح هسته‌ای برود. در ذات فرهنگ ایرانی است که باید کسب علم کند و از فناوری پیشرفته حداکثر استفاده را ببرد. فناوری هسته‌ای را در جهت اعتلای انسانیت و رفع مشکلات جامعه باید استفاده کنیم. در این زمینه نه با کسی مشورت می‌کنیم و نه دستور می‌گیریم. هرچه به دست آوردیم، در اختیار همه قرار می‌دهیم.» او تاکید کرد: «غربی‌ها باید توجه کنند که اسناد بالادستی ما به تایید یک مرجع دینی می‌رسد. غربی‌ها مرجعیت را در اسلام و شیعه درک نمی‌کنند. باید دیپلماسی ایران‌شناسی را جلو ببریم. آقای دکتر صالحی این مسوولیت با شماست. یکی از اولویت‌های ما دیپلماسی ایران‌شناسی است. این یعنی ارتقای اخلاق و معرفت در دنیا. این یعنی حاکمیت صلح. تمدن ایرانی همواره با صلح عجین بوده است.» او خاطرنشان کرد: «در طول این ۵۰ سال هم همواره نشان دادیم. با هیچ‌کس دعوایی را شروع نکردیم اما با هیچ احدی که کوچک‌ترین نگاهی به یک سانتی از زمین ما دارد، کنار نمی‌آییم. مدافعین قدری هستیم. یک جوان ۱۴ساله ما می‌تواند با یک دسته نیروهای سازمان‌یافته و آموزش‌یافته غرب روبه‌رو شود. این تمدن ایران است.» عارف در پایان با تاکید بر اینکه «ما اهل صلح هستیم»، گفت: «ما دنبال توسعه دانش خود در همه جوانب هستیم. این هم در سند چشم‌انداز آمده است. برای این وظیفه ملی باید دیپلماسی ایران‌شناسی به کمک دیپلماسی سیاسی بیاید. هم عرض این دو، دیپلماسی علمی است.»

کریس رایت، وزیر انرژی آمریکا:

ترامپ دنبال افزایش تحریم‌های نفتی ایران است

ایسنا– سیاست‌های خصمانه واشنگتن در قبال ایران ادامه دارد و در ادامه آن وزیر انرژی آمریکا گفت که دولت ترامپ قصد دارد تحریم‌هایی را علیه ایران اعمال کند که به ویژه تولید نفت این کشور را هدف قرار می‌دهد. کریس رایت، وزیر انرژی ایالات‌متحده با ادعای اینکه در اولین دوره ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ میزان صادرات نفت ایران به سطوح بسیار کمی کاهش یافت، اعلام کرد: «اکنون دولت ترامپ به دنبال اعمال تحریم‌هایی علیه ایران است تا به‌ویژه تولید نفت این کشور را هدف قرار دهد.» او در ادامه گفت که جو بایدن رییس‌جمهور پیشین آمریکا اگرچه تحریم‌های ایران را لغو نکرد، اجرای آنها را متوقف کرد. رایت افزود: «این به نوبه خود، باعث غنی‌تر شدن ایران و به یک‌سری پیامدهای دیگر منجر شد. اکنون دیدیم که با حوثی‌ها، حزب‌الله و حماس چه اتفاقی افتاده است. برعکس، ترامپ به دنبال توقف هرج‌ومرج است بنابراین ممکن است ایالات متحده تحریم‌هایی را اعمال کند.» وزیر انرژی آمریکا مدعی شد: «اکنون این سوال مطرح است که آیا ما می‌توانیم از عهده کاهش صادرات نفت ایران برآییم؟ قطعا!» دونالد ترامپ از زمان روی کار آمدن دوباره خود در کاخ سفید باوجود ادعاهایش مبنی بر اینکه دیپلماسی را در تعاملات بین‌المللی خود ترجیح می‌دهد، تلاش کرده تا به هر طریق ممکن فشارها بر ایران را افزایش دهد. او مدعی است که خواهان مذاکره با جمهوری اسلامی ایران به منظور حل‌وفصل اختلافات، به‌ویژه در رابطه با برنامه هسته‌ای ایران است. رهبر معظم انقلاب اسلامی روز شنبه در دیدار سالانه رمضانی سران قوا و جمعی از کارگزاران نظام گفتند: اصرار برخی دولت‌های قلدر برای مذاکره، به منظور حل مسائل نیست بلکه برای تحکم و تحمیل توقعات خودشان است. جمهوری اسلامی ایران قطعا توقعات آنها را نخواهد پذیرفت. ایشان خاطرنشان کردند که غرب مدعی است ایران به تعهدات خود در برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) عمل نکرد اما این، آنها بودند که تعهدات خود را زیر پا گذاشتند.

شماری از اعضای شورای امنیت خواستار شدند

بررسی ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران در نشست محرمانه

ایرنا– با وجود تاکید مقامات جمهوری اسلامی ایران مبنی بر ماهیت صلح‌آمیز فعالیت‌های هسته‌ای کشور، شورای امنیت سازمان ملل در یک نشست محرمانه موضوع افزایش سطح غنی‌سازی اورانیوم در ایران را بررسی می‌کند. دیپلمات‌ها می‌گویند که شورای امنیت سازمان ملل روز چهارشنبه درمورد افزایش ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران که ادعا می‌شود به سطح تسلیحاتی نزدیک شده، پشت درهای بسته تشکیل جلسه خواهد داد. این در حالی است که مقام‌های جمهوری اسلامی ایران همواره تاکید می‌کنند که فعالیت‌های هسته‌ای کشور ماهیت کاملا صلح‌آمیز دارد و سلاح هسته‌ای هیچ جایی در دکترین دفاعی ایران ندارد. خبرگزاری رویترز گزارش داد: درخواست برگزاری این نشست توسط ۶ عضو از ۱۵ عضو شورای امنیت، شامل فرانسه، یونان، پاناما، کره‌جنوبی، انگلیس و ایالات متحده مطرح شد. به گفته دیپلمات‌ها، آنها همچنین از شورا می‌خواهند که درباره تعهد ایران به ارائه اطلاعات لازم برای شفاف‌سازی موضوعات باقیمانده در رابطه با ادعای وجود مواد هسته‌ای اعلام‌نشده در چندین مکان در ایران به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بحث کند. هیات ایران در سازمان ملل در نیویورک به درخواست رویترز برای اظهارنظر درباره نشست برنامه‌ریزی شده شورای امنیت پاسخ نداد.

مجلس از پاسخ وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به سوال نماینده پایداری‌چی‌ها قانع نشد

کارت زرد به میدری

گروه سیاسی– پایداری‌های پارلمان که در این چند هفته گذشته و به‌ویژه از نیمه اسفندماه پروژه‌ای تازه را علیه دولت پزشکیان کلید زده‌اند، روز گذشته نیز با نخستین کارت زردی که به یکی از وزیران کابینه دادند، یک گام دیگر نیز در مسیر رویارویی با دولت و اعمال فشار به اعضای کابینه پیش رفتند و روشن نیست تندروهای مجلس در این چند روز پایانی سال، چه برنامه دیگری برای دولت دارند.

نخستین کارت زرد مجلس به دولت پزشکیان اما دیروز در حالی مقابل چشمان وزیر کار قرار گرفت که کامران غضنفری به عنوان یکی از اعضای جبهه پایداری تهران در مجلس احمد میدری را به صحن علنی مجلس کشانده بود تا از او درباره انتصاباتش سوال کند. سوالی که اگرچه مخاطبش وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بود اما مضمونی کاملا سیاسی داشت و مشخصا به موضوع به‌کارگیری چند چهره اصلاح‌طلب در بدنه وزارت کار مربوط بود. جالب آنکه تغییرات مدیریتی و انتصابات وزیر کار که به زعم این نماینده منتسب‌به جبهه پایداری «جابه‌جایی‌های مشکوک» بوده، محور اصلی این سوال بود و درنهایت نیز باوجود توضیحاتی که احمد میدری درباره انتصاباتش به نمایندگان ارائه کرد، اکثریت مجلس به او رای منفی داده و اعلام کردند که از توضیحاتش قانع نشده‌اند.

■ اتهامات به وزیر کار

کامران غضنفری که در ابتدای روند بررسی این طرح سوال درباره «علت برخی جابه‌جایی‌های مشکوک در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی» مدعی شد «طی دو، سه هفته اخیر افرادی واسطه شدند که من سوالم را پس بگیرم اما نپذیرفتم»، در ادامه خطاب به وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی گفت: «رهبر معظم انقلاب «فتنه ۸۸» را خط قرمز بیان کردند اما آیا شما چنین خط قرمزی را رعایت کردید؟! فردی که مدیرعامل شستاست با حضور در لیست انتخاباتی حزب مشارکت وارد مجلس ششم بود و از تحصن‌کنندگان مجلس ششم و امضاکنندگان نامه معروف به جام زهر خطاب به رهبری بوده است.» او همچنین مدعی شد: «بنابر گزارش‌های مختلف، این فرد و همسرش تابعیت مضاعف دارد بنابراین انتصاب او مغایر قانون انتصاب اشخاص در مشاغل حساس است؛ آیا شما دغدغه‌های مقام معظم رهبری را رعایت کردید؟!» غضنفری بار دیگر میدری را خطاب قرار داد و گفت: «از شما در کمیسیون درباره سوابق این فرد سوال کردم که گفتید این مسائل مربوط به گذشته است و تمام شده؛ حال اینکه در سوابق افراد این مسائل گذشته در نظر گرفته می‌شود.»

این نماینده منتسب‌به جبهه پایداری همچنین مدعی شد: «بنابر برخی گزارش‌ها، رییس هیات تخلفات اداری وزارت کار کسی است که در نهاد ریاست‌جمهوری دولت شهید رییسی، پرونده تخلف داشته است، همچنین کسانی را به عنوان رییس صندوق بیمه روستاییان و عشایر و مدیرکل حوزه نظارتی و رییس مرکز نظارتی و بازرسی و مدیرکل روابط عمومی کسانی معرفی کردید که پاسخ استعلام آنها منفی بوده است.» او اضافه کرد: «مشاور عالی شما در مسوولیت‌های اجتماعی، کسی است که در مراسم برخی روزنامه‌نگاران و خبرنگاران شرکت کرده که در آن، برخی افراد بدون حجاب بوده و او عکس‌العملی نشان نمی‌دهد.»

غضنفری همچنین گفت: «وزیر می‌گوید انتصابات سیاسی نبوده و بدون نگرش سیاسی انجام شده؛ حال اینکه بنابر برخی گزارش‌ها، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری آتی صبا در «فتنه ۸۸» نقش داشته، آیا انتصاب ایشان سیاسی نبوده؟! رییس صندوق بازنشستگی کشوری که معاون اقتصادی وزیرکار دولت روحانی بوده، برای او بدون جواب استعلام حکم زده شده است. آیا این انتصاب نیز سیاسی نیست؟!» این نماینده مجلس گفت: «آقای جلایی‌پور که بازداشتی «فتنه ۸۸» بوده، کنار وزیر چه‌کار می‌کند؟! مدیرعامل صندوق فولاد بعد از «فتنه ۸۸» نامه‌ای وقیحانه و گستاخانه که در یکی از روزنامه‌ها منتشر شد، داشته است.» او گفت: «آقای وزیر آیا این افراد ازسوی آقای ربیعی، وزیر کار دولت حسن روحانی و یار غار میرحسین موسوی به شما معرفی شده یا گزینه‌های خودتان هستند؟!» غضنفری در پایان ابراز امیدواری کرد که با کارت زرد مجلس، وزیر در انتصابات تجدیدنظر کنند.

■ پاسخ وزیر کار به اتهامات

احمد میدری که به منظور پاسخگویی به سوال کامران غضنفری در صحن حاضر شده بود، در ابتدای سخنانش با تشریح وظایف وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و گستردگی حوزه اختیارات این وزارتخانه، گفت: «هرگونه سیاست‌زدگی در انتصاب این مدیران پیامدهای مخربی را بر کل نظام اداری و خدمات دولتی به‌جا می‌گذارد.» وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین با اشاره به مسوولیت وزارت تحت امرش در مدیریت شرکت‌های بزرگ اقتصادی ایران نیز تاکید کرد که «این شرکت‌ها موتورهای اقتصادی هستند و اگر سیاسی اداره شوند، اقتصاد ایران را به رکود می‌کشانند.» او تصریح کرد: «در زمینه انتصاب مدیران کل فرآیندی را که ما از ابتدای دولت چهاردهم در این وزارتخانه دنبال کردیم، چند مرحله‌ای بوده است؛ اول، شرایط احراز را تعریف کردیم. به این شکل که برای مدیریت کسانی که حداقل پنج سال سابقه کار داشته باشند، برای ریاست اداره‌ها فراخوان داده شد. در این فراخوان‌ها با نیروهای متخصص مصاحبه کردند و بعد از مصاحبه سه تن از آنها انتخاب شدند و به کانون‌های ارزیابی فرستاده شدند و کانون‌های ارزیابی آنها را از نظر صلاحیت مدیریتی بررسی کردند و بعد با سه نفر از این برگزیدگان شخصا مصاحبه کردم و یک نفر به عنوان مدیرکل با هماهنگی مسوولان استان‌ها انتخاب شد.» وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از نمایندگان حاضر در صحن خواست که گواهی بدهند آیا انتصاب مدیران کلی منصوب شده‌اند، سیاسی بوده یا غیرسیاسی و در ادامه گفت: «در کشورهایی که انتخابات دارند، نظام اداری تحت سیطره نظام سیاسی است و هر وقت که انتخابات برگزار می‌شود، مدیران در سطح گسترده تغییر پیدا می‌کنند و در ایران حتی مدیران مدرسه هم تغییر پیدا می‌کنند. سیاست‌زدگی در نظام اداری ایران زیاد است و این مشکلی است که در نظام اداری کشور داریم. این مسئله‌ای است که ما ۱۰۰سال اسیرش هستیم و بعد از انقلاب که تاثیرات مثبت بسیار زیادی هم داشته، این درد عمیق‌تر شده است.» وزیر کار ادامه داد: «۱۰۰درصد تولید ریل کشور در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی صورت می‌گیرد که اگر این شرکتی که تولید ریل را انجام می‌دهد، یعنی ذوب آهن اصفهان، سیاسی اداره شود نه‌تنها در انجام وظایف خود ناتوان خواهد بود بلکه ضربه اساسی به صنعت ساختمان و صنعت ریلی کشور وارد خواهد کرد.» او اضافه کرد: «۷۷درصد حمل‌ونقل نفت کشور نیز توسط شرکت‌های تابع وزارتخانه صورت می‌گیرد. هرگونه سیاست‌زدگی در اداره شرکت ملی نفتکش ایران ضربه اساسی به صادرات نفت ایران می‌زند، همچنین تمام صادرات ایران توسط شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی صورت می‌گیرد. آیا ما این شرکت را در شش ماه گذشته به صورت سیاسی اداره کردیم؟!» او ادامه داد: «۴۴درصد لاستیک کشور در شرکت‌های تابع صورت می‌گیرد؛ چرا تغییر مدیریتی داده نشده و ما با وسواس در انتخاب مدیران رفتار کردیم؟! هرگونه ناکارآمدی در این وزارتخانه تاثیر مستقیم بر زندگی همه مردم ایران به‌جا می‌گذارد.» میدری همچنین با تاکید بر اینکه «تمامی استعلامات مربوط به مدیرعامل شستا انجام شده»، گفت: «پس هر سه مرجع نظارتی کتبا تایید کردند و تاییدیه آن را نیز من رویت کردم و می‌توانم در اختیار هیات‌رییسه مجلس هم قرار بدهم. از نظر رعایت ملاحظات قانونی تمام نکات برای انتصاب‌ها رعایت شده است اما در مورد مدیرعامل شستا و انتخاب‌هایی که آنجا صورت گرفته، من خیلی صریح خدمتتان عرض کنم که ایشان ۱۵سال بعد از دوره نمایندگی، مدیر شرکت‌های مختلف شستا بوده و قائم مقام کنونی او، ۲۵سال در شستا کار کرده است. مدیرعامل این شرکت کسی است که هیچ حرکت سیاسی بعد از دوره نمایندگی نداشته است. ایشان کار حرفه‌ای انجام داده و فارغ‌التحصیل دانشگاه سوئد است. قبل از که اینجا بیاید، هیچ تابعیتی نه خودش و نه خانواده‌اش ندارند و کسی است که درآمد ۱۲هزار دلاری را رها کرده و در سقف مصوب مجلس کار می‌کند. ما به تمام فرامین مقام معظم رهبری گوش داده‌ایم.» باوجود تمامی این توضیحات احمد میدری اما درنهایت نمایندگان با ۹۹رای موافق، ۱۳۷رای مخالف و ۴رای ممتنع از ۲۴۰رای ماخوذه اعلام کردند که از پاسخ‌های وزیر قانع نشده و درنتیجه نخستین کارت زرد مجلس به دولت پزشکیان داده شد.

روایت

جنجال بر سر تامین مالی حامیان ابلاغ مصوبه حجاب کماکان ادامه دارد

افشاگری پنهان علیه رسایی، هشدار درباره نفوذ

«**جهان‌صنعت**»– جواد نیک‌بین، نماینده معمم مجلس که در جریان نشست علنی روز یکشنبه همین هفته از شنیده‌های خود درباره تامین مالی حامیان ابلاغ مصوبه حجاب سخن گفته و مدعی شده بود کسانی که در اعتراض به تعلیق این مصوبه مقابل مجلس دست به تجمع و تحصن زده و می‌زنند، از برخی افراد پول گرفته‌اند، دیروز بار دیگر بر این ادعای خود پافشاری کرد و درعین‌حال علیه کسانی که ظاهرا در جریان نشست علنی روز یکشنبه، به خاطر این افشاگری به او تاخته بودند نیز افشاگری کرد. جواد نیک‌بین که در جریان نشست علنی دیروز مجلس درباره آنچه در جلسه روز یکشنبه گفته بود، توضیح می‌داد، ابتدا از شهروندانی که به گفته او، «با ارسال چندده هزار پیامک» به او «تذکرات بسیار دقیقی» داده‌اند، گفت: «همه توهین‌ها و افتراها را به جان می‌خرم و برای برافراشته شدن علم انقلاب اسلامی و اسلام ناب محمدی– و نه اسلام آمریکایی– جان ناقابل خود را نیز فدا خواهم کرد.» این نماینده عضو فراکسیون روحانیت مجلس با تاکید بر اینکه موضوع پایان‌نامه‌اش «انجمن حجتیه» و «نفوذ» بوده، گفت: «باید مراقب جریان نفوذ– چه در داخل مجلس و چه در خارج از آن– باشیم؛ افرادی این روزها دنبال سقوط انقلاب اسلامی به دست آدم‌هایی هستند که خودشان را انقلابی می‌دانند!»

نیک‌بین با تاکید بر اینکه در اظهارات روز یکشنبه خود، قصد توهین به کسی را نداشته و صرفا با استناد به «شنیده‌هایش» اظهارنظر کرده، تاکید کرد که «اینکه برخی از تریبون مجلس یا در فضاهای مجازی دنبال دوگانه حجاب و غیرحجاب هستند، اشتباه است.» او که معتقد است «اولویت اول کشور اقتصاد است و باید به فکر اقتصاد مردم باشیم»، در سخنانی درباره تعلیق مصوبه حجاب گفت: «رییس مجلس دستور ابلاغ مصوبه را صادر کرد اما شورای‌عالی امنیت ملی در ۲۴ آذرماه جلوی آن را گرفت. شورای‌عالی امنیت ملی باید بیاید و بگوید من مقصرم.» او با تاکید بر اینکه تقصیری در این ماجرا برعهده‌اش نیست، گفت: «چرا همه تقصیرها را گردن مجلس می‌اندازید؟!»

شاید مهم‌ترین بخش تذکر نیک‌بین آنجا بود که بدون اشاره به نام افراد، عملا علیه حمید رسایی و چند نماینده دیگر مجلس افشاگری کرد و گفت: «عده‌ای در گوشه و کنار مجلس و فضای مجازی، خطاب به بنده می‌گویند که تو بیجا کردی حرف بزنی؛ باید بگویم مجلس محل تبادل‌نظر و تجارب آراست و از هیچ موضعی که در مسیر احقاق حقوق مردم باشد، کوتاه نمی‌آیم!»

جهان

همزمان با درگیری‌های خونین در شمال‌غرب سوریه توافقی مهم حاصل شد

صلح جولانی با کوبانی

«**جهان‌صنعت**» – دولت موقت سوریه در حالی که وارد یک تنش و درگیری گسترده با علویان در منطقه ساحل این کشور شده، عصر روز دوشنبه به توافقی با نیروهای دموکراتیک سوریه (SDF) که تحت رهبری کردهاست و شمال شرق این کشور را کنترل می‌کند، دست یافته است. این توافق شامل ادغام این گروه در ارتش ملی و تحقق آتش‌بس سراسری در کشور می‌شود. به گزارش روزنامه گاردین، این توافق برای اولین‌بار از سال۲۰۱۲ که مقامات تحت رهبری کردها در جریان جنگ داخلی، خودمختاری منطقه را به دست آوردند، کنترل شمال شرق سوریه را به دولت سوریه بازمی‌گرداند. گفتنی است، این توافق که تا پایان سال اجرایی خواهد شد، تمامی نهادهای عمومی در شمال شرق سوریه از جمله مرزها، فرودگاه‌ها و میادین نفتی را تحت کنترل دولت سوریه قرار خواهد داد.

متن این توافق همچنین بیان می‌کند که تمامی شهروندان سوری، بدون توجه به پیشینه مذهبی یا قومی می‌توانند در فرآیند سیاسی جدید کشور مشارکت کنند.

■ برگ برنده جولانی

به گفته برخی کارشناسان این توافق یک پیشرفت بزرگ برای الجولانی (احمد الشرع)، رییس‌جمهور موقت سوریه محسوب می‌شود که از همان ابتدا نیروهای دموکراتیک سوریه (SDF) را وارد مذاکراتی برای تثبیت کنترل دولت سوریه بر کشور کرد. در واقع کارشناسان معتقدند چنین توافقی یکی از گره‌های مهم آینده سوریه در دوران پسا اسد را حل می‌کند زیرا گروه‌های شورشی مورد حمایت ترکیه که اکنون بخشی از ارتش سوریه هستند، از زمان سقوط حکومت اسد تا زمان اعلام این توافق، تقریبا به صورت روزانه با نیروهای دموکراتیک سوریه (SDF) درگیر بودند.

لازم به ذکر است، این توافق بلافاصله پس از آن صورت گرفت که وزارت دفاع سوریه پایان عملیات نظامی خود علیه وفاداران به اسد در سواحل سوریه را اعلام کرد؛ درگیری‌هایی که از پنجشنبه گذشته با سرکوب شدید از سوی حاکمان فعلی سوریه مواجه شد و مطابق با آمارها بیش از هزار نفر از جمله ۷۴۵ غیرنظامی در آن قتل‌عام شده‌اند.

در این میان الجولانی مدعی شده که علت این کشتارها بررسی خواهد شد و با قاطعیت کامل هرکسی که در خونریزی غیرنظامیان دخیل باشد، مورد بازخواست قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی مشخص نیست که این موج کشتارها چگونه بر روند تحویل اختیارات نظامی نیروهای دموکراتیک سوریه (SDF) به دولت تاثیر خواهد گذاشت؟ از سوی دیگر لازم به ذکر است، دولت سوریه نیاز دارد تا با جامعه دروزی‌ها در جنوب سوریه که تحت حاکمان جدید کشور خودمختاری خود را حفظ کرده‌اند، به توافق برسد.

سوریه همچنین با تهاجم رژیم صهیونیستی در جنوب مواجه است و مقامات این رژیم تهدید کرده‌اند که در صورت آسیب رساندن دولت مرکزی به جمعیت دروزی‌ها، در این کشور مداخله نظامی خواهند کرد. در همین راستا شاهد بودیم، دوشنبه شب، بلافاصله پس از امضای توافق بین دمشق و نیروهای دموکراتیک سوریه (SDF)، نیروی هوایی رژیم صهیونیستی سایت‌های نظامی درعا در جنوب سوریه را بمباران کرد.

■ پاسخ کوبانی به توافق با دمشق

در همین راستا، فرمانده نیروهای دموکراتیک سوریه (قسد) اعلام کرده که آمریکایی‌ها او را به مذاکره با سرکرده تحریرالشام تشویق کردند.

مظلوم عبدی که به مظلوم کوبانی شهرت دارد در عین حال از الجولانی به دلیل «استفاده از عقل و درایت برای گردهم آوردن سوری‌ها به دور از طایفه‌گرایی و نژادپرستی و ریختن خون» قدردانی کرد.

کوبانی گفت: من به فرماندهان تیپ‌های نظامی نیروهایمان دستور دادم با گروه‌های نظامی که از صبح سه‌شنبه با تحویل گرفتن میادین نفت و گذرگاه‌های مرزی، زندان‌ها و موسسات دولتی فعالیت‌های خود را شروع می‌کنند تا زمان تکمیل ادغام نیروهای نظامی ما و موسسات مدنی آن در دولت سوریه همکاری کنند. کوبانی همچنین در این دوره حساس برای تضمین مرحله انتقالی تلاش می‌کنیم که آرمان‌های ملت ما از جمله عدالت و ثبات را محقق کند. ما به ایجاد آینده‌ای بهتر برای تضمین حقوق تمام سوری‌ها پایبند هستیم. ما این توافق را فرصت واقعی برای ایجاد سوریه جدید می‌دانیم.

وی به مجله هفتگی سعودی «المجله» گفت: الجولانی رییس سوریه است و در سوریه ۲ ارتش نخواهند بود. ما خواهان تجربه کردستان عراق نیستیم. ما درحال حاضر تلاش می‌کنیم تا بخشی از دولت سوریه باشیم. کوبانی همچنین با بیان اینکه هیچ‌گونه همکاری با ایران نخواهیم داشت، مدعی شده است: ما درصدد گشایشی در روابط کردها و ترکیه بوده و آماده ارائه مهارت‌های خود در سوریه جدید هستیم.

لازم به ذکر است تا لحظه تنظیم این گزارش در عصر سه‌شنبه کشورهای قطر، اردن و عربستان از اعلامیه مسوولان دولت انتقالی سوریه درباره امضای توافقی برای ادغام نیروهای سوریه دموکراتیک در نهادهای این کشور و تاکید آنها بر یکپارچگی سوریه و اعلام مخالفت با تقسیم این کشور استقبال کردند.

به طوری که وزارت خارجه قطر با انتشار بیانیه‌ای در حساب کاربری خود در پلتفرم «ایکس» تاکید کرد: ثبات و شکوفایی سوریه مستلزم آن است که دولت سلاح‌ها را در ارتشی واحد که نماینده تمامی گروه‌های سوریه است، به انحصار درآورد تا حفظ حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی سوریه تضمین شود.

از سوی دیگر اردن نیز ضمن استقبال از این توافق آن را گام مهمی به سوی ایجاد سوریه‌ای مبتنی بر اصولی دانست که ضامن وحدت، حاکمیت و ثبات آن بوده و از امنیت آن حفاظت کرده و آن را از تروریسم نجات می‌دهد و حقوق تمامی مردم سوریه را حفظ می‌کند.

وزارت خارجه عربستان نیز بامداد دیروز در بیانیه‌ای اعلام کرد: عربستان از امضای توافقی که به ادغام تمامی نهادهای غیرنظامی و نظامی در شمال شرقی سوریه در نهادهای دولت سوریه منجر می‌شود، استقبال می‌کند. این وزارتخانه در ادامه بار دیگر حمایت کامل عربستان از وحدت، حاکمیت و تمامیت ارضی سوریه را اعلام کرد.

آمارها و نشانه‌های چندان مناسبی دیده نمی‌شود

چند تصویر از اقتصاد کلان ۱۴۰۴

تحولات شتابان در سیاست خارجی ایران را نمی‌توان انکار کرد. این دگرگونی‌ها با گزینه‌هایی مثل ادامه وضعیت فعلی که نه جنگ نه صلح است و نیز جنگ با اسرائیل را دربر می‌گیرد که هرکدام از آنها می‌تواند بر اقتصاد کلان ایران پیامدهای خاص خود را داشته باشد. بر همین اساس است که سازمان برنامه و بودجه، برنامه رشد را تهیه و برای اجرا به سازمان‌ها ابلاغ کرده است. از طرف دیگر برخی نهادهای مدنی و همچنین نهادهای دولتی و مجلس نیز برای اینکه تصویری از اقتصاد کلان ایران داشته باشند اقدام به بررسی‌ها کرده و این را در دستور کار قرار داده‌اند. یکی از این پژوهش‌ها در یک کانال واتساپی به‌نام قواعد بازی منتشر شده است که می‌تواند چشم‌اندازی برای علاقه‌مندان به تحولات اقتصاد کلان و نیز برای فعالان اقتصادی باشد. بخش‌هایی از این نوشته را در ادامه می‌خوانید.

■ رشد اقتصادی

در چهارسال گذشته، بخش نفت به‌صورت میانگین ۲/۲درصد از رشد اقتصادی را عهده‌دار بوده و سهم سایر بخش‌ها به مراتب کمتر بوده است. با توجه به چشم‌انداز تشدید تحریم‌ها و کاهش فروش نفت، برای سال آینده انتظار برای کاهش سطح رشد اقتصادی و حتی ورود به دامنه منفی وجود دارد.

■ تورم

نرخ تورم نقطه به نقطه در بهمن‌ماه۱۴۰۳ برای پنجاه‌وپنجمین ماه متوالی در محدوده بالاتر از ۳۰درصد قرار گرفته است. پایداری بلندمدت تورم در سطوح بالا سبب شده تغییرات قیمتی در بازه‌های میان‌مدت، رشدهای بالایی را ثبت کند به شکلی که در حال حاضر تورم سه‌ساله در محدوده ۲۰۰درصد و تورم پنج‌ساله در محدوده ۵۰۰درصد قرار دارد. این شرایط، تاب‌آوری اجتماعی را به‌شدت کاهش داده و با توجه به آنکه سرریزهای ناشی از رشد ارز هنوز به‌صورت کامل در قیمت کالاها منعکس نشده است، انتظار تداوم شرایط جاری و حتی رسیدن مجدد نرخ تورم به محدوده ۴۰درصد در نیمه اول سال آینده کاملا محتمل خواهد بود.

■ اشتغال

هرچند که بنابه دلایلی نظیر شرایط نسبتا مناسب رشد اقتصادی و ارزان‌بودن نهاده نیروی کار، طی سال‌های پس از کرونا سطح اشتغال در کشور به‌صورت پیوسته افزایش یافته اما نکته مهم در زمینه آمارهای اشتغال، مساله ترکیب شاغلان است. آمارها نشان می‌دهد که در چهار فصل اخیر، تعداد شاغلان دارای مدرک دانشگاهی با کاهش مواجه شده است. اگرچه بخشی از این موضوع ناشی از کاهش تقاضا بوده اما با توجه به کاهش نرخ مشارکت این گروه، به‌نظر می‌رسد خروج از بازار کار بنا به دلایلی نظیر مهاجرت نیز در کاهش تعداد شاغلان فارغ‌التحصیل موثر بوده است. با توجه به چشم‌انداز کاهش نرخ رشد اقتصادی و تنگ‌تر شدن فضای کسب‌وکارهای فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال، بهبود محسوس در اشتغال فارغ‌التحصیلان چندان محتمل به‌نظر نمی‌رسد.

■ مهاجرت

شرایط نامناسب متغیرهای اقتصادی، تشدید تنش خارجی و شرایط نامناسب سیاسی- اجتماعی در داخل کشور سبب شده در سال‌های اخیر روند مهاجرت از کشور به‌شکل جدی تشدید شود. هرچند آمار دقیقی در این زمینه وجود ندارد اما برخی آمارهای پراکنده، گواهی بر خروج پرشمار مهاجران از کشور است. به‌عنوان نمونه، آمارهای مربوط به تعداد پناهجویان دستگیرشده در کانال مانش (برای ورود به انگلستان) نشان می‌دهد که در فاصله سال۲۰۱۸ تا نیمه اول۲۰۲۴ حدود ۳۵هزار ایرانی قصد ورود غیرقانونی به آن کشور را داشته‌اند و از این حیث در رتبه اول و جلوتر از کشورهای درگیر جنگ نظیر عراق، افغانستان و سوریه قرار گرفته‌اند.

با توجه به چشم‌انداز تشدید تحریم‌ها و تنش‌های بین‌المللی و همچنین عدم بهبود شرایط اقتصادی- اجتماعی کشور، تداوم مهاجرت ایرانیان در سال‌های پیش‌رو پدیده‌ای اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

■ سرمایه‌گذاری

اقتصاد ایران در سال‌های اخیر در سرمایه‌گذاری ناموفق عمل کرده است. آمارها نشان می‌دهد که پس از آغاز تحریم‌ها در سال۱۳۹۷ سطح سرمایه‌گذاری ناخالص در کشور کاهش یافته و حداکثر به محدوده ۴۰میلیارد دلار رسیده است که البته در برخی سال‌ها، این رقم حتی از استهلاک انبار سرمایه موجود نیز کمتر بوده و به این ترتیب، سرمایه‌گذاری خالص منفی شده است.

با توجه به آنکه کاهش سطح سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران در هر دو مرحله تحریم‌های یک‌دهه اخیر اتفاق افتاده، انتظار بر آن است که با تشدید تحریم‌ها در سال آینده، مجددا سطح سرمایه‌گذاری کشور کاهش یابد.

افزایش سطح ریسک و نااطمینانی در اقتصاد ایران طی سال‌های اخیر، از یک‌سو سبب افزایش قیمت دارایی‌های امن نظیر طلا و از سوی دیگر موجب کاهش سطح فعالیت‌های مولد و سرمایه‌گذاری شده است. آمارها نشان می‌دهد در سال‌های پس از جنگ، رابطه منفی معناداری میان افزایش قیمت طلا و کاهش سطح سرمایه‌گذاری وجود داشته است.

افزایش محسوس سطح ریسک و نااطمینانی پیرامون اقتصاد ایران که احتمالا در سال آینده تشدید خواهد شد، عامل زمینه‌سازی است که می‌تواند بار دیگر تقاضا برای سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های مولد را کاهش داده و در مقابل انواع رفتارهای سوداگرایانه را تشدید کند.

■ تجارت خارجی

روند تجارت غیرنفتی کشور در سال‌های اخیر به‌شکلی بوده که با وجود افزایش میزان صادرات و واردات به‌صورت همزمان سرعت رشد واردات بیشتر بوده و همین موضوع سبب افزایش ناترازی تجاری شده است.

کسری تراز تجاری کشور در فاصله سال‌های پس از تحریم از حدود ۲میلیارد دلار آغاز شده و در حال حاضر در محدوده بالاتر از ۱۰میلیارد دلار قرار دارد که رقمی چشمگیر محسوب می‌شود.

تشدید تحریم‌های تجاری در سال آینده می‌تواند اثرات محسوسی بر سطح صادرات و واردات داشته باشد اما از آنجا که حذف بخش زیادی از واردات کشور شامل کالاهای اساسی و مواد اولیه صنایع، اجتناب‌ناپذیر است لذا انتظار می‌رود که اثرات تحریم بر صادرات بیش از واردات باشد و کسری تراز تجاری افزایش یابد.

■ نفت

بخش نفت، همواره یکی از اصلی‌ترین اهداف تحریم‌های بین‌المللی بوده است و البته اثرات ناشی از اصابت تحریم بر این بخش نیز کاملا مشهود است. آمارها نشان می‌دهد که تحریم‌های سال۱۳۹۷ در برخی مواقع فروش نفت ایران را تا ۸۰درصد کاهش داده است. از آنجا که کسری تراز تجاری غیرنفتی در سال‌های اخیر همواره از طریق درآمدهای حاصل از صادرات نفت جبران شده است، کاهش فروش نفت فشار زیادی بر قیمت‌ها در بازار ارز ایجاد خواهد کرد.

تکرار شرایط تحریمی مشابه آنچه پس از سال۱۳۹۷ اتفاق افتاد، می‌تواند در سال‌های پیش‌رو تغییرات محسوسی در نرخ ارز ایجاد کند.

■ بازارهای دارایی

در سال۱۴۰۳ طلا با فاصله قابل‌توجه نسبت‌به سایرین پیشتاز بازدهی در بین کلاس‌های دارایی بوده است. ارز نیز با رشد حدود ۵۰درصدی در رتبه بعدی قرار گرفته اما سایر دارایی‌ها در سال۱۴۰۳ شرایط مناسبی نداشته‌اند و بازدهی آنها هم از تورم و هم از بازدهی ابزارهای درآمد ثابت کمتر بوده است.

افزایش قیمت طلا در داخل و خارج کشور و همچنین تشدید ریسک‌های ژئوپلیتیک سبب شده تا در سال۱۴۰۳ گرایش افراد حقیقی به این دارایی امن به شدت افزایش یابد.

در سال جاری طلا اصلی‌ترین گزینه سرمایه‌گذاری برای افراد حقیقی بوده به‌شکلی‌که این افراد حدود ۴۵هزار میلیارد تومان صندوق طلا خریداری کرده‌اند و البته در مقابل حدود ۴۰هزار میلیارد تومان از دارایی خود در بازار سهام را به فروش رسانده‌اند. صندوق‌های درآمد ثابت نیز با نرخ‌های جذاب بالاتر از ۳۰درصد، موفق به جذب منابع قابل‌توجهی از سمت افراد حقیقی شده‌اند. برای سال آینده نیز همچنان انتظار می‌رود استقبال از صندوق‌های طلا و درآمد ثابت وجود داشته باشد و البته بازار سهام نیز در صورت کاهش شدت ریسک‌های موجود، می‌تواند یکی از گزینه‌های سرمایه‌گذاری افراد حقیقی باشد.

■ طلا

افزایش گرایش به طلا سبب شده تا دارایی تحت مدیریت صندوق‌های طلا در سال جاری رشد چشمگیر ۲۵۰درصدی را تجربه کند که در صنعت مدیریت دارایی کشور یک رکود کم‌نظیر محسوب می‌شود. در حال حاضر تعداد صندوق‌های طلا به ۲۱عدد رسیده که تقریبا نیمی از آنها در سال جاری تاسیس شده‌اند. رشد نرخ ارز و به‌تبع آن طلا و همچنین تداوم اقبال عمومی به طلا، دو مولفه‌ای است که می‌تواند رشد بیشتر دارایی تحت مدیریت صندوق‌های طلا را در سال آینده به همراه داشته باشد.

■ بازار سهام

هرچند در حال حاضر بازدهی بازار سهام طی سال جاری و در مقایسه با سال‌های یک دهه اخیر در وضعیت میانه‌ای قرار گرفته است اما باید توجه داشت که بخش اصلی رشد بازار در چهارماه پایانی سال رخ داده است و تا قبل از آن، عملکرد بازار سهام در وضعیت بسیار نامناسبی بوده است.

هرچند رشد نرخ ارز می‌تواند محرک خوبی برای رشد این بازار در سال آینده باشد اما تهدیدهای ناشی از تنش‌های ژئوپلیتیک و شرایط تحریمی نیز چالش‌های جدی برای رشد قیمت سهام هستند.

بررسی تفکیکی عملکرد صنایع در سال۱۴۰۳ نشان می‌دهد که در یازده‌ماهه ابتدای سال تعداد ۱۸صنعت دارای بازدهی منفی بوده‌اند و تنها ۲۱صنعت بازدهی مثبت را ثبت کرده‌اند. به این ترتیب می‌توان گفت حدود نیمی از صنایع در سال جاری هنوز نتوانسته‌اند بازدهی مثبت را نصیب سرمایه‌گذاران خود کنند و البته بازدهی بالاتر از ۳۰درصد (بالاتر از تورم و ابزارهای بدون ریسک) نیز تنها مختص به چهار صنعت بوده است.

نکته مهم دیگر در زمینه ترکیب رشد صنایع، سهم بالای صنعت شیمیایی در رشد ارزش بازار است به‌شکلی‌که از مجموع رشد ارزش بازار سهام در یازده‌ماهه ابتدای امسال، حدود دوسوم مربوط به این صنعت بوده است. با توجه به این شرایط و بنا به ریسک‌ها و چالش‌های عمده بازار سهام به‌نظر می‌رسد خروج این بازار از شرایط فعلی به‌سختی صورت پذیرد.

■ مالیه دولت

بودجه دولت در شرایط بسیار نامناسبی قرار دارد. از ابتدای سال۱۴۰۳ تا میانه اسفندماه، حدود ۳۸۰هزار میلیاردتومان اوراق دولتی در حراج‌های هفتگی به فروش رسیده که این رقم از مجموعه اوراق فروخته‌شده در بازه سه‌ساله ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ بیشتر است! البته انتظار می‌رود که این رقم تا پایان سال به ۴۰۰ هزار میلیارد تومان بالغ شود.

با توجه به آنکه در سال آینده حدود ۳۰۰هزار میلیارد تومان از اوراق دولت سررسید خواهد شد (و نیاز به جایگزینی دارد) و همچنین با توجه به چشم‌انداز کاهش درآمدهای ارزی، افزایش میزان انتشار اوراق دولت در سال آینده کاملا محتمل خواهد بود.

■ خانوار

مصرف بخش‌خصوصی در چهار سال اخیر ثابت بوده و هیچ افزایشی نداشته است. این موضوع در حالی رخ داده که از سال۱۴۰۱ یارانه نقدی جدیدی برای بخش زیادی از جامعه تعریف شده و اثر نسبی بر افزایش قدرت خرید آنها داشته است.

با این وجود، میزان مخارج مصرفی خانوار تقریبا ثابت بوده و البته باید توجه داشت که در این دوره، جمعیت کشور نزدیک به ۳درصد افزایش یافته است.

چشم‌انداز نامناسب رشد اقتصادی، افزایش محسوس تورم و جهش ارزی؛ مجموع مواردی است که قدرت خرید خانوار را برای سال آینده کاهش خواهد داد و البته ریسک‌های محیط پیرامونی نیز منجربه تعویق برخی مصارف غیرضروری خانوار (با هدف افزایش پس‌انداز) خواهد شد. بر همین اساس، انتظار بر تداوم کاهش رفاه خانوار در سال آینده نیز وجود دارد.

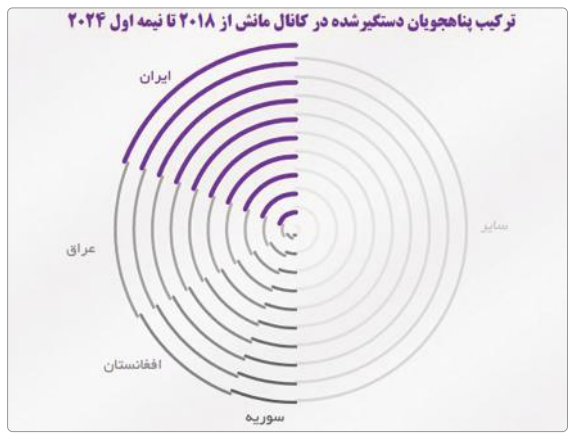

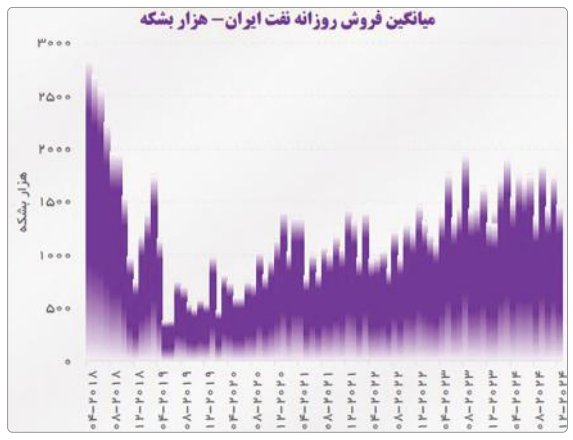

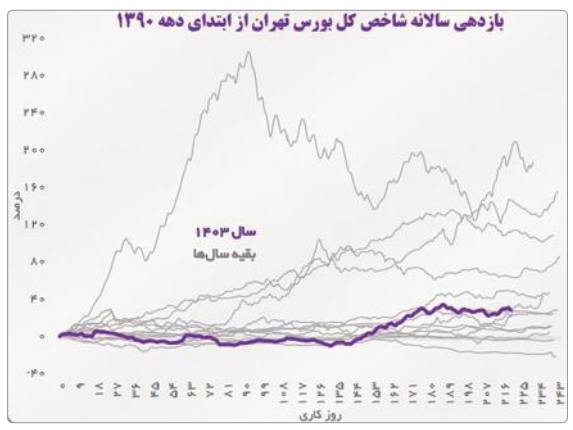

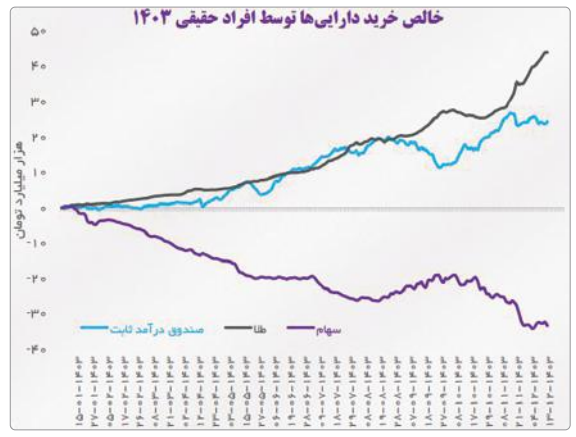

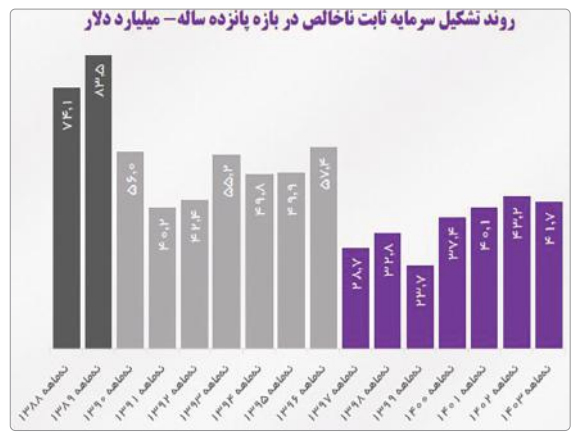

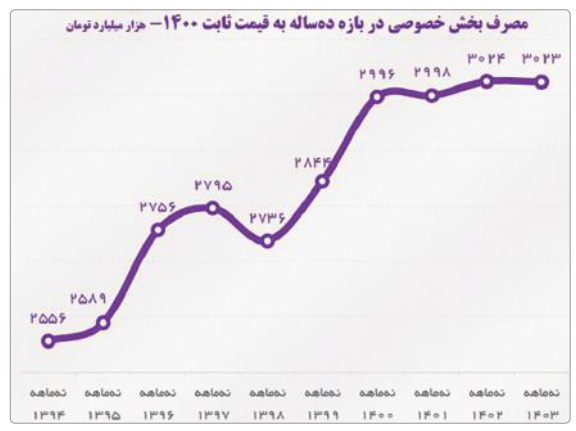

گفت‌وگوی شهری

شهر فرودگاهی یا فرودگاه

بهرام وهابی*- شهر فرودگاهی مفهومی بسیار فراتر از مفهوم فرودگاه است. شهر فرودگاهی که به آن AIRPORT CITY و AEROPOTROPOLIS گفته می‌شود، در واقع یک شهر با تعریف جامع آن با محوریت یک فرودگاه (عموما بین‌المللی) است. در واقع با افزودن مفهوم شهر (CITY) به مفهوم فرودگاه (AIRPORT) و ایجاد مفهومی جدید با عنوان شهر فرودگاهی، انتظار بر این است که مشخصه‌های شهری ناحیه موردنظر برمبنای وجود یک فرودگاه تعریف شود. شهر به‌معنای عادی خود، ناحیه‌ای است که مرکز تجمع انسان و فعالیت است و هرچه تجمع(AGGLOMERATION) انسان و فعالیت در یک ناحیه بیشتر باشد، شهر با مفهوم گسترده‌تر معنا پیدا می‌کند (مانند روستا- شهر، شهر میانی، شهر بزرگ، کلانشهر و اَبَرشهرها که بیش از ۱۵ تا ۲۰میلیون نفر جمعیت داشته و تمرکز شدید اداری، تجاری و خدمات بازرگانی را شامل می‌شود). شهر در این مفهوم، «به‌تدریج» شکل گرفته و تشکیل و توسعه آن معمولا به قرن‌ها و بعضا به هزاره‌ها سال نیازمند است ولی شهر فرودگاهی چنین نیست و چند خصوصیت دارد که فعالیت آن را از سایر شهرها جدا می‌کند:

۱- محوریت شهرهای فرودگاهی، وجود یک فرودگاه و چینش فعالیت‌ها حول آن است درحالی‌که محور تشکیل شهر با مفهوم عام، تجمع انسان و فعالیت (فارغ از نوع فعالیت مانند بازرگانی یا صنعتی یا خدماتی و سایر بخش‌های فعالیت) است.

۲- شکلگیری شهر فرودگاهی براساس نقشه‌ای از پیش اندیشیده برای ایجاد و توسعه آن به‌عنوان طرح جامع شهر فرودگاهی (AIRPORT CITY MASTER PLAN, ACMP) است درحالی‌که شهر در معنای عام، به‌صورت بطئی و به‌تدریج شکل گرفته و در طول ده‌ها، صدها و هزاران سال توسعه می‌یابد.

۳- محور ایجاد و توسعه شهر فرودگاهی، محاسبات اقتصادی و سودآوری است درحالی‌که شهرها با مفهوم عام، به‌دلایل مختلف که محاسبات اقتصادی نیز تنها یکی از این علل هستند، براساس توسعه روابط انسانی (ابعاد اجتماعی) و توسعه روابط تولیدی و تجاری (ابعاد اقتصادی) شکل گرفته و توسعه می‌یابند

ایده جان دی کاساردا (J. D. KASARDA) برای ایجاد شهر فرودگاهی به‌صورت تخصصی، در مقاله سال۱۹۹۱ وی با عنوان «مجموعه هوایی صنعتی برای آینده» پایه‌ریزی و در مقاله سال۲۰۰۰ وی با عنوان «شهر فرودگاهی، توسعه شهری برپایه فرودگاه» مطرح شد و تاکنون شهرهای فرودگاهی مختلفی در کشورهای جهان ایجاد شده است (مانند شهر فرودگاهی امام‌خمینی(ره) در ایران با نام (IKAC) که مبنای آنها ایجاد شهری برپایه فعالیت هوانوردی است. آنچه در حال حاضر در ایران وجود دارد، همان فرودگاه بوده و نمی‌توان آن را به شهر فرودگاهی تعبیر کرد. زیربناهای موجود این فرودگاه برپایه فعالیت هوانوردی (باند، ترمینال، MRO، CARGO، آشیانه و مانند آنها) است که طبیعتا هر فرودگاهی فارغ از فرودگاه یا شهر فرودگاهی بودن آنها را داراست و زیربناهای شهری و خصوصا استقرار واحدهای صنفی، تولیدی، خدماتی برپایه استقرار ساکنان به‌عنوان شهروندان را در بر ندارد. تفکیک کل منطقه این شهر فرودگاهی به منطقه فرودگاهی، منطقه آزاد، منطقه ویژه و منطقه معمول شهری نیز موید همین مطلب است. کوتاه سخن اینکه رسیدن از فرودگاه و تاسیسات و زیربناهای هوانوردی موجود به محیطی با مشخصه‌های شهری، راهی طولانی است که فرودگاه فوق مسیر پیچیده و سختی را برای رسیدن به آن پیش‌روی دارد.

***پژوهشگر اقتصادی**

ادامه صدای مدیران

خروج سریع از ۳بحران حساس

کاهش آلودگی، مرگ‌ومیر و هزینه‌های درمانی را کم می‌کند، از مهاجرت نیروی انسانی جلوگیری کرده، آلودگی صوتی را مهار می‌سازد و نگرش فناورانه کشور را به‌سمت ذخیره‌سازهای پیشرفته هدایت می‌کند. همچنین از محل صرفه‌جویی در مصرف سوخت می‌توان شبکه برق و انتقال گاز به نیروگاه‌ها را توسعه داد. شبکه فرسوده انتقال کشور که ۱۲ تا ۲۰درصد اتلاف دارد را باید به‌روزرسانی کرد. این تحول شگرف، زیرساخت کشور را متحول می‌کند.

از منظر شبکه، خودروهای برقی با مدیریت هوشمند بار، پایداری را تقویت و از خرابی زیرساخت جلوگیری می‌کنند. پروژه‌هایی با گسترش ظرفیت ایستگاه‌های شارژ خودروهای برقی در روز تا پایان۱۴۰۳، ورود ۵هزار خودروی برقی، این مسیر را هموار کرده‌اند. دولت می‌تواند بخشی از سود صرفه‌جویی بنزین را به‌صورت یارانه بلاعوض به رانندگان تاکسی بدهد، مشارکت عمومی تقویت شود اما شبکه شکننده بدون اصلاحات ساختاری، این بار را در آینده نزدیک تحمل نخواهد کرد. این تحول عظیم تنها با دولت ممکن نیست، مدیریت متمرکز و انحصاری بارها ناکارآمدی خود را نشان داده است، برای خروج از این بحران‌ها، سه مسیر موازی لازم است؛ گسترش خودروهای برقی، آزادسازی بازار برق و توسعه شرکت‌های خرده‌فروش برق. دولت نمی‌تواند به تنهایی زیرساخت ایستگاه‌های شارژ، تولید برق پایدار، فروش برق و فرهنگ‌سازی را تامین کند. بخش‌خصوصی واقعی و اصلاحات ساختاری باید وارد میدان شوند.

■ آزادسازی بازار برق، کلید پایداری و رقابت

چندی پیش بود که وزیر نیرو اعلام کرد توانیر دیگر خریدار انحصاری برق نیست، مصرف‌کنندگان بالای ۳۰کیلووات می‌توانند برق خود را از بورس انرژی یا از طریق خرید دوجانبه تامین کنند، این گام، اقتصاد برق را رقابتی می‌کند، عرضه و تقاضای برق در بورس را شفاف و فضایی را ایجاد می‌کند که تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان قیمت را تعیین کنند و مصرف‌کنندگان به برق باکیفیت‌تر و ارزان‌تر برسند. تجربه جهانی نشان می‌دهد بازار خرده‌فروشی برق در کشورهای توسعه‌یافته قیمت‌ها را تا ۲۰درصد کاهش داده است، در ایران هم، این آزادسازی می‌تواند قیمت‌ها را واقعی کند، همانطورکه آزادسازی مخابرات قیمت سیمکارت را از یک‌میلیون به ۵هزار تومان رساند اما این تحول زمانی واقعی می‌شود که مدیران توانیر و شرکت‌های توزیع تغییر رویکرد جدی پیدا کنند، شرکت‌های خرده‌فروش را رقیب نبینند بلکه آن را یک جراحی بزرگ و اساسی در اقتصاد بیمار صنعت برق بدانند و به این درک برسند که در آخر سودش به‌نفع منافع ملی کشور است. این آزادسازی، کسب‌وکارهای جدید در راندمان و خرده‌فروشی برق را احیا می‌کند، به اشتغال‌زایی منجر می‌شود، دسترسی صنایع که

۳۵-۳۰درصد برق را مصرف و برق پایدار را تسهیل می‌کنند، کاهش خاموشی‌ها در شهرک‌های صنعتی، تنوع‌بخشی به بازار انرژی از دستاوردها و استفاده از فناوری‌های نوین خواهد بود اما موفقیت آن به کاهش مصرف بی‌رویه و تولید مازاد وابسته است. خودروهای برقی با مدیریت هوشمند تقاضای شارژ، زیرساخت را منعطف‌تر و به توسعه این بازار کمک می‌کنند.

■ هم‌افزایی برای آینده‌ای پاک و پایدار

در نهایت ناترازی برق، مصرف بالای بنزین، آلودگی هوا با هوشمندی و هم‌افزایی قابل حل هستند، خودروهای برقی با صرفه‌جویی بنزین، کاهش آلودگی، توسعه شبکه، راه‌حل این مشکلاتند اما بدون اصلاحات ساختاری و بخش‌خصوصی ناکام می‌مانند. آزادسازی بازار برق از انحصار توانیر، با تغییر رویکرد مدیران، توسعه خرده‌فروشی، زیرساخت را برای پذیرش خودروهای برقی آماده می‌کند. پیشنهاد این است، دولت یارانه رانندگان را اجرا کند، صرفه‌جویی سوخت را به توسعه شبکه و تجدیدپذیرها اختصاص دهد و مصرف را مهار کند. بخش‌خصوصی هم با عرضه برق در بورس، به توسعه این شبکه هوشمند وارد شود. این هم‌افزایی، ایران را از این بحران‌ها نجات می‌دهد و آینده‌ای پاک و پایدار می‌سازد. وقت آن است که این دغدغه به حرکت ملی تبدیل شود.

*** مدیرعامل کرانه نیلگون تیس ویر**

سیاست‌های اقتصادی ترامپ در تیررس منتقدان برجسته جهانی

یک ایده بسیار بد

آنـــدرس رودریگز- کلار و آرنو کاســـتینو به عنـــوان دو اقتصـــاددان در مطلبی که در روزنامه لوموند منتشـــر کرده‌اند به پیامدها و تبعات اعمال تعرفه‌های ۲۰درصد توســـط دولت ایالات متحده پاســـخ داده و آورده‌اند: دولت جدید ترامپ در حال آماده‌سازی برای اعمال تعرفه‌های ســـنگین بر تمامی واردات آمریکاست. وزیر خزانه‌داری جدید، اسکات بســـنت، از اســـتدلال «تعرفه بهینه» برای توجیه این سیاســـت اســـتفاده کرده است. استیون میران، رییس جدید شورای مشاوران اقتصادی، با اســـتناد به تحقیقـــات ما، عدد ۲۰درصد را به عنوان یک «معیار» برای تعرفه بهینه آمریکا پیشنهاد داده است اما ما معتقدیم که این یک ایده بسیار بد است.

■ **استدلال تعرفه بهینه**

استدلال «تعرفه بهینه» چیز جدیدی نیست. این نظریه تقریبا به اندازه مورد مشـــهور دیوید ریکاردو در حمایت از تجارت آزاد قدمت دارد. این استدلال بر این پایه استوار است که کشورها قدرت بازار دارند و می‌توانند با اعمال آن سود ببرند. درست مانند یک شرکت بزرگ که با کنترل میزان عرضه و تقاضا می‌تواند سود خود را افزایش دهد، یک کشور بزرگ نیز می‌تواند با دستکاری حجم صادرات و واردات خود، ثروتمندتر شود. در این روش، مالیات بر واردات و صادرات ابزار اصلی هستند، اگرچه تعرفه‌های وارداتی به دلایل مختلف اقتصادی و سیاسی رایج‌ترند.

برای درک این موضوع، فرض کنید دولت آمریکا تعرفه‌ای بر روی یک نوشیدنی فرانسوی وضع کند. در این صورت، مصرف‌کنندگان آمریکایی با افزایش قیمت روبه‌رو شده و تقاضای خود را کاهش می‌دهند. این امر ممکن است فشار نزولی بر قیمت تولیدکنندگان نوشیدنی فرانسوی ایجاد کند و در نهایت آمریکا بتواند این نوشیدنی‌ها را با تخفیف خریداری کند. با این حال، مصرف‌کنندگان آمریکایی همچنان باید قیمت بیشتری را در فروشگاه بپردازند، زیرا تعرفه به قیمت نهایی اضافه شده است.

■ **ایالات متحده چقدر قدرت بازار دارد؟**

انتظار داریم که کشورهای بزرگی مانند آمریکا تا حدی قدرت بازار داشته باشند اما سوال اینجاست: چقدر؟

این مقدار به عوامل متعددی بستگی دارد که اندازه‌گیری آنها دشوار است. مثلا، اگر تولیدکنندگان نوشیدنی فرانسوی دیگر نتوانند محصول خود را در آمریکا بفروشند، آیا می‌توانند بازار جایگزینی مانند آلمان یا چین پیدا کنند؟ اگر چنین باشد، قیمت نوشیدنی فرانسوی چندان تغییر نمی‌کند و در نتیجه تعرفه بهینه نیز باید پایین‌تر باشد.

موفقیت یا شکســـت در اجرای قدرت بازار را نمی‌توان تنها با تاثیر تعرفـــه بر قیمت واردات آمریکا ارزیابی کرد. هدف نهایی از یک تعرفه بهینه این است که آمریکا ثروتمندتر شود، یعنی قیمت کالاهای وارداتی (مانند آیفون و تسلا) نسبت به کالاهای صادراتی کاهش یابد اما این تاثیر را فقط زمانی می‌توان ارزیابی کرد که اثر تعرفه بر قیمت صادرات آمریکا نیز در نظر گرفته شود. اگر تعرفه‌ها منجر به افزایش ارزش دلار شوند، ممکن است قیمت کالاهای صادراتی آمریکا نیز بالا رود که در این صورت، تعرفه بهینه باید بیشتر باشد.

عدد ۲۰درصد که از مطالعه ما گرفته شده است، فقط یک «معیار» اســـت که از یک مدل تجاری بسیار ساده به‌دست آمده است. این عدد ابزاری عالی برای آموزش در کلاس درس است اما نه راهنمایی مناسب برای سیاستگذاری در دنیای واقعی.

■ **سوال اشتباه مطرح شده است**

بسیاری از سوالات اقتصادی سخت هستند. سوال «آمریکا چقدر قدرت بازار دارد؟» یکی از آنهاست اما این سوال اشتباهی برای سیاستگذاری است. در مباحث آکادمیک، بحث درباره اینکه یک کشور در شرایط نبود قوانین و نهادهای بین‌المللی چگونه می‌تواند از قدرت بازار خود استفاده کند، جالب است. اما در دنیای واقعی، این بحث‌ها تصویری گمراه‌کننده از تاثیر کلی تعرفه‌ها ارائه می‌دهند. دلیل اصلی آن اقدامات تلافی‌جویانه سایر کشورهاست.

استدلال «تعرفه بهینه» فرض می‌کند که وقتی کشورهای دیگر با موانع تجاری آمریکا روبه‌رو شوند، بی‌حرکت باقی می‌مانند، فقیرتر می‌شوند و تعرفه‌ای بر کالاهای آمریکایی وضع نمی‌کنند. این اتفاق نخواهد افتاد

■ **آینده چه خواهد شد؟**

دولت جدید ترامپ از اقدامات تلافی‌جویانه کشورهای دیگر آگاه است اما تعرفه‌ها را به عنوان یک «بازی بزدل‌ها (Game of Chicken)» می‌بیند. آنها معتقدند اگر آمریکا تعرفه‌های بالایی را حفظ کند، کشورهای دیگر برای اجتناب از جنگ تجاری، تعرفه‌های خود را پایین نگه خواهند داشت اما این تفکر اشتباه است.

جنگ تجاری شبیه معضل زندانی (Prisoner's Dilemma) است، نه بازی بزدل‌ها. در معضل زندانی، هر بازیکن وسوسه می‌شود که به شریک خود خیانت کند اما در نهایت هر دو ضرر می‌کنند. در جنگ تجاری نیز، هر کشـــوری وسوسه می‌شود که موانع تجاری را افزایش دهد اما وقتی همه این کار را می‌کنند، هیچ‌کس موفق نمی‌شود واردات ارزان‌تری داشته باشد و در نهایت همه فقیرتر می‌شوند.

کشورها بارها و بارها به تعرفه‌های آمریکا واکنش نشان داده‌اند:

– در ســـال ۱۹۳۰، کانـــادا بـــه تعرفـــه اســـموت- هـــاولی (Smoot-Hawley Tariff Act) واکنش نشان داد و پیش از اجرایی شدن آن، تعرفه‌هایی بر کالاهای آمریکایی وضع کرد.

– در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹، چین به هر موج از تعرفه‌های دولت ترامپ واکنش نشان داد و ۱۰۰میلیارد دلار از صادرات آمریکا را هدف قرار داد.

– ایـــن هفته، کانادا اعلام کرد که در حال آماده‌ســـازی تعرفه‌های تلافی‌جویانه بر روی برخی از نوشیدنی‌های فلوریداســـت. مکزیک و اتحادیه اروپا نیز اعلامیه‌های مشابهی صادر کرده‌اند.

■ **تعرفه‌ها راه‌حل نیستند**

نظام تجارت جهانی که پس از جنگ جهانی دوم ایجاد شد، دقیقا برای مهار تمایلات حمایت‌گرایانه کشورها طراحی شد تا از تکرار جنگ‌های تجاری دهه ۱۹۳۰ جلوگیری کند. این سیستم به کشورها اجازه داده است که دهه‌ها همکاری تجاری داشته باشند.

اقتصاد جهان تغییر کرده است. چین به یک قدرت اقتصادی بزرگ تبدیل شده است. طبیعی است که سیاست اقتصادی آمریکا تطبیق پیدا کند اما تعرفه‌ها ابزار قدرتمندی برای حل تمام مشکلات نیستند.

در نتیجه اهداف واقعی سیاســـت اقتصادی آمریکا باید شامل موارد زیر باشند:

حفظ برتری در بخش‌های فناوری پیشرفته، دستیابی مجدد به سهم در بخش‌های نوظهور سبز و بازگرداندن رونق اقتصادی به مناطق محروم

برای این کار، سیاســـت‌های اقتصادی متنوع‌تری مورد نیاز است و تعرفه‌ها در بهترین حالت فقط یک ابزار کمکی خواهند بود. سیاســـت افزایش تعرفه‌ها به احتمال زیاد منجر به یک جنگ تجاری جهانی جدید خواهد شد و پیامدهای آن به شرح زیر مشخص است:

کاهش تجارت جهانی و کاهش همکاری بین‌المللی بر مسائل مهمی مانند جنگ، فقر و تغییرات آب‌وهوایی.

■ **سیاست‌های ترامپ را عقلانی‌سازی نکنیم**

در همین رابطه کلیفورد وینســـتون پژوهشـــگر ارشد در موسسه بروکینگـــز در مقاله‌ای با عنوان بیایید سیاســـت‌های دونالد ترامپ در مورد بازارها را «عقلانی‌ســـازی» نکنیم، نوشـــته است: اکثر مفسران، سیاست‌های رییس‌جمهور ترامپ در مورد بازارها را طوری ارائه می‌دهند که گویی این سیاســـت‌ها به‌صورت عقلانی تدوین شده‌اند اما به نظر من، این رویکرد باعث می‌شـــود که سیاســـت‌های ترامپ معقول‌تر و منطقی‌تر از آنچه هســـتند به نظر برســـند. در واقع، این مفســـران در حال «عقلانی‌سازی»(Sanewashing) رییس‌جمهوری هستند که- چگونه این را مودبانه بگویم؟- غیرمنطقی، متوهم و دیوانه است. از کلمه «دیوانه» استفاده می‌کنم زیرا این یک اصطلاح پزشکی نیست و طیف گسترده‌ای از رفتارها را شامل می‌شود.

می‌دانم که این واژه، یک اتهام ســـنگین علیه رییس‌جمهور فعلی محسوب می‌شـــود و نقض «قانون گلدواتر» اســـت که بیان می‌کند قضاوت در مورد سلامت روانی و صلاحیت فرد بدون انجام یک ارزیابی روان‌شناختی حضوری نباید بیان شود اما ترامپ بارها نگرانی‌هایی در مورد درک او از واقعیت ایجاد کرده است، از جمله ادعای پیروزی در انتخابات ۲۰۲۰، توصیف حمله به کنگره در ۶ ژانویه به عنوان «روز عشـــق» و ادعای اینکه اوکراین جنگ با روسیه را آغاز کرده است. براساس تجمیع نظرسنجی‌ها، حدود ۵۰ تا ۶۰درصد از مردم، صرف‌نظر از تعاریف مختلف، نسبت به وضعیت ذهنی ترامپ نگرانی‌هایی دارند.

■ **سیاست‌های ترامپ و نگاه غیرمنطقی او به بازارها**

در ارزیابی سیاســـت‌های ترامپ در مورد بازارها، استفاده من از واژه «دیوانه» به این معناست که او به حدی غیرمنطقی و متوهم است که قادر به ارائه یک نظریه منطقی برای توجیه سیاست‌هایش نیست، نمی‌تواند از شواهد تجربی برای ارزیابی کارآمدی سیاست‌هایش استفاده کند و حتی اگر شواهدی خلاف دیدگاهش وجود داشته باشد، تمایلی به تغییر موضع خـــود ندارد. در نتیجه ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که در آن بررسی حقایق با خشم، اتهامات به تعصب، دروغگویی یا توطئه مواجه می‌شود.

■ **مخالفت ترامپ با سیاست‌های افزایش کارایی بازار**

یکی از نشانه‌های دیوانگی ترامپ، مخالفت او با سیاست‌هایی است که به بهبود کارایی بازار از طریق اصلاح شکست‌های بازار کمک می‌کنند، مانند قیمت‌گذاری ازدحام در جاده‌ها و کاهش آلودگی هوا.

توجیه نظری برای قیمت‌گذاری ازدحام (تعیین عوارض برای ترافیک) این است که رانندگان هنگام تصمیم‌گیری برای سفر، تاثیر خود بر سایر رانندگان را در نظر نمی‌گیرند و با افزایش تراکم، هزینه‌های اجتماعی ایجاد می‌کنند. این سیستم به رانندگان دو گزینه می‌دهد: یا با پرداخت عوارض بـــه رانندگی ادامه دهند یا از گزینه‌های دیگر مانند حمل‌ونقل عمومی، مسیرهای کم‌ترافیک، ساعات غیر اوج سفر، یا مقاصدی که به عبور از مناطق پرترافیک نیاز ندارند، استفاده کنند.

طرح قیمت‌گذاری ازدحام در نیویورک، که برای مناطق جنوبی خیابان ۶۰ در منهتن اجرا شده، از رانندگان در ساعات اوج ۹دلار عوارض دریافت می‌کند. ترامپ با این سیاست مخالف است و ادعا می‌کند که این طرح باعث کاهش فعالیت‌های اقتصادی در منهتن می‌شود اما بررسی واقعیت نشان می‌دهد که این سیاست تنها باعث کاهش ورود خودروها در ساعات اوج شده، نه کاهش ورود مردم.

پس از اجرای این سیاســـت، تعـــداد خودروهای ورودی به منطقه پرترافیک ۱۰درصد کاهش یافته که باعث کاهش هزینه‌های کسب‌وکارها، افزایش سرعت حمل‌ونقل، کاهش تاخیر در ارسال کالاها و بهبود دسترسی به نیویورک شده است. در نتیجه، میزان پیاده‌روی افزایش یافته و درآمد حاصل از عوارض نیز برای بهبود سیستم متروی شهر استفاده می‌شود.

ترامپ در بررسی این سیاست، هدف اصلی آن را که کاهش هزینه‌های اجتماعی ازدحام است، نادیده می‌گیرد. همچنین، شواهد موجود درباره تاثیرات مثبت این سیاست را رد کرده و از اثرات بلندمدت آن بر بهره‌وری، استفاده از زمین و ایمنی بی‌اطلاع است.

■ **انکار تاثیر آلودگی هوا و تغییرات اقلیمی**

ترامپ یکی دیگر از هزینه‌های اجتماعی مهم، یعنی آلودگی هوا که به تغییرات اقلیمی منجر می‌شود، را نیز رد می‌کند. مشابه قیمت‌گذاری ازدحام، مالیات بر آلودگی افراد و شرکت‌ها را ملزم می‌کند که یا هزینه آلودگی‌ای که ایجاد می‌کنند را بپردازند، یا رفتار خود را تغییر داده و میزان آلودگی را کاهش دهند. به عنوان مثال، رانندگان می‌توانند با استفاده از خودروهای برقی به‌جای خودروهای سوخت فسیلی، مالیات کمتری بپردازند.

اما ترامپ نه‌تنها از مقابله با تغییرات اقلیمی حمایت نمی‌کند، بلکه به طور کلی هر گونه اقدام در این راستا را بی‌اساس می‌داند. مواضع متناقض او درباره تغییرات اقلیمی به حدی بوده که برخی محققان او را «تهیلیست» (هیچ‌انگار) توصیف کرده‌اند که اساسا درک درستی از این موضوع ندارد

■ **اقتصاد جهان تغییر کرده است. چین به یک قدرت اقتصادی بزرگ تبدیل شده است. طبیعی اســـت که سیاســـت اقتصادی آمریکا تطبیق پیدا کند اما تعرفه‌ها ابزار قدرتمندی برای حل تمام مشکلات نیستند**

■ **در ارزیابی سیاست‌های ترامپ در مورد بازارها، استفاده من از واژه «دیوانه» به این معناســـت که او به حدی غیرمنطقی و متوهم است که قادر به ارائه یک نظریه منطقی برای توجیه سیاست‌هایش نیست**

■ **بیـــن منتقـــدان ترامـــپ و حامیـــان او بحث‌هایـــی در مورد اینکه آیا تعرفه‌ها باعث تورم می‌شوند یا نه، وجود دارد**

■ **حمایت بی‌اساس از تعرفه‌های تجاری**

یکی دیگر از نشانه‌های نگرش غیرمنطقی ترامپ، علاقه شدید او به اعمال تعرفه‌های ناکارآمد بر کالاهای وارداتی است. او تعرفه را «زیباترین واژه در دیکشنری» می‌داند و بدون ارائه هیچ مدرک معتبری ادعا می‌کند که هزینه این تعرفه‌ها را کشورهای خارجی و نه مصرف‌کنندگان آمریکایی، پرداخت می‌کنند.

اقتصاددانان به طور کلی با تعرفه‌ها مخالفند، زیرا آنها عملا مالیاتی هســـتند که بر دوش مصرف‌کنندگان می‌افتد و راهکار کارآمدی برای ایجاد اشتغال نیستند. به عنوان مثال، سیاست‌های مالیاتی که به افزایش تولید ملی کمک می‌کنند، گزینه بهتری برای افزایش اشتغال هستند.

بررسی تاثیر تعرفه‌های ترامپ در دوره اول ریاست‌جمهوری‌اش نشان داد که هزینه این تعرفه‌ها برای مصرف‌کنندگان آمریکایی به میلیاردها دلار رسیده و در مقابل، مشاغل ایجاد شده ناچیز بوده‌اند. علاوه بر این، زیان کشاورزان آمریکایی ناشی از این تعرفه‌ها به حدی بود که دولت مجبور شد نزدیک به ۲۰ میلیارد دلار به آنها یارانه پرداخت کند.

با این حال، ترامپ شواهد را نادیده می‌گیرد و ادعا می‌کند که تعرفه‌ها در قرن نوزدهم باعث ثروتمند شدن آمریکا شدند. بررسی واقعیت نشان می‌دهد که اقتصاد آمریکا در آن دوره با وجود تعرفه‌های بالا رشد کرد، نه به دلیل آنها.

نباید سیاست‌های ترامپ را عقلانی جلوه داد

در نتیجه بسیاری از مواضع ترامپ، فراتر از سیاست‌های او در حوزه بازارها، نباید «عقلانی‌سازی» شوند. او ادعا می‌کند که درک بهتری از نرخ بهره نسبت به رییس فدرال‌رزرو دارد. او سیاست خارجی را بر اساس «واقعیت جایگزین» تعریف می‌کند.

همانطور که روی بسته‌های سیگار هشدارهای سلامتی درج می‌شود، تحلیل‌های مربوط به سیاست‌های ترامپ نیز باید با یک هشدار آغاز شوند: «این دیدگاه‌ها ممکن است تحت‌تاثیر سلامت روانی رییس‌جمهور قرار گرفته باشند.»

■ **سیاست احمقانه کریپتو**

علاوه بر ایـــن کلیـــف آســـنس، بنیانگـــذار و مدیـــر AQR Capital Management, LLC نیـــز معتقد اســـت: من ۳۳ســـال اســـت که در حوزه مدیریت ســـرمایه فعالیت دارم و تا حـــدی موفق بـــوده‌ام. در این مدت، ایده‌های بد زیـــادی دیده‌ام اما به ســـختی می‌توانم ایده‌ای بدتر از راه‌اندازی یک «ذخیره استراتژیک ارز دیجیتال» توســـط ایالات متحده پیدا کنم. با این حال، روز پنجشنبه، رییس‌جمهور دونالد ترامپ فرمان اجرایی صادر کرد که خواستار ایجاد چنین صندوقی است. دیوید ساکس که به عنوان مسوول حوزه کریپتو در دولت ترامپ فعالیت دارد، در توئیتی نوشـــت که این ذخیره شـــبیه «Crypto Fort Knox» خواهـــد بود، شـــاید فراموش کرده که آمریکا از سال ۱۹۳۳ دیگر استاندارد طلا ندارد. به هر حال، این حرف‌ها چیزی از نفرت من نسبت به این طرح خطرناک کم نمی‌کند که در ادامه توضیح خواهم داد.

یک صندوق سرمایه‌گذاری ملی برای آمریکا که ترامپ نیز برنامه‌ریزی آن را آغاز کرده، نامناسب، غیرضروری و احتمالا مضر و بالقوه فاسد است اما یک ذخیره استراتژیک ارز دیجیتال در مقایسه با آن، گویی در حال گفتن «لیوانم را بگیر و نگاه کن!» است.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری ملی معمولا در کشورهایی با مازاد بودجه یا منابع درآمدی مشخص (اغلب مبتنی بر کالاها) تاسیس می‌شوند. حتی در این شرایط، این صندوق‌ها لزوما ایده‌های خوبی نیستند، زیرا ممکن است این مازاد درآمد به روش‌های بهتری مانند کاهش مالیات، پرداخت بدهی، تامین مالی پروژه‌های مفید یا توزیع مستقیم بین شهروندان استفاده شود.

برخی از این صندوق‌ها به خوبی مدیریت شده‌اند، برخی ضعیف عمل کرده‌اند و برخی نیز بستری برای فساد و رانت‌خواری بوده‌اند اما من هیچ نمونه‌ای نمی‌شناسم که کشوری با بدهی عظیم (بدهی ایالات‌متحده در حال حاضر ۳۶تریلیون دلار است، بیشتر از تولید ناخالص داخلی این کشور) بدون داشتن مازاد درآمد، چنین صندوقی را از ابتدا ایجاد کند.

■ **آیا دولت باید روی صنایع سرمایه‌گذاری کند؟**

برخی از طرفداران این صندوق معتقدند که این اقدام برای حمایت از سیاست‌های صنعتی مفید خواهد بود، یعنی تامین مالی پروژه‌های شایسته و جلوگیری از حمایت از پروژه‌های ناموفق اما من به اندازه‌ای عمر کرده‌ام که به یاد بیاورم جمهوریخواهان همیشه استدلال می‌کردند که دولت در انتخاب برندگان و بازندگان اقتصادی افتضاح است. این طرز تفکر که دولت مرکزی باید سرمایه‌های مردم را مدیریت کند، به‌شدت متکبرانه است.

■ **اما کریپتو چطور؟**

من شخصا به کریپتو بدبین هستم، و در این طرز تفکر تنها نیستم اما اجازه دهید حتی اگر شما هم به کریپتو علاقه دارید، همچنان توضیح دهم که چرا یک صندوق ذخیره ارز دیجیتال ایده‌ای وحشتناک است.

کریپتو به طور متوسط پنج برابر بیشتر از بازار سهام نوسان دارد. ایجاد یک صندوق سرمایه‌گذاری ملی برای دارایی‌ای که اینچنین بی‌ثبات است، ایده‌ای فاجعه‌بار است. اگر قرار است ما بدهی ایجاد کنیم تا دارایی‌های پرریسک بخریم چرا فقط به کریپتو بسنده کنیم؟ چرا یک ذخیره بلیت‌های بخت‌آزمایی پاوربال راه‌اندازی نکنیم؟

برخی از طرفداران کریپتـــو می‌گویند که نباید قیمت آن را با دلار سنجید. آنها شعار «۱ بیت‌کوین = ۱ بیت‌کوین» سر می‌دهند، اما همین افراد روزانه صدهابار صفحه قیمت کریپتوی خود را رفرش می‌کنند تا ببینند سرمایه‌شان در واحد پول فیات چقدر شده است!

■ **آیا دولت باید کریپتو را بخرد؟**

حتی اگر کریپتو در آینده رقیب جدی دلار شود چرا آمریکا باید از رقیب مستقیم پول خود حمایت کند؟ ایجاد یک ذخیره استراتژیک کریپتو تقریبا مانند این است که رییس‌جمهور ما از راه‌اندازی «ذخیره استراتژیک یوان چین» حمایت کند که کاملا به ضرر قدرت مالی ایالات متحده است.

در نتیجه دولت ترامپ تلاش گســـترده‌ای را برای کاهش اندازه و نفوذ دولت فدرال آغاز کرده است که من از آن حمایت می‌کنم اما ایده «صندوق ذخیره استراتژیک کریپتو» دقیقا در جهت مخالف این هدف است. اگر شما به «دولت عمیق» اعتقاد دارید چرا باید یک منبع مالی دائمی برای آنها فراهم کنیم؟ امیدوارم پاسخ این نباشد که «چون در حال حاضر دولت عمیق ماست، پس مشکلی ندارد»، زیرا این قدرت فردا در دست دیگران خواهد بود.

■ **تعرفه‌های فاجعه‌آمیز**

از سوی دیگر لری سامرز نیز معتقد است: ترامپ در حال حاضر در جنگ است. جنگ تجاری، یعنی با چین و به طرز غیرقابل توضیح با کانادا و مکزیک. تعرفه‌های ۲۵درصدی دونالد ترامپ بر روی کالاهای وارداتی از مکزیک و کانادا از صبح سه‌شنبه اجرایی شد. این هفته، دولت همچنین تعرفه‌ای اضافی ۱۰درصدی بر واردات چین وضع کرد.

کانادا با اعمال تعرفه‌های ۲۵درصدی بر کالاهای آمریکایی به ارزش حدود ۱۰۰میلیارد دلار واکنش نشان داده است. چین نیز واکنش نشان داد و ۱۵شرکت آمریکایی را در فهرست سیاه قرار داده و تعرفه‌هایی به میزان ۱۵درصد بر مرغ، گندم، ذرت و پنبه آمریکایی و ۱۰درصد بر دیگر محصولات غذایی وضع کرد. کلودیا شینباوم، رییس‌جمهور مکزیک گفته است که آماده است تا با تعرفه‌های خود واکنش نشان دهد.

اما ترامپ عقب‌نشینی نکرد. او در شبکه اجتماعی Truth Social نوشت: «لطفا به فرماندار ترودو، از کانادا توضیح دهید که وقتی او تعرفه انتقامی بر ایالات متحده وضع می‌کند، تعرفه معکوس ما به میزان مشابه بلافاصله افزایش خواهد یافت!» (اگرچه پس از آن پست، وزیر تجارت هاوارد لوتنیک به نوعی اشاره کرد که ممکن است برای همسایگان آمریکا برخی از تخفیف‌های تعرفه‌ای در نظر گرفته شود.)

هرچه که بعد از این پیش بیاید، هرج و مرج ناشی از آن خبرهای بدی برای بازارها بوده است. سهام ایالات‌متحده در روز سه‌شنبه سقوط کرد و تمامی دستاوردهای بازارها از زمان بازگشت ترامپ به قدرت از بین رفت. این تعرفه‌ها در زمانی اجرایی شدند که نگرانی‌های اقتصادی در حال رشد بودند. اعتماد مصرف‌کننده در ایالات متحده در ماه گذشته سریع‌تر از هر زمانی در چهار سال گذشته کاهش پیدا کرد و در حالی که درست است که غرایز حمایت‌گرایانه ترامپ شناخته شده‌اند – او سال گذشته گفت که «تعرفه، زیباترین کلمه در فرهنگ لغت است» – این اقدامات جدید از هر چیزی که قبلا اعمال کرده بود، شدیدتر است.

سامرز در پاسخ به این سوال که ابعاد این تعرفه‌ها چقدر است و این تعرفه‌ها چه تفاوتی با اقدامات حمایت‌گرایانه گذشته دارند؟ می‌گوید: تاثیر تجمعی این تعرفه‌ها به طور قابل‌توجهی بیشتر از آن چیزی است که ترامپ در دوران اول خود اعمال کرده است. اینها به میزان زیادی بزرگ‌ترین اقدامات حمایت‌گرایانه‌ای هستند که ایالات متحده از زمان جنگ جهانی دوم به این سو برداشته است.

سامرز همچنین درخصوص اینکه تاثیر اقتصادی این تعرفه‌ها بر ایالات متحده چیست نیز معتقد است: این یک شوک عرضه خودخواسته است. این اقدامات مقدار کالاهایی را که در دسترس اقتصاد آمریکا قرار دارد کاهش می‌دهد و قیمت آنها را افزایش می‌دهد. بنابراین همانطور که بازارها در حال شناسایی آن هستند، اینها به سمت تورم رکودی حرکت می‌کنند، یعنی تورم بالاتر و رشد اقتصادی کندتر. تعیین میزان دقیق تاثیر تورم رکودیی دشوار است زیرا نمی‌دانیم این تعرفه‌ها چقدر طول خواهند کشید، چگونه گسترش خواهند یافت یا کشورهای دیگر چگونه واکنش نشان خواهند داد اما هیچ شکی نیست که تاثیر منفی تورم رکودیی بیشتر از تاثیری است که افزایش قیمت نفت به میزان ۵۰درصد یا بیشتر از ۴۰دلار ایجاد می‌کند. این معادل یک شوک نفتی عظیم است.

وی همچنین در مورد اینکه ترامپ با تعرفه به دنبال محقق کردن چه چیزی است، توضیح می‌دهد: استراتژی ارتقای تجارت با روسیه، در حالی که تجارت با کانادا و مکزیک را تضعیف می‌کنیم، برای من غیرقابل درک است. نمی‌بینم که چه استدلال اقتصادی می‌تواند کمک‌کننده باشد. نمی‌دانم که آیا استراتژی در تلاش است تا از تعرفه‌ها به عنوان اهرم برای مسائل دیگر مانند فنتانیل استفاده کند. شاید این سیاست غلط باشد اما حداقل یک استدلال منطقی دارد.

مشکل این اســـت که فنتانیل و مهاجرت غیرقانونی مشکلاتی با کانادا ندارنـــد، جایی که ما تعرفه‌ها را به طور متقابل اعمال می‌کنیم و رییس‌جمهور به طور مداوم از مزایای تعرفه‌ها به عنوان یک سیاســـت اقتصادی خالص تمجید می‌کند.

گاهی اوقات دولت اســـتدلال‌هایی از نوع مرکانتیلیستی می‌آورد. در آن، ایده این است که صادرات خوب است و واردات بد. اقتصاددان‌ها به دلایل بسیار خوب از مرکانتیلیسم خوش‌شان نمی‌آید اما حتی از منظر مرکانتیلیستی، این اقدامات به‌شدت فاجعه‌آمیز هستند. ما خودروهایی که در آمریکای‌شمالی ساخته شده‌اند، جایی که شاسی‌ها بین مرزهای مکزیک و کانادا جابه‌جا می‌شود، را به‌شدت جریمه خواهیم کرد اما هیچ باری به خودروهای وارداتی از ژاپن یا کره تحمیل نخواهیم کرد. ما زنجیره تامین چینی‌ها را از طریق آسیا به نفع تولیدات یکپارچه آمریکای‌شمالی تضعیف خواهیم کرد. تعرفه‌های آلومینیوم و فولاد که ترامپ به طور پیش‌رو اعمال کرده است، صنایع صادراتی را که ۶۰ برابر بیشتر از صنایع حمایت شده کارمند دارند، مجازات می‌کند.

این سیاست‌ها جریمه بزرگی برای مصرف‌کنندگان آمریکایی هستند که درآمد واقعی خانواده‌های طبقه متوسط را کاهش می‌دهند. آنها یک فشار تورمی به وجود می‌آورند و به طرز عجیبی هم به نفع صادرکنندگان و واردکنندگان آمریکایی است و هم به ضرر تولیدکنندگان و صادرکنندگان آمریکایی است. من هیچ وقت سیاستی با چنین عواقب غیرقابل درکی از یک دولت آمریکایی ندیده‌ام.

در واقع حمایت‌گرایی یک سیاست اقتصادی اشتباه است. به نظرم بخش زیادی از آنچه که اقتصاد جهانی با رهبری آمریکا رونق یافته به کاهش حمایت‌گرایی در تمام اشکال آن مربوط می‌شود اما حتی اگر یک استدلال حمایت‌گرایانه را بپذیرد، تعرفه‌ها بر مکزیک و کانادا و آلومینیوم و فولاد، به نظر می‌رسد که یک نوع حمایت‌گرایی غیرقابل درک است، به دلیل واقعیت تولید یکپارچه آمریکای شمالی. شرکت‌های ما که تولید اصلی‌شان در ایالات متحده است، برای بخش‌هایی از زنجیره تامین و بخش‌هایی از مونتاژ به تولیدکنندگان کانادایی و مکزیکی وابسته‌اند. این شرکت‌ها و کارگران آمریکایی هستند که نسبت به تولیدکنندگان اروپایی و آسیایی آسیب می‌بینند.

لری سامرز همچنین در مورد اینکه آیا ممکن است ترامپ از سیاست فعلی خود درخصوص اعمال تعرفه‌ها عقب‌نشینی کند نیز توضیح می‌دهد: اگر به زمان‌بندی نگاه کنید، با کاهش شدید بازار بلافاصله پس از اعلام سیاست‌های حمایت‌گرایانه، بازارها یک رای واضح صادر کرده‌اند. اینکه دولت چگونه پاسخ خواهد داد هنوز مشخص نیست. ای کاش لازم نبود این آزمایش انجام شود اما امیدوارم دولت به شواهد بازار پاسخ دهد اگر منطق اقتصادی و شواهد تجربی گذشته برای آنها قانع‌کننده نباشد. همیشه امیدواریم که سیاست‌های عمومی بد یا سیاست‌هایی که نتایج ناخوشایندی به دنبال دارند، معکوس شوند.

■ **بدترین سناریو چیست؟**

لری سامرز در ادامه نظرات خود می‌افزاید: من فکر می‌کنم که ما در معرض خطر تورم رکودی، افزایش تورم به سطوح بالاتر از هدف ۲درصد و نگرانی‌های فزاینده در مورد یک حلقه تورمی هستیم که به همراه کاهش اعتماد و قدرت خرید، ممکن اســـت اقتصاد را به رکود بکشاند. با توجه به اینکه نمی‌دانیم این سیاست‌ها چقدر ادامه خواهند یافت و چه اتفاقی خواهد افتاد، هنوز زود است که به طور قطع نتیجه‌گیری کنیم که آسیب اقتصادی شدیدی رخ خواهد داد. اما بدون شک این خطر وجود دارد.

همچنین وقتی از او ســـوال می‌شود، ما تاکنون در مورد آسیب‌های اقتصادی مستقیم صحبت کردیم، اما هزینه عدم قطعیت پیرامون این سیاست‌ها هم وجود دارد، درست است؟ می‌گوید: بله، هیچ شکی نیست. بخشی از اثر منفی بر تقاضا و کاهش بهره‌وری بعدی، و فشار به تورم، از این ناشی می‌شود که هر نوع پریمیوم عدم قطعیت به شدت افزایش یافته است. یکی از شاخص‌های کوچک آن این است که شاخص ترس وال استریت، VIX، به شدت در هفته گذشته افزایش یافته است.

وی سپس تاکید می‌کند: تعرفه‌ها یک شوک ناخوشایند و سیاستی کاملا اشتباه هستند. آنها به کشور آسیب می‌زنند و به مصرف‌کنندگان آمریکایی فشـــار وارد می‌کنند و به هیچ‌وجه منجر به یک نتیجه خوب نمی‌شوند. باید تجدیدنظر کنند.

■ **آیا تعرفه‌ها باعث تورم می‌شوند؟**

در پایان گریگوری منکیو، استاد اقتصاد دانشگاه هاروارد نیز درخصوص سیاست‌های اقتصادی دولت جدید آمریکا معتقد است: بین منتقدان ترامپ و حامیان او بحث‌هایی در مورد اینکه آیا تعرفه‌ها باعث تورم می‌شوند یا نه، وجود دارد. برخی از حامیان، از جمله وزیر بازرگانی هوارد لوتنیک، می‌گویند که تعرفه‌ها لزوما باعث تورم نمی‌شوند. نظر من این است که این حامیان به نوعی درست می‌گویند اما استدلال‌شان قوی نیست.

تعرفه‌ها باعث کاهش بهره‌وری می‌شوند زیرا مانع از تخصیص منابع در بازار جهانی به بهترین شیوه می‌شوند. کاهش بهره‌وری به معنای کاهش درآمد واقعی است. کاهش درآمد واقعی می‌تواند به شکل یکی از دو حالت زیر باشد: (۱) سطح بالاتر قیمت‌ها برای درآمدهای اسمی معین یا (۲) کاهش درآمدهای اسمی برای سطح قیمت معین. اینکه حالت (۱) یا (۲) اتفاق بیفتد، عمدتا به سیاست‌های پولی بستگی دارد.

وقتی منتقدان ترامپ می‌گویند که تعرفه‌ها باعث تورم می‌شوند، به طور ضمنی حالت (۱) را فرض می‌کنند. این حالت ممکن است بیشتر محتمل باشد، اما لزوما به این شیوه پیش نخواهد رفت.

در نتیجه منتقدان ترامپ باید بگویند که تعرفه‌ها استانداردهای زندگی آمریکایی‌ها و همچنین استانداردهای زندگی در خارج را کاهش خواهند داد، بدون اینکه از واژه «تورم» استفاده کنند.

«جهان‌صنعت» به بررسی وضعیت بازارهای جهانی می‌پردازد

تلاطم تورمی در بازارهای جهانی

نوید خیرخواه– در هفته‌ای پرچالش، بازارهای جهانی تحت تاثیر سیاست‌های تجاری آمریکا و نگرانی‌های تورمی با نوسانات شدیدی مواجه شدند. در ایالات متحده، اعلام تعرفه‌های جدید توسط دولت ترامپ بر واردات از کانادا، مکزیک و چین، باعث ایجاد بی‌ثباتی در بازار سهام و افزایش نگرانی‌ها درباره رشد اقتصادی شد. شاخص‌های اصلی بورس آمریکا، ازجمله Nasdaq و S&P ۵۰۰، کاهش قابل توجهی را تجربه کردند، در حالی که شاخص داوجونز تنها رشد جزئی داشت. در اروپا، کاهش نرخ بهره توسط بانک مرکزی اروپا و افزایش هزینه‌های دفاعی، واکنش‌های متفاوتی در بازارهای سهام ایجاد کرد. در آسیا، بازارهای ژاپن تحت تاثیر کاهش سهام‌های فناوری آمریکا و نگرانی‌های تجاری قرار گرفتند، در حالی که چین با اعلام اهداف اقتصادی جدید، بر حمایت از مصرف داخلی تمرکز کرد. بازار کریپتو نیز شاهد نوسانات شدید بود، به‌ویژه با کاهش قیمت بیت‌کوین و خروج سرمایه از صندوق‌های ETF در بازار کالاها، قیمت طلا به دلیل تضعیف دلار و افزایش تقاضا به عنوان پوشش ریسک رشد کرد، در حالی که نفت تحت تاثیر افزایش تولید اوپک و نگرانی‌های تجاری کاهش یافت. این گزارش به بررسی تاثیرات سیاست‌های آمریکا و نرخ تورم بر بازارهای مالی جهانی می‌پردازد.

■ بازارهای آمریکا: کاهش شاخص‌ها تحت تاثیر تعرفه‌ها و نگرانی‌های تورمی

بازارهای سهام ایالات متحده در هفته گذشته تحت فشار سیاست‌های تجاری دولت ترامپ و نگرانی‌های تورمی با کاهش چشمگیری مواجه شدند. شاخص Nasdaq Composite بدترین عملکرد هفتگی خود از سپتامبر گذشته را ثبت کرد و بیش از ۳درصد کاهش یافت. این افت عمدتا به دلیل کاهش ارزش سهام‌های فناوری، به‌ویژه شرکت‌های بزرگ حوزه هوش مصنوعی مانند NVIDIA بود که پس از گزارش درآمدهای ضعیف‌تر از انتظار، ۸/۴۸درصد سقوط کرد. از سوی دیگر، شاخص داوجونز تنها ۰/۹۵درصد رشد داشت اما این رشد نتوانست از افت کلی بازار جلوگیری کند. اعلام تعرفه‌های جدید ترامپ بر واردات از کانادا، مکزیک و چین نیز نگرانی‌های سرمایه‌گذاران را افزایش داد. این تعرفه‌ها که بخش‌های مختلفی از صنایع را تحت تاثیر قرار می‌دهد، باعث ایجاد بی‌ثباتی در بازار شد. علاوه بر این، گزارش شاخص قیمت مصرف شخصی (PCE) نشان داد که تورم در ماه ژانویه ۰/۳درصد افزایش یافته است. اگرچه این رقم مطابق با پیش‌بینی‌ها بود اما نرخ تورم سالانه ۲/۶درصدی همچنان بالاتر از هدف بلندمدت فدرال‌رزرو (۲درصد) باقی ماند. این عوامل باعث شدند شاخص اعتماد مصرف‌کننده در فوریه به ۹۸/۳ کاهش یابد که بزرگ‌ترین افت ماهانه از آگوست ۲۰۲۱ محسوب می‌شود.

■ اروپا: کاهش نرخ بهره و افزایش هزینه‌های دفاعی؛ واکنش‌های متفاوت بازار

بازارهای اروپایی هفته‌ای پرتلاطم را تجربه کردند. شاخص STOXX Europe ۶۰۰ پس از ۱۰هفته رشد متوالی، ۰/۶۹درصد کاهش یافت. این افت عمدتا تحت تاثیر عدم قطعیت‌های ناشی از سیاست‌های تجاری آمریکا و نگرانی‌های مربوط به رشد اقتصادی منطقه یورو بود. بانک مرکزی اروپا (ECB) در واکنش به کاهش نرخ تورم و کندی رشد اقتصادی، نرخ بهره را یک‌چهارم درصد کاهش داد و به ۲/۵درصد رساند. کریستین لاگارد، رییس ECB اعلام کرد که نرخ‌های بهره اکنون کمتر محدودکننده هستند اما هشدار داد که ریسک‌های ناشی از جنگ تجاری با آمریکا و دیگر چالش‌های اقتصادی می‌توانند سرمایه‌گذاری و صادرات را تحت تاثیر قرار دهند. در همین حال، آلمان و اتحادیه اروپا برنامه‌هایی برای افزایش هزینه‌های دفاعی و زیرساختی اعلام کردند که بخشی از ضررهای بازار را جبران کرد. شاخص DAX آلمان ۲/۰۳درصد رشد کرد، در حالی که شاخص CAC۴۰ فرانسه تنها ۰/۱۱درصد افزایش یافت. با این حال، شاخص FTSE ۱۰۰بریتانیا ۱/۴۷درصد کاهش یافت که نشان‌دهنده واکنش‌های متفاوت بازارهای اروپایی به تحولات اخیر است.

■ آسیا: نوسانات بازار ژاپن و رشد چین با اهداف اقتصادی جدید

بازارهای آسیایی نیز تحت تاثیر سیاست‌های تجاری آمریکا و نگرانی‌های جهانی قرار گرفتند. در ژاپن، شاخص Nikkei۲۲۵ با ۰/۷۲درصد کاهش مواجه شد، در حالی که شاخص TOPIX یک درصد رشد کرد. افزایش نگرانی‌ها درباره تعرفه‌های جدید آمریکا و کاهش ارزش سهام‌های فناوری در ایالات متحده، میل سرمایه‌گذاران به ریسک را کاهش داد. از سوی دیگر، ین ژاپن به دلیل افزایش تقاضا برای دارایی‌های امن تقویت شد و از ۱۵۰/۶ین به ۱۴۷ین در برابر دلار آمریکا رسید. در چین، دولت با اعلام اهداف اقتصادی جدید، بر حمایت از مصرف داخلی تمرکز کرد. شاخص CSI۳۰۰ و Shanghai Composite به ترتیب ۱/۳۹ و ۱/۵۶درصد رشد کردند. نشست سالانه کنگره ملی خلق چین (NPC) نیز اهداف رشد اقتصادی ۵درصدی برای سال ۲۰۲۵ را تایید کرد. با این حال، تحلیلگران معتقدند که تحقق این هدف با توجه به چالش‌های بخش مسکن و جنگ تجاری با آمریکا دشوار خواهد بود. افزایش هدف کسری مالی به ۴درصد تولید ناخالص داخلی (GDP) نیز نشان‌دهنده تغییر در سیاست‌های اقتصادی چین بوده که ممکن است به افزایش استقراض و هزینه‌های دولتی منجر شود.

■ بازار کریپتو: نوسانات شدید بیت‌کوین و خروج سرمایه از صندوق‌های ETF

بازار کریپتو در هفته گذشته شاهد نوسانات شدیدی بود. بیت‌کوین پس از رشد ۲/۱۸درصدی و رسیدن به ۹۴/۷هزار دلار، به دلیل اخبار مربوط به تعرفه‌های جدید آمریکا و تردیدها نسبت به سیاست‌های ترامپ، کاهش یافت و به ۸۱/۸هزار دلار سقوط کرد. با این حال، پس از انتشار اخبار کاهش تعرفه‌ها و انتظار برای نشست‌های آینده، قیمت تا ۸۶/۵هزار دلار بازیابی شد. صندوق‌های ETF اسپات بیت‌کوین آمریکا نیز ۴۰۹/۲۱میلیون دلار خروج سرمایه را ثبت کردند که نشان‌دهنده کاهش تمایل سرمایه‌گذاران به دارایی‌های پرریسک است. در سه هفته اخیر، محصولات سرمایه‌گذاری کریپتو ۳/۸میلیارد دلار خروج سرمایه داشته‌اند که ۲/۹میلیارد دلار آن فقط در هفته گذشته رخ داده است. ترامپ نیز با امضای دستور اجرایی برای ایجاد ذخیره استراتژیک بیت‌کوین، بازار را تحت تاثیر قرار داد اما عدم اعلام خرید جدید باعث فشار فروش شد. این نوسانات نشان می‌دهد که بازار کریپتو همچنان به شدت تحت تاثیر اخبار سیاسی و اقتصادی جهانی است.

■ طلا: رشد قیمت به دلیل تضعیف دلار و افزایش تقاضا به عنوان پوشش ریسک

قیمت طلا در هفته گذشته با افزایش ۱/۷درصدی به ۲۹۰۹ دلار در هر اونس رسید. این رشد عمدتا به دلیل تضعیف دلار آمریکا و افزایش تقاضا برای طلا به عنوان یک دارایی امن در برابر نوسانات بازار بود. شاخص دلار آمریکا به پایین‌ترین سطح چهار ماه گذشته سقوط کرد که باعث ارزان‌تر شدن طلا برای خریداران خارجی شد. گزارش وزارت کار آمریکا نیز نشان داد که اقتصاد این کشور در ماه فوریه ۱۵۱۰۰۰شغل جدید ایجاد کرده است اما این رقم کمتر از پیش‌بینی‌های بازار بود.

نرخ بیکاری نیز به ۴/۱درصد افزایش یافت که نشان‌دهنده کندی در بهبود بازار کار است. جروم پاول، رییس فدرال‌رزرو اعلام کرد که این نهاد در مسیر کاهش نرخ بهره با احتیاط پیش خواهد رفت. این اظهارات باعث تقویت تقاضا برای طلا به عنوان پوشش ریسک در برابر تورم و نرخ‌های بهره پایین‌تر شد. علاوه بر این، بانک مرکزی چین برای چهارمین ماه متوالی به خرید طلا ادامه داد که نشان‌دهنده افزایش تقاضای جهانی برای این فلز گرانبهاست.

■ نفت: کاهش قیمت تحت تاثیر افزایش تولید اوپک و نگرانی‌های تجاری

بازار نفت در هفته گذشته تحت فشار افزایش تولید اوپک و نگرانی‌های تجاری کاهش یافت. قیمت نفت برنت در ابتدای هفته به ۷۱/۶۲ دلار رسید اما به دلیل تصمیم اوپک برای افزایش تولید ۱۳۸۰۰۰بشکه‌ای از آوریل و نگرانی‌های مربوط به کاهش رشد اقتصادی ناشی از تعرفه‌های آمریکا به ۷۱/۰۴دلار کاهش یافت.

در روز سه‌شنبه، با اجرای تعرفه‌های جدید آمریکا بر کالاهای وارداتی از کانادا و مکزیک و افزایش تعرفه‌ها بر کالاهای چینی از ۱۰ به ۲۰درصد، قیمت نفت به ۶۹/۲۴دلار سقوط کرد. واکنش سریع چین با اعمال تعرفه‌های جدید بر محصولات کشاورزی آمریکا و محدودیت‌های صادراتی، نگرانی‌ها درباره کاهش رشد اقتصادی جهانی و تقاضای نفت را افزایش داد. علاوه بر این، افزایش ذخایر نفت خام آمریکا به میزان ۳/۶میلیون بشکه، فشار نزولی بیشتری بر بازار وارد کرد. در پایان هفته، قیمت نفت برنت با ۱/۵درصد رشد به ۷۰/۵۰دلار رسید اما تهدید ترامپ به اعمال تحریم‌های جدید علیه روسیه، مانع از رشد بیشتر شد.

■ بازارهای کالایی: متانول، پلی‌پروپیلن، PVC و فلزات اساسی تحت تاثیر سیاست‌های تجاری

بازارهای کالایی نیز تحت تاثیر سیاست‌های تجاری آمریکا و نگرانی‌های اقتصادی جهانی قرار گرفتند. قیمت متانول سی‌اف‌آر چین با کاهش جزئی به ۲۹۸دلار در هر تن رسید. در کره‌جنوبی، قیمت یک محموله ۳۰۰۰تنی از آمریکا به ۳۴۸دلار در هر تن کاهش یافت. پلی‌پروپیلن فوب خلیج‌فارس با افزایش جزئی به ۸۶۷دلار در هر تن معامله شد اما تقاضا در اندونزی به دلیل محدودیت‌های جاده‌ای پیش از رمضان ضعیف بود.

قیمت PVC سی‌اف‌آر خاور دور بدون تغییر در ۷۲۱دلار باقی ماند اما افزایش صادرات از چین و تقاضای ضعیف داخلی، فشارهایی به بازار وارد کرد. در بازار فلزات اساسی، قیمت روی با افزایش ۸۲دلاری به ۲۸۸۲دلار در هر تن رسید، در حالی که قیمت آلومینیوم با افزایش ۸۸دلاری به ۲۶۹۶دلار در هر تن افزایش یافت. تعرفه‌های جدید ترامپ بر واردات آلومینیوم از کانادا، مکزیک و چین نیز جریان‌های تجاری را تحت تاثیر قرار داد.

■ فولاد: افزایش قیمت‌ها در ایران و چالش‌های صادراتی در آسیا

در بازار فولاد ایران، کاهش تولید ناشی از بحران انرژی باعث افزایش قیمت‌ها شد. بیلت صادراتی ایران در محدوده ۴۱۰ تا ۴۲۰دلار فوب معامله شد که نسبت به هفته گذشته افزایش داشت. تقاضای صادراتی برای بیلت ایران نسبتا پایدار بود اما برخی خریداران نسبت به ادامه روند افزایشی قیمت‌ها ابراز تردید کردند. در چین، نشست سالانه Two Sessions توجه زیادی را به خود جلب کرد اما سیاست‌های حمایتی جدیدی برای بخش ساخت‌وساز اعلام نشد. قیمت بیلت در تانگشان به ۳۰۵۰یوآن کاهش یافت که ناشی از کاهش تقاضا از سوی نوردکاران و موجودی بالای انبارها بود. در جنوب شرق آسیا، بازار بیلت شاهد فعالیت‌های محدود معاملاتی بود. در اندونزی، برخی معاملات با قیمت ۴۵۰ تا ۴۵۵دلار سی‌اف‌آر گزارش شد اما کاهش تقاضا در ماه رمضان باعث محدودیت فعالیت‌های بازار شد. پیش‌بینی می‌شود که خریداران در دو هفته آینده مجددا به بازار بازگردند.

■ افزایش تورم جهانی و تاثیر آن بر رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه

در هفته‌های اخیر، روند صعودی تورم در بسیاری از کشورهای جهان، به ویژه کشورهای در حال توسعه، نگرانی‌های زیادی را در میان اقتصاددانان و سیاستگذاران ایجاد کرده است. داده‌ها نشان می‌دهد که تورم در این کشورها به دلیل افزایش قیمت‌های انرژی، مواد غذایی و هزینه‌های حمل‌ونقل به شدت افزایش یافته است.

این افزایش قیمت‌ها فشار زیادی بر طبقات کم‌درآمد وارد کرده و در کنار آن به کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان و افت تقاضای داخلی منجر شده است. در نتیجه بسیاری از کشورهای در حال توسعه که به منابع وارداتی وابسته هستند، با چالش‌های جدی در تامین نیازهای اساسی مواجه شده‌اند. این وضعیت چشم‌انداز رشد اقتصادی این کشورها را به شدت تحت تاثیر قرار داده و باعث ایجاد عدم قطعیت‌های بیشتری در سیاست‌های اقتصادی جهانی شده است.

■ سیاست‌های پولی و تاثیرات آن بر نرخ بهره و نقدینگی در اقتصاد جهانی

سیاست‌های پولی در کشورهای بزرگ اقتصاد جهانی، به‌ویژه ایالات متحده و اروپا، همچنان یکی از عوامل تعیین‌کننده در وضعیت کنونی اقتصاد جهانی است. در پی کاهش نرخ بهره توسط بانک‌های مرکزی و خرید دارایی‌ها به منظور تحریک رشد اقتصادی، نقدینگی زیادی به بازارها وارد شده است.

این روند اگرچه در کوتاه‌مدت باعث تقویت رشد اقتصادی در برخی کشورها شد اما نگرانی‌هایی در مورد افزایش تورم و نوسانات بازارهای مالی ایجاد کرده است. به‌ویژه در شرایطی که اقتصاد جهانی با رکود مواجه است، بانک‌های مرکزی باید به دقت تعادل بین تحریک اقتصادی و کنترل تورم را حفظ کنند. تحولات در سیاست‌های پولی کشورهای بزرگ می‌تواند تاثیرات گسترده‌ای بر نرخ ارز، قیمت کالاها و سرمایه‌گذاری‌های جهانی داشته باشد.

■ رقابت جهانی برای کنترل منابع انرژی و تاثیرات آن بر روابط بین‌المللی

در حال حاضر رقابت‌های جهانی برای دستیابی به منابع انرژی، به‌ویژه نفت و گاز، به یکی از داغ‌ترین موضوعات بین‌المللی تبدیل شده است. این رقابت‌ها نه‌تنها به تغییرات قیمت‌های انرژی در بازارهای جهانی منجر شده، بلکه روابط سیاسی و اقتصادی میان کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده را نیز پیچیده‌تر کرده است.

به‌ویژه تحریم‌های اقتصادی و تنش‌های سیاسی میان کشورهای تولیدکننده و واردکننده انرژی، زمینه‌ساز تغییراتی در بازارهای جهانی شده است.

در همین راستا، کشورهای مصرف‌کننده برای کاهش وابستگی به منابع انرژی خارجی، به سمت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و برنامه‌های بلندمدت برای ذخیره‌سازی انرژی پیش می‌روند. این تحولات می‌تواند در آینده نزدیک نه‌تنها تاثیرات اقتصادی، بلکه تغییرات ژئوپلیتیکی نیز به همراه داشته باشد.

نمایه

سنا– مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار، در تازه‌ترین گزارش خود تعداد نهادهای مالی بازار سرمایه را ۱۱۹۶نهاد اعلام کرد. این آمار نشان می‌دهد که نسبت به ابتدای امسال، تعداد این نهادها بیش از ۱۰درصد افزایش یافته است.

تا دو دهه پیش تعداد نهادهای فعال بازار سرمایه به چند ۱۰ شرکت می‌رسید و بازار سرمایه صرفا به چندین شرکت کارگزاری محدود می‌شد اما در طول سال‌های گذشته تعداد نهادهای مالی به دلیل توسعه بازار سرمایه با سرعت زیادی افزایش یافته و نشان می‌دهد بسیاری از فعالان اقتصادی به کارایی و توانمندی‌های بازار سرمایه پی برده‌اند.

حالا تازه‌ترین آمارهای مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد که تعداد نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه با سرعت بیشتری در حال افزایش است و این روند رو به رشد همچنان دارد.

رشد تعداد نهادهای مالی بازار

■ رشد ۱۰ درصدی

آمارهای مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد که تعداد نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه از ابتدای سال جاری تا پایان بهمن ماه یعنی در طول ۱۱ماه بیش از ۱۰درصد رشد کرده و به مرز ۱۲۰۰نهاد مالی فعال رسیده است. در ابتدای سال تعداد نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه ۱۰۸۴شرکت یا نهاد مالی بود که این تعداد از ابتدای سال جاری تاکنون معادل ۱۱۲نهاد افزایش یافته و در پایان بهمن امسال به ۱۱۹۶نهاد مالی رسیده است.

■ سهم بزرگ صندوق‌های سرمایه‌گذاری

داده‌های آماری این گزارش نشان می‌دهد که به دلیل استقبال مردم از صندوق‌های سرمایه‌گذاری و رشد پرشتاب این صندوق‌ها در حال حاضر بخش عمده نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه شامل این صندوق‌ها می‌شود و در مجموع ۴۳درصد از کل نهادهای مالی را صندوق‌های سرمایه‌گذاری تشکیل می‌دهند.

از ابتدای سال جاری تاکنون ۵۸صندوق جدید به تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری اضافه شده و تعداد این صندوق‌ها اکنون به ۵۱۰صندوق رسیده که رشد ۱۳درصدی را نشان می‌دهد.

پس از صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های سرمایه‌گذاری با سهم ۱۵درصدی ازجمله پرتعدادترین نهادهای مالی بازار سرمایه هستند. از ابتدای سال جاری تاکنون ۲۲شرکت به جمع شرکت‌های قبلی اضافه شده‌اند و اکنون تعداد آنها به ۱۸۳شرکت رسیده است.

از دیگر نهادهایی که به دلیل نیازهای موجود در فضای اقتصادی کشور رشدشان محسوس بوده، شرکت‌های سبدگردان هستند. در حال حاضر تعداد این نهادها به ۹۶شرکت سبدگردان رسیده، از ابتدای امسال تا پایان بهمن ماه ۱۱شرکت جدید به جمع آنها اضافه شده است.

در حال حاضر ۸درصد از مجموع کل نهادهای مالی بازار سرمایه را شرکت‌های سبدگردان تشکیل می‌دهند.

این اطلاعات همچنین نشان می‌دهد که تعداد شرکت‌های کارگزاری با اضافه شدن یک شرکت جدید به ۱۱۸کارگزاری رسیده است.

تازه‌ترین آمارهای مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد در حال حاضر ۱۲شرکت تامین سرمایه، ۹شرکت پردازش اطلاعات مالی و سه شرکت رتبه‌بندی نیز در بازار سرمایه حضور دارند.

بازارنما

نماگر کلی بازار طلا و ارز

عنوان	نرخ	رشد/ کاهش
سکه امامی	۷۷۳۹۵۰۰۰۰	۱/۰۴- درصد
سکه تمام بهار آزادی	۷۳۱۷۵۰۰۰۰	۰/۵۸- درصد
نیم سکه طلا	۴۸۳۰۰۰۰۰۰	۱/۰۵ درصد
ربع سکه طلا	۲۴۴۰۰۰۰۰۰	۰/۴۱ درصد
سکه یک گرمی	۱۲۶۰۰۰۰۰۰	۰/۰۰ درصد
هر گرم طلا	۶۶۶۱۹۰۰۰	۰/۷۹- درصد
دلار آزاد	۹۲۲۵۵۰	۰/۱۷ درصد
یورو	۱۰۱۳۹۰۰	۰/۸۱ درصد
شاخص کل بورس در آخرین روز معاملاتی	۲۶۸۸۵۰۳	۱/۳۳- درصد
شاخص کل هم‌وزن در آخرین روز معاملاتی	۷۹۲۲۱۲	۰/۸۹- درصد

شاخص کل بورس در ۵ روز گذشته

شاخص کل	عدد شاخص
چهارشنبه	۲۷۹۰۰۱۲
شنبه	۲۷۵۶۹۲۳
یکشنبه	۲۷۲۲۵۰۵
دوشنبه	۲۷۲۴۷۷۲
سه‌شنبه	۲۶۸۸۵۰۳

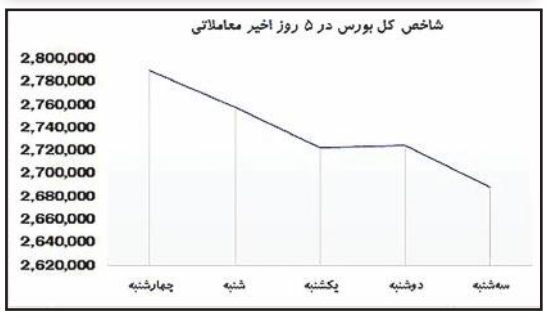

آموزش

الگوهای هارمونیک در تحلیل تکنیکال

الگوهای هارمونیک یکی از روش‌های پیشرفته تحلیل تکنیکال هستند که به کمک نسبت‌های فیبوناچی، نقاط بازگشت قیمت را در بازارهای مالی شناسایی می‌کنند.

این الگوها برخلاف روش‌های کلاسیک تحلیل تکنیکال، براساس روابط دقیق عددی بین موج‌های قیمتی عمل می‌کنند و ساختاری هندسی در نمودار قیمت تشکیل می‌دهند. مهم‌ترین الگوهای هارمونیک شامل گارتلی (Gartley)، پروانه (Butterfly)، خفاش (Bat) و خرچنگ (Crab) هستند که هرکدام در نقاط خاصی از نمودار به معامله‌گران سیگنال ورود یا خروج ارائه می‌دهند.

یکی از اصول کلیدی در الگوهای هارمونیک، استفاده از نسبت‌های فیبوناچی برای اندازه‌گیری حرکات قیمت و پیش‌بینی سطوح برگشتی است. برای مثال الگوی گارتلی با نسبت‌های ۰/۶۱۸ و ۰/۷۸۶ فیبوناچی اصلاحی شناخته می‌شود، در حالی که الگوی خرچنگ از نسبت‌های گسترده‌تر مانند ۱/۶۱۸ و ۲/۶۱۸ فیبوناچی اکستنشن استفاده می‌کند. این نسبت‌ها به معامله‌گران کمک می‌کند تا نقاط دقیقی برای ورود به معاملات خرید یا فروش تعیین کنند.

اگرچه الگوهای هارمونیک روشی دقیق برای شناسایی بازگشت‌های قیمتی هستند اما مانند سایر روش‌های تحلیلی، بدون مدیریت سرمایه و کنترل ریسک، ممکن است نتایج نامطلوبی به همراه داشته باشند. بنابراین معامله‌گران باید از این الگوها در کنار سایر ابزارهای تحلیل تکنیکال استفاده و قبل از ورود به معاملات چندین تاییدیه دریافت کنند

خبر

ارزش معاملات گواهی سپرده طلا به ۱/۴ همت رسید

روابط‌عمومی بورس کالای ایران– روز دوشنبه بیستم اسفندماه در بازار صندوق های مبتنی بر طلا ۶۶۳میلیون واحد صندوق معامله شد و ارزش معاملات صندوق‌های طلا به ۴/۸همت رسید. در بازار گواهی‌های سپرده مبتنی بر طلا، یک‌میلیون و ۳۵۲هزار گواهی معادل ۱۳۵کیلوگرم شمش طلا به ارزش ۱/۲هزار میلیارد تومان و دوهزار و ۸۱۱گواهی معادل دو.هزارو ۸۱۱قطعه سکه به ارزش ۲۱۹میلیارد تومان فروش رفت و ارزش کل معاملات گواهی سپرده مبتنی بر طلا نیز به ۱/۴همت رسید. در بازار قراردادهای اختیار معامله مبتنی بر طلا هم ۱۸۵هزار قرارداد به ارزش ۱۱میلیارد تومان دادوستد شد. همچنین ۵هزار و ۴۲۰قرارداد آتی مبتنی بر طلا به ارزش ۲۱۳میلیارد تومان منعقد شد. در بازار قراردادهای آتی هم شاهد افزایش ۳۱۴ موقعیت در مجموع موقعیت‌های باز قراردادهای مبتنی بر طلا بودیم.

گروه مالی کیان وارد بورس تهران شد

مدیریت ارتباطات بورس– روز دوشنبه ۲۰ اسفند ۱۴۰۳ تعداد ۳۲۵میلیون عدد سلب حق تقدم شرکت «گروه مالی کیان» به عنوان پانصدونودوپنجمین شرکت پذیرفته شده در بخش «سرمایه‌گذاری‌ها»، گروه و طبقه «سایر واسطه‌های مالی» با نماد «کیاناح» در فهرست نرخ‌های تابلوی اصلی بازار دوم بورس تهران و به شیوه قیمت ثابت عرضه و پذیره‌نویسی شد. در این عرضه اولیه، ۴۲۵۰۴۳ کد معاملاتی برای خرید حق تقدم شرکت کردند و حداکثر ۸۷۶سهم به هر کد معاملاتی اختصاص یافت.

آموزه‌های کاربردی برای بلوغ کسب‌وکارها تحلیل شد

استراتژی صفر خالص

ادامه از صفحه یک

تثبیت شـــده (Established): در این سـطح باوجود ایجاد سـاختار حکمرانی؛ نقش‌ها و مسـوولیت‌های پیشـبرد هدف صفر خالص هنوز کاملا شفاف نیست و گاهی حتی نامشخص هستند

تعریـف شـده (Defined): فرآیندها، سیاسـت‌ها و رویه‌های حکمـرانی به طور واضح تعریف شده‌اند.

بالغ (Mature): این سطح با مسوولیت‌های مشخص، مشترک و همراه با نظام نظارتی موثر بر فعالیت‌ها شکل می‌یابد.

آموزه کلیدی: یک سـاختار حکمرانی شفاف با نقش‌ها و مسـوولیت‌های مشخص ایجاد کنید و اطمینان حاصل کنیـد که همه بخش‌ها در اجرای آن مشارکت دارند.

■ **مرحله سوم (طراحی ساختار سازمانی)**

منفک شده (Detached): طراحی ساختار سازمانی و جایگاه تیم مسوول در زمینه صفر خالص و پایداری به شکلی است که این تیم به طور مستقل عمل می‌کند و از واحدهای اصلی کسـب‌وکار جدا مانده است.

هماهنگ شده(Coordinated): در این سطح وظایف تیم صفر خالص در کسب‌وکار با چند واحد سازمانی دیگر هماهنگ می‌شود.

مجهز شـــده (Equipped): صفر خالص در فعالیت‌های اصلی کسـب‌وکار ادغام شده است و حـتی وظایف واحدها با راهنمـایی تیم پایداری انجام می‌شود.

همگام شده: (Synchronized) هدف صفرخالـص در تمامی اقدامات کسـب‌وکار ادغام شده است و مسـوولیت به انجام رساندن پایداری به طور کامل توسط واحدهای کسب‌وکار به عهده گرفته شده است.

آموزه کلیدی: مسوولیت‌های مرتبط با پایداری را از تیم‌های تخصصی به بخش‌های اصلی کسب‌وکار منتقـل کنید تا این موضوع در DNA سـازمان نهادینه شود.

مرحله چهارم (استعدادیابی و مهارت‌های نیروی انسانی)

در حـال کشـف: (Discovering) در این سـطح هنوز درک محدودی از اسـتعدادها و مهارت‌های مورد نیاز نیروی انسـانی وجود دارد و حتی هنوز نحوه اسـتخدام، به کارگماری و جبران خدمات آنها برای کسب‌وکار مشخص نیست.

در حال ایجاد (Constructing): در این سطح براساس هدف صفر خالص و رعایت پایداری در کسب‌وکار، طرح کلی پیش بینی مهارت‌های آتی نیروی انسانی صورت می‌گیرد.

ادغام شـــده (Embedding): ارتقای فعالانه مهارت‌های نیروی کار در راسـتای تحقق اهداف استراتژیک صفر خالص انجام می‌شود.

بهینه‌سازی (Optimizing): استفاده از مشوق‌های کوتاه مدت و بلندمدت برای نیروی کار حائز مهارت و دانش اجرایی می‌شود تا صفر خالص در فرهنگ سازمان درونی شود.

آموزه کلیدی: برنامه‌های آموزشی و توسـعه مهارت‌های مرتبط با تغییرات اقلیمی را برای تمام سطوح سازمان طراحی و اجرا کنید.

مرحله پنجم (توسعه محصولات و خدمات پایدار)

در حال کاوش (Exploring): در این سـطح بررسی ملاحظات محصولات دوسـتدار محیط زیست بدون ورود به مرحله تولید صورت می‌گیرد.

در حال آغاز (Beginning): راه‌اندازی یک یا دو محصول اولیـه پایدار بدون تبلیغات و ترویج گسترده آغاز می‌شود.

در حال توسعه (Developing): توسعه تولیـد و تبلیغات فعال برای طیف گسـترده‌ای از محصولات پایدار به عنوان خطوط اصلی محصولی کسب‌وکار که برای حداقل‌سازی انتشار کربن طراحی شده‌اند، انجام می‌شود.

بالغ (Mature): در این سطح ارائه مجموعه‌ای از محصولات و خدمات پایدار که منطبق با نیازهای مشتریان بوده و برای حداکثرسازی تاثیر و حمایت از پایداری انجام می‌شود.

آموزه کلیدی: محصولات و خدمات پایدار را با نیازهای واقعی مشتریان هماهنگ کرده و آنها را به طور فعال در بازار تبلیغ و ترویج کنید.

مرحله ششم (مدیریت ریسک‌های اقلیمی و اقدامات صفر خالص)

کمی نشـــده (Unquantified): در این سـطح کمی‌سـازی محدودی برای ریسک‌های فیزیکی یا تحول اقدامات اقلیمی و پایداری صورت گرفته است.

جهت‌دار (Directional): بخش‌های اصلی به لحاظ ریسـک ارزیابی شده و اثرات صفر خالص به صورت جزئی در سیاسـت‌ها و مدیریت ریسک کسب‌وکار لحاظ شده است.

ادغام شـــده (Integrated): ریسـک اقدامات صفر خالـص در ابزارهای اصلی مدیریت ریسک به صورت کمی ادغام شده است.

راهبـــردی (Strategic): بینش معتبر در خصوص ریسک به توسعه استراتژی کمک می‌کند

آمـــوزه کلیدی: ریسـک‌های اقلیمی و صفر خالص را در چارچوب مدیریت ریسـک سـازمان ادغام کنید و از اقدام و ارزیابی آنها استفاده کنید.

مرحله هفتم (پیاده‌سازی موثر داده‌های مرتبط با صفر خالص)

پراکنده (Patchy): داده‌ها به طور پراکنده و عمدتا در قالب صفحات گسترده ثبت می‌شوند و هنوز درک ضعیفی از ثبت و ضبط داده در راسـتای هدف صفر خالص وجود دارد.

جزیـــره‌ای (Fragmented): داده‌ها در برخی ابزارهای رسـمی ثبت می‌شوند ولی راهبرد فراگیر برای پوشـش داده‌هـا در بین بخش‌های وظیفه‌ای مختلف وجود ندارد.

ادغام شده (Integrated): داده‌ها عموما به خوبی درک شـده و در یـک واحد مرکزی که برای بخش‌های مختلف در دسـترس هستند، ثبت و ضبط می‌شوند.

بهینه‌ســـازی (Optimized): داده‌های کلیـدی و معتبـر در چندین پلتفـرم و نرم‌افزار به کار برده شـده، حکمرانی داده‌ها انجام می‌شـود و کسب‌وکارها می‌توانند عملکرد خود را براساس آن ارزیابی کنند.

آموزه کلیدی: یک سیسـتم داده متمرکز و یکپارچه ایجاد کنید که دسـترسی به اطلاعات را برای تمام بخش‌ها فراهم کند و تصمیم‌گیری‌ها را مبتنی بر داده‌های دقیق به‌روز کند.

مرحله هشتم (ارتباطات و تعهدات)

واکنشی (Reactive): در این سطح پایبندی به تعهدات تعریف شـده و رعایت مقررات محدود اسـت و هنوز به طور رسـمی تشخیص داده نشده که تغییـرات آب‌وهوایی چه چالش‌های جدیدی را ایجاد خواهد کرد.

مقـــرر نمـــودن (Resolved): یک تعهد زمانبندی شـده برای دسـتیابی بـه صفر خالص (محدوده ۱-۳ مورد) منتشر شده و برنامه‌هایی برای کاهش گازهای گلخانه‌ای ارائه می‌دهند تا رویکرد خود را به صورت عمومی اعلام کنند.

مسوول (Accountable): اهداف سازمانی و پرتفولیـو اقدامـات خـود را در مـورد تغییرات آب‌وهوایی و صفر خالص منتشر می‌کند و پیشرفت خود را گزارش می‌دهد.

شفاف (Transparent): جزئیات کمی و کیفی استراتژی، برنامه‌های میان‌مدت، بلندمدت و کلیه اقدامات تعهد شده اعلام می‌شود و گزارشات مسـتمر از اقدامات و ارزیابی‌های انجام شده ارائه می‌شود.

آموزه کلیدی: تعهدات و پیشرفت‌های خود را به طور شـفاف و منظم بـه ذی‌نفعان خارجی گـزارش دهیـد تا اعتمـاد و شـفافیت عمومی ایجاد شود.

مرحله نهم (اکوسیستم مشارکت ذی‌نفعان)

منفعل (Passive): سـازمان به شـرکت در برخی کنفرانس‌ها، رویدادها و گروه‌های کاری مرتبط با آب‌وهوا و صفر خالص بسنده می‌کند.

حامی (Supportive): سـازمان علاوه بر شرکت در رویدادها از ابتکارات جمعی حمایت می‌کند و تشـویق به بهبود حکمـرانی و مدیریت پایداری و در راسـتای کاهش انتشـار گازهای گلخانه‌ای و ریسک‌های آب‌وهوایی می‌کند.

مشـــارکتی (Collaborative): به طور فعال در ابتکارات جمعی و مشـاوره‌های مشارکتی همکاری می‌کند و به کسـب‌وکارهای دیگر کمک می‌کنند تا استراتژی‌های کسب‌وکار خود را با هدف صفر خالص هماهنگ کنند.

رهبر و جهت‌ده (Directive): ابتکارات مشارکتی را رهبری می‌کند و شرکت‌ها را تشویق می‌کند تا اسـتراتژی‌های کسـب‌وکار خود را با هدف صفـر خالص هماهنگ کننـد؛ بینش‌های خود را به اشـتراک بگذارنـد و بهترین روش‌ها را ترویج کنند.

آمـــوزه کلیـــدی: در ابتـکارات جمـعی و همکاری‌های صنعتی مشـارکت فعال داشته باشید و به‌عنوان یک رهبـر در ترویج بهترین روش‌ها و استانداردهای صفر خالص اقدام کنید.

با عنایـت به مراحل و سـطوح مورد بررسی اشاره شـده می‌توان دریافت که به لحاظ تحقق هـدف صفر خالـص در راهبردهای سـازمانی، کسب‌وکارها در سطوح مختلف بلوغ‌یافتگی قرار دارند و اقـدام مدیران به‌ویژه مدیران ارشـد و متعهد براسـاس آموزه‌های ذکر شده می‌تواند در تسـریع عملیاتی‌سازی این مهم در صنایع کشور نقش کلیدی ایفا کند.

*** اسـتادیار موسسـه مطالعـات و پژوهش‌های بازرگانی**

نمایه

توسط مرکز پژوهش‌های مجلس انجام شد

بررسی گزارش شاخص دولت دیجیتال ۲۰۲۳

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با انتشار گـزارشی به بررسی گزارش «شـاخص دولت دیجیتال ۲۰۲۳ در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (OECD)» پرداخت.

دفتر مطالعات مدیریت این مرکز با انتشـار گزارش و بررسی گزارش «شـاخص دولـت دیجیتال ۲۰۲۳ در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (OECD)» آورده که ظهور و گسترش عصر دیجیتال تحولات عمیقی در ساختار، مدیریت و مفهوم خدمات دولتی به‌وجود آورده است. عصر دیجیتال، به‌عنوان عصر ارتباطات بازشناخته می‌شود.

در این گزارش ذکر شده که دولت‌ها در این زمان باید به طور موثر در محیط‌های دیجیتالی به ارائه خدمات موثر بپردازند. براین اساس در این گزارش به تحلیل و بررسی گزارش «شاخص دولت دیجیتال ۲۰۲۳» منتشر شده در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی پرداخته شده است. این گزارش، از داده‌های ۳۸ کشور عضو این سازمان در سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۲ استفاده کرده و هدف آن سنجش میزان بلوغ دولت دیجیتال در این کشورهاست. سنجش میزان بلوغ دولت دیجیتال کشورها در شش بُعد «دیجیتال براساس طراحی»، «داده‌محوری»، «دولت به‌مثابه سکو (پلتفرم)»، «شـفافیت به صورت پیش‌فرض»، «کاربرمحوری» و «فعال بودن دولت در پیش‌بینی نیازها» انجام پذیرفته است

در ادامه این گزارش بیان شده که نتایج گزارش نشان می‌دهد کشـورها در ابعاد «دیجیتال براساس طراحی»، «داده‌محوری» و «دولت به‌مثابه سکو (پلتفرم)» بهترین عملکرد را داشته‌اند و درضمن بُعد «فعال بودن دولت در پیش‌بینی نیازها» از پرچالش‌ترین ابعاد شناسایی شده در حوزه دولت دیجیتال است. در بخش پایانی گزارش، با توجه به تحلیل‌ها و نتایج به‌دست آمده، پیشنهادها و توصیه‌های سیاستی برای اجرا و پیاده‌سازی در کشور ارائه شده است.

یافته‌های کلیدی هم در این گزارش توضیح داده شده و آمده که سازمان توسعه و همکاری اقتصادی، از دولت دیجیتال به‌عنوان «استفاده از فناوری‌های دیجیتال، به‌عنوان بخشی یکپارچه از راهبردهای مدرن‌سازی دولت‌ها، برای ایجـاد ارزش عمومی» یاد می‌کند. پس از شیوع ویروس کووید-۱۹ چالش اصلی دولت‌ها برای ارائه خدمات به‌موقع به شهروندان و مشاغل بود و برای اینکه تحول دیجیتال در بلندمدت پایدار باشد به سنجش و ارزیابی در این حوزه احساس نیاز شد.

در ادامه این گزارش بیان شـده که سازمان توسعه و همکاری اقتصادی با ارائه آخرین نسخه گزارش شاخص دولت دیجیتال در سـال ۲۰۲۳ تلاش‌های انجام شـده دولت‌ها را برای طراحی، پیاده‌سازی و اجرای تحول دیجیتال موفق در بخش دولتی نشان می‌دهد. گزارش مزبور داده‌های ۳۸ کشور عضو این سازمان طی سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۲ بوده که در سال ۲۰۲۲ جمع‌آوری شده است.

در این گزارش بیان شـده که این گزارش بلوغ دولت دیجیتال کشورهای عضو را در ۶ بُعد ارزیابی می‌کند که عبارتند از: دیجیتال براساس طراحی، داده‌محوری، دولت به‌مثابه سکو (پلتفرم)، شـفافیت به‌صورت پیش‌فرض، کاربرمحوری و فعال بودن دولت در پیش‌بینی نیازهاست

در ادامه این گزارش آمده که در هر یک از ابعاد مذکور کشورها راه‌حل‌هایی را برای موفقیت پروژه تحول دیجیتال دولتی به‌کار گرفته‌اند. بررسی گزارش سـازمان توسعه و همکاری اقتصادی راه‌حل‌های به‌کار گرفته شده دولت‌ها را نشان می‌دهد که می‌توان از آنها برای بهبود پروژه‌های تحول دیجیتال داخل کشور بهره‌مند شد. ابتکارات به‌کار گرفته شده برخی دولت‌ها در زمینه دولت دیجیتال براساس این گـزارش، در بُعد دیجیتال براسـاس طراحی پروژه «جاده ایکس» کشور استونی، در بُعد داده‌محوری؛ اقدام‌های کشور کره‌جنوبی برای حفاظت از داده‌های شخصی؛ در بُعد دولت به‌مثابه سکو (پلتفرم)، آکادمی دیجیتال کشور کانادا و «نِم‌آیدی» کشور دانمارک؛ در بُعد شفافیت به صورت پیش‌فرض، سـکوی ترویج مشارکت الکترونیکی کشور کلمبیا؛ در بُعد کاربرمحوری، سامانه «پوشه شهروندی» در کشـور اسپانیا و در بُعد فعال بودن دولت در پیش‌بینی نیازها، هفت خدمت- رویداد با عنوان «زندگی تا پایان» کشور استونی است.

آخرین بخش گزارش پیشنهاد راهکارهاست. در این بخش بیان شـده که در حوزه حکمرانی داده در سـطح دولـت به قوانین جدید مانند قانون حمایت و حفاظت از داده‌ها که لایحه آن در دسـتور کار دولت است و اصلاح برخی از قوانین موجود مانند قانون انتشار داده و اطلاعات و قانون مدیریت داده و اطلاعات نیاز است. بر این اساس، باید اقدام‌های اصلاحی و قانونگذاری انجام گیرد تا به‌تبع آن قوانین یکپارچه شده و بتوان حکمرانی داده را در کشور مدیریت کرد.

در ادامه این گزارش بیان شـده که تدوین راهبردی داده‌محور در سطح ملی با هدف تسریع استفاده اخلاقی از داده‌ها در دولت به‌منظور تقویت سیاستگذاری بهتر و حل چالش‌هـای اجتماعی، توجه ویژه به قوانین و ارزش‌های عمومی مطابق قانون، ضروری است، برای مثال دولت در حوزه تامین انرژی با هزینه‌های بسیار زیادی مواجه است، تدوین یک راهبرد داده‌محور در حوزه انرژی و استفاده از داده‌های مربوط به این حوزه، موجب بهبود سیاستگذاری‌ها در این حوزه و کاهش هزینه‌های دولت خواهد شد.

در ایـن گزارش ذکر شـده که یـکی از معیارهای بین‌المللی که سطح آمادگی دولت‌های الکترونیک را در جهان می‌سنجد، شاخص توسعه دولت الکترونیک است. یکی از مولفه‌های مهم این شاخص، مشارکت دیجیتال یا شاخص مشارکت الکترونیکی است. در راستای تحقق اهداف قانون برنامه هفتم پیشرفت، به‌منظور ارتقای جایگاه ایران در شاخص توسعه دولت الکترونیک، طراحی ابزارهای دیجیتالی ضروری تلقی می‌شود که با آن بتوان مشارکت شـهروندان را در حوزه‌های اطلاع‌رسانی و تصمیم‌گیری جامعه افزایش داد. به‌عنوان مثال طراحی یک پلتفرم برخط دولتی که در آن بخش‌های مختلف جامعه مانند کارکنان دولت، دانشگاهیان و دانشـجویان بتوانند در زمینه‌های سیاستگذاری با دولت در تعامل باشند.

در گـزارش دفتر مطالعات مدیریت مرکز پژوهش‌ها آمده که تهیه و تدوین یک راه ارتباطی برخط به منظور اطلاع‌رسـانی الکترونیکی به شـهروندان توسط دولت درخصوص اعلام نتایج و پیشرفت‌های پروژه‌های دولتی اعم از پروژه‌های حوزه‌های فناوری، سلامت، عمرانی، فرهنگی، اجتماعی و... که در درست اقدام است.

در آخرین بند از پیشـنهاد این مرکز بیان شده که در راسـتای انتشار داده و اطلاعات به‌صورت شفاف و برخط، تا توسـعه و تقویت زیرساخت‌ها و سیستم‌های دولتی در کشور ازجمله تقویت ضمانت اجرای قانون و در نظر گرفتن مجازات، بهبود و جایابی دقیق دبیرخانه کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، راه‌اندازی مرکز تلفن یا مرکز مشـاوره در دبیرخانه اجرایی برای راهنمایی مردم و موسسـه‌ها، افزایش آگاهی عمومی جامعه نسـبت به قانون انتشـار و دسـترسی آزاد به اطلاعات، تعیین واحد سـازمانی با وظایف شفاف در موسسه‌های مشمول قانون برای تفویض اختیار پاسخ به درخواست‌های مکرر و به‌روزرسانی فنی سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات برای رفع مشکلات انتشار داده به‌صورت شفاف نیاز است.

بین‌الملل

چرا مدیران عامل آمریکایی از رویکرد اقتصادی ترامپ کلافه شده‌اند؟

آینده مبهم اقتصاد آمریکا

طبق گزارش شـبکه خبری «بلومبرگ» ترامپ قرار اسـت اوایل هفته آینده میزبان نشستی با حضور مدیران عامل شرکت‌هایی، چون «اچ پی»، «اینتل» و «کوالکام» باشد. سخنگوی «اچ پی» تایید کرده که موضوعات مورد بحث شامل سیاستگذاری‌های تجاری و تولید خواهند بود.

رسانه‌ها و مطبوعات آمریکایی در گزارش‌های جداگانه‌ای از ناراحتی مدیران عامل آمریکایی نسبت به رویکرد دونالد ترامپ رییس‌جمهور آمریکا نسـبت به اقتصاد خبر داده‌اند. نشریه «نیوزویک» در گزارشی با اشاره به اینکه مدیران عامل آمریکایی باوجود لفاظی‌های‌شان در حمایت از ترامپ در دوره کارزار انتخاباتی او اکنون نسبت به چشم‌انداز اقتصاد آمریکا در دوره ریاست‌جمهوری ترامپ دچار تردید شده‌اند، می‌نویسد: «در بحبوحه اخراج نیروی کار فـدرال و نگرانی‌ها در مورد تاثیر اقتصادی سیاست‌های تجاری ترامپ که پیشتر باعث ایجاد وحشـت در بازار سهام شده، مدیران‌عامل آمریکایی نسبت به دستور کار رییس‌جمهور تازه آمریکا ابراز تردید کرده‌اند.»

■ **چرا این موضوع اهمیت دارد؟**

«نیوزویـک» با اشـاره بـه چرایی اهمیـت نگرانی مدیران‌عامل آمریکایی نسبت به رویکرد اقتصادی ترامپ می‌نویسد: «وعده‌های کارزار انتخاباتی ترامپ در مورد لغو مقررات و تقویت نوآوری، حمایت بخش بزرگی از اعضای دنیـای تجارت از جمله رهبران بزرگ بخش صنعتی را به همراه داشت. مدیران اجرایی «اپل»، «گوگل» و «آمازون» در مراسم تحلیف رییس‌جمهور در ردیف اول دعوت‌شدگان حضور داشتند و یکی از بخش‌های کلیدی دولت ترامپ به «ایلان ماسک»، مدیر عامل «تسلا» و «اسپیس ایکس» سپرده شده است. با این وجود، کارشناسان نگرانی‌هایی را در مورد سلامت اقتصاد آمریکا مطرح کرده‌اند و هشـدار می‌دهند که چشم‌انداز کسـب‌وکارها و مصرف‌کنندگان ایالات متحده ممکن اسـت تیره‌وتار باشد، احساسی که بسیاری از مدیران صنعتی نیز با آن هم‌نظر هستند و آن را به اشتراک گذاشته‌اند.»

■ **چه باید بدانیم؟**

«نیوزویک» درباره جزئیات نگرانی مدیران‌عامل نسبت به رویکرد ترامپ در قبال اقتصاد می‌افزاید: «نگرانی‌های مدیران‌عامل عمدتا حول محور طرح‌های تعرفه‌ای غیرعادی ترامپ متمرکز است. تعرفه‌هایی که برخی از آنها تصویب شده‌اند اما برخی دیگر مشمول تعلیق موقت و امتیازات ویژه در لحظه آخر شده‌اند. تلاش برای انطباق با اعلامیه‌ها و فرامین اجرایی صادر شده مربوط به تجارت و اینکه آیا آن اعلامیه‌ها و فرامین به عنوان تهدیدی برای سیاستگذاری تبدیل خواهند شـد یا خیر، بسیاری از فعالان صنعتی از جمله «حسـن الخوری» مدیرعامل شرکت تولیدکننده نیمه‌هادی ON را ناامید کرده اسـت. «خوری» می‌گوید: «شما نمی‌توانید یک کارخانه را یک شبه جابه‌جا کنید. برای راه‌اندازی یک کارخانه ساخت قطعات نیمه‌هادی به چهار سال زمان نیاز دارید.» «جیم فارلی» مدیرعامل «فورد» درباره تاثیر واقعی تعرفه‌ها بر واردات کالای خارجی می‌گوید که تعرفه‌های ۲۵درصدی بر روی واردات کالا از کانادا و مکزیک «سوراخی را در صنعت ایالات‌متحده ایجاد خواهد کرد که پیشتر هرگز ندیده بودیم.» او معتقد است آن چه تاکنون دولت ترامپ از خود نشان داده «هزینه‌های زیاد» و «هرج و مرج» بوده است. نظرات او که در جریان کنفرانس اخیر در نیویورک بیان شد و با «نیویورک تایمز» به اشتراک گذاشته شد، بازتاب نظرات «مری بارا» مدیرعامل «جنرال‌موتورز» است. او می‌گوید: «با توجه به تعرفه‌های احتمالی، ما در سراسر زنجیره تامین، شبکه لجستیک و کارخانه‌های مونتاژ کار می‌کنیم تا آماده کاهش اثرات کوتاه‌مدت باشیم. بسیاری از این اقدامات بدون هزینه یا کم هزینه هستند. کاری که ما انجام نمی‌دهیم این است که سرمایه زیادی را بدون شفافیت صرف کنیم.» «فورد» و «جنرال‌موتورز» از جمله خودروسازانی بودند که معافیت یک ماهه از تعرفه‌های ترامپ بر کانادا و مکزیک را دریافت کردند. باوجود این نگرانی‌ها، برخی از مدیران اجرایی هنوز نسبت به تاثیر سیاست‌های ترامپ بر اقتصاد ایالات متحده خوش‌بین هستند. برای مثال، «کتی وود» مدیرعامل شرکت مدیریت دارایی جهانی Ark Invest در جریان کنفرانس سـرمایه‌گذاری «بلومبرگ» در هفته جاری گفته بود که سیاسـت‌های ترامپ باعث رونق تجاری مشابه «دوران طلایی دولت رونالد ریگان» خواهند شد.»

■ **افراد بدبین نسبت به سیاستگذاری‌های اقتصادی ترامپ چه می‌گویند؟**

«نیوزویـک» بـا اشـاره بـه نظـر افـراد بدبین نسـبت به اقدامـات ترامپ در حوزه اقتصاد می‌نویسـد: «اسـتیو کوهـن» سـرمایه‌گذار میلیـاردر و بنیانگذار Asset Management Point۷۲ اخیـرا گفتـه بود: «منظورم این اسـت که تعرفه‌هـا نمی‌توانند مثبت باشند. منظورم این اسـت که تعرفه همان مالیات است. اگر ایالات متحده بر دیگر بازیگران مالیات اعمال کند، طرف مقابل قیمت محصول تولید شده‌اش را افزایش می‌دهد و در واقع، مالیات خود را پس می‌گیرد. علاوه بر این، ما روند مهاجرپذیری آهسته‌ای داریم. این بدان معناست که نیروی کار به سرعت قبل، برای مثال، با سرعت پنج سال پیش رشد نخواهد کرد. علاوه بر این شما اکنون وزارت تازه تاسیس «کارآمدی دولت» را دارید.

هر کجا که در مورد آن وزارتخانه صحبت کنید منظور از آن «ریاضت اقتصادی» است. ریاضت نیز به معنای کاهش پول در جریان در اقتصاد اسـت. این برای اقتصاد تاثیری منفی دارد.» «کن گریفین» بنیانگذار و مدیرعامل صندوق تامینی سیتادل می‌گوید: «ابهام و هرج و مرج ناشی از تعرفه‌ها بین ما و متحدان‌مان مانعی برای رشد اقتصاد خواهد بود.» «تونی جیمز» رییس فروشگاه‌های زنجیره‌ای کاستکو در اواخر فوریه به «سی‌ان‌بی‌سی» گفته بود: «ابهامات ناشی از سیاسـتگذاری‌های واشنگتن باعث کاهش سرعت کار کسـب‌وکارها می‌شود. عدم قطعیت زیادی وجود دارد. اگر شما صاحب یک کسب‌وکار باشید، در حال حاضر برنامه‌ریزی برایتان کار بسیار دشواری خواهد بود.» مقام‌های دولت ترامپ اما چنین نظری را قبول ندارند. «هریسون فیلدز» سخنگوی کاخ سفید می‌گوید: «هیچ مدیر اجرایی جدی‌ای در آمریکا وجود ندارد که سیاست‌های فاجعه‌بار و رشد منفی دولت قبلی را بر سیاست‌های حامی رشد، مالیات پایین و سیاست‌های کمتر نظارتی ترامپ رییس‌جمهور فعلی آمریکا ترجیح دهد.»

■ **مدیران‌عامل دیگر دلیلی برای عدم انتقاد از ترامپ نمی‌بینند**

شـبکه خبری «ام اس ان بی سی» نیز در گزارشی با اشاره به اینکه روسای شرکت‌ها برای مدتی از انتقاد از «دونالد ترامپ» و برنامه‌های او خودداری کرده بودند اما اکنون که شاخص‌های کلیدی اقتصادی روند نزولی را نشان می‌دهند در این رویکرد خود با عجله تغییر ایجاد کرده‌اند، می‌نویسد: «با فرا رسیدن روز انتخابات ۲۰۲۴، اقتصاد ایالات متحده به نقطه شیرین فوق‌العاده‌ای رسیده بود که شامل رشد قوی، بیکاری کم، کاهش تورم، رکوردهای بی‌سابقه در وال‌استریت و قیمت پایین بنزین بود. «هدر لانگ» روزنامه‌نگار «واشنگتن پست» در سـتونی در ماه اکتبر نوشته بود: «ما در یکی از بهترین سال‌های اقتصادی زندگی بسیاری از مردم در حال زیستن هستیم.» در همان روز، نشریه «پولیتیکو» شرایط را به عنوان «اقتصاد رویایی» توصیف کرد. «اکونومیست» یک نشریه برجسته بریتانیایی، اقتصاد ایالات متحده را به عنوان «غبطه جهانیان» توصیف کرد و افزوده بود که اقتصاد آمریکا «دیگر کشورهای ثروتمند را در گردوغبار رها کرده است». پس از روز انتخابات، تنها کاری که «دونالد ترامپ» باید انجام می‌داد این بود که از خراب کردن وضعیت اقتصادی ایجاد شده اجتناب ورزد. «کاترین رامپل» روزنامه‌نگار واشنگتن‌پست در ستونی در آن روزنامه نوشته بود: «دونالد ترامپ چگونه می‌تواند به وعده‌اش برای اصلاح اقتصاد ایالات متحده عمل کند؟ در روز اول کاری او باید به سادگی اعلام کند که پیشتر کارها به درستی انجام شده و خود به سراغ بازی گلف برود. منظورم این است: اعلام پیروزی کنید اما مطلقا هیچ کار دیگری انجام ندهید.» با این وجود، رییس‌جمهور جمهوریخواه رویکرد بسیار متفاوتی در ذهن داشت و حداقل تاکنون نتایج آن رویکرد عالی نبوده است. روزنامه «نیویورک‌تایمز» این هفته گزارش داد: «در حالی که اقدامات ناگهانی برای کاهش هزینه‌های فدرال، اخراج کارکنان دولت و اعمال تعرفه بر بزرگ‌ترین شـرکای تجاری آمریکا، کسـب‌وکارها را به‌هم می‌زند و پیامدهای آن در سراسر ایالت‌ها و شهرها طنین‌انداز شده‌اند، اقتصاد ایالات‌متحده نشانه‌هایی از مواجهه با فشار را نشان می‌دهد.» تازه‌ترین داده‌ها در مورد اعتماد مصرف‌کننده عالی به نظر نمی‌رسند. تازه‌ترین داده‌ها در مورد انتظارات تورمی عالی به نظر نمی‌رسند. تازه‌ترین داده‌ها در مورد ادعاهای جدید دولت درباره نرخ بیکاری نیز عالی به نظر نمی‌رسند. تازه‌ترین داده‌ها در مورد هزینه‌های مصرف‌کننده عالی به نظر نمی‌رسد. حتی در «وال‌استریت» نیز ارزش شاخص‌های عمده بازار سـهام که ترامپ مدت‌ها روی آن وسواس داشت کمتر از ارزش آن در روز برگزاری مراسم تحلیف اوست و از سرعت شـاخص‌های اصلی بازار سهام در خارج از آمریکا عقب‌تر هستند. با سرد شـدن معیارهای کلیدی و آشکارتر شدن بی‌کفایتی رییس‌جمهور در حل مسائل اقتصادی، حتی تصور اینکه اکثر مدیران شرکت‌ها از ترس انتقام‌جویی‌های سیاسی ترامپ سکوت کنند دشوار می‌شود.»

■ **پس از این چه رخ خواهد داد؟**

طبق گزارش شـبکه خبری «بلومبرگ» ترامپ قرار اسـت اوایل هفته آینده میزبان نشستی با حضور مدیران عامل شرکت‌هایی، چون «اچ پی»، «اینتل» و «کوالکام» باشد. سخنگوی «اچ پی» تایید کرده که موضوعات مورد بحث شامل سیاستگذاری‌های تجاری و تولید خواهند بود.

«جهان‌صنعت» از کاهش ۷۵۰میلیارد دلاری ارزش شرکت‌های بزرگ فناوری گزارش می‌دهد

از اوج تا سقوط

گروه فناوری– بازار بورس آمریکا، به‌عنوان قلب تپنده اقتصاد جهانی، از سال۲۰۲۲ تاکنون با یکی از شدیدترین و بی‌سابقه‌ترین سقوط‌های خود مواجه شده است. این سقوط که موجب از دست رفتن بیش از ۷۵۰میلیارد دلار از ارزش بازار هفت شرکت بزرگ فناوری شد، زنگ خطر جدی را برای سرمایه‌گذاران، تحلیلگران و سیاستگذاران اقتصادی به صدا درآورده است. شرکت‌های بزرگی همچون «اپل»، «مایکروسافت»، «آمازون»، «گوگل» (آلفابت)، «متا» (فیسبوک)، «تسلا» و «انویدیا» که تا همین چند سال پیش پیشتازان نوآوری و موتور محرک رشد اقتصادی به شمار می‌رفتند، حالا با کاهش ارزش بازار خود دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ اتفاقی که فراتر از یک بحران مالی ساده است و نشان‌دهنده تغییرات عمیق‌تری در ساختار اقتصاد جهانی به نظر می‌رسد.

■ ریشه‌های سقوط بازار و ضربه به غول‌های فناوری

کاهش ارزش غول‌های فناوری دلایل پیچیده و متعددی دارد. یکی از مهم‌ترین عوامل، ترس از رکود اقتصادی است که ریشه در تورم بی‌سابقه آمریکا پس از دوران پاندمی دارد. فدرال‌رزرو، برای مهار این تورم افسارگسیخته ناچار شد نرخ بهره را به‌طور مکرر افزایش دهد. این اقدام، وام‌گیری را گران‌تر کرده و سرمایه‌گذاری‌های پرریسک‌تر مثل سهام فناوری را به گزینه‌ای کم‌جاذبه برای سرمایه‌گذاران تبدیل کرده است. شرکت‌های فناوری که بخش عمده‌ای از رشد خود را مدیون جذب سرمایه‌های عظیم برای توسعه زیرساخت‌ها و پروژه‌های نوآورانه بودند، با کاهش جریان نقدینگی و افزایش هزینه‌های استقراض، دیگر به‌راحتی گذشته نمی‌توانند رشد کنند اما این تنها بخشی از ماجراست. تنش‌های ژئوپلیتیک و جنگ تجاری میان آمریکا و چین نیز فشار مضاعفی به شرکت‌های فناوری وارد کرده است. غول‌هایی مانند «اپل» و «انویدیا»، که به‌شدت به زنجیره تامین جهانی و بازارهای آسیایی متکی هستند، به دلیل محدودیت‌های صادرات فناوری‌های پیشرفته و کاهش فروش در بازار چین، بخشی از درآمد خود را از دست داده‌اند. به عنوان مثال اپل که همیشه یکی از باثبات‌ترین سهام بازار بوده، با افت تقاضا برای محصولاتش در چین و اختلال در زنجیره تامین قطعات، با کاهش ارزش بازار قابل‌توجهی روبه‌رو شده است. براساس گزارش‌ها، فروش آیفون در بازار چین حدود ۱۰درصد کاهش یافته و این در شرایطی است که این کشور یکی از بزرگ‌ترین بازارهای خارجی اپل به حساب می‌آید.

در همین حال کاهش سودآوری شرکت‌های فناوری نیز به‌عنوان محرک دیگری برای این سقوط عمل کرده است. متا (فیسبوک) که زمانی غول بلامنازع تبلیغات دیجیتال بود، به‌دلیل تغییر سیاست‌های حریم‌خصوصی اپل، بخش قابل‌توجهی از درآمد تبلیغاتی خود را از دست داد. این تغییر باعث شد تبلیغ‌کنندگان نتوانند مانند گذشته کاربران را هدف قرار دهند و این موضوع درآمد تبلیغاتی متا را کاهش داد. از سوی دیگر سرمایه‌گذاری‌های سنگین این شرکت در پروژه متاورس که هنوز بازدهی قابل قبولی نشان نداده باعث شده سهامداران نسبت‌به استراتژی‌های آینده آن دچار تردید شوند. گوگل (آلفابت) نیز به‌دلیل کاهش بودجه‌های بازاریابی شرکت‌ها، افت محسوسی در درآمدهای تبلیغاتی خود تجربه کرده است.

تورم و رکود اقتصادی باعث شده برندها هزینه‌های بازاریابی خود را کاهش دهند و این موضوع مستقیما به درآمد آلفابت ضربه زده است. آمازون که در دوران همه‌گیری کرونا رشد خیره‌کننده‌ای داشت، اکنون با کاهش تقاضا برای خریدهای آنلاین و افزایش هزینه‌های لجستیکی، شاهد افت شدید ارزش سهام خود بوده است. بسیاری از مصرف‌کنندگان، پس از پایان قرنطینه‌ها، به خرید حضوری بازگشته‌اند و همین امر باعث شده رشد فروش آمازون کاهش یابد. در کنار این، هزینه حمل‌ونقل و انبارداری افزایش یافته و سود خالص این شرکت را تحت فشار قرار داده است.

نکته جالب توجه این است که این سقوط، صرفا یک اصلاح قیمتی در بازار محسوب نمی‌شود بلکه بازتابی از تغییر در نگاه سرمایه‌گذاران به آینده صنعت فناوری است. سال‌ها، شرکت‌های بزرگ فناوری به‌عنوان «رشدگرا» شناخته می‌شدند یعنی شرکت‌هایی که با وجود سود فعلی پایین، به دلیل پتانسیل رشد آینده، ارزش سهام بالایی داشتند اما اکنون با بالا رفتن نرخ بهره و کاهش جریان نقدینگی، این مدل ذهنی به چالش کشیده شده است. سرمایه‌گذاران دیگر حاضر نیستند تنها براساس وعده‌های دوردست شرکت‌ها سرمایه‌گذاری کنند بلکه به‌دنبال سودهای کوتاه‌مدت و بازدهی قطعی‌تر هستند. در نتیجه شرکت‌هایی مثل تسلا که بخش بزرگی از ارزش خود را برمبنای «آیندمنگری فناوری» ساخته بودند، حالا زیر فشار شدیدی قرار دارند. حتی انویدیا که رهبر بلامنازع تراشه‌های هوش‌مصنوعی و بازی‌های رایانه‌ای است، به‌دلیل افت تقاضای بازار چین و نگرانی‌ها از کاهش هزینه‌های مصرف‌کنندگان، بخش زیادی از ارزش بازار خود را از دست داده است.

■ پیامدهای سقوط غول‌های فناوری بر اقتصاد جهانی

این سقوط نه‌تنها آینده این غول‌های فناوری را تحت تاثیر قرار داده بلکه پیامدهای گسترده‌ای برای اقتصاد جهانی دارد. از یک‌سو، کاهش ارزش سهام شرکت‌های فناوری به معنای کاهش ثروت سهامداران، صندوق‌های بازنشستگی و سرمایه‌گذاران خرد است. از سوی دیگر استارتاپ‌ها و شرکت‌های کوچک‌تر فناوری نیز که برای رشد خود به سرمایه‌گذاری‌های جسورانه متکی بودند، حالا با کاهش سرمایه‌گذاری‌های مخاطره‌آمیز مواجه می‌شوند چراکه سرمایه‌گذاران به‌دنبال کاهش ریسک هستند. این موضوع می‌تواند روند نوآوری را در این صنعت کندتر کند. کاهش سرمایه‌گذاری در فناوری به معنای کند شدن روند توسعه فناوری‌هایی مانند هوش‌مصنوعی، متاورس و اینترنت اشیاست. بسیاری از شرکت‌های نوپا که به امید جذب سرمایه به فعالیت خود ادامه می‌دادند، حالا با کمبود منابع مالی روبه‌رو شده‌اند و این موضوع می‌تواند به تعطیلی یا کند شدن پیشرفت پروژه‌های خلاقانه منجر شود.

■ آغاز عصر جدیدی برای غول‌های فناوری؟

در نهایت سقوط بازار بورس آمریکا و کاهش ۷۵۰میلیارد دلاری ارزش غول‌های فناوری، فراتر از یک بحران مقطعی، نشانه‌ای از تغییرات عمیق در ساختار اقتصادی و مالی جهان است. دوران رشد افسارگسیخته و سرمایه‌گذاری‌های بدون بازدهی مشخص به پایان رسیده و اکنون سرمایه‌گذاران به‌دنبال سودآوری واقعی، استراتژی‌های پایدار و شفافیت مالی هستند. هرچند این شرکت‌ها همچنان قدرت و نفوذ بالایی در اقتصاد جهانی دارند اما باید خود را با شرایط جدید وفق دهند. اپل باید بر تنوع‌بخشی به بازارهای خود تمرکز کند، گوگل و متا باید مدل‌های درآمدی خود را بازبینی کنند و آمازون باید بهره‌وری عملیاتی خود را افزایش دهد. این بحران ممکن است آغازگر عصری باشد که در آن شرکت‌های فناوری نه براساس «وعده‌های آینده» بلکه برمبنای «عملکرد واقعی» ارزشگذاری می‌شوند. غول‌های فناوری باید ثابت کنند که می‌توانند نه‌تنها آینده را بسازند بلکه در زمان حال نیز سودآور و باثبات باشند. آینده از آن شرکت‌هایی است که بتوانند تعادلی میان نوآوری و سودآوری برقرار کنند و تنها زمان نشان خواهد داد که کدام یک از این غول‌ها می‌توانند از این طوفان جان سالم به در ببرند.

خبر

تاریخ‌سازی «ناسا»

سیستم GPS از فاصله ۳۹۰هزار کیلومتری در ماه فعال شد

«**جهان‌صنعت**»– ناسا سرانجام یکی از موانع اصلی کاوش ماه را برطرف کرد. این اولین‌بار در تاریخ است که سامانه موقعیت‌یابی جهانی زمین (GPS) از فاصله ۳۹۰هزار کیلومتری برای مسیریابی در سطح ماه فعال شد. براساس اعلام ناسا، آزمایش اخیر گیرنده LuGRE نشان داد کاوشگران آینده می‌توانند از سیگنال‌های سامانه‌های جهانی ناوبری ماهواره‌ای زمین (GNSS) و GPS در ماه استفاده کنند.GNSS شبکه‌ای ماهواره‌ای است که اطلاعات دقیق موقعیت‌یابی، مسیریابی و زمان‌بندی ارائه می‌دهد. ناسا فناوری LuGRE را با همکاری آژانس فضایی ایتالیا توسعه داده است؛ فرودگر«Blue Ghost» متعلق به شرکت«Firefly Aerospace» نیز آن را به ماه رساند. بدون سیستم ناوبری قابل‌اعتماد، کاوش در ماه مانند کشتیرانی در اقیانوسی عظیم بدون هیچ جهت‌یابی است. ناوبری و مسیریابی دقیق برای ماموریت‌های آینده که در آن انسان در ماموریت‌های آرتمیس ناسا به سطح ماه می‌روند، بسیار مهم است. مدیر برنامه ارتباطات فضایی و ناوبری ناسا می‌گوید: «در زمین می‌توانیم از سیگنال‌های GNSS برای مسیریابی در گوشی‌های هوشمند یا حتی هواپیما استفاده کنیم. اکنون LuGRE به ما نشان می‌دهد می‌توانیم با موفقیت سیگنال‌های GNSS را در ماه به دست آوریم و ردیابی کنیم. این کشف بسیار هیجان‌انگیزی برای ناوبری در ماه است و امیدواریم از این قابلیت برای ماموریت‌های آینده استفاده کنیم.» کمی پیش، فرودگر ماه «Blue Ghost» با موفقیت روی ماه فرود آمد و محموله LuGRE ناسا را مستقر کرد. بلافاصله پس از فرود، اپراتورهای ناسا اولین عملیات LuGRE را روی سطح ماه آغاز کردند. ناسا ۳ مارس (۱۳ اسفند) ساعت ۲ بامداد به وقت محلی تاریخ‌ساز شد. LuGRE با موفقیت سیگنال‌های GPS و GNSS را از فاصله ۳۹۰هزار کیلومتری از زمین به دست آورد و ردیابی کرد. این دستاورد نشان می‌دهد سیستم‌ها و خدمات ناوبری پیشرفته می‌توانند فراتر از زمین نیز ایجاد شوند.

دانشگاه‌های برتر چین به دنبال سرمایه‌گذاری در هوش‌مصنوعی

رویترز– چندین دانشگاه برتر چین اعلام کرده‌اند که قصد دارند ثبت‌نام در مقطع کارشناسی خود را افزایش دهند تا آنچه را «نیازهای استراتژیک ملی» نامیده‌اند، اولویت‌بندی کنند و استعدادها در زمینه‌هایی همچون هوش مصنوعی را توسعه دهند. این تصمیم بعد از آن اتخاذ شد که دانشگاه‌های چین دوره‌های هوش‌مصنوعی را در ماه فوریه براساس استارتاپ هوش‌مصنوعی «دیپ‌سیک» راه‌اندازی کردند که توجه گسترده‌ای را به خود جلب کرد. ایجاد مدل‌های هوش‌مصنوعی قابل مقایسه با پیشرفته‌ترین مدل‌های ارائه شده در ایالات‌متحده اما با کسری از هزینه ساخته شده، به عنوان یک «لحظه اسپوتنیک» برای چین توصیف شده است. تحلیلگران چینی می‌گویند که موفقیت «دیپ‌سیک» که تقریبا به طور کامل توسط محققان دانشگاه‌های نخبه داخلی توسعه یافته است، نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری پکن در ساخت یک بستر بزرگ برای بروز استعدادهای بومی، به این کشور اجازه داده است تا به پیشرفت بیشتر در زمینه هوش‌مصنوعی برسد. در همین راستا، دانشگاه پکن اوایل همین هفته اعلام کرد که در سال ۲۰۲۵، ۱۵۰رشته در مقطع کارشناسی اضافه خواهد کرد تا بر حوزه‌های «اهمیت استراتژیک ملی»، رشته‌های اساسی و «رشته‌های مرزی نوظهور» تمرکز کند. این موارد عمدتا در علوم و فناوری اطلاعات، مهندسی و پزشکی بالینی هستند. دانشگاه رنمین هم اعلام کرد که بیش از ۱۰۰ محل تحصیل جدید در زمینه‌هایی مانند هوش‌مصنوعی برای بهبود نوآوری اضافه خواهد کرد. این گسترش در واقع با طرح تبدیل چین به یک «کشور آموزشی قدرتمند» و تمرکز بر رشد استعدادها در عصر دیجیتال مرتبط است. دانشگاه جیائو تونگ شانگهای هم گفت که ۱۵۰مرکز با تمرکز بر «فناوری‌های پیشرفته» و صنایع نوظهور «به شدت مورد نیاز»، در هوش‌مصنوعی، مدارهای مجتمع، پزشکی زیستی، مراقبت‌های بهداشتی و انرژی‌های جدید اضافه خواهد کرد. چین در ژانویه اولین برنامه اقدام ملی خود را برای ایجاد یک «کشور آموزشی قوی» تا سال۲۰۳۵ ارائه کرد. مقامات آموزشی این کشور در اواخر سال میلادی گذشته نیز گفتند که آموزش هوش‌مصنوعی را در مدارس ابتدایی و متوسطه آغاز خواهند کرد تا خلاقیت، علاقه علمی و مهارت‌های دیجیتالی را در بین دانش‌آموزان پرورش دهند.

آگهی اختصاصی موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر ماده ۳ و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف

برابر رای شماره ۱۴۰۳۶۰۳۱۲۰۰۱۰۱۳۱۰۸ هیئت موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی تصرفات مالکانه بلامعارض کلاسه ۱۴۰۳۱۱۴۴۱۲۰۰۱۰۰۰۰۳۷ تقاضای آقای فرهاد حسام‌شاهکوئی به شماره شناسنامه ۸۹ و کد ملی ۴۵۹۲۰۲۹۰۹۷ صادره از شاهرود فرزند قربانعلی در ششدانگ یک قطعه باغ به مساحت ۲۳۴۱/۴۵ مترمربع از پلاک شماره ۲۶۹ فرعی از شماره- اصلی واقع در اراضی شاهکوه سفلی بخش چهار حوزه ثبت گرگان طبق رای صادره حکایت از انتقال از مالک رسمی به متقاضی دارد. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله پانزده روز آگهی می‌شود از این رو اشخاصی که نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراض داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را با ذکر شماره پرونده به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مرجع، ثبتی دادخواست خود را به مرجع ذیصلاح قضائی تقدیم نمایند.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۲/۰۷
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۲/۲۲
مهدی شاه‌مهری
سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک منطقه یک گرگان
شناسه آگهی: ۱۸۸۸۰۵۶

آگهی اختصاصی موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر ماده ۳ و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف مستقر

برابر رای شماره ۱۴۰۳۶۰۳۱۲۰۰۱۰۱۳۱۰۷ هیئت موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی در واحد ثبتی تصرفات مالکانه بلامعارض کلاسه ۱۴۰۳۱۱۴۴۱۲۰۰۱۰۰۰۰۱۳ تقاضای آقای ابراهیم حسام‌شاهکوئی به شماره شناسنامه ۲۱۹۶ و کدملی ۴۵۹۱۳۵۱۷۷۷ صادره از شاهرود فرزند قربانعلی در ششدانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۹۸۰ مترمربع از پلاک شماره ۲۶۹ فرعی از شماره- اصلی واقع در اراضی شاهکوه سفلی بخش چهار حوزه ثبت گرگان طبق رای صادره حکایت از انتقال از مالک رسمی به متقاضی دارد. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله پانزده روز آگهی می‌شود از این رو اشخاصی که نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراض داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را با ذکر شماره پرونده به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مرجع ثبتی دادخواست خود را به مرجع ذیصلاح قضائی تقدیم نمایند.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۲/۰۷
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۲/۲۲
مهدی شاه‌مهری
سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک منطقه یک گرگان
شناسه آگهی: ۱۸۸۸۰۶۴

رمزارز

سایه محدودیت‌های بانکی از سر کریپتو کنار می‌رود؟

«**جهان‌صنعت**»– دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا در حال آماده‌سازی یک فرمان اجرایی برای لغو محدودیت‌های بانکی اعمال‌شده بر شرکت‌های کریپتویی در دوران دولت جو بایدن است. این دستور اجرایی با هدف حذف سیاست‌های نظارتی که دسترسی شرکت‌های رمزارزی به خدمات بانکی را محدود کرده بود، صادر می‌شود.

طبق گزارش‌ها، این فرمان مقررات مربوط به «عملیات چوک‌پوینت ۲/۰» را لغو می‌کند؛ سیاستی که بانک‌ها را تحت فشار قرار داده بود تا از ارائه خدمات به کسب‌وکارهای مرتبط با کریپتو خودداری کنند. مقامات کاخ سفید تایید کرده‌اند که این محدودیت‌ها به‌زودی برداشته می‌شوند.

بوهاینز، مدیر اجرایی کارگروه ریاست‌جمهوری در حوزه دارایی‌های دیجیتال نیز اعلام کرده که صنعت کریپتو در آستانه تغییرات مهمی قرار دارد، هرچند هنوز جزئیات کامل این فرمان منتشر نشده است.

در کل، این فرمان اجرایی، سیاست‌های فدرال‌رزرو را هدف قرار می‌دهد؛ سیاست‌هایی که مانع دریافت حساب‌های اصلی توسط بانک‌ها و شرکت‌های متمرکز بر کریپتو شده بود. این حساب‌ها برای معامله مستقیم با فدرال‌رزرو و فعالیت در سطح ملی ضروری هستند.

در دوران بایدن، بانک‌هایی مانند «کاستودیا» از دریافت این حساب‌ها محروم شدند که این مساله ارائه خدمات مالی به شرکت‌های کریپتویی را به‌شدت محدود کرد. در همین حال، جروم پاول، رییس فدرال‌رزرو، نگرانی‌ها درباره قطع دسترسی شرکت‌های کریپتویی به بانک‌ها را تایید کرده و گفته که این موضوع نیاز به بازنگری دارد. از سوی دیگر کیتلین لانگ، مدیرعامل «کاستودیا»، فدرال‌رزرو و شرکت بیمه سپرده فدرال (FDIC) را به دلیل سیاست‌های سختگیرانه علیه بانک‌های کریپتویی مورد انتقاد قرار داده است. در تحولی جالب توجه، الیزابت وارن، سناتوری که قبلا از طرفداران سرسخت نظارت بر بازار کریپتو بود، اکنون آمادگی خود را برای همکاری با دولت ترامپ در راستای حل مشکل قطع دسترسی بانکی اعلام کرده است. یک مقام ارشد کاخ سفید اعلام کرده که ملاحظات حقوقی در حال بررسی است و احتمال امضای این فرمان اجرایی تا پایان هفته جاری وجود دارد. این اقدام می‌تواند نقطه عطفی برای صنعت کریپتو باشد و راه را برای رشد و پذیرش گسترده‌تر هموار کند.

■ ۴ عاملی که رمزارزها را زمینگیر کرد

از طرفی در ۱۰مارس ۲۰۲۵، بازارهای ارز دیجیتال و سهام آمریکا با افت شدیدی مواجه شدند به‌طوری که بازارهای مالی آمریکا بیش از ۱/۷۵تریلیون دلار از دست دادند و همزمان، میلیاردها دلار سرمایه نیز از بازار کریپتو خارج شد. براساس داده‌های بازار، قیمت بیت‌کوین تا ۷۶۸۰۰دلار کاهش یافت و ارزش کل بازار کریپتو به ۲/۵۷تریلیون دلار سقوط کرد. در ادامه، عوامل کلیدی این ریزش را بررسی می‌کنیم.

عدم قطعیت در سیاست‌های اقتصادی: اعلام تعرفه‌های جدید دونالد ترامپ بر واردات از کانادا، مکزیک و چین، ترس از جنگ تجاری و رکود اقتصادی را افزایش داده است.

علاوه بر این، او از رد احتمال رکود اقتصادی خودداری کرده که باعث ثبت بدترین عملکرد بازارهای سهام از سال۲۰۲۲ شده است. اقتصاددانان بانک جی‌پی مورگان نیز احتمال وقوع رکود اقتصادی در سال‌جاری را به ۴۰درصد افزایش داده‌اند؛ این رقم در ابتدای سال ۲۰۲۵، ۳۰درصد بود.

ناامیدی از «ذخیره استراتژیک کریپتو» در آمریکا: فرمان اجرایی ۶ مارس که مربوط به «ذخیره استراتژیک کریپتو» در آمریکا بود، خرید فوری بیت‌کوین را شامل نشد. در نتیجه شاخص ترس و طمع کریپتو امروز به عدد ۲۰ رسیده که نشان‌دهنده ترس شدید سرمایه‌گذاران است.

خروج سرمایه از بازار کریپتو: در هفته منتهی به ۷ مارس، محصولات سرمایه‌گذاری کریپتو با خروج ۸۷۶میلیون دلار مواجه شدند که مجموع خروجی در چهار هفته گذشته را به ۴/۷۵میلیارد دلار رساند.

دارایی‌های تحت مدیریت این بازار به ۱۴۲میلیارد دلار کاهش یافته که نشان از ریسک‌گریزی سرمایه‌گذاران دارد.

تاثیر هک صرافی بای‌بیت: هک صرافی بای‌بیت در ۲۱ فوریه۲۰۲۵ که ۱/۴۶میلیارد دلار خسارت به بار آورد و به گروه‌های وابسته به کره‌شمالی نسبت داده شد، همچنان بازار کریپتو را بی‌ثبات نگه داشته است. این سقوط چندجانبه نشان‌دهنده ارتباط پیچیده سیاست‌های جهانی، احساسات سرمایه‌گذاران و تهدیدهای سایبری و تاثیر همه این عوامل بر بازارهای مالی است.

«نات‌کوین» با «نات گیمز» بازگشت

«**جهان‌صنعت**»– اوپن بیلدرز، تیم توسعه‌دهنده نات‌کوین، لاست داگز و نات پیکسل اعلام کرده که پلتفرم «نات گیمز» را در ماه مارس راه‌اندازی خواهد کرد. هدف این پروژه، تقویت اکوسیستم نات‌کوین از طریق معرفی بازی‌هایی است که به کاربران امکان کسب توکن رایگان می‌دهند.

این خبر در حالی منتشر شده که علاقه کاربران به مینی‌گیم‌های مبتنی بر تلگرام به‌شدت کاهش یافته و تعداد کاربران شبکه «تون» به کمترین میزان خود در یک‌سال گذشته رسیده است. به گفته اوپن بیلدرز، نات گیمز یک بازی مستقل در تلگرام نیست بلکه اکوسیستمی متشکل از چندین بازی مختلف است. در این اکوسیستم، پروفایل‌های مشترک، موجودی‌های یکپارچه و یک بازار داخلی برای تبادل آیتم‌ها بین بازیکنان فراهم خواهد شد. طبق اعلام تیم نات‌کوین، در این سیستم به‌جای مدل‌های توکنومیک پراکنده، از نات‌کوین به‌عنوان ارز اصلی برای خریدها، ارتقاها و پاداش‌ها استفاده خواهد شد.

این ساختار، موارد استفاده از نات‌کوین را افزایش داده و آن را از یک سیستم ساده کسب درآمد با کلیک، به یک دارایی ارزشمند در اقتصاد بازی تبدیل می‌کند. در حال حاضر اوپن بیلدرز یک بازی به نام «وُید» منتشر و تایید کرده که حداقل پنج بازی دیگر در دست توسعه قرار دارد. نات‌کوین در سال۲۰۲۴، به لطف ترند شدن بازی‌های کلیکی، محبوبیت زیادی کسب کرد و در کنار پروژه‌هایی مانند همستر کامبت و تپ‌سواپ موفق شد در نیمه نخست سال ۳۵میلیون بازیکن جذب کند

با این حال، داده‌های گوگل ترندز نشان می‌دهند که علاقه به نات‌کوین در سال۲۰۲۵ تقریبا از بین رفته است. براساس داده‌های «تی‌جی‌استت»، تعداد اعضای کانال تلگرامی این پروژه از ابتدای سال حدود ۲میلیون نفر کاهش یافته است. حتی پس از لیست شدن نات‌کوین در صرافی «کراکن» در فوریه ۲۰۲۵، قیمت آن تنها برای مدت کوتاهی افزایش یافت و سپس روند نزولی خود را ادامه داد. داده‌های پلتفرم «آرتمیس» نیز نشان می‌دهند که تعداد آدرس‌های فعال روزانه در شبکه تون از ۲/۴میلیون در اکتبر ۲۰۲۴، به ۱۳۰هزار عدد کاهش یافته است. این افت شدید کاربران، چالشی بزرگ برای نات‌کوین در مسیر ایجاد یک اکوسیستم پایدار محسوب می‌شود.

«اولانچ» برای فاز صعودی آماده می‌شود؟

«**جهان‌صنعت**»– شرکت مدیریت دارایی «ون‌اک» در ۱۰مارس درخواست عرضه یک ETF اولانچ را در ایالت دلاویر ثبت کرد. این اقدام امیدها را برای ارائه درخواست رسمی ETF اسپات اولانچ به کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا (SEC) افزایش داده و به رشد قیمت این توکن، با وجود اصلاح کلی بازار کمک کرده است.

پس از پیروزی دونالد ترامپ و تغییر مدیریت در SEC، شرکت‌های مدیریت دارایی تمایل بیشتری به عرضه ETF های ارز دیجیتال پیدا کرده‌اند. «ون‌اک» که پیشتر در سال‌جاری برای ETF سولانا درخواست داده بود، اکنون در حال گسترش محصولات خود است و درخواست ETF اولانچ را نیز به ثبت رسانده است. این اقدام تنها یک درخواست ساده نیست بلکه نشان‌دهنده پیشرفت اولانچ در حوزه توکنیزاسیون است.

این بلاکچین با شرکت‌های مالی بزرگی مانند «جی‌پی مورگان» و «مستر کارت» همکاری دارد و روی مدیریت پورتفوی و سایر مسائل مالی کار می‌کند. پس از انتشار اخبار مربوط به ETF اولانچ، قیمت این توکن از ۱۵ دلار به ۱۷دلار افزایش یافت. حجم معاملات روزانه آن با رشد ۹۷درصدی به بیش از ۷۱۵میلیون دلار رسید. با این حال، شاخص سود باز این رمزارز با افتی ۸درصدی به ۲۹۴میلیون دلار کاهش یافت.

طبق داده‌های «کوین‌گلس»، میزان پوزیشن‌های لیکوییدشده اولانچ در ۲۴ ساعت گذشته نیز ۴/۴۳میلیون دلار بوده است. اگر «ون‌اک» سریعا درخواست رسمی خود را برای ETF اسپات اولانچ ارائه دهد، ممکن است روند صعودی این آلت‌کوین تقویت شود. در ۷ مارس ۲۰۲۵، مایلز دویچر، تحلیلگر، از افزایش چشمگیر کاربران جدید در بلاکچین اولانچ طی سه‌ماهه اول ۲۰۲۵ خبر داد. داده‌ها نشان می‌دهند که تعداد کاربران جدید از ژانویه تا مارس ۱۲۰درصد رشد داشته و این ماه به ۴۵هزار نفر رسیده است. با این حال، تداوم اصلاح قیمت بیت‌کوین می‌تواند بر کل بازار ارزهای دیجیتال تاثیر بگذارد. در همین راستا، تحلیلگران همچنان شاخص‌های کلان اقتصادی را زیر نظر دارند و منتظر انتشار داده‌های تورمی (CPI) آمریکا در هفته جاری هستند.

خبر

کاهش ارزش دلاری و تعادل بازار خودرو در سال آینده

ایسنا– نایب‌رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو، با بیان اینکه احتمالا خودروها، سال آینده از نظر ریالی افزایش نرخ داشته باشند؛ پیش‌بینی کرد: باوجود افزایش ریالی قیمت‌ها اما از نظر دلاری، قیمت‌ها نزولی است و از همین روی، بازار در یک وضعیت تعادل نسبی پیش خواهد رفت.

علی خسروانی ضمن تاکید بر اینکه عمده افزایش قیمت خودرو در سال‌های اخیر به‌دلیل رشد تقاضا در نتیجه تلاش مردم برای حفظ سرمایه خودشان در مقابل تورم بوده است، تصریح کرد: از طرف دیگر در مقطع کنونی، از منظر سیاسی، کشور در دو مسیر توافق یا تنش قرار دارد. به همین دلیل سرمایه‌گذاران برای خرید خودرو احتیاط دارند.

نایب‌رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو ادامه داد: همچنین با توجه به اینکه تعرفه خودرو بر مبنای کلاس خودرو، حجم موتور خودرو، هیبریدی یا بنزینی بودن و... تعیین می‌شود، به‌طور قطع تغییر تعرفه واردات خودرو در سال ۱۴۰۴ بر قیمت خودرو شرکت‌ها تاثیرگذار خواهد بود اما در بازار ممکن است تغییری ایجاد نکند چراکه هم‌اکنون قیمت بازار حباب دارد و با قیمت کارخانه فاصله دارد. از طرف دیگر افزایش عرضه خودرو می‌تواند سبب شود که قیمت در بازار آزاد، کاهش پیدا کند یا حداقل تثبیت شود

وی اظهار کرد: خودروهای جانبازی هم‌اکنون عملیاتی شده است. از طرف دیگر ارز تخصیصی برای واردات خودرو در سال ۱۴۰۳ یک‌میلیارد یورو بود که برای سال آینده، حدود ۲میلیارد یورو پیش‌بینی شده و دو برابر امسال است. این موضوع منجربه افزایش عرضه خودرو در بازار می‌شود. همچنین واردات خودروهای دست‌دوم احتمالا سال آینده اجرایی خواهد شد بنابراین همه این عوامل می‌تواند در تعدیل قیمت خودرو در بازار موثر باشند. خسروانی تصریح کرد: قیمت خودرو در ۱۴۰۴ به لحاظ ریالی احتمالا کمی گران می‌شود اما از نظر دلاری ارزان خواهد شد. به عبارت دیگر زمانی‌که دلار ۶۰هزار تومان بود، خودرو یک‌میلیارد و ۸۰۰میلیون تومان می‌شد (حدود ۳۰هزار دلار)؛ حال که قیمت دلار به کانال ۹۰هزار تومان رسیده است، بهای همان خودرو به ۲میلیارد و ۱۰۰میلیون تومان رسیده که ارزش دلاری آن ۲۳هزار دلار شده است. به همین دلیل سرمایه‌گذاران رغبت چندانی برای خرید خودرو ندارند چراکه تصور می‌کنند اگر دلار بخرند، سود بیشتری خواهند کرد.

نایب‌رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو ضمن اشاره به اینکه در حال حاضر دولت پاسخ مشخصی درباره تاخیر در واردات خودروهای دست دوم نداده است، گفت: این موضوع ناشی از این است که واردات خودرو دست دوم متولی خاصی ندارد و این عدم یکپارچگی، باعث بروز مشکلاتی شده است. البته که واردات خودرو دست دوم یک قانون است که باید اجرایی شود و اگر ایرادی دارد، دولت باید آن را اصلاح کند، نه اینکه آن را اجرایی نکند. این کارشناس بازار خودرو کشور پیرامون دلایل گرانی قطعات خودروهای چینی در بازار، تصریح کرد: در حقیقت خودروسازان چینی تلاش می‌کنند که سود خودرو را از روی قطعات ببرند. به همین دلیل شرکت‌های مونتاژکار ایرانی باید در زمینه قیمت قطعات و تامین آن با شرکت مادر توافق کنند.

خسروانی در رابطه با رکود بازار خودروهای چینی نیز گفت: در گذشته، برای خرید خودروهای مونتاژی در سامانه خودرو تقاضا وجود داشت اما در مقطع کنونی، دیگر اینگونه نیست. از اردیبهشت ۱۴۰۲ نسبت به سایر بازارها، خریداران خودرو یا سود نکرده یا حتی ضرر کرده‌اند و به سمت این بازار نیامده‌اند. بسیاری از نقدینگی‌ها پیش‌تر در بازار خودرو فریز شده و نقدینگی موجود نیز اکنون به سمت بازار طلا رفته است؛ به همین دلیل چندان تقاضایی برای خودرو وجود ندارد.

نایب‌رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو در پایان در رابطه با وضعیت شرکت خودروهای داخلی نیز معتقد است که چشم‌انداز واگذاری ایران‌خودرو برای این شرکت موثر است چراکه مدیریت بخش‌خصوصی کارآمدتر عمل می‌کند، این موضوع قطعا به رشد تولید و سودآوری شرکت کمک خواهد کرد. در نتیجه سهامداران این شرکت بهره‌مند شده و حتی می‌توان پیش‌بینی کرد که روی معاملات بازار سهام نیز تاثیر مثبتی خواهد داشت

بهبود معیشت مردم در گرو تقویت تولید داخلی است

ایسنا– معاون وزیر صمت گفت: برای بهبود معیشت مردم باید در پی تداوم تولید و تقویت تولید داخلی باشیم که در این صورت حقوق و دستمزد مناسبی به کارگران داده خواهد شد.

ابراهیم شیخ با بیان اینکه امسال در کنار تحریم، با محدودیت انرژی هم مواجه بودیم، اظهار کرد: این عوامل سبب شد صنایع در زمان تولید با محدودیت‌هایی مواجه شوند. همین امر سبب شد برنامه جبرانی تولید تنظیم شود که از ۱۵ اسفند تا ۲۵ خردادماه اجرا خواهد شد چراکه در این صد روز، با حداقل محدودیت منابع روبه‌رو بودیم.

وی افزود: صنعتگران باید بتوانند فعالیت خود را به بهترین نحو احسن انجام دهند و لذا برنامه حمایت از تولید در دولت مطرح شد و به تصویب رسید. براساس این مصوبه اخیر برخی تعهدات بنگاه‌ها و شرکت‌های صنعتی نسبت‌به دستگاه‌های دولتی و خدمت‌رسان و نیز خدمات عمومی و تعویق پرداخت تسهیلات بانکی و تقسیط قبوض اخیر در پرداختِ تعهدات بیمه تامین اجتماعی جزو برنامه‌ها بود.

به‌گفته شیخ، صنعتگران باید بتوانند منابع مالی مناسبی در اختیار بگیرند و مواد اولیه خود را تامین کنند و در فرآیند تولید حداکثر بهره‌برداری را داشته باشند.

وی با بیان اینکه این اقدامات به‌تازگی صورت‌گرفته ابراز امیدواری کرد: رویه‌های فوق تا حدی مشکلات صنعتگران کشور را برطرف کند. ضمن اینکه اقدامات تکمیلی باید صورت گیرد. از جمله این اقدامات می‌توان به تامین منابع مالی بانک‌ها اشاره کرد و از طرفی تامین ارز برای واردات نهاده‌ها و مواداولیه صنعت باید صورت گیرد. تامین انرژی اعم از برق و گاز هم باید اتفاق افتد. شیخ تصریح کرد: پتروشیمی‌های کشور به‌دلیل نبود خوراک در ماه‌های اخیر و افزایش قیمت آن با مشکلات جدی روبه‌رو شدند و باید به حمایت از آن اقدام کنیم.

معاون وزیر صمت در بخشی دیگر از مصاحبه با رادیو گفت‌وگو با بیان اینکه نهادهای مختلف در نظام باید به‌خوبی و به سرعت عمل کنند تا شاهد اشکال جدی و عدم انسجام دستگاه‌های اجرایی نباشیم، افزود: انسجام لازم باید توسط نهادهای حاکمیتی رخ دهد ولی در حقیقت همه این اقدامات جای بهبود دارد.

شیخ اظهار کرد: برای بهبود معیشت مردم باید در پی تداوم تولید و تقویت تولید داخلی باشیم؛ اگر تولید داخل رونق گیرد و صنعتگر توانمند شود، حقوق و دستمزد مناسبی به کارگران داده خواهد شد. این روند منجر به افزایش قدرت خرید خواهد شد و منتج به رفاه بیشتر مردم بوده و این راه اصولی و درست است و سایر کشورهای موفق دنیا نیز همین راه را پیموده‌اند.

قائم‌مقام وزیر صمت:

عرضه لوازم‌خانگی قاچاق را قبول دارم

ایلنا– قائم‌مقام وزیر صمت در امور بازرگانی گفت: این گلایه را که در بازار، لوازم‌خانگی خارجی قاچاق شده به کشور وجود دارد را قبول دارم و حتما خواهیم خواست نظارت بیشتری در این باره صورت بگیرد.

محمدصادق مفتح درباره صنعت لوازم‌خانگی ایران اظهار کرد: در چند سال گذشته در سایه ممنوعیتی که برای واردات لوازم خانگی ایجاد شده صنعت لوازم خانگی کشور ما رشد کیفی و کمی بسیار خوبی پیدا کرده و اکنون تنوع تولید لوازم‌خانگی کشور بسیار زیاد و کیفیت آنها هم کیفیت مطلوبی است و حتی صادرات این اقلام هم از ایران به خوبی صورت می‌گیرد.

وی افزود: تولید داخلی لوازم‌خانگی به اندازه‌ای از نظر کیفی و کمی رشد داشته که سراهای گوناگون برای تشویق مردم به خرید کالاهای آنها به تبلیغات تلویزیونی روی آورده‌اند، این مسیری است که همه دنیا طی کرده. به کره‌جنوبی هم نگاه کنید می‌بینید که همین برنامه‌ریزی را داشته و من به‌شدت به آینده صنعت لوازم خانگی ایران امیدوار هستم

قائم‌مقام وزیر صمت در امور بازرگانی خاطرنشان کرد: با این حال سلیقه‌ها متفاوت است و اقشاری هستند که استفاده از لوازم‌خانگی خارجی را می‌پسندند، این حق آنهاست و مشکلی هم در این زمینه وجود ندارد و من این گلایه را که در بازار، لوازم‌خانگی خارجی قاچاق شده به کشور وجود دارد را قبول دارم و حتما خواهیم خواست که نظارت بیشتری در این باره صورت بگیرد.

خروج از جاده زیان در کیلومتر ۱۲ کرج

همزمان با واگذاری سهام ایران‌خودرو و خصوصی‌سازی کامل این شرکت، برخی افراد حقیقی و حقوقی همچنان در تلاشند منافع و رانت‌هایی که در گذشته از این شرکت بهره‌برداری کرده‌اند را حفظ کنند.

به گزارش ایلنا، به اعتقاد بسیاری از کارشناسان و صاحبنظران، مدیریت نادرست و عدم توجه به نیازهای بازار، ایران‌خودرو را به‌سمت ورشکستگی سوق داد تا اینکه در نهایت با توافق سران قوا و تاکید مقام معظم رهبری توافق به خصوصی‌سازی شدن آن رسید. رویکردی که گویا هنوز به باور بسیاری از افراد که بر سفره رانت‌خواری پیشین این شرکت نشسته بودند، نرسیده است، این در حالی است که حتی به اعتراف خود این شرکت، ایران‌خودرو همچنان در چرخه‌ای از زیان و ناکامی گرفتار شده است

این وضعیت نه‌تنها به‌دلیل ضعف‌های مدیریتی، بلکه به‌دلیل عدم سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و نادیده گرفتن نیازهای روز بازار نیز بوده است. کارشناسان بر این باور هستند، قطعا گام‌های مهم و اولیه برای قرارگیری این شرکت بزرگ خودروساز در ریل خروج از زیاندهی و سوددهی برداشته شده است اما قطعا این تغییرات به‌راحتی و به‌سرعت اتفاق نخواهد افتاد، در واقع، خصوصی‌سازی به‌تنهایی نمی‌تواند مشکلات عمیق این شرکت را حل کند. برای دستیابی به موفقیت، نیاز به تغییرات بنیادی در ساختار مدیریتی و فرهنگی این شرکت وجود دارد.

هرچند حضور بخش‌خصوصی فعال و کارنامه عملکرد روشن و شفاف و مطلوب آنها می‌تواند نویددهنده این باشد که تولیدات ایران‌خودرو از این پس به‌تدریج با انطباق با استانداردهای جهانی می‌تواند به‌دنبال تولید خودروهای پاک و با کیفیت بالا باشد و روند پیشین تولیدات خودروهایی با کیفیت پایین را تغییر خواهد داد و قطعا تولیدات با توجه به شاخص‌های زیست‌محیطی نیز وارد بازار خواهند شد. به اعتقاد صاحب‌نظران؛ عدم تطابق محصولات تولیدشده پیشین باعث شده بود که ایران‌خودرو تاکنون نتواند در بازارهای بین‌المللی رقابت کند و به‌تدریج سهم خود را در بازار داخلی نیز از دست بدهد.

براساس گزارش‌های مالی منتشرشده درباره ایران‌خودرو، زیان انباشته این شرکت تا پایان مهرماه ۱۴۰۳ به ۱۲۲هزار و ۱۶۰میلیارد تومان رسیده است. این رقم نشان‌دهنده افزایش قابل‌توجهی نسبت به سال‌های گذشته است؛ به‌طوری‌که زیان انباشته این شرکت در سال ۱۴۰۰حدود ۵۹هزار و ۹۴۰میلیارد تومان بوده است. این افزایش زیان در حالی رخ داده که سرمایه ثبت‌شده ایران‌خودرو در بورس بیش از ۳۰هزار میلیارد تومان است بنابراین زیان انباشته این شرکت بیش از دو برابر سرمایه ثبت‌شده آن است.

علاوه‌بر این، ایران‌خودرو در نیمه نخست سال ۱۴۰۳ با زیان خالص ۱۱هزار و ۷۹۸میلیارد تومان مواجه شده است. این بدان معناست که این شرکت به‌طور میانگین در هر ماه حدود ۲هزار میلیارد تومان و در هر روز حدود ۶۳میلیارد تومان زیان کرده است. به عبارت دیگر، ایران‌خودرو در هر ساعت بیش از ۲میلیارد و ۶۴۳میلیون تومان به زیان‌های گذشته خود افزوده است.

کارشناسان صنعت خودرو معتقدند که یکی از مهم‌ترین عوامل زیان‌دهی ایران‌خودرو، سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری بود که از سال‌ها پیش اعمال می‌شد. این سیاست‌ها باعث شده تا قیمت فروش محصولات با هزینه‌های تولید همخوانی نداشته باشد و در نتیجه، زیان‌های انباشته افزایش یابد. علاوه‌بر این، وجود نیروی مازاد، بهره‌وری پایین و ناکارآمدی سیستم مالی از دیگر عواملی هستند که به زیان‌دهی این شرکت دامن زده‌اند.

با واگذاری مدیریت ایران‌خودرو به کنسرسیوم بخش‌خصوصی این باور در بین سهامداران و مردم تقویت شد که با تغییرات مثبت در ساختار مدیریتی و عملیاتی، بهبود فرآیندهای تولید، کاهش هزینه‌ها و افزایش کیفیت محصولات به زودی شاهد تغییرات چشمگیر در ایران‌خودرو خواهند بود.

■ **باور دشوار پایان رانت‌خواری**

با وجود توافق همه‌جانبه مسوولان در سطوح مختلف بر خصوصی‌سازی ایران‌خودرو، برخی افراد و گروه‌ها هنوز به‌دنبال حفظ منافع خود در این شرکت هستند. آنها با استفاده از نفوذ خود در سیستم‌های سیاسی و اقتصادی، سعی دارند تا مانع از تغییرات اساسی شوند و به‌نوعی به وضعیت گذشته بازگردند. این تلاش‌ها نه‌تنها به ضرر ایران‌خودرو، بلکه به ضرر کل صنعت خودروسازی کشور بوده و بدیهی است سنگ‌اندازی این افراد به‌مثابه مفسدان اقتصادی خواهد بود که همچنان در تلاش برای ادامه انحصار خودرو و ایجاد رانت‌های قوی هستند تا شاید بتوانند از این خوان بهره‌ای ببرند؛ غافل از اینکه در فرآیند خصوصی‌سازی این شرکت، یک رویکرد جامع و هماهنگی وجود دارد که با تمرکز در بخش‌های سرمایه‌گذاری، تحقیق و توسعه و... با تکیه بر نوآوری، بهبود کیفیت و مشتری‌مداری روند زیاندهی را به ثبات و سوددهی تغییر خواهند داد. قطعا در این مسیر، همکاری و همفکری تمامی ذینفعان، از جمله دولت، بخش‌خصوصی و مشتریان، ضروری است. تنها با ایجاد یک هم‌افزایی مثبت می‌توان به آینده‌ای روشن و پایدار برای ایران‌خودرو و صنعت خودروسازی کشور امیدوار بود.

در دهه ۹۰ تعداد کارگاه‌های ۱۰ نفر کارکن و کمتر، بدون رشد معنادار اشتغال، جهش یافت

رشد قارچ‌گونه کارگاه‌های کوچک

«**جهان صنعت**»– بررسی داده‌های رسمی منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که در دهه ۹۰ به‌ویژه در نیمه دوم این دهه، تعداد کارگاه‌های تولیدی دارای کمتر از ۱۰نفر کارکن و کمتر بدون اینکه اثر چشمگیری در میزان اشتغال داشته باشند، به شدت افزایش یافته است.

به گزارش «جهان‌صنعت»» تازه‌ترین نتایج طرح آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی ۱تا ۹ نفر کارکن نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۱، تعداد ۶۱۳هزار و ۹۱۲کارگاه صنعتی ۱ تا ۹نفر کارکن در کشور به فعالیت صنعتی اشتغال داشته‌اند و میزان اشتغال این کارگاه‌ها برابر با یک‌میلیون و ۸۰۱ هزار و ۸۷۷نفر بوده است. این در حالی است که براساس آخرین آمارهای موجود، در سال ۱۳۹۳ تعداد این نوع کارگاه‌ها، ۱۴هزارو ۴۵۲کارگاه بوده و تعداد شاغلان آنها نیز یک‌میلیون و ۳۰۹هزار و ۵۸نفر گزارش شده است. همانطورکه این آمارها نشان می‌دهد، طی دوره هشت‌ساله یعنی از ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۱تعداد کارگاه‌های دارای کمتر از ۱۰نفر کارگر ۴هزار و ۱۴۷درصد رشد یافته اما میزان اشتغال در این کارگاه صرفا ۳۷/۶۴درصد افزایش را تجربه کرده است. شکاف میان نرخ رشد کارگاه‌های کوچک و نرخ رشد تعداد شاغلان آنها نشان می‌دهد که تقاضا برای دریافت مجوز کسب و بهره‌مندی از مزایای آن طی دوره مورد اشاره به‌شدت افزایش یافته است اما در عمل تقریبا هیچ آورده‌ای برای بازار کار کشور به‌همراه نداشته است.

■ **جهش تعداد کارگاه‌ها**

به گزارش مرکز آمار ایران، نتایج طرح آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی ۱تا ۹ نفر کارکن نشان می‌دهد، در سال ۱۴۰۱، تعداد ۶۱۳هزار و ۹۱۲ کارگاه صنعتی ۱ تا ۹ نفرکارکن در کشور به فعالیت صنعتی اشتغال داشته‌اند. از این تعداد، استان‌های تهران، اصفهان و خراسان رضوی با ۹۴۶۵۶، ۶۹۷۷۶ و ۵۵۶۶۹ کارگاه صنعتی فعال و سهم‌های ۱۵، ۱۱ و ۹درصد از کل تعداد کارگاه‌های صنعتی، به ترتیب بیشترین سهم از تعداد کارگاه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند.

استان‌های کهگیلویه‌وبویراحمد، سمنان و ایلام با تعداد ۲۹۱۹، ۳۴۶۹ و ۳۵۸۸ کارگاه و سهمی کمتر از یک‌درصد از کمترین سهم از تعداد کارگاه‌های صنعتی ۱ تا ۹ نفر کارکن در کشور برخوردار بوده اند.

بیشترین تعداد کارگاه‌های صنعتی به‌ترتیب به فعالیت‌های تولید فرآورده‌های غذایی (با ۱۳۴ هزار و ۲۸۶ کارگاه)، تولید پوشاک (با۹۶هزار و ۶۴۷ کارگاه) و تولید محصولات فلزی ساخته شده به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات (با ۹۶هزار و ۳۱۵کارگاه) تعلق دارد. سهم هریک از این فعالیت‌ها نیز به ترتیب ۲۲، ۱۶و ۱۶است. کمترین تعداد کارگاه‌ها به فعالیت‌های تولید فرآورده‌های توتون و تنباکو، تولید انواع آشامیدنی‌ها و تولید کک و فرآورده‌های حاصل از پالایش نفت با ۴۲، ۱۴۷ و ۲۶۱ کارگاه و با سهمی کمتر از یک‌درصد اختصاص دارد.

■ **اشتغال در ۱۴۰۱**

در سال ۱۴۰۱، میزان اشتغال کارگاه‌ها برابر با یک‌میلیون و ۸۰۱هزار و ۸۷۷نفر است که ۵۷درصد آن شاغلان با مزد و حقوق و ۴۳درصد شاغلان بدون مزد و حقوق هستند. همچنین از این تعداد حدود ۹۰درصد شاغلان مرد و ۱۰درصد شاغلان زن هستند.

از نظر تعداد شاغلان سه استان تهران، اصفهان، خراسان‌رضوی به‌ترتیب با ۳۶۲هزار و ۱۶۴نفر، ۱۷۶هزار و ۵۴۱نفر و ۱۳۸هزار و ۲۳۴نفر کارکن و سهم‌های ۲۰، ۱۰ و ۸درصد بیشترین سهم از اشتغال و استان‌های ایلام، کهگیلویه و بویراحمد و بوشهر با ۶۱۰۵، ۶۶۵۹ و ۱۰۱۱۳ کارکن و سهم‌های کمتر از یک‌درصد کمترین سهم از اشتغال را به خود اختصاص داده‌اند.

بیشترین تعداد شاغلان به تفکیک فعالیت‌ها به ترتیب به سه فعالیت تولید فرآورده‌های غذایی، تولید محصولات فلزی ساخته‌شده به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات تولید پوشاک با ۴۶۲هزار و ۶۵۵نفر، ۲۲۱هزار و ۷۶۵نفر و ۱۹۰هزار و ۲۷۴نفر کارکن تعلق دارد و کمترین تعداد شاغلان متعلق به سه فعالیت تولید فرآورده‌های توتون و تنباکو، تولید انواع آشامیدنی‌ها و تولید کک و فرآورده‌های حاصل از پالایش نفت با ۱۵۴، ۷۶۹ و ۱۳۲۷ کارکن است.

بیشترین تعداد شاغلان مرد به استان‌های تهران، اصفهان و خراسان رضوی اختصاص دارد. سهم این استان‌ها از شاغلان مرد به ترتیب برابر ۲۱، ۱۱ و ۸درصد است.

بیشترین تعداد شاغلان زن نیز به استان‌های تهران، کرمان، آذربایجان‌شرقی و خراسان‌رضوی اختصاص دارد. سهم این استان‌ها از شاغلان زن به ترتیب برابر ۱۴، ۱۰ و ۹درصد است.

شاغلان مرد بیشتر در فعالیت‌های تولید فرآورده‌های غذایی، تولید محصولات فلزی ساخته‌شده به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات و تولید سایر فرآورده‌های معدنی غیر فلزی فعالیت دارند. سهم این فعالیت‌ها از شاغلان مرد به‌ترتیب برابر ۲۶، ۱۴ و ۱۱درصد است. این در حالی است که زنان بیشتر در فعالیت‌های تولید پوشاک، تولید منسوجات و تولید فرآورده‌های غذایی شاغل هستند و سهم این فعالیت‌ها از شاغلان زن به‌ترتیب برابر ۳۶، ۲۳ و ۲۱درصد است. در همین حال، بیشترین تعداد شاغلان بدون مزد و حقوق مربوط به فعالیت‌های تولید فرآورده‌های غذایی، تولید محصولات فلزی ساخته‌شده به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات و تولید پوشاک اختصاص دارد.

■ **ارزش‌افزوده صنعت**

کارگاه‌های صنعتی یک تا نه‌نفر کارکن در سال ۱۴۰۱ معادل ۴۶۵هزار و ۱۶۵میلیارد و ۳۰۰میلیون تومان ارزش‌افزوده صنعتی تولید کرده‌اند که از این میان استان‌های تهران با ۱۱۵هزار و ۹۷۲میلیارد و ۴۰۰میلیون تومان و دو استان آذربایجان شرقی با ۴۲هزار و ۳۰۵میلیارد تومان و اصفهان با ۳۸هزار و ۲۱۱میلیاردتومان به‌ترتیب دارای بیشترین ارزش‌افزوده بوده و حدود ۴۲درصد از ارزش‌افزوده کل صنعت را به خود اختصاص داده‌اند.

کمترین ارزش‌افزوده نیز به‌ترتیب به سه استان ایلام، سمنان و بوشهر با ارزش‌افزوده‌ای معادل ۹۴۹میلیارد و ۷۰۰میلیون تومان، یک هزار و ۲۶۴ میلیارد و ۱۰۰میلیون‌تومان و ۲هزار و ۶۱میلیارد و ۳۰۰میلیون تومان یعنی کمتر از یک‌درصد از ارزش‌افزوده کل صنعت تعلق دارد.

بیش از نیمی از ارزش‌افزوده صنعت به ترتیب به فعالیت‌های تولید فرآورده‌های غذایی، تولید محصولات فلزی ساخته‌شده به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات و تولید سایر فرآورده‌های معدنی غیر فلزی به ترتیب با ۱۰۷هزار و ۲۸۱میلیارد و ۳۰۰میلیون تومان، ۶۵هزار و ۶۶میلیارد و ۸۰۰میلیون تومان، ۵۹هزار و ۴۶۳میلیارد و ۶۰میلیون تومان حدود ۵۰درصد از ارزش‌افزوده کل صنعت تعلق دارد

کمترین سهم از ارزش‌افزوده صنعت نیز به‌ترتیب به فعالیت‌های تولید فرآورده‌های توتون و تنباکو، تولید انواع آشامیدنی‌ها، تولید داروها و فرآورده‌های دارویی شیمیایی و گیاهی با ارزش‌افزوده‌ای معادل ۲۶میلیارد و ۴۰۰میلیون تومان، ۳هزار و ۹۱۸میلیارد تومان و ۶ هزار و ۹۹۶میلیارد تومان اختصاص دارد که کمتر از یک‌درصد از ارزش‌افزوده کل صنعت است.

■ **سرمایه‌گذاری چقدر شد؟**

در سال ۱۴۰۱ کارگاه‌های صنعتی در مجموع ۳۸هزار و ۴۴۱میلیارد و ۹۰۰میلیون تومان سرمایه‌گذاری داشته‌اند که بیشترین سهم از این سرمایه‌گذاری مربوط به استان کرمان معادل ۱۸هزار و ۹۲۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان و کمترین سهم از آن مربوط به استان ایلام معادل ۱۶میلیارد و ۶۰۰میلیون تومان است. همچنین بیشترین میزان سرمایه‌گذاری به فعالیت تولید فرآورده‌های غذایی معادل ۱۵هزار و ۹۸۸میلیارد و ۱۰۰میلیون تومان اختصاص داشته است که معادل ۴۲درصد از سرمایه‌گذاری کل صنعت بوده است. کمترین میزان آن نیز به فعالیت تولید فرآورده‌های توتون و تنباکو معادل ۲میلیارد و ۵۰۰میلیون تومان کمتر از ۰/۰۱درصد از سرمایه‌گذاری کل صنعت تعلق دارد.

گزارش ۲

مدیر واردات خودروی وزارت صمت در نشست با رییس اتاق قزوین:

واسطه‌ها در واردات خودرو اخلال می‌کنند

مهدی ضیغمی، مدیر واردات خودروی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به مشکلاتی که در ترخیص کامیون‌ها و خودروهای وارداتی وجود دارد، واسطه را از عوامل بروز اخلال در واردات خودرو در مرزهای کشور دانست.

در نشست رییس اتاق قزوین و مدیر واردات خودرو وزارت صنعت، معدن و تجارت با حضور عضو هیات‌رییسه اتاق قزوین و رییس کمیسیون تجارت و گمرک اتاق قزوین، وضعیت نابسامان واردات کامیون و انواع کشنده مورد بحث و بررسی قرار گرفت

به‌گزارش اتاق ایران‌آنلاین، مهدی ضیغمی در این نشست گفت: مصوبه اخیر مجمع تشخیص مصلحت در خصوص تعرفه واردات خودرو خیلی کارشناسی صورت نگرفته بود و پیش‌بینی‌های فنی ما حاکی از این است که سال آینده انواع واردات خودرو چه در حوزه کامیون‌ها و کشنده‌های (تک‌محور و دومحور) و خودروهای روز دنیا با افزایش قیمت مواجه خواهند بود و البته این افزایش قیمت، در انواع خودروهای هیبریدی و برقی و ماشین‌های بنزینی متفاوت محاسبه می‌شود.

ضیغمی افزود: براساس قانون هر فرد مقیم خارج می‌تواند یک دستگاه خودرو وارد کشور کند و بانک مرکزی بر نحوه تسویه ارز آن نظارت می‌کند ولی اکنون به‌دلیل محدودیت‌های قانونی حتی دیپلمات‌ها نیز در ترخیص خودروهای خود دچار مشکل هستند

وی واسطه‌ها را در بروز اخلال در واردات خودرو در مرزهای کشور به‌ویژه مرز بازرگان دخیل دانست و اظهار کرد: هم‌اکنون نزدیک به ۳۵۰۰خودرو پشت مرزها معطل رهاشده‌اند که امیدواریم با ورود دادستان کل و مقامات ارشد اجرایی این مشکل رفع شود. از سوی دیگر، بیش‌اظهاری بعضی فعالان اقتصادی به‌منظور دریافت ارز بیشتر نیز زمینه‌ساز بروز مشکلاتی در این زمینه شده است.

ضیغمی با استقبال از پیشنهاد ابتکاری اتاق قزوین تصریح کرد: می‌توانیم سهمیه واردات کامیون کشنده را بستگی به موقعیت هر استانی تعریف کنیم، مثلا استانی که از توانمندی کشت و صنعت برخوردار است، می‌تواند نسبت‌به ثبت سفارش و واردات کانتینرهای یخچال‌دار به‌صورت ویژه و به نمایندگی از سراسر کشور اقدام کند.

مدیر واردات خودروی وزارت صمت، اصلاح پلکانی قیمت واردات کشنده‌های کارکرد را یک مشکل بزرگ برشمرد و افزود: اتاق قزوین می‌تواند با همکاری اتاق‌های بازرگانی کشور و نامه ریاست اتاق ایران به وزیر صمت، به‌عنوان استان پایلوت تعیین قیمت واردات کامیون‌های کارکرده تبدیل شود تا نسبت‌به نوسازی ناوگان حمل‌ونقل تجاری کشور اقدام اساسی صورت گیرد.

در این جلسه مهدی عبدیان، رییس اتاق قزوین اظهار کرد: خوشبختانه اتاق قزوین از ارتباط بسیار خوبی با رییس اتاق ایران و همچنین روسای اتاق‌های مشترک همانند اتاق ایران و آلمان برخوردار است و ما ظرف همین یکی دو روز آینده از طریق رییس اتاق ایران پیشنهاد رسمی خود را مطرح می‌کنیم

وی افزود: می‌توانیم با کمک مشاوران و کارشناسان و همچنین چند تن از کارکنان اتاق قزوین، یک گروه تخصصی ایجاد کنیم تا قیمت اصلاح‌شده و پلکانی انواع کشنده‌ها به‌صورت یکسان در کشور اعمال و حتی میزان افت کارکرد سالانه آنها نیز با یک فرمول مشخص تعیین شود.

رییس اتاق قزوین تاکید کرد: متاسفانه در سطح کشور به‌جای اینکه به فعالان اقتصادی خوشنام تکیه شود؛ یکسره سامانه‌های جدید اینترنتی تعریف می‌شود که از بطن این سامانه‌ها و خلأهای موجود در آن، موضوعات مشکل‌زا به دست می‌آید و جامعه را متلاطم می‌سازد.

عبدیان یادآور شد: از طریق ارسال پیشنهاد مکتب خود به ریاست‌جمهور، رییس قوه قضاییه، وزیر صمت و با همراهی رییس اتاق ایران و دیوان محاسبات کشور آماده کمک به رفع مشکل واردات کامیون و کشنده و ترخیص خودروهای انباشته در اماکن گمرکی و پشت مرزهای کشور هستیم.

در این جلسه بصیری گفت: اتاق بازرگانی و بخش‌خصوصی از قسمت‌های مورد اعتماد مردم در جامعه است که می‌تواند تنگناهای اداری ایجادشده توسط دستگاه‌های اجرایی را با شیوه‌های ابتکاری خود برطرف سازد.

جباری، رییس کمیسیون تجارت و گمرک اتاق قزوین نیز به ارائه گزارشی از تعداد و چگونگی واردات کامیون به استان قزوین و مشکلات ترخیص و ثبت سفارش آنها پرداخت و خواستار توجه ویژه وزارت صمت به فعالان حوزه ناوگان حمل‌ونقل تجاری شد

«جهان‌صنعت» از رویکرد ترامپ در جهت افزایش تولید مواد معدنی گزارش می‌دهد

تاسیس پالایش فلزات در پنتاگون

گروه معدن- براساس آخرین اخبار، رییس‌جمهور آمریکا قصد دارد تاسیسات پالایش فلزات و فرآوری مواد معدنی را در پایگاه‌های نظامی پنتاگون ایجاد کند. این تصمیم، در کنار اعمال تعرفه‌های صادراتی به این کشور بخشی از برنامه‌های دونالد ترامپ برای افزایش تولید داخلی مواد معدنی حیاتی و کاهش وابستگی به چین است.

اما در این خصوص برخی نسبت به نشانه‌های اولیه و واکنش چین ابراز نگرانی کرده‌اند که حاکی از احتمال محدودیت صادرات مواد معدنی حیاتی از سوی این کشور به‌عنوان اقدامی تلافی‌جویانه در برابر تعرفه‌های ترامپ است اما درخصوص واکنش‌های داخلی در آمریکا نسبت به این مساله باید گفت که تمرکز بر فرآوری فلزات ممکن است موجب نارضایتی معدن‌داران آمریکایی شود، از طرف دیگر این اقدام می‌تواند نگرانی تولیدکنندگان را درباره تسلط بیش از حد چین بر بخش فرآوری فلزات در جهان کاهش دهد.

هفته گذشته بود که ترامپ به کنگره آمریکا اطلاع داد گامی تاریخی برای گسترش چشمگیر تولید مواد معدنی حیاتی از جمله کبالت که در ساخت موشک‌ها، قطعات هوافضا، آهنرباهای ارتباطی و سیستم‌های رادار و هدایت مورد استفاده قرار می‌گیرد را مورد توجه قرار خواهد داد. موضوع عناصر نادر از جمله موارد دیگر بود. حالا طرح استفاده از پایگاه‌های پنتاگون یکی از برنامه‌های اوست که در حال بررسی برای یک فرمان اجرایی است و ترامپ ممکن است به زودی آن را امضا کند.

این فرمان اجرایی، پنتاگون را ملزم به همکاری با سایر نهادهای فدرال برای احداث تاسیسات فرآوری مواد معدنی در پایگاه‌های نظامی خواهد کرد. با توجه به اینکه پنتاگون مالک حدود ۳۰میلیون هکتار زمین است، این طرح تضمین می‌کند که فضای کافی برای احداث تاسیسات پالایش وجود دارد و در عین حال، از بروز مناقشاتی که ممکن است در جوامع محلی میزبان رخ دهد، جلوگیری خواهد کرد. همچنین، این طرح نیاز به خرید زمین یا استفاده از اراضی تحت کنترل سایر نهادهای فدرال را از بین می‌برد.

استفاده از پایگاه‌های نظامی برای فرآوری این مواد، نشان‌دهنده اهمیت بالای مواد معدنی حیاتی در امنیت ملی از دیدگاه ترامپ است. درواقع بسیاری از تجهیزات نظامی آمریکا از جمله جنگنده‌ها، زیردریایی‌ها، گلوله‌ها و سایر تسلیحات با موادی ساخته می‌شوند که فرآوری آنها در چین صورت می‌گیرد. علاوه بر این، ترامپ قصد دارد یک مقام ویژه برای نظارت بر مواد معدنی حیاتی منصوب کند، اقدامی مشابه آنچه روسای‌جمهور پیشین برای هماهنگی سیاست‌های واشنگتن در حوزه‌های دیگر انجام داده‌اند. البته این برنامه‌ها همچنان در مرحله بررسی قرار دارند و ممکن است پیش از امضای فرمان اجرایی ترامپ، دستخوش تغییر شوند.

در این خصوص برخی از اعضای دولت ترامپ نسبت به نشانه‌های اولیه‌ای ابراز نگرانی کرده‌اند که حاکی از احتمال محدودیت صادرات مواد معدنی حیاتی از سوی چین به‌عنوان اقدامی تلافی‌جویانه در برابر تعرفه‌های ترامپ یا به دلایل دیگر است.

البته گفته می‌شود که تمرکز بر فرآوری فلزات، به‌جای اصلاح قوانین استخراج معادن در آمریکا، ممکن است موجب نارضایتی معدن‌داران آمریکایی شود. با این حال، این اقدام می‌تواند نگرانی دیرینه تولیدکنندگان را درباره تسلط بیش از حد چین بر بخش فرآوری فلزات در جهان کاهش دهد. درواقع چین یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان ۳۰مورد از ۵۰ماده معدنی است که سازمان زمین‌شناسی آمریکا آنها را حیاتی قلمداد می‌کند.

از نظر قانونی، هنوز مشخص نیست که طرح ترامپ برای احداث تاسیسات فرآوری در پایگاه‌های نظامی پنتاگون چگونه اجرایی خواهد شد، زیرا قوانین هوای پاک و آب پاک آمریکا همچنان در این پایگاه‌ها اعمال می‌شوند. این قوانین پیشتر مانع از اجرای پروژه‌های خصوصی فرآوری مواد معدنی شده‌اند.

ترامپ پیشتر تمایل خود را برای استفاده‌های جایگزین از اراضی تحت‌کنترل دولت فدرال ابراز کرده بود. او در دوران نامزدی ریاست‌جمهوری وعده داده بود که بخش‌هایی از زمین‌های فدرال را برای ساخت مسکن در مقیاس وسیع اختصاص خواهد داد، مناطقی که «مالیات فوق‌العاده پایین و مقررات حداقلی» خواهند داشت. با این حال برخی منابع اعلام کرده‌اند که فرمان اجرایی ترامپ شامل برنامه‌ای برای ایجاد ذخایر استراتژیک مواد معدنی حیاتی، مشابه ذخایر نفت استراتژیک آمریکا نخواهد بود. این در حالی است که برخی مقامات دولتی و فعالان صنعت معدن خواستار چنین اقدامی بوده‌اند.

■ چین، هدف اصلی افزایش تعرفه‌های وارداتی آمریکا

وضع تعرفه بر محموله‌های فولاد و آلومینیوم موجب شده است واردات این محصولات از چین به آمریکا محدود شود. با این حال، تولیدکنندگان محصولات آلومینیومی و فولادی چینی موفق شده‌اند مقصد صادرات محموله‌های تولیدی خود را به دیگر بازارهای بین‌المللی تغییر دهند.

دولت ترامپ چندی پیش بود که اعلام کرد بر روی تمامی محموله‌های آلومینیومی و فولادی وارداتی به خاک آمریکا، تعرفه ۲۵درصدی اعمال خواهد کرد؛ چنین اقدامی حتی هم‌پیمانان آمریکا را نیز شامل می‌شود. با این حال، به نظر می‌رسد هدف اصلی از اعمال این تعرفه‌ها، رقیب دیرینه این کشور یعنی چین باشد.طبق گزارش منتشر شده، پنج تامین‌کننده برتر فولاد بازار آمریکا در ماه ژانویه ۲۰۲۵، کشورهایی نظیر کانادا، برزیل، مکزیک، کره‌جنوبی و آلمان اعلام شدند. همچنین کانادا در صادرات آلومینیوم به ایالات‌متحده آمریکا، رتبه نخست را ازآن خود کرد. این در حالی بوده که امارات متحده عربی، روسیه و چین در رده‌های بعدی قرار داشتند.

نکته قابل توجه درخصوص محموله‌های فولاد و آلومینیوم وارداتی به آمریکا اینکه حجم بسیار کمی از این محصولات به طور مستقیم از چین به آمریکا صادر شده و در واقع بیشترین واردات محصولات فولادی و آلومینیومی تولید شرکت‌های چینی، به طور غیرمستقیم از طریق سایر کشورها نظیر مکزیک به آمریکا انجام می‌شود. ناگفته نماند تعرفه واردات محصولات آلومینیومی از مبدا چین به آمریکا از سوی دولت بایدن و در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ افزایش یافت و به ۲۵درصد رسید؛ البته محموله‌های فولادی تولید شده در چین نیز مشمول این افزایش تعرفه قرار گرفتند.

لازم به ذکر است که چین بیش از ۵۰درصد از میزان کل تولید جهانی آلومینیوم و فولاد را به خود اختصاص داده است؛ البته بیشترین حجم محصولات فولادی و آلومینیومی تولیدی چین در بازار داخلی این کشور به مصرف می‌رسد. باوجود این مساله، حجم صادرات فولاد و آلومینیوم تولید شده در چین به دلیل وضعیت نامناسب اقتصاد کشور و کاهش حجم تقاضا برای این محصولات در بازار داخلی افزایش را تجربه کرده است. مقصد حجم بالایی از این محموله‌های صادراتی کشورهایی نظیر کانادا و مکزیک اعلام شده و هر دو کشور نامبرده شده در واقع به نوبه خود سهم قابل‌توجهی از صادرات محصولات آلومینیومی و فولادی به آمریکا را به خود اختصاص داده‌اند.

یکی دیگر از مقاصد هدف اصلی صادرات محصولات فولادی چین، کشور ویتنام اعلام شده است که در واقع حجم قابل‌توجهی از آن در قالب محصولات فولادی نیمه‌ساخته از چین خریداری شده و پس از تبدیل این کالاها به محصولات ساخته شده به عنوان فولاد ویتنامی به سایر کشورهای جهان صادر می‌شود. افزایش حجم صادرات غیرمستقیم محصولات فولادی و آلومینیومی چینی به آمریکا باعث شده است تولیدکنندگان و اتحادیه‌های کارگری در این کشور نسبت به این مساله شدیدا اعتراض کنند.

مایکل وسل، سخنگوی اتحادیه کارگران فولاد آمریکا در همین رابطه اظهار داشت: ایجاد ظرفیت مازاد عرضه در بازار فولاد و آلومینیوم چین که منجر به صادرات حجم زیادی از این محصولات به کشورهای دیگر شده است، شرایطی را به وجود آورده که در آن فشارها بر بازارهای بین‌المللی افزایش پیدا کرده است. از این رو، تولیدکنندگان و کارگران آمریکایی از وضعیت به وجود آمده ناشی از واردات حجم بالایی از محصولات فولادی و آلومینیومی چینی به طور غیرمستقیم به آمریکا به‌شدت معترض هستند. سخنگوی وزارت خارجه چین اخیرا طی نشستی در مورد تعرفه‌های وضع شده بر واردات فولاد و آلومینیوم به آمریکا که از سوی دولت ترامپ اعلام شده است، بیان کرد: آمریکا با حمایت یکجانبه‌گرایانه از تولید داخلی، هیچ‌گاه راه به جایی نخواهد برد و دمیدن بر تشدید آتش جنگ‌های تجاری و تعرفه‌ای، به سود هیچ‌یک از طرفین معامله نخواهد بود.

وضع تعرفه‌های واردات بر محصولات فولادی و آلومینیومی، درست یک هفته پس از اینکه دولت ترامپ تعرفه ۱۰درصدی بر واردات تمامی کالاهای وارداتی از چین را اعلام کرد، اعمال شد

سخنگوی دولت چین در کنفرانسی دیگر، بیان کرد: این کشور در اقدامی تلافی‌جویانه بر واردات گاز طبیعی مایع، زغال‌سنگ و ماشین‌آلات کشاورزی از مبدا آمریکا تعرفه‌هایی را اعمال خواهد کرد.

نیک تولریکو، یکی از مقامات ارشد بخش تجارت فولاد در دولت ریگان که پس از آن مدیریت بخش عملیاتی شرکت «ThyssenKrupp Steel» را برعهده گرفت، اظهار داشت: افزایش ظرفیت تولید فولاد در چین پس از اینکه ساخت واحدهای فولادسازی در این کشور روندی به شدت افزایشی را تجربه کرد، اتفاق افتاد. این روند افزایشی از اوایل دهه ۱۹۹۰ میلادی آغاز شد و حدود ۱۵سال به طول انجامید.

وی در ادامه با بیان اینکه از دهه ۱۹۴۰ میلادی تاکنون، هیچ کشوری به اندازه چین سهم بسیار بالایی در تولید فولاد در مقیاس جهانی نداشته است، افزود: سهم ایالات متحده آمریکا در تولید فولاد جهانی در آن زمان حدود ۵۰درصد بود اما سهم کشور نامبرده در حال حاضر به کمتر از ۵درصد رسیده است.برای سال‌ها، حجم زیادی از محصولات فولادی در صنعت ساختمان چین استفاده می‌شد. با این حال طی چند سال اخیر، به دلیل نوسانات اقتصادی و افت شدید حجم تقاضا برای فلز مذکور در بخش نامبرده، میزان استفاده از فولاد در این کشور به‌شدت کاهش را به ثبت رسانده است. در زمان رونق بخش ساخت‌وساز چین، حجم زیادی از مسکن برای جمعیت یک‌میلیارد و ۴۰۰میلیونی چین ساخته و حتی این روند رونق ساخت‌وساز مسکن در این کشور به حدی رسید که برای ۳۰۰میلیون نفر دیگر واحد مسکونی ساخته شد.

این مساله موجب شد بازار مسکن چین، وارد یک دوره رکود بلندمدت شود و به همین دلیل روند ساخت‌وساز در بخش مسکن این کشور به طور ناگهانی متوقف شد. با توجه به وابستگی صنعت فولاد به بخش ساخت‌وساز، صنعت مذکور وارد یک شرایط مازاد عرضه شد و فولادسازان چین به ناچار مجبور شدند صادرات محصولات فولادی خود به دیگر نقاط جهان را افزایش دهند. از آنجایی که محصولات فولادی چینی صادراتی قیمت‌های بسیار پایینی داشتند، به همین دلیل قیمت این فلز در بازار جهانی به طور میانگین طی چندین سال گذشته روندی نزولی را دنبال کرده است

لازم به ذکر است که وضع تعرفه‌های واردات بر محصولات فولادی تولیدی چین، تنها به ایالات‌متحده آمریکا محدود نمی‌شود. برزیل، کانادا، اندونزی و ترکیه از جمله کشورهایی به‌شمار می‌آیند که در سال گذشته میلادی، تعرفه‌های واردات فولاد از چین را به‌شدت افزایش داده‌اند

لازم به یادآوری است که در دوره نخست ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ، تعرفه‌های ۲۵درصدی بر فولاد و ۱۰درصدی بر واردات آلومینیوم به آمریکا از سراسر جهان وضع شده بود؛ البته تولیدکنندگان فولاد در کشورهایی نظیر کره‌جنوبی، استرالیا و برزیل به شرط اینکه برای صادرات فولاد خود به آمریکا سقف تعیین می‌کردند، از پرداخت تعرفه‌ها معاف شدند.

وضع تعرفه‌های واردات در آن دوره باعث شد ظرفیت تولید فولاد در آمریکا حدود ۲۰درصد در مقایسه با ظرفیت تولید فولاد در این کشور، قبل از وضع تعرفه‌ها افزایش پیدا کند. همچنین، تعدادی واحد فولادسازی جدید در آمریکا در آن زمان راه‌اندازی شد. طبق آخرین بررسی‌های انجام شده، نرخ ظرفیت بهره‌برداری در واحدهای فولادسازی آمریکا در ماه ژانویه سال۲۰۲۵، به طور میانگین حدود ۷۴/۴درصد گزارش شده است.

گزارش ۲

معدنکاری در بستر دریا و پیامدهای زیست‌محیطی آن

اقتصادآنلاین- تحقیقات مستقل نشان داده‌اند که آزمایش یک ماشین جمع‌آوری گره‌های معدنی در منطقه کلاریون- کلیپرتون در شرق اقیانوس آرام باعث انتشار رسوبات تا ۴/۵کیلومتر از محل استخراج شده است.

پروژه MiningImpact که از سال ۲۰۱۵ به بررسی پیامدهای زیست‌محیطی معدنکاوی در اعماق دریا پرداخته است، با همکاری موسسه فدرال علوم‌زمین و منابع طبیعی آلمان (BGR) و مرکز اقیانوس‌شناسی GEOMAR Helmholtz، آزمایش یک ماشین پیش‌نمونه جمع‌آوری گره‌های معدنی را در منطقه کلاریون-کلیپرتون رصد کرد

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که رسوبات معلق ناشی از این فرآیند می‌توانند تا ۴/۵کیلومتر از محل استخراج گسترش یابند، در حالی که بخش عمده‌ای از این رسوبات در فاصله چندصد متری دوباره ته‌نشین می‌شوند.

در ۱۹آوریل ۲۰۲۱، یک ماشین جمع‌آوری گره‌های معدنی که توسط شرکت بلژیکی Global Sea Mineral Resources توسعه یافته بود، در عمق ۴۵۰۰ متری به مدت ۴۱ساعت مورد آزمایش قرار گرفت. در این مدت، این ماشین حدود ۲۰کیلومتر حرکت کرد و ۳۴هزار مترمربع از بستر دریا (معادل پنج زمین فوتبال) را پوشش داد

برای ارزیابی میزان انتشار رسوبات، حسگرهای دقیقی بر روی سکوهای ثابت کف دریا و همچنین بر روی زیردریایی‌های خودران و کنترل از راه‌دور نصب شدند.

■ روند گسترش و ته‌نشینی رسوبات

براساس این مطالعه، جریان‌های رسوبی غلیظ (جریان‌های گرانشی) پس از عبور ماشین جمع‌آوری، تا ۵۰۰مترمربع در مناطق شیب‌دار بستر دریا حرکت کردند. پس از آن، جریان‌های طبیعی نزدیک به کف دریا عامل اصلی انتشار بیشتر این رسوبات شدند.

در نزدیکی محل استخراج، غلظت رسوبات تا ۱۰هزار برابر بیشتر از شرایط طبیعی افزایش یافت اما پس از ۱۴ساعت به سطح عادی بازگشت. بیشتر ذرات معلق در ارتفاع پنج متری از بستر دریا باقی ماندند و نسبتا سریع ته‌نشین شدند. با این حال، یک لایه کم‌غلظت از ذرات رسوبی ریز تا ۴/۵کیلومترمربع دورتر از منطقه استخراج گسترش یافت.

محققان با استفاده از تصویربرداری سه‌بعدی با وضوح بالا، تغییرات ایجاد شده در بستر دریا را در حد میلی‌متری نقشه‌برداری کردند. یافته‌ها نشان می‌دهد که:

– در مناطق استخراج شده، گره‌های معدنی همراه با حداقل ۵سانتی‌متر از رسوبات سطحی بستر دریا حذف شدند.

– رسوبات ته‌نشین شده مجدد، لایه‌ای به ضخامت حدود ۳سانتی‌متر تشکیل دادند که زیستگاه گره‌های معدنی را تا فاصله ۱۰۰متری کاملا پوشاند و با افزایش فاصله، ضخامت آن کاهش یافت

نتایج این مطالعه نگرانی‌ها درباره پیامدهای بلندمدت معدنکاوی دریایی را افزایش داده است. بررسی‌های پیشین در مناطق کلاریون- کلیپرتون و حوضه پرو نشان داده‌اند که آثار تخریب ناشی از معدنکاوی می‌توانند برای قرن‌ها باقی بمانند و تنوع زیستی و عملکردهای حیاتی اکوسیستم‌های دریایی را مختل کنند.

محققان MiningImpact در حال ادامه بررسی‌های خود برای درک بهتر میزان و گستره پیامدهای زیست‌محیطی معدنکاوی دریایی هستند و یافته‌های آنها می‌تواند بر سیاستگذاری‌های آینده این صنعت تاثیر بگذارد.

خبر

مدیرعامل فولاد مبارکه در جلسه با مدیران حوزه بهره‌برداری

تولید محصولات کیفی با نگاه به صادرات

«**جهان‌صنعت**»- جلسه بررسی روند تولید در فولاد مبارکه اصفهان با حضور مدیرعامل، معاونان بهره‌برداری و تکنولوژی و جمعی از مدیران حوزه بهره‌برداری شرکت برگزار شد.

سعید زرندی، مدیرعامل فولاد مبارکه اظهار کرد: در سال۱۴۰۳ محدودیت‌های انرژی روند تولید را با چالش‌های جدی مواجه کرد و فرصت تولید بیشتری را از شرکت گرفت، با این حال عملکرد همکاران قابل تقدیر است.

مدیرعامل فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: بازارهای جهانی به شدت رقابتی شده است، از آنجایی که چشم‌انداز گروه فولاد مبارکه در افق ۱۴۱۰ تحقق درآمد ۱۵میلیارد دلاری و قرار گرفتن در بین ۲۰شرکت بزرگ جهان است، ضرورت دارد تمرکز بیشتری بر تولید محصولات کیفی با قابلیت صادرات به بازارهای جهانی، کاهش ضایعات، افزایش بهره‌وری و انتقال تجارب و ظرفیت‌های علمی نهادینه شده در فولاد مبارکه برای تمامی شرکت‌های گروه داشته باشیم.

■ آغاز به کار مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت فولاد مبارکه با ۷۰/۸درصد سهامداران

در ادامه باید گفت که مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت فولاد مبارکه با ۷۰/۸درصد سهامداران به منظور تصویب افزایش سرمایه این شرکت آغاز به کار کرد.

قرار شد در این مجمع فوق‌العاده گزارش هیات‌مدیره و حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت درخصوص پیشنهاد افزایش سرمایه ارائه شود.

در مجمع عمومی فوق‌العاده و با موافقت اکثریت سهامداران حقیقی و حقوقی، سرمایه شرکت فولاد مبارکه از محل سود انباشته ۴۲هزار میلیارد تومان معادل ۳۸/۸۹درصد افزایش یافته و به ۱۵۰هزار میلیارد تومان رسید.

در این مجمع که با هدف افزایش سرمایه شرکت فولاد مبارکه از محل سود انباشته برگزار شد، اکثریت سهامداران با افزایش ۳۸/۸۹درصدی سرمایه فولاد مبارکه موافقت کردند.

بر این اساس سرمایه شرکت فولاد مبارکه از ۱۰۸هزار میلیارد تومان با افزایش ۴۲هزار میلیارد تومانی به ۱۵۰هزار میلیارد تومان افزایش یافت.

این افزایش سرمایه قرار است در راستای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام شرکت فولاد مبارکه از جمله خط نوردگرم۲ و همچنین افزایش سرمایه در شرکت‌های زیر مجموعه مورد استفاده قرار گیرد.

Iran MS Socity
انجمن مولتیپل اسکلروز ایران
ام اس

آیا میدانستید؟؟؟

ام اس با تشخیص به موقع و داروهای موجود قابل کنترل می باشد

حمایت خانواده کمک بسیار مهمی برای بیماران ام اس است

دخانیات می تواند منجر به افزایش ناتوانی در بیماران ام اس گردد

آدرس سایت برای اطلاعات مردم: iranms.org
۰۲۱-۶۶۹۵۱۱۸۷ , ۶۶۹۵۳۹۰۷-۹

خبر

عضو هیات‌مدیره کانون موسسات حمل‌ونقل ایران:

هندی‌ها اصلا در چابهار کاری نکردند که حالا بخواهند بروند

ایلنا– عضو هیات‌مدیره کانون موسسات حمل‌ونقل ایران با بیان اینکه هندی‌ها اصلا نیامده‌اند که بخواهند بروند، یعنی اقدامی در بندر چابهار انجام نداده‌اند و ارزش افزوده‌ای ایجاد نشده است، گفت: چینی‌ها وارد بندر شهید بهشتی چابهار نمی‌شوند چراکه در حال سرمایه‌گذاری کلانی در بندر گوادر پاکستان هستند و این بندر را فعال کرده‌اند و اساسا خواست چین این است که بندر چابهار متوقف شود تا بار و ترانزیت به سمت گوادر برود.

مسعود دانشمند، درباره احتمال خروج هندی‌ها از بندر چابهار با فشارهای آمریکا و احتمال استقبال چین از سرمایه‌گذاری در این بندر اظهار داشت: واقعیت این است که هندی‌ها اصلا نیامده‌اند که بخواهند بروند. به این معنا که اقدامی در بندر چابهار انجام نداده‌اند و ارزش افزوده‌ای ایجاد نشده است. هندی‌ها هیچ جای چابهار حضور ندارند.

او ادامه داد: قرار بر این بود که با حضور هندی‌ها در بندر شهید بهشتی چابهار این بندر فعال شود اما به هر دلیلی با دولت ایران به تفاهم نرسیدند و همان تجهیزاتی که وارد بندر شهید بهشتی شد بلااستفاده در بندر مانده و کار نمی‌کنند. موضوع مهم بندر شهید بهشتی این است که پس‌کرانه ندارد

عضو هیات‌مدیره کانون موسسات حمل‌ونقل ایران گفت: عده‌ای فکر می‌کنند که مشکل و ضعف بندر شهید بهشتی چابهار نبود جرثقیل است اما مشکل مهم این بندر نبود پس‌کرانه و زیرساخت‌هایی مانند اتصال به شکبه ریلی و جاده‌ای است.

باری که در بندر چابهار تخلیه می‌شود باید به مقصد برسد اما جاده و ریلی برای انتقال بار از این بندر به مقصد بعدی وجود ندارد.

دانشمند با بیان اینکه هر چند اپراتور هندی و دولت ایران قرارداد ۱۰ساله برای حضور این اپراتور در بندر چابهار را امضا کرده‌اند اما هیچ اطلاعاتی از تعهدات دو طرف در این قرارداد نداریم، ادامه داد: نمی‌دانیم تعهدات دو طرف در بندر چابهار نسبت به یکدیگر چیست؟ البته هندی‌ها هم در مقطعی کار را در بندر چابهار شروع کردند که نتیجه آن ورود ۶ جرثقیل به این بندر بود اما در نهایت نبود امکانات پس‌کرانه کار را متوقف کرد.

او درباره احتمال حضور چینی‌ها در بندر چابهار با خروج هندی‌ها، تاکید کرد: چینی‌ها وارد بندر شهید بهشتی چابهار نمی‌شوند چراکه سرمایه‌گذاری کلانی در بندر گوادر پاکستان در حال انجام و اجراست و این بندر را فعال کرده‌اند و اساسا خواست چین این است که بندر چابهار متوقف شود تا بار و ترانزیت به سمت گوادر برود و تلاش چین بر این است که در گوادر حضور بیابند و در، بندر چابهار کار نکنند.

عضو هیات‌مدیره کانون موسسات حمل‌ونقل ایران کفت: البته موضوع مهم این است که بندر گوادر جاده ندارد و اگر سرویس بندر گوادر تنها به پاکستان محدود شود که بندر کراچی هم همین کار را می‌کند اما بخواهد وارد ترانزیت شود و بار افغانستان و آسیای میانه را جابه‌جا کند، به جاده نیاز دارد که در حال حاضر این زیرساخت را ندارد. به همین دلیل با سرمایه‌گذاری قطری‌ها پروژه راه‌آهن تاشکند (ازبکستان) تا مزار شریف را دنبال می‌کنند. حال اینکه باید این مسیر را از مزار شریف تا بندر گوادر ادامه دهند که بسیار سخت است و کوه‌های هندوکش مانع از ادامه این خط می‌شوند چراکه تونل زدن در این کوه‌های بلند کار بسیار سخت، هزینه‌بر و زمان‌بری است. اما اگر ما در بندر چابهار به هنگام نجنبیم، در آینده این فرصت را به بندر گوادر خواهیم داد.

«جهان صنعت» تبعات اصرار دولت به تثبت قیمت بلیت هواپیما را بررسی کرد

یارانه بلیت هواپیما از جیب بخش خصوصی

«جهان صنعت»–درحالی‌که دولت برای افزایش درآمدهای خود معتقد به آزادسازی قیمت حامل‌های انرژی است و هزینه خدمات فرودگاهی را براساس نرخ دلار با ایرلاین‌ها محاسبه می‌کند، تلاش دارد تا از جیب بخش‌خصوصی به مسافران هواپیما یارانه بدهد. مسافرانی که البته در زمان حذف یارانه سوخت هواپیما آنها را مرفه و ثروتمند توصیف می‌کند!

■ مال دولت، مال است مال ایرلاین‌ها بیت‌المال!

دولت در اولین لایحه بودجه خود حذف یارانه سوخت هواپیما را پیش‌بینی کرد و توضیح داد که یارانه سوخت هواپیما به‌تدریج و به‌نفع دهک‌های درآمدی پایین حذف می‌شود.

حالا براساس قانون بودجه۱۴۰۴ از سال آینده یارانه سوخت هواپیما را به‌تدریج قطع می‌کند. در زمان ارائه این لایحه، بارها دولت و رسانه‌های حامی آن اعلام کردند که پرداخت یارانه به سوخت هواپیما ضرورتی ندارد و یارانه به ثروتمندان به حساب می‌آید. این رسانه‌ها در حمایت از تصمیم دولت نوشتند که قیمت هر لیتر سوخت هواپیما تقریبا معادل ۳۰هزار تومان است اما با توجه به یارانه انرژی، شرکت‌های هواپیمایی تنها لیتری ۶۰۰ تومان می‌پردازند که به معنای یارانه سرسام‌آور ۹۶درصدی به این بخش است

آنها در ادامه تاکید کردند که این به آن معناست که دولت بخش عمده‌ای از هزینه سوخت هواپیما را به دوش می‌کشد که هزینه قابل‌توجهی است. بنا بر توضیحات این رسانه‌ها پرداخت یارانه سوخت هواپیما به شرکت‌های هواپیمایی در حالی است که براساس گزارش مرکز آمار، هزینه سفر هوایی تنها حدود ۰/۰۶درصد از هزینه خانوارهای ایرانی است. همچنین ۸۵درصد از کل هزینه‌های حمل‌ونقل هوایی مربوط به سه دهک بالای درآمدی جامعه است و این وضعیت و آمار نشان می‌دهد که ثروتمندان ذی‌نفعان اصلی یارانه انرژی در بخش سفرهای هوایی هستند. براساس توضیحات این رسانه‌ها تنها ۵درصد از جمعیت کشور از هواپیما استفاده می‌کنند و بیشتر آنها نیز افراد ثروتمندی هستند که نیازی به یارانه ندارند.

دولت همچنین بارها اعلام کرده است که پایین نگه‌داشتن قیمت انرژی و قیمت‌گذاری دستوری سوخت موجب ناترازی انرژی و ناترازی بنزین شده است و دولت به‌دنبال راه چاره برای این عارضه است.

گذشته از این دولت سال‌هاست خدمات خود را با نرخ دلاری به ایرلاین‌ها ارائه می‌دهد و سوبسید و یارانه‌ای برای آن قائل نیست. مقصود اسعدی سامانی، رییس انجمن ایرلاین‌ها در این زمینه به ایلنا توضیح داده است که «وزیر راه‌وشهرسازی در بخشی از اظهارات خود مدعی شده است که نرخ سوخت را با ایرلاین‌ها دلاری حساب می‌کنیم. باید بگویم که ایشان اطلاع ندارد که شرکت فرودگاه زیرمجموعه وزارت راه‌وشهرسازی همین الان نرخ هزینه خدمات فرودگاهی را به صورت دلاری دریافت می‌کند و سال آینده هم طبق قانون بودجه، نرخ سوخت هواپیما افزایش پیدا می‌کند. بنابراین وزیر نباید برای این موضوعات منتی بر سر ایرلاین‌ها بگذارد و ایرلاین‌ها هیچ حمایت یارانه‌ای از دولت دریافت نمی‌کنند.»

با تمام این تفاسیر و در شرایطی که دولت معتقد است که مصرف‌کنندگان خدمات صنعت هوایی ثروتمندان هستند و نباید به آنها هیچ‌گونه یارانه‌ای پرداخت کند، فرزانه صادق، وزیر راه‌وشهرسازی شرکت‌های هواپیمایی را زیر فشار گذاشته است که قیمت بلیت هواپیما را برای همان قشری که معتقد است ثروتمند هستند پایین نگه دارد و از جیب بخش‌خصوصی به آنها یارانه بدهد. او در نشست سفرهای نوروزی اعلام کرده بود که شرکت‌های هواپیمایی حق ندارند قیمت بلیت سفرهای هوایی را افزایش دهند و در صورتی که به قیمت‌گذاری دستوری دولت پایبند نباشند مجوز آنها باطل می‌شود.

این موضوع در حالی رخ می‌دهد که همتای او در دولت سیزدهم یعنی مهرداد بذرپاش، وزیر راه‌وشهرسازی دولت ابراهیم رییسی نیز چنین فشاری بر ایرلاین‌ها اعمال کرده بود؛ آن‌هم در شرایطی که طبق قانون مصوب سال۱۳۹۵ قیمت‌گذاری بلیت هواپیما آزاد شده است و در نهایت اختلاف به دیوان عدالت اداری کشید و این محکمه قضایی به نفع ایرلاین‌ها رای داد.

در واقع رای نهایی دیوان عدالت اداری مبنی‌بر تعیین نرخ بلیت هواپیما براساس عرضه و تقاضا صادر شد. طبق این تصمیم، شرکت‌های هواپیمایی مسوول تعیین قیمت بلیت براساس هزینه‌های تمام‌شده روزانه، میزان تقاضا در بازار و وجود عرضه به‌صورت شناور خواهند بود

وزیر راه‌وشهرسازی دولت سیزدهم مجبور به تمکین از قانون شد اما در دولت چهاردهم نیز فرزانه صادق پا جای پای همتای خود در دولت اصولگرایان گذاشته و خواهان قیمت‌گذاری دستوری بلیت هواپیما شده است.

تکرار مدام این موانع و سیاست‌های ناکارآمد در صنعت حمل‌ونقل هوایی در شرایطی است که پس از تحریم طولانی صنعت هوایی و مقررات ناکارآمد سال‌های گذشته، صنعت هوایی کشور گرفتار شرایط وخیمی شده است.

در همین زمینه علیرضا منظری، معاون اسبق سازمان هواپیمایی کشوری می‌گوید: قیمت‌گذاری دستوری بلیت هواپیما نه از نظر علمی و تخصصی درست است و نه مطابق قانون است و دولت اگر می‌خواهد کمکی به افزایش عرضه بلیت هواپیما و کاهش قیمت‌ها کند باید ابتدا در مسیرهای مختلف تناسب عرضه و تقاضا برقرار شود و دولت با تسهیل ورود ناوگان جدید به بازار، زمینه ارائه خدمات باکیفیت و ارائه همواره عرضه‌ای اندک بیش از تقاضا را فراهم آورد تا از افزایش قیمت‌ها به‌دلیل کمبود عرضه جلوگیری شود. همچنین، نظارت کامل دولت بر بازار برای جلوگیری از رقابت مضر است و تنظیم دقیق قیمت از الزامات بازار است.

او افزود: دخالت و نگرانی دولت در زمینه افزایش قیمت بلیت هواپیما نابه‌جاست و شرکت‌های هواپیمایی نمی‌توانند بیش از حد قیمت را افزایش دهند چرا که در این صورت بازار از جذابیت خود می‌گذرد و حجم تقاضا کاهش می‌یابد.

در ادامه منظری خاطرنشان کرد: علاوه‌بر این مباحث، عوامل اقتصادی کلان نیز تاثیر بسزایی در روند قیمت‌گذاری بلیت هواپیما دارند. از آنجایی که صنعت هواپیمایی وابستگی زیادی به واردات قطعات و خرید ناوگان جدید دارد، نوسانات ارزی نقش مهمی در افزایش هزینه‌های شرکت‌ها ایفا می‌کند. کاهش تدریجی یارانه سوخت که به افزایش هزینه‌های عملیاتی منجر می‌شود نیز می‌تواند به نوبه خود موجب افزایش قیمت بلیت شود. بنابراین توقع دولت برای ثابت نگه‌داشتن قیمت بلیت هواپیما از اساس توقعی نادرست و نشدنی است.

کارشناسان معتقد هستند که حذف تدریجی یارانه سوخت هواپیما، در صورتی که تفاوت هزینه‌ای حاصل از آن به نوسازی و افزایش ناوگان اختصاص یابد و دولت اقدامات لازم جهت خروج از انحصار عرضه سوخت در فرودگاه‌ها را انجام دهد، می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات در بلندمدت منجر شود.

در پایان منظری تاکید می‌کند که با توجه به چالش‌های تامین ارز جهت واردات قطعات و ناوگان جدید در شرایط تحریم، شرکت‌های هواپیمایی افزایش هزینه‌های مربوطه را در محاسبات خود مدنظر قرار داده‌اند که ممکن است در نهایت باعث افزایش قیمت بلیت شود و نمی‌توان انتظار داشت که قیمت همه اقلام افزایش داشته باشد و قیمت بلیت هواپیما تغییر نکند.

گزارش نمایندگان «جهان صنعت» از سراسر کشور

مازندران

تحقق وعده سرپرست شهرداری ساری

اجرای ۷۷عملیات بهسازی آسفالت معابر شهر ساری در ۲۰روز

به دنبال وعده پیشین مرتضی بربسته، سرپرست شهرداری ساری مبنی بر رویش موج بهسازی آسفالت معابر شهری، تیم‌های عملیاتی شهرداری ساری در مجموعه سازمان عمران و بازآفرینی فضاهای شهری و شهرداری‌های مناطق از ابتدای اسفندماه تاکنون ۷۷عملیات بهسازی آسفالت را در سه محور روکش آسفالت، آسفالت و ترمیم به انجام رساندند.

شهرداری ساری با حرکت در مسیر دستور سرپرست این دستگاه اجرایی مبنی بر نگاه یکسان به عمران و آبادانی همه مناطق شهری، این عملیات شاخص عمرانی را در ۱۴معبر منطقه یک، ۲۶معبر منطقه دو، ۱۶معبر منطقه سه و ۲۱معبر در منطقه بافت کهن و تاریخی به انجام رساندند و این رسالت متعالی خادمان مردم در مجموعه مدیریت شهری با تمرکز بالا ادامه دارد.

با توجه به نزدیک شدن به پایان سال، خانواده بزرگ شهرداری و شورای اسلامی شهر ساری می‌کوشند تا با اتحاد و همدلی بیش از پیش و افزایش فعالیت‌های عمرانی و خدماتی در نقاط مختلف شهر، جلوه‌ای نو به شهر ببخشد تا مردم این شهر تاریخی شاهد سیمایی آبادتر و چشم‌نوازتر باشند.

همدان

مدیرعامل شرکت سیاحتی علیصدر خبر داد

پاکسازی تخصصی فضای زیر آب غار علیصدر برای چندمین‌بار در سال ۱۴۰۳

محبوبه یادگاری– مدیرعامل شرکت سیاحتی علیصدر گفت: حفظ محیطزیست اولویت اصلی شرکت سیاحتی علیصدر است و تمام تلاش خود را برای حفاظت از این نعمت زیبای خدادادی به کار می‌گیریم.

حاجیان گفت: گردشگران نسبت به گذشته حساسیت بیشتری به حفاظت محیطزیست دارند و صیانت از غار علیصدر را وظیفه خود می‌دانند. او اشاره کرد: همکاران ما در غار علیصدر اجازه ورود مواد خوراکی به فضای داخلی غار را نمی‌دهند ولی با این حال بازهم در اثر سهل‌انگاری تعداد کمی از مسافران، شاهد قرارگیری زباله داخل غار هستیم. این مساله موجب می‌شود تا نسبت به پاکسازی تخصصی فضای زیر آب با حضور غواصان مجرب اقدام کنیم. حاجیان افزود: عملیات تخصصی پاکسازی برای چندمین‌بار طی سال جاری انجام شد و تعدادی از مسیرهای فضای زیر آب پاکسازی شد. لازم به ذکر است که این کار توسط غواصان حرفه‌ای هیات نجات غریق و غواصی انجام شد.

مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان همدان اعلام کرد

انجام عملیات پایش، کنترل و نظارت بر روند توزیع کود

محبوبه یادگاری– مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان همدان گفت: به منظور بررسی چگونگی روند توزیع و همچنین جلوگیری از ورود کودهای تقلبی و بی‌کیفیت به چرخه کشاورزی استان، عملیات پایش و رصد در شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان همدان به طور مستمر انجام می‌گیرد.

بهروز الیاسی گفت: در سال ۱۴۰۳ تعداد ۱۸۳مورد عملیات پایش، کنترل و نظارت بر روند توزیع کودهای کشاورزی از مبدا تا رسیدن به دست کشاورزان توسط شرکت خدمات حمایتی کشاورزی در سراسر استان به انجام رسیده است. مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان همدان عنوان کرد: با توجه به یارانه‌ای بودن کودهای کشاورزی توزیعی در این شرکت، افراد سودجو را جهت ورود به این عرصه ترغیب کرده لذا با این عملیات رصد و پایشی که انجام می‌گیرد از ورود کودهای بی‌کیفیت و تقلبی به چرخه کشاورزی استان جلوگیری و کشاورزان نیز با آسودگی خاطر، نهاده‌ها را با برند معتبر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی مورد استفاده قرار می‌دهند. او گفت: بر همین اساس می‌توان اطمینان داد کیفیت کودهای کشاورزی تدارک شده توسط شرکت خدمات حمایتی کشاورزی در چارچوب «سامانه کنترل کیفی» و با نظارت کامل صورت می‌گیرد و از بالاترین کیفیت ممکن برخوردار است و چنانچه کودی دارای کیفیت نامناسب باشد به طور سیستماتیک شناسایی و از چرخه توزیع خارج می‌شود. مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان همدان گفت: این شرکت به منظور مصرف بهینه کودهای کشاورزی و کم کردن هزینه‌های کشاورزان و باغداران با توافق با آزمایشگاه‌های آب و خاک در استان، با نازل‌ترین قیمت، خاک زمین زراعی و باغی متقاضیان آنالیز را دریافت و به آزمایشگاه‌های مجهز ارسال می‌کند. الیاسی افزود: بر اساس نتیجه آنالیز، توصیه کودی مناسب زمین به کشاورز و باغدار عزیز توسط کارشناسان این شرکت ارائه می‌شود. او گفت: در سال جاری تعداد ۳۸مورد نمونه خاک به شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان همدان تحویل و در آزمایشگاه‌های طرف قرارداد این شرکت مورد آنالیز قرار گرفته است و همه متقاضیان می‌توانند نمونه خاک زمین خود را به این شرکت تحویل دهند. او نتایج حاصل از این اقدام را استفاده درست، بهینه و مناسب از کودهای کشاورزی دانست که همین امر موجب کاهش هزینه‌های کشاورزان در مصرف کود می‌شود و هم اینکه محصولات سالم برداشت می‌شود

خوزستان

نمایش فعالیت‌های نیشکر در نخستین نمایشگاه دستاوردهای منابع طبیعی کشور

یک‌چهارم پویش درختکاری خوزستان بر دوش شرکت توسعه نیشکر

همزمان با آغاز هفته منابع طبیعی با شعار «وفاق و همدلی برای حفظ منابع طبیعی»، نخستین نمایشگاه دستاوردها و توانمندی‌های منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با حضور وزرای جهاد کشاورزی، میراث فرهنگی و گردشگری، رییس سازمان منابع طبیعی و جمعی از مسوولان افتتاح شد.

این نمایشگاه که در محل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور آغاز به کار کرده، عرصه‌ای برای نمایش توانمندی‌ها و اقدامات شرکت‌های فعال در حوزه حفاظت از منابع طبیعی و توسعه پایدار است.

در این رویداد، شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به عنوان یکی از شرکت‌های پیشگام در حوزه حفاظت از منابع طبیعی، دستاوردهای خود در زمینه کاشت درخت، کشت متراکم اکالیپتوس، زراعت چوب، بازیافت ضایعات نیشکر و توسعه صنایع سبز را به نمایش گذاشته است. کاشت بیش از چهار میلیون اصله درخت مثمر و غیرمثمر، مشارکت فعال در پویش ملی کاشت یک‌میلیارد درخت و توسعه زراعت چوب از جمله اقدامات این شرکت در راستای حفظ منابع طبیعی است.

راه‌اندازی کارخانه‌های تولید ام‌دی‌اف از باگاس نیشکر از سوی این شرکت، گامی موثر در جلوگیری از قطع درختان و استفاده از ضایعات نیشکر در راستای حفظ محیطزیست و صیانت از منابع طبیعی محسوب می‌شود.

این شرکت به تنهایی یک‌چهارم تعهد خوزستان را در پویش ملی یک‌میلیارد درخت برعهده گرفته و گامی موثر در مسیر توسعه پایدار برداشته است؛ توسعه‌ای که در آن تولید و حفاظت از منابع طبیعی در کنار یکدیگر معنا می‌یابد.

اصفهان

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان عنوان کرد

یکپارچگی بحث امنیت در شهرک انرژی

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان عنوان کرد: بحث امنیت در شهرک انرژی یک موضوع یکپارچه و به هم پیوسته است

غلامرضا باقری‌دیزج افزود: کمبود آب یکی از تهدیدات پالایشگاه به‌شمار می‌رود که خوشبختانه با طرح انتقال آب از دریای عمان به پالایشگاه اصفهان این مشکل برطرف خواهد شد. او بیان کرد: پالایشگاه اصفهان در سه ماه گذشته یک همت به پروژه طرح انتقال آب کمک کرده است و نوید می‌دهیم که ما از بهار سال آینده بی‌نیاز از آب استان خواهیم بود.

باقری افزود: اکنون پالایشگاه اصفهان نیاز آبی خود را با دریافت ۵۰۰مترمکعب پساب از شاهین شهر و۷۰۰مترمکعب آب از استان تامین می‌کند که با اجرای کامل طرح انتقال آب بی‌نیاز از آب شرب و کاهش نیاز به پساب خواهد بود. او اظهار داشت: در حوزه انرژی نیز پالایشگاه اصفهان برق مورد نیاز خود را تولید می‌کند و اگر مباحث مالی و فایناس‌ها حل شود پالایشگاه اصفهان با تولید ۵۰مگاوات برق خورشیدی و تزریق آن به شبکه برق سراسری می‌تواند سهم مهمی در حل ناترازی برق داشته باشد. او تصریح کرد: ان‌شاءالله با اجرای طرح RHU و شیرین‌سازی نفت کوره نقش بسزایی در کاهش ناترازی مصرف سوخت گاز خواهیم داشت. همچنین با شیرین‌سازی نفت کوره، نیروگاه‌ها هم بدون هیچ دغدغه‌ای می‌توانند از این سوخت بدون عوارض و آلایندگی استفاده کنند. مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان ادامه داد: در طرح RHU با شیرین‌سازی نفت کوره، مقدار گازی که در صنایع مورد استفاده قرار می‌گیرد ترخیص خواهد شد و خوراک صنایع پایین‌دست و پتروشیمی از طریق نفت کوره تصفیه شده تامین می‌شود و مشکل ناترازی بنزین و سوخت مرتفع می‌شود. او اظهار داشت: در فاز دوم طرح به نام RFCC، نفت کوره شیرین تولید شده به فرآورده‌های مرغوب و با ارزش افزوده بیشتر مانند بنزین و گازوئیل یورو۵ تبدیل شده و خوراک صنایع پایین‌دستی به‌ویژه پتروشیمی‌ها خواهد بود . باقری با اشاره به اهمیت پروژه‌ها و تراکم مراکز متنوع صنعتی در شهرک انرژی گفت: موضوع امنیت در این مجموعه به صورت یکپارچه و به‌هم پیوسته است و نقطه‌ای و جزیره‌ای نیست؛ صنایع مهم در شهرک انرژی می‌توانند اثرات دومینویی نسبت به‌هم داشته باشند

البرز

مدیرکل بهزیستی البرز:

حمایت روانی پس از هر بحران به اندازه نجات جان انسان‌ها حیاتی است

غلامرضا زارع – به همت اداره‌کل بهزیستی استان و با مشارکت فعال دستگاه‌های اجرایی، انتظامی، امدادی و خدماتی، مانور زلزله با رویکرد حمایت روانی و اجتماعی و مداخلات روانشناختی پس از بلایای طبیعی برای نخستین‌بار در مدرسه دخترانه حضرت طاهره شهرستان چهارباغ برگزار شد.

در این مانور واکنش سریع که با حضور وجیهه محمدی‌فلاح، مدیرکل بهزیستی استان البرز، مددی کارشناس دفتر مشاوره سازمان بهزیستی کشور، البرزی فرماندار چهارباغ و سایر مسوولان برگزار شد، دانش‌آموزان با ابعاد مختلف اقدامات پس از بحران در بلایای طبیعی آشنا شدند. شرکت‌کنندگان در اجرای مانور مذکور مجموعه دستگاه‌های خدمات‌رسان از جمله بهزیستی، شهرداری، فراجا، آتش‌نشانی، جمعیت هلال‌احمر، اورژانس ۱۱۵، اورژانس اجتماعی بهزیستی، اداره آب، برق، گاز و آموزش‌وپرورش بودند که به اجرای برنامه‌های مختلف پرداختند.

مدیرکل بهزیستی استان البرز در این مراسم طی سخنانی گفت: در برنامه اجرا شده، دانش‌آموزان با سناریوی زلزله مواجه شده و مراحل پناهگیری، تخلیه اضطراری و تشکیل حلقه نجات را تمرین کردند. همزمان نیز تیم‌های امدادی عملیات جست‌وجوی مصدومان، اطفای حریق و اسکان موقت را شبیه‌سازی کردند. او افزود: نکته برجسته این برنامه توجه به آسیب‌های روانی پس از بحران از جمله راه‌اندازی چادرهای مشاوره روانشناسی برای سالمندان، کودکان و زنان سرپرست خانوار، ایجاد فضای بازی و نقاشی برای کاهش اضطراب کودکان آسیب دیده و آموزش مهارت‌های مقابله با استرس به والدین و معلمان بود.

مدیرکل بهزیستی البرز تاکید کرد: حمایت روانی بلافاصله پس از بحران به اندازه نجات جان انسان‌ها حیاتی است و تجربه زمین‌لرزه‌های گذشته نشان داده است که غفلت از این موضوع مهم پیامدهایی مانند اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) را به دنبال دارد و امروز ثابت شد که با آموزش مستمر و مشارکت جوامع محلی، می‌توان تاب‌آوری را افزایش داد. محمدی‌فلاح همچنین از برنامه‌ریزی برای اجرای مانورهای مشابه در سطح استان خبر داد و افزود: هدف ما تبدیل دانش‌آموزان به سفیران ایمنی در خانواده‌هاست و آموزش‌هایی مانند نحوه انتقال اطلاعات صحیح به بازماندگان و اجتناب از پنهان کردن اخبار ناگوار بخشی از محتوای این طرح است. او ادامه داد: هماهنگی بین سازمان‌های شرکت‌کننده در این مانور بی‌نظیر بود. تیم اورژانس اجتماعی بهزیستی طی ۱۵دقیقه چادرهای اسکان موقت را برپا کرد و نیروهای هلال‌احمر با روش‌های نوین به انتقال مصدومان پرداختند. قابل ذکراست که با توجه به هشدار کارشناسان درباره آسیب‌پذیری مناطق پرجمعیت در برابر زلزله، این مانور نه‌تنها توان عملیاتی دستگاه‌ها را محک زد، بلکه ضرورت ادغام خدمات روانی– اجتماعی در برنامه‌های مدیریت بحران را برجسته کرد.

«جهان‌صنعت» روز گذشته بازار سرمایه را بررسی کرد

بورس در میانه بحران

دیبا حاجیها– بورس دیروز فشار فروش شدیدی را تجربه کرد و جریان معاملات، کاهش سنگین شاخص‌ها را شاهد بود. شاخص کل بورس با افت ۳۶۲۶۴واحدی به سطح ۲۶۸۸۵۰۷واحد رسید که کاهش ۱/۳۳درصدی را نشان می‌دهد. همچنین، نمادهایی همچون فارس، فملی، وبملت، پارسان و شستا در محدوده منفی معامله شدند و این وضعیت به نمادهای کوچک‌تر نیز سرایت کرد. شاخص کل هم‌وزن با افت ۷۰۸۱واحدی به ۷۹۲۲۲۱ واحد رسید که نشان‌دهنده تاثیر قابل‌توجه جو فروش در تمامی بخش‌های بازار است. در فرابورس نیز شرایط چندان متفاوت نبود. شاخص کل فرابورس با کاهش ۲۰۴واحدی به ۲۴۳۴۷واحد رسید و شاخص کل هم‌وزن فرابورس نیز با افت ۱۱۹۹ واحدی به ۱۳۵۴۶۳ واحد رسید. در این بازار نیز نمادهای شاخص‌ساز مانند آریا، کگهر، نیشکر، فصبا و شاوان در روند نزولی قرار گرفتند که باعث شد چشم‌انداز معاملات در این بخش از بازار نیز تیره‌وتار شود. بازار سرمایه دیروز یکی از روزهای بد خود را تجربه کرد. فشار فروش بی‌امان و صف‌های فروش قفل‌شده باعث شد که سرمایه‌گذاران بیشتر از پیش به تردید و احتیاط روی آورند. حجم بالای عرضه در بخش اعظم نمادها، سرمایه‌گذاران را از بهبود شرایط بورس دلسرد کرد و حتی برخی از معامله‌گران تالار بورس تهران به نشانه اعتراض میزهای خود را ترک کردند. این وضعیت نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران به‌شدت تحت‌تاثیر فشار فروش قرار گرفته‌اند و نگرانی‌های اقتصادی در میان آنها بیشتر از پیش نمایان شده است. با توجه به شرایط کنونی، آینده بازار در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. باید دید که آیا سیاست‌های کلان اقتصادی و تصمیمات مدیریتی می‌توانند از شدت این روند نزولی بکاهند یا اینکه بورس همچنان در مسیر کاهش شاخص‌ها باقی خواهد ماند. در هر حال، روزهای پیش رو برای بازار سرمایه بسیار حساس خواهند بود.

■ از دریچه اعداد

بازار سرمایه در روز سه‌شنبه سراسر قرمز بود. در این روز، خالص خرید حقیقی با رقم منفی ۴۴۰میلیارد تومان همراه بود که از عدم تمایل سرمایه‌گذاران برای خرید سهام و تلاش آنها برای فروش دارایی‌های خود خبر می‌دهد. در حالی که سرانه خرید حقیقی در روز دوشنبه به ۳۳میلیون تومان رسیده بود، این رقم در روز گذشته به ۲۰میلیون تومان کاهش یافت که نشان‌دهنده کاهش قابل توجه در قدرت خرید سرمایه‌گذاران است. در این روز، قدرت خرید حقیقی به عدد ۳/۱۳رسید، در حالی که فشار تقاضا تنها ۰/۳۹ بود که نشان می‌دهد تقاضا در مقایسه با عرضه به‌شدت ضعیف بوده است. این موضوع باعث شد تا بازار با ۶۳۳نماد منفی، معادل ۸۴درصد از نمادها، بسته شود و ارزش معاملات سهام، صندوق‌های سهامی و حق‌تقدم به حدود چهارهزار میلیارد تومان رسید.

یکی از نکات قابل توجه در این روز، تعداد صفوف خریدوفروش بود. تعداد صفوف خرید تنها ۳۹عدد بود، در حالی که صفوف فروش به ۳۵۹صف رسید. این تفاوت زیاد نشان‌دهنده وضعیت نامساعد بازار و نگرانی سرمایه‌گذاران از نوسانات بیشتر است. در مجموع، این داده‌ها تصویر روشنی از فشار فروش و بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران به شرایط فعلی بازار ارائه می‌دهد. بازار در حال حاضر درگیر یک چرخه منفی است که تنها از طریق ایجاد ثبات و اطمینان می‌توان از آن خارج شد.

■ ترین‌ها چه نمادهایی بودند؟

دیروز بورس تحت‌تاثیر نوسانات شدید قرار داشت و نمادهای مختلف با حجم و ارزش معاملات متنوعی روبه‌رو شدند. وبملت با بیشترین ارزش معاملات در صدر قرار گرفت و نمادهای دیگری همچون آلومینا، خودرو، فزر وفملی نیز در این بخش نقش عمده‌ای ایفا کردند. همچنین، از نظر ارزش بازار، فارس، فملی، وبملت، پارسان و شستا به ترتیب بیشترین ارزش بازار را در اختیار داشتند که این نشان‌دهنده قدرت بالای این نمادها در بازار بود.

در بخش بازدهی روز، نمادهای سباقر، وحافظ، قیستو، کباده و آتوس توانستند بیشترین بازده روز را تجربه کنند و عملکرد مثبتی در بازار داشتند. در مقابل، نمادهایی مانند نیشکر، خعمرا، اتکای، ناما و وپارس که با کمترین بازده روز روبه‌رو شدند، فشار فروش زیادی را تجربه کردند و نتوانستند در برابر کاهش تقاضا مقاومت کنند.

در بخش خریدوفروش، حقیقی‌ها در نمادهای محتشم، فسپا، فزر، بهامرز و فباهنر بیشترین خرید را انجام دادند که نشان‌دهنده توجه بیشتر سرمایه‌گذاران به این نمادها بود. از سوی دیگر، خریدهای حقوقی‌ها بیشتر در نمادهای آلومینا، وبملت، فملی، شپنا و خساپا متمرکز بود که به وضوح نشان‌دهنده استراتژی‌های متفاوت حقوقی‌ها در مواجهه با نوسانات بازار بود. در نهایت، فشار تقاضا در نمادهایی چون حفاری، خلنت، سدور، سشرق و بپاس بالاترین میزان را به خود اختصاص داد. در مقابل، دبالک، میدکو، ختور، سقاین و بپیوند با بیشترین فشار عرضه مواجه شدند و قیمت‌های آنها تحت‌فشار فروش قرار گرفت. به طور کلی، روز گذشته نشان‌دهنده نوسانات سریع و شدیدی در بازار بورس بود. این نوسانات، مخصوصا در نمادهای بزرگ، موجب شد تا برخی سرمایه‌گذاران به نشانه اعتراض یا به دلیل ترس از ادامه روند نزولی، تصمیم به خروج از بازار بگیرند

■ از لیدر چه خبر؟

حسابرس مهر تایید بر افزایش سرمایه ۷۵۰درصدی ایران‌خودرو زد و شرکتی که سال‌ها در سایه زیان گرفتار بود حالا با این تصمیم سرنوشت‌ساز از شمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت خارج می‌شود. این اتفاق، گامی بزرگ برای ماندگاری ایران‌خودرو در بورس است و خیال سهامداران را از خطر تعلیق تا حدی راحت می‌کند. زمستان امسال می‌تواند برای این خودروساز متفاوت باشد. برخلاف گذشته، نشانی از زیان‌های سنگین در صورت‌های مالی سه‌ماهه پایانی نیست و حتی احتمال دارد که شرکت سود عملیاتی هم داشته باشد اما این مسیر همچنان پرپیچ‌وخم است.

همه‌چیز به تصمیم‌های اقتصادی سال آینده بستگی دارد. اگر افزایش نرخ منطقی برای محصولات این شرکت تصویب نشود، بار دیگر سایه زیان بر سر آن سنگینی خواهد کرد و ساختار مالی که اکنون در حال ترمیم است، دوباره ضربه خواهد خورد. در این میان، مدیریت خصوصی تازه‌نفس، امید را در دل سهامداران زنده نگه داشته است اما سرمایه‌گذاران چشم به سیاستگذاری‌های کلان دوخته‌اند چراکه آینده این غول خودروسازی در گروی تصمیماتی است که یا مسیر نجات را هموار می‌کند یا آن را دوباره به سراشیبی سقوط می‌کشاند. امید است با اتخاذ تصمیمات متوازن و سنجیده، بتوانند مسیر بازار را به‌سمت تعادل و رونق مجدد هدایت کنند.

■ نرخ بهره می‌تازد

درپی افزایش نرخ بهره بدون ریسک به ۳۵درصد، تحولی چشمگیر در سیاست‌های پولی کشور رقم خورده است. این سیاست که به منظور کنترل تورم و مدیریت نقدینگی در کشور اتخاذ شده، بازتاب‌های گسترده‌ای در بازارهای مالی و سرمایه‌گذاری به همراه داشته و به نظر می‌رسد تاثیرات آن در کوتاه‌مدت و بلندمدت برای اقتصاد ایران قابل توجه باشد.

افزایش نرخ بهره موجب شده است که ابزارهای مالی کم‌ریسک، مانند اوراق قرضه با بهره ثابت برای سرمایه‌گذاران جذاب‌تر از قبل به نظر برسند. در نتیجه، بسیاری از سرمایه‌گذاران به جای سرمایه‌گذاری در بازار سهام، ترجیح داده‌اند که منابع مالی خود را در این ابزارهای کم‌ریسک و با بازده ثابت سپرده‌گذاری کنند. این تغییر جهت سرمایه‌گذاری، به وضوح موجب کاهش نقدینگی در بازار سهام شده است، به طوری که شاهد افت شدید حجم معاملات و کاهش شاخص‌ها در بورس تهران بوده‌ایم

این سیاست نه‌تنها بر رفتار سرمایه‌گذاران تاثیر گذاشته، بلکه شرکت‌ها را نیز در برابر چالش‌های جدیدی قرار داده است. آن دسته از شرکت‌ها که برای تامین مالی پروژه‌های خود به استقراض از بانک‌ها و موسسات مالی وابسته‌اند، اکنون با افزایش هزینه‌های مالی مواجه هستند. این امر به کاهش سودآوری شرکت‌ها و افزایش فشار بر قیمت سهام آنها منجر شده و بورس ایران را بیش از پیش از نقدینگی خالی خواهد کرد. شرکت‌های کوچک‌تر که توان مالی کمتری دارند، بیشتر از سایرین در معرض آسیب‌های ناشی از این تصمیمات پولی قرار دارند.

علاوه بر این، افزایش نرخ بهره تاثیرات قابل توجهی بر تقاضا در بخش‌های مختلف اقتصادی نیز خواهد گذاشت. در شرایطی که نرخ بهره بالا می‌رود، افراد و بنگاه‌ها ترجیح می‌دهند به جای سرمایه‌گذاری در بخش‌های پرریسک مانند بازار سهام، منابع خود را در سپرده‌های بانکی و اوراق قرضه با بازده ثابت قرار دهند. این امر باعث کاهش مصرف و رکود در بسیاری از صنایع خواهد شد که خود تهدیدی برای رشد و توسعه اقتصادی است.

در حال حاضر، بورس تهران به عنوان یکی از مهم‌ترین رکن‌های بازار سرمایه، شاهد افت شدید شاخص‌ها و کاهش قیمت سهام بوده است. بسیاری از نمادها به دلیل کاهش تقاضا و فشار فروش قفل شده، در دام افتاده‌اند. این وضعیت نه‌تنها باعث از دست رفتن اعتماد عمومی به بازار سهام شده، بلکه نگرانی‌های جدی در میان سرمایه‌گذاران به‌وجود آورده است. در فرابورس نیز شرایط مشابهی حاکم است و افت ارزش سهام به‌شدت ادامه دارد

با این حال، این سوال همچنان بی‌پاسخ مانده که آیا افزایش نرخ بهره بدون ریسک که به‌عنوان ابزاری برای کاهش تورم و کنترل نقدینگی مطرح شده، در نهایت به ضرر اقتصاد کشور نخواهد بود؟ آیا این سیاست به رکود اقتصادی و تداوم کاهش سرمایه‌گذاری در بازارهای پرریسک منجر خواهد شد؟ پاسخ به این پرسش‌ها به سیاست‌های آتی بانک مرکزی و تصمیمات اقتصادی بستگی دارد که باید با دقت و برنامه‌ریزی دقیق‌تری اتخاذ شوند.

در نهایت، با توجه به تحولات اخیر، ضروری به نظر می‌رسد که مسوولان اقتصادی کشور ضمن توجه به نیازهای فوری بازارهای مالی، در سیاستگذاری‌های خود دقت بیشتری به خرج دهند. برای جلوگیری از هرگونه بحران اقتصادی و حفظ ثبات در بازارهای سرمایه، باید تعادلی میان کنترل تورم و ایجاد محیطی مناسب برای سرمایه‌گذاری پایدار برقرار شود.

■ نقدینگی در اوج سرگردانی

در شرایط کنونی که اقتصاد ایران به طور فزاینده‌ای تحت‌تاثیر ریسک‌های سیاسی و تحولات اقتصادی قرار دارد، نقدینگی به طرز بی‌سابقه‌ای در بازارهای مالی سرگردان شده است. این وضعیت، ناشی از عدم اطمینان نسبت به آینده سیاسی کشور و پیچیدگی‌های اقتصادی، مخصوصا پس از تحریم‌ها و نوسانات شدید، تاثیرات عمیقی بر رفتار سرمایه‌گذاران و تغییرات در روند سرمایه‌گذاری‌ها گذاشته است. در این میان، یکی از عمده‌ترین تغییرات مشاهده شده، فرار سرمایه‌ها از بازارهای پرریسک نظیر بازار سهام و حرکت به سمت بازارهای با ریسک پایین‌تر همچون بانک‌ها و اوراق با درآمد ثابت است.

در حالی که کشور در شرایط اقتصادی دشواری به‌سر می‌برد، سرمایه‌گذاران به‌شدت از نوسانات و ریسک‌های سیاسی هراسان هستند. این امر موجب شده تا سرمایه‌گذاران خرد و کلان، از ورود به بازار سهام که به دلیل بحران‌های سیاسی و اقتصادی دچار نوسانات غیرقابل پیش‌بینی است، اجتناب کنند. بسیاری از فعالان بازار سرمایه، با نگرانی از وقوع بحران‌های جدید، ترجیح می‌دهند نقدینگی خود را از بازار سهام خارج کرده و به سمت ابزارهایی با ریسک پایین‌تر هدایت کنند. در این بین، بانک‌ها به عنوان یکی از گزینه‌های امن، در کانون توجه قرار گرفته‌اند. بازدهی ثابت و عدم وابستگی به شرایط سیاسی و اقتصادی، باعث شده تا سرمایه‌گذاران ترجیح دهند سرمایه‌های خود را در بانک‌ها یا اوراق با درآمد ثابت نگهداری کنند.

■ بلاتکلیفی طلا و ارز

در کنار بازار سهام، طلا و ارز نیز از دیگر بازارهایی هستند که تحت تاثیر ریسک‌های سیاسی قرار دارند. با توجه به عدم ثبات در رویکرد ایران و آمریکا در خصوص مذاکرات هسته‌ای و تحولات سیاسی، بسیاری از افراد از سرمایه‌گذاری در این بازارها امتناع کرده‌اند. آنها نگران هستند که توافقات سیاسی ممکن است به سرعت شرایط اقتصادی کشور را تغییر داده و قیمت‌ها را دستخوش نوسانات شدید کند. این تغییرات می‌توانند منجر به افت شدید قیمت‌ها در بازار طلا و ارز شوند و سرمایه‌گذاران را با ضررهای سنگین مواجه کنند. بنابراین، سرمایه‌گذاران ترجیح می‌دهند در چنین شرایطی، از این بازارها فاصله بگیرند و به دنبال گزینه‌های ایمن‌تری بگردند.

■ پیش به سوی ریسک‌گریزی

در چنین فضایی، نقدینگی به‌شدت از بازارهای پرریسک دور شده و به سمت ابزارهای با ریسک پایین همچون سپرده‌های بانکی و اوراق مشارکت حرکت کرده است. این تغییر رفتار، نه‌تنها نشان‌دهنده نگرانی‌های شدید سرمایه‌گذاران است، بلکه می‌تواند به کاهش حجم نقدینگی در بازارهای سهام و سایر بازارهای مالی نیز منجر شود. از آنجا که این ابزارها بازدهی ثابت و قابل پیش‌بینی‌تری دارند، سرمایه‌گذاران از این فرصت برای حفظ سرمایه‌های خود بهره‌برداری می‌کنند.

در این میان، اوراق قرضه و سایر ابزارهای مالی با درآمد ثابت به عنوان یکی از انتخاب‌های جذاب برای سرمایه‌گذاران تبدیل شده‌اند. این ابزارها که به طور کلی نوسانات کمتری دارند و در برابر بحران‌های اقتصادی و سیاسی مقاوم‌تر هستند، توانسته‌اند اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کنند. بانک‌ها نیز به دلیل ارائه نرخ سود ثابت و تضمین امنیت سرمایه‌ها، تبدیل به یک گزینه مطلوب برای بسیاری از افراد شده‌اند که به دنبال حفظ ارزش پول خود در این دوره بی‌ثبات هستند.

یکی دیگر از پیامدهای این شرایط، خروج سرمایه‌ها از بازارهای داخلی است. به دلیل نگرانی‌های موجود نسبت به تغییرات ناگهانی در وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور، بسیاری از سرمایه‌گذاران به انتقال منابع مالی خود به خارج از کشور مخصوصا در حوزه ساخت‌وساز اقدام کرده‌اند. این روند می‌تواند به کاهش نقدینگی در بازارهای داخلی و تشدید بحران‌های اقتصادی منجر شود.

خبر

بورسی‌ترین استان‌های ایران در بهمن ماه

سنا– گزارش مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد: مجموع معاملات برخط و غیربرخط اشخاص حقیقی و حقوقی در بهمن‌ماه امسال به ترتیب ۲۲۰۹۸۵۸۰۶ و ۳۲۹۲۶۸۵۶۰میلیارد سهم بود. داده‌های این گزارش حاکی از آن است که نسبت معاملات آنلاین اشخاص حقیقی در بهمن امسال، ۹۰درصد و حقوقی‌ها ۴۵درصد بوده است. بر این اساس، سهم معاملات غیربرخط اشخاص حقیقی در ۵استان تهران، اصفهان، خراسان رضوی، یزد و البرز از کل معاملات بازار ۸/۶۷درصد بوده است. طبق این گزارش، استان تهران با سهم ۷درصدی، بیشترین حجم خریدوفروش غیربرخط اشخاص حقیقی را در کل کشور به خود اختصاص داده است. گزارش مدیریت پژوهش سازمان بورس نشان می‌دهد؛ حجم معاملات غیربرخط اشخاص حقوقی در استان‌های تهران، آذربایجان‌شرقی، گیلان، قم و مازندران در بهمن امسال، ۵۴/۴۲درصد بوده که استان تهران با ۵۳/۲درصد بیش‌ترین حجم خریدوفروش را به خود اختصاص داده است. داده‌های آماری این گزارش نشان می‌دهد؛ سهم اشخاص حقوقی از معاملات برخط نیز ۴۴/۹۵درصد بوده است.

تهاتر سهام دولت با تامین اجتماعی بدون تشریفات قانونی

تسنیم– هیات واگذاری در چهارصدوسی‌امین جلسه خود در هفته اول اسفندماه امسال تصمیمات کلیدی در خصوص واگذاری سهام و دارایی‌های دولتی اتخاذ کرد. یکی از این مصوبات واگذاری ۴درصد سهام شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس به ارزش ۶۲هزار میلیارد تومان بود. نکته مهم در این واگذاری این خواهد بود که این سهام غیرمدیریتی بوده و مشمول دستورالعمل اجرایی روش انتخاب مشتریان راهبردی نخواهد بود. واگذاری ۱۰۰هزار واحد ممتاز صندوق سرمایه‌گذاری ETF پالایشی یکم متعلق به شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران به ارزش پایه کل ۵۱/۳هزار میلیارد تومان از طریق مزایده عمومی و مطابق شیوه‌نامه برگزاری مزایده بنگاه‌های مشمول واگذاری مصوبه دیگر هیات واگذاری بود. این واگذاری مطابق شیوه‌نامه برگزاری مزایده بنگاه‌های مشمول واگذاری موضوع قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و با رعایت دستورالعمل اجرایی روش انتخاب مشتریان راهبردی (استراتژیک) و احراز و پایش اهلیت مدیریتی در واگذاری‌ها خواهد بود. این اقدامات به‌منظور افزایش نقدشوندگی سهام، حفظ تعادل در بازار و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی انجام شده است. تداوم این سازوکار نیز با استفاده از ظرفیت صندوق مشترک توسعه بازار و پس از اصلاح اساسنامه آن امکان‌پذیر خواهد بود. براین‌اساس واگذاری معادل ۰/۸درصد از سهام شرکت آلومینای ایران به این روش یکی دیگر از مصوبات هیات واگذاری بود؛ براین‌اساس واگذاری به صندوق بازارگردانی اختصاصی امید ایرانیان با شرایط مشخص شده است. هیات واگذاری در همین حال درباره نحوه استفاده از خدمات شرکت‌های تامین سرمایه در موضوع تعهد خرید سهام در عرضه اولیه شرکت‌های پذیرش شده در بازار سرمایه هم تصمیم‌گیری کرد. بر این اساس دستورالعمل نحوه تنظیم قراردادهای تعهد پذیرنویسی یا تعهد خرید سهام موسسات تامین سرمایه، شامل ضوابط پرداخت حق‌الزحمه آنها و دستورالعمل استفاده از خدمات بانک‌ها و شرکت‌های تامین سرمایه و سرمایه‌گذاری جهت تعهد پذیرنویسی یا تعهد خرید سهام تا زمان اصلاح آنها موقوف‌الاجرا شد. سازمان خصوصی‌سازی مجاز است مطابق رویه جاری در بازار سرمایه، نسبت به انعقاد قرارداد تعهد خرید سهام با یکی از نهادهای مالی دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام کند و انتخاب متعهد خرید سهام و میزان کارمزد قابل‌پرداخت، مطابق تصمیم هیات‌عامل سازمان خصوصی‌سازی خواهد بود. در این جلسه نمونه قرارداد تعهد خرید سهام توسط متعهد خرید هم تصویب شد. استفاده از خدمات شرکت‌های تامین سرمایه به تسهیل فرآیند عرضه اولیه سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بازار سرمایه کمک می‌کند. هیات واگذاری در همین حال به بررسی نحوه اختصاص سهام به‌منظور تادیه بدهی دولت به سازمان تامین اجتماعی موضوع بند (۵) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ پرداخت.

با توجه به موافقت مراجع ذی‌صلاح از جمله دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرسی کل کشور، واگذاری بخشی از سهام متعلق به دولت در سه شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس (هلدینگ)، توسعه نیشکر و صنایع جانبی و ایران‌ترانسفو به سازمان تامین اجتماعی به‌صورت مستقیم و بدون برگزاری مزایده عمومی موافقت شد. این اقدامات به‌منظور تادیه بدهی قطعی دولت به سازمان تامین اجتماعی و در راستای اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی انجام شده است و تصویب نهایی این واگذاری در هیات وزیران انجام خواهد شد. قیمت‌گذاری و نحوه واگذاری پنج جایگاه سوخت CNG از دیگر مصوبات هیات واگذاری بود.

معرفی کتاب

کفش‌های اقتصادی

کتاب «کفش‌های اقتصادی» اثر توماس ساترلند، به شکلی جذاب و ساده، اصول و مفاهیم اقتصادی را برای خوانندگان عمومی توضیح می‌دهد. این کتاب با استفاده از داستان‌ها و مثال‌های روزمره، تلاش دارد مفاهیم پیچیده اقتصادی را به زبانی ساده و قابل فهم به مخاطب منتقل کند. یکی از ویژگی‌های اصلی کتاب، استفاده از شخصیت‌های داستانی و موقعیت‌های واقعی است که به خواننده کمک می‌کند تا به راحتی با مباحث اقتصادی ارتباط برقرار کند. به عنوان مثال، در ابتدا کتاب به داستان یک خانواده پرداخته می‌شود که می‌خواهد خریدی انجام دهد و با چالش‌هایی در زمینه تصمیمات اقتصادی روبه‌رو می‌شود. این موقعیت، مخاطب را با اصول اولیه اقتصاد مانند عرضه و تقاضا، قیمت‌ها و بازارهای رقابتی آشنا می‌کند.

کتاب به توضیح مفاهیم کلیدی مانند بازار آزاد، رقابت، تقاضا و عرضه، تورم، بیکاری، نرخ بهره و مالیات می‌پردازد و این مفاهیم را به شیوه‌ای ساده و در قالب مثال‌هایی ملموس توضیح می‌دهد. ساترلند همچنین به نحوه عملکرد بازارها و تعاملات مختلف در اقتصاد جهانی اشاره می‌کند و این نکته را بیان می‌کند که اقتصاد نه‌تنها مجموعه‌ای از اعداد و آمار است، بلکه یک سیستم پویاست که از تصمیمات و رفتارهای انسان‌ها تشکیل شده است.

یکی از نکات جالب در کتاب، توجه به اقتصاد رفتاری است. ساترلند در این بخش به این نکته اشاره می‌کند که برخلاف تئوری‌های کلاسیک اقتصاد که انسان‌ها را به عنوان موجوداتی کاملا عقلانی می‌بینند، رفتار انسان‌ها در دنیای واقعی معمولا تحت‌تاثیر احساسات و تصورات غلط قرار دارد. این مساله می‌تواند در تحلیل‌های اقتصادی تاثیر زیادی بگذارد و به همین دلیل است که پیش‌بینی‌های اقتصادی همیشه دقیق نیستند. کتاب به این موضوع می‌پردازد که انسان‌ها گاهی تصمیماتی می‌گیرند که لزوما به نفع‌شان نیست اما تحت‌تاثیر عواملی همچون هیجان و ترس قرار می‌گیرند

کتاب «کفش‌های اقتصادی» همچنین به موضوعات اقتصاد کلان و اقتصاد خرد نیز اشاره دارد. در بخش‌های مربوط به اقتصاد کلان، ساترلند به بررسی عواملی همچون رشد اقتصادی، بیکاری و نرخ تورم می‌پردازد و توضیح می‌دهد که چگونه سیاست‌های مالی و پولی دولت‌ها می‌توانند این عوامل را تحت‌تاثیر قرار دهند. در بخش‌های مربوط به اقتصاد خرد، کتاب به بررسی تصمیمات فردی در بازارهای کوچک‌تر و نحوه تعاملات افراد در اقتصاد محلی می‌پردازد.

کتاب به‌شدت بر اهمیت آموزش اقتصادی تاکید دارد. ساترلند معتقد است که آگاهی از اصول اقتصادی می‌تواند به افراد کمک کند تا تصمیمات مالی بهتری بگیرند و از بحران‌ها و مشکلات اقتصادی جلوگیری کنند. او همچنین به نقش آگاهی عمومی از مسائل اقتصادی در بهبود وضعیت اجتماعی و اقتصادی جوامع اشاره می‌کند و می‌گوید که اگر مردم به درستی مسائل اقتصادی را درک کنند، قادر خواهند بود سیاست‌های بهتری را از دولت‌ها مطالبه کنند.

در نهایت، کتاب «کفش‌های اقتصادی» با استفاده از رویکردی غیررسمی و داستان‌پردازی، مفاهیم پیچیده اقتصادی را به خوانندگان معرفی می‌کند و به آنها این امکان را می‌دهد که درک بهتری از دنیای پیچیده اقتصاد داشته باشند. این کتاب به‌ویژه برای کسانی که علاقه‌مند به فهم اصول پایه‌ای اقتصاد هستند اما در عین حال ترجیح می‌دهند از زبان پیچیده و اصطلاحات تخصصی دوری کنند، انتخابی عالی است.

خبر

همکاری برای ارتقای روابط با ۵۵کشور آفریقایی

اتاق مشترک «ایران و شرق آفریقا» و بانک مشترک «ایران و ونزوئلا» با هدف بالابردن سطح روابط اقتصادی بین ایران و ۵۵ کشور قاره آفریقا، تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند.

به گزارش اتاق ایران آنلاین در نشست مسعود برهمن، رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و شرق آفریقا و محمد قضایی، مدیرعامل بانک مشترک ایران و ونزوئلا، دو طرف تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند.

در قالب این تفاهم‌نامه، استفاده از امکانات و ظرفیت‌های طرفین با هدف ارتقای سطح همکاری در زمینه‌های مدنظر و در راستای خدمات‌رسانی هرچه بیشتر به اعضای اتاق مشترک و کمک به بالا بردن سطح روابط اقتصادی بین ایران و ۵۵کشور قاره آفریقا مورد توافق قرار گرفت. همچنین مقرر شد کارشناسان هر دو طرف راهکارهای چگونگی تبادل مالی با کشورهای آفریقایی را بررسی کرده و تمهیدات لازم را برای تسهیل مراودات مالی طراحی و عملیاتی کنند. افزون‌بر این قرار است نسبت به تامین نقدینگی در گردش اعضای اتاق مشترک و استفاده از تسهیلات ارزی برای واردات و صادرات، راهکارهای لازم اندیشیده شود.

سایه تعطیلی پنجشنبه‌ها بر تجارت و تولید

اتاق ایران آنلاین– محمدرضا توکلی‌زاده، رییس اتاق مشهد معتقد است تعطیلی پنجشنبه‌ها در راستای منافع حداکثری مردم نیست و به‌ویژه بخش‌های تجارت و تولید را دچار چالش می‌کند.

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مشهد، با انتقاد از تصویب تعطیلی پنجشنبه‌ها در مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: همراهی مردم با قوانین از مهم‌ترین شروط اجرای موفق آنهاست و قوانین باید منافع حداکثری جامعه را در نظر بگیرند و در راستای بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور باشند اما تعطیلی پنجشنبه‌ها، بخش‌های تجارت و تولید را دچار چالش خواهد کرد.

محمدرضا توکلی‌زاده با اشاره به استثناهای مطرح‌شده در قانون جدید تعطیلی پنجشنبه‌ها گفت: اگر مجلس این قانون را تصویب کرده، پس باید تمامی ارکان کشور مشمول آن شوند؛ اینکه بانک‌ها، گمرکات و برخی سازمان‌ها از این تعطیلی مستثنا شده‌اند، این سیاستگذاری را به یک تصمیم دوگانه تبدیل می‌کند. تعطیلی یک روز از هفته باید همانند روز جمعه برای همه یکسان باشد، در غیراین صورت تاثیرگذاری آن زیر سوال می‌رود.

این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران با بیان اینکه روزهای تعطیل هفته و اثر آن بر تعاملات اقتصادی کشور باید در نظر گرفته شود، خاطرنشان کرد: چرا باید پنجشنبه به‌عنوان روز تعطیل انتخاب شود؟ بسیاری از فعالان اقتصادی پیشنهاد تعطیلی شنبه به‌جای پنجشنبه را مطرح کرده بودند؛ تا در این زمینه مانند اغلب کشورهای جهان باشیم اما با اجرای تعطیلی پنجشنبه، زمان قطع ارتباطات تجاری ایران با جهان به چهار روز افزایش خواهد یافت که این امر به‌شدت به اقتصاد کشور لطمه خواهد زد.

توکلی‌زاده با تاکید بر لزوم اولویت‌دهی به اقتصاد در تصمیمات کلان اظهار کرد: در شرایط کنونی، اقتصاد کشور از اهمیت بالاتری برخوردار است و سیاستگذاری‌ها باید با در نظر گرفتن منافع اقتصادی اتخاذ شوند. متاسفانه این مهم در تصویب تعطیلی پنجشنبه‌ها نادیده گرفته شده است.

وی تصریح کرد: قوانین باید منافع حداکثری جامعه را در نظر بگیرند تا در اجرا، شاهد همراهی مردم با آنها باشیم. فعالان اقتصادی، اصناف و کسبه معتقدند که تعطیلی پنجشنبه‌ها با شرایط اقتصاد ایران همسویی ندارد. این تعطیلی نه‌تنها به تولید و تجارت آسیب می‌زند بلکه در شرایط اقتصادی کنونی، چالشی مضاعف برای کسب‌وکارها به‌شمار می‌آید.

قیمت میوه‌های تنظیم بازاری شب عید اعلام شد

تسنیم– رییس جهاد کشاورزی استان تهران از توزیع میوه‌های تنظیم‌بازاری از پنجشنبه ۲۳اسفند خبر داد و گفت: پرتقال با قیمت هر کیلوگرم ۴۲هزار تومان و سیب ۵۳هزارتومان در استان توزیع می‌شود. خرما نیز از ابتدای ماه رمضان با قیمت ۱۴۸هزار تومان در حال توزیع است.

جبرئیل برادری در حاشیه سیزدهمین جلسه ستاد تنظیم بازار استان تهران با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای ایام پایانی سال اظهار کرد: با توجه به تقارن عید نوروز و ماه مبارک رمضان، علاوه‌بر برنامه‌ریزی‌های دقیق برای میوه شب عید، در زمینه تامین خرمای مورد نیاز ایام مبارک ماه رمضان نیز ذخیره‌سازی خوبی انجام شد که با قیمت ۱۴۸هزار تومان از ابتدای ماه مبارک در حال توزیع است.

برادری با بیان اینکه روند توزیع این اقلام تا نیمه فروردین‌ماه ادامه خواهد داشت، افزود: مشکلی در تامین و عرضه این محصولات با قیمت‌های مناسب در سطح استان نداریم. وی افزود: تنظیم بازار میوه شب عید امسال در سطح شهرستان‌های ۱۶گانه استان برعهده سازمان تعاون روستایی استان تهران است که درحال حاضر این سازمان سیب و پرتقال باکیفیتی را تهیه کرده، مباشرین شهرستان‌ها مشخص شده و از تاریخ ۲۳اسفند ماه روند توزیع تنظیم بازار میوه شب عید آغاز می‌شود.

رییس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران تصریح کرد: در حوزه شهر تهران نیز میوه شب عید تنظیم بازار شامل سیب، پرتقال و خرما بر عهده سازمان میادین است که درحال حاضر این سازمان نسبت به تهیه محصولات مورد نیاز در ماه مبارک اقدام کرده و در سطح ۳۰۰نقطه میادین تره‌بار و بازارچه‌های سطح شهر عرضه می‌شود.

وی درخصوص روند عرضه کالاهای پروتئینی نیز گفت: گوشت قرمز و مرغ منجمد در سطح شهرستان‌های استان و غرف سازمان میادین تره‌بار با قیمت مصوب تنظیم بازاری درحال توزیع است و روند عرضه تا پایان ماه مبارک همچنان ادامه خواهد داشت؛ علاوه‌بر این گوشت قرمز گرم نیز در سطح تهران توزیع می‌شود.

برادری خاطرنشان کرد: مشکلی از لحاظ تامین و توزیع مایحتاج مردم در ایام پایانی سال به‌ویژه میوه شب عید، گوشت قرمز، مرغ و... وجود ندارد و مردم می‌توانند با کیفیت مناسب و دسترسی آسان این اقلام را تهیه کنند؛ اجازه نمی‌دهیم کوچک‌ترین التهابی در بازار شب عید، ایام نوروز و ایام مبارک ماه در تامین و توزیع این اقلام صورت گیرد.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت فلات قاره ایران
نوبت دوم
آگهی ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دومرحله‌ای به شماره ۱۴۰۳/۰۴۸/ات
اجاره شناور (کشتی) غواصی جهت ارائه خدمات در مناطق عملیاتی شرکت نفت فلات قاره
شرکت نفت فلات قاره ایران در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه فوق‌الذکر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان مناقصه صرفاً از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir و شماره فراخوان **۲۰۰۳۰۹۳۶۳۱۰۰۰۳۳۷** انجام خواهد شد و کلیه آگهی‌ها و دعوت‌نامه‌ها، تغییرات، اصلاحات و... صرفا از طریق سامانه ستاد به اطلاع مناقصه‌گران رسانده می‌شود. لازم است پیشنهاددهندگان در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند و به صورت منظم جهت دریافت دعوت‌نامه‌ها، تغییرات، اصلاحات به سامانه ستاد مراجعه نمایند.
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار: **تلفن: ۲۳۳۸۳۱۴۳-۰۲۱**
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت:
مرکز تماس: ۱۴۵۶-۰۲۱ دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸
شناسه آگهی: ۱۸۹۵۴۵۷
روابط‌عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران

چالش

شوک جدید به بازار کالاهای اساسی

در قانون بودجه۱۴۰۴، علاوه‌بر جهش ۱۴۰درصدی نرخ محاسباتی ارز در گمرک، موضوع کاهش مالیات ارزش‌افزوده تکرار نشده است. این مساله به‌معنای افزایش ۹درصدی هزینه ترخیص کالاهای اساسی خواهد بود.

به گزارش تسنیم، در پی تصویب قانون بودجه سال۱۴۰۴، ابهامات و انتقادات زیادی درباره نحوه برخورد مجلس با کالاهای اساسی و تاثیر آن بر قیمت تمام‌شده این اقلام مطرح شده است. یکی از مهم‌ترین مواردی که مورد اعتراض کارشناسان و حتی مقامات دولتی قرار گرفته، عدم تکرار بند کاهش مالیات ارزش‌افزوده کالاهای اساسی از ۱۰درصد به یک‌درصد در قانون بودجه جدید است.

این در حالی است که در قانون بودجه۱۴۰۳، ذیل جزء۲ بند الف تبصره۹، علاوه‌بر تعیین حقوق گمرکی یک‌درصدی، نرخ مالیات ارزش‌افزوده نیز از ۱۰درصد به یک‌درصد برای کالاهای اساسی کاهش یافته بود.

با این حال، در قانون بودجه۱۴۰۴، موضوع کاهش مالیات ارزش‌افزوده تکرار نشده است. این مساله به‌معنای افزایش ۹درصدی هزینه ترخیص کالاهای اساسی خواهد بود و به‌گفته کارشناسان، تاثیر مستقیمی بر افزایش نرخ تمام‌شده این کالاها در سال آینده خواهد داشت.

این افزایش هزینه در شرایطی اتفاق می‌افتد که کشور در ماه‌های اخیر شاهد جهش شدید قیمت‌ها بوده و انتظار می‌رفت مجلس با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی جامعه، از تکرار چنین تصمیماتی خودداری کند.

حساسیت این موضوع به حدی است که به‌تازگی یکی از مقامات ارشد دولتی در نامه‌ای به معاون اول رییس‌جمهور، خواستار ارائه لایحه اصلاحی یا متمم بودجه به مجلس شده است. در این نامه تاکید شده که عدم کاهش مالیات ارزش‌افزوده کالاهای اساسی می‌تواند به افزایش قابل‌توجه قیمت این کالاها در سال آینده منجر شود. با این حال، هنوز مشخص نیست چرا نمایندگان مجلس در جریان بررسی بودجه۱۴۰۴، این بند مهم را تکرار نکرده‌اند.

پیش از این نیز بحث نرخ ارز کالاهای اساسی در بودجه۱۴۰۴ جنجال‌برانگیز شده بود. ابتدا پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه مبنی‌بر تعیین نرخ ارز ۳۸هزار و ۵۰۰ تومان برای واردات کالاهای اساسی مورد موافقت نمایندگان قرار گرفت اما پس از اعتراض هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت، این بند به‌نوعی حذف یا مسکوت گذاشته شد و طبق اعلام عارف، معاون اول رییس‌جمهور نرخ ارز واردات کالاهای اساسی برای سال آینده همان ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شد.

این تصمیم اگرچه تا حدی از افزایش هزینه‌های واردات جلوگیری کرد اما عدم کاهش مالیات ارزش‌افزوده همچنان به‌عنوان یک چالش بزرگ باقی مانده است. کارشناسان اقتصادی این سوال را مطرح می‌کنند که چرا مجلس با وجود آگاهی از تاثیر کاهش مالیات ارزش‌افزوده بر کنترل قیمت‌ها، این بند را در بودجه۱۴۰۴ تکرار نکرده است، به‌ویژه اینکه در سال جاری، کاهش این مالیات نقش مهمی در جلوگیری از افزایش بیشتر قیمت کالاهای اساسی مشمول ارز ترجیحی داشت. اکنون با حذف این بند، احتمال افزایش قابل‌توجه قیمت کالاهای اساسی در سال آینده وجود دارد؛ موضوعی که می‌تواند فشار بیشتری بر دوش خانوارهای ایرانی وارد کند

در شرایطی که اقتصاد کشور با تورم بالا و کاهش قدرت خرید مردم مواجه است، تصمیمات مجلس در مورد بودجه۱۴۰۴ می‌تواند تاثیرات گسترده‌ای بر زندگی روزمره شهروندان داشته باشد. به‌نظر می‌رسد نیاز به بازنگری فوری در برخی بندهای این قانون، به‌ویژه در مورد کالاهای اساسی، بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود

چندی قبل نیز آثار مهلک تعیین نرخ ارز محاسباتی ۷۰هزار تومان و جهش ۱۴۰درصدی آن نسبت‌به سال ۱۴۰۳ در بودجه سال بعد موردتوجه و اعتراض بسیاری از ناظران قرار گرفته بود.

■ نامه وزیر جهاد به عارف

براساس این گزارش، وزیر جهاد کشاورزی در یک مکاتبه رسمی با معاون اول رییس‌جمهور، خواستار ارائه لایحه متمم بودجه به مجلس برای کاهش مالیات ارزش‌افزوده (VAT) کالاهای اساسی از ۱۰درصد به یک‌درصد شده است.

این درخواست پس از اعلام نگرانی‌های جدی از سوی این وزارتخانه درباره تاثیرات منفی عدم کاهش مالیات بر قیمت کالاهای ضروری و توان خرید خانوارها مطرح شده است.

معاون اول رییس‌جمهور نیز با توجه به حساسیت موضوع، اعلام کرده این درخواست در اولین جلسه هیات دولت مطرح شده و دستور داد تا این موضوع در دستورکار فوری قرار گیرد.

وزارت اقتصاد و دیگر دستگاه‌های نظارتی نیز در این راستا ماموریت گرفته‌اند تا ابعاد کار را بررسی و گزارش ارائه دهند. این اقدام نشان‌دهنده اهمیت ویژه دولت برای مواجهه با چالش‌های اقتصادی به‌خصوص در حوزه کالاهای اساسی پس از تصویب بودجه۱۴۰۴ است.

در این میان، پس از تثبیت نرخ ارز وارداتی کالاهای اساسی در سطح ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان توسط دولت، انتظار می‌رود کاهش مالیات ارزش‌افزوده نیز به‌عنوان یک اقدام تکمیلی، زمینه را برای ثبات نسبی قیمت کالاهای ضروری در سال آینده فراهم کند. این سیاست می‌تواند به کاهش تورم و بهبود قدرت خرید خانوارهای کم‌درآمد نیز کمک کند.

نمایندگان بخش‌خصوصی در نشست با اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس عنوان کردند

گلایه از سیطره دولت بر اقتصاد

«**جهان‌صنعت**»– نشست مشترک هیات‌رییسه و جمعی از روسا و اعضای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران با اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس به فرصتی تبدیل شد تا نمایندگان بخش‌خصوصی مهم‌ترین دغدغه‌های اقتصادی خود را با نمایندگان مجلس در میان بگذارند. «خصوصی‌سازی واقعی»، «اعلام آمادگی بخش‌خصوصی برای مشارکت جدی در واگذاری‌ها»، «احیای اعتماد در فضای اقتصادی کشور»، «لزوم حمایت واقعی از بنگاه‌های تولیدی»، «دولتی شدن اقتصاد و حتی دولتی شدن تشکل‌ها»، «نقد سیاست‌های ارزی دولت»، «هشدار نسبت به پیامدهای ناترازی‌های برق و گاز و استفاده از برخی رویکردها برای رفع این مشکلات» محور مهم‌ترین اظهارات اعضای اتاق بازرگانی ایران در این نشست مشترک بود.

■ خصوصی‌سازی واقعی

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در نشست مشترک با اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی که در محل اتاق ایران برگزار شد، با اشاره به حضور در جلسات هیات واگذاری در وزارت امور اقتصادی و دارایی طی دو سال اخیر، تصریح کرد: رویکرد در واگذاری‌ها باید اصلاح شود. انتظار می‌رود رویکرد واگذاری‌ها به‌سمت خصوصی‌سازی واقعی پیش برود؛ این در حالی است که تمرکز واگذاری‌ها بر اموری نظیر رد دیون قرار دارد.

صمد حسن‌زاده با اعلام آمادگی بخش‌خصوصی برای مشارکت جدی در واگذاری‌ها گفت: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران آمادگی دارد در واگذاری واحدهای تولیدی که به‌دلیل مدیریت‌های ناصحیح زیان‌ده شده‌اند، کمک کند.

او در این باره توضیح داد: مدیران بخش‌خصوصی از بهترین‌های مدیریتی در کشور هستند و حداقل در کسب‌وکار خودشان آزمون خود را پس داده‌اند. بنابراین برای پشت سر گذاشتن مشکلات اقتصادی در کشور نیاز داریم به تجربه‌های مدیران بخش‌خصوصی اعتماد کنیم. مدیران و سرمایه‌گذاران شایسته‌ای داریم که می‌توانند مسائل و مشکلات را حل کنند.

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به شرایط اقتصاد ایران اشاره کرد و گفت: مشکلات کشور به‌گونه‌ای است که باید به‌صورت تمام‌وقت تلاش کنیم و گره از کار صنعتگران برداریم.

به گزارش پایگاه خبری اتاق ایران‌آنلاین، حسن‌زاده احیای اعتماد در فضای اقتصادی کشور را گامی مهم در بهبود وضعیت اقتصادی عنوان کرد و گفت: طبق تجربه‌های گذشته هرگاه نرخ ارز و طلا بالا می‌رفت، بورس هم پیشرفت می‌کرد اما امروز این روند برعکس شده است. این نشانگر بی‌اعتمادی‌ها و بیانگر ناخوشی اقتصاد است.

تغییر رویکرد در سیاست‌های ارزی و رسیدگی به وضعیت تامین سوخت و انرژی واحدهای تولیدی، از دیگر محورهای نشست هیات‌رییسه و روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران با اعضای کمیسیون صنایع مجلس بود.

در نشست هیات‌رییسه و جمعی از روسا و اعضای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران با اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس درباره وضعیت واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی، لزوم حذف شکاف در نرخ ارز، تغییر رویکرد در سیاست‌های ارزی و رسیدگی به وضعیت تامین سوخت و انرژی واحدهای تولیدی صحبت شد.

■ اتحاد بین مجلس و بخش‌خصوصی

محمدرضا بهرامن، نایب‌رییس اتاق ایران از شرایط اقتصادی ایران و ضرورت اتحاد بین مجلس و بخش‌خصوصی جهت رفع چالش‌ها و مشکلات اقتصادی صحبت کرد و گفت: تعامل و گفت‌وگو بین فعالان اقتصادی که از نزدیک با مشکلات و نواقص دست‌وپنجه نرم می‌کنند و نمایندگان مجلس، یک امر ضروری است و باید افزایش پیدا کند.

■ بسته حمایتی مناسب نیست

در ادامه کیوان کاشفی، عضو هیات‌رییسه اتاق ایران نیز گفت: نمایندگان مجلس از نزدیک با تمام چالش‌های اقتصادی آشنا هستند و درباره بحران انرژی، تداوم قطعی‌های برق و گاز و به‌دنبال آن بحران نیروی کار اطلاع دارند. بدون شک در وضعیت حاکم باید به‌سمت گشایش‌هایی برویم ولی رویکردها متفاوت است

او ادامه داد: بسته حمایتی برای صنایع و مقابله با قطع انرژی از طرف دولت منتشر شده است که راهکار مناسبی محسوب نمی‌شود در واقع باید این‌گونه گفت که محیط کسب‌وکار کشور براساس واقعیت‌های اقتصادی برنامه‌ریزی نمی‌شود. افق پیش‌روی واحدهای تولیدی به‌ویژه در بخش تامین انرژی چندان روشن و امیدبخش نیست.

عضو هیات‌رییسه اتاق ایران تعاملات و مذاکرات در راستای حل چالش‌ها را بین فعالان اقتصادی و نمایندگان مجلس، قدمی موثر ارزیابی کرد.

■ بدون مشورت با بخش‌خصوصی

علیرضا کلاهی، رییس کمیسیون صنعت اتاق ایران نیز درباره بسته حمایتی وزارت صنعت، معدن و تجارت از صنایع به‌دلیل آسیب‌هایی که از قطعی انرژی دیدند انتقاد کرد که بدون مشورت با بخش‌خصوصی و غیرقابل اجرا تنظیم شده است.

او ادامه داد: بازارهای صادراتی از جمله عراق در حال از دست رفتن است. دلیل این امر بالا بودن هزینه‌های صادرات به‌دلیل مشکلات ارزی است. سیاست‌های ارزی حذف شرکت‌های بزرگ و شناسنامه‌دار که تولیدکننده و صادرکننده کالاهای باکیفیت هستند را درپی دارد. چون بازار، خود را با نرخ آزاد هماهنگ می‌کند و عرضه ارز به نرخ پایین‌تر که در سامانه مرکز مبادله ارز و طلا طراحی شده است، در عمل منطقی نیست.

■ حمایت از تولید موفقیت‌آمیز نبوده است

آریا حقیقی، عضو کمیسیون صنعت اتاق ایران به مجموعه‌ای از ناترازی‌ها در اقتصاد اشاره کرد و گفت: حمایت از تولید و صنعت در مرحله اجرا چندان موفق نیست. امروز تولید ایران درگیر ناترازی مالی است و در اجرای پروژه‌هایی که یک طرف آن دولت است، دولت بدعهدی کرده و مطالبات را پرداخت نمی‌کند. علاوه بر آن با ناترازی انرژی مواجه هستیم که به صنایع آسیب می‌زند و با وجود تاکید قانون، هیچ راهی برای جبران این خسارت‌ها تعریف نمی‌شود.

این فعال اقتصادی از سیاست‌های ارزی و الزام به عرضه ارزان‌قیمت ارز صادراتی انتقاد کرد و گفت: با شرایطی که به وجود آمده، صادرات باکیفیت و صادرکنندگان قدیمی و شناخته‌شده را از دست خواهیم داد.

■ شاهد دولتی‌تر شدن اقتصاد هستیم

فرج‌الله معماری، رییس اتاق سمنان از افزایش فشارهای اقتصادی در دوران سخت و پیچیده امروز انتقاد کرد و گفت: قرار بود در دولت چهاردهم، بخش‌خصوصی دیده شود اما برعکس عمل شد و هرروز شاهد دولتی‌شدن اقتصاد هستیم. تولید برق تجدیدپذیر قرار بود خصوصی شود که در نهایت عملیاتی نشد.

این فعال اقتصادی تعطیلی واحدهای تولیدی را به‌دلیل افزایش هزینه‌های تولید با توجه به لزوم پرداخت‌های هزینه بالاسری و حذف تولیدات ایرانی از بازار رقابت جهانی و عدم امکان به‌روز شدن فناوری‌های تولید مورد توجه قرار داد و گفت: بخش‌خصوصی بلاتکلیف است. شرایط به‌گونه‌ای شده که احساس می‌کنیم بدون حمایت رها شده‌ایم و باید هزینه‌های ناشی از سوءمدیریت‌ها را هم بپردازیم.

این عضو هیات نمایندگان از رفتن نیروی ماهر آموزش‌دیده سخن گفت و از نمایندگان مجلس درخواست حمایت و همراهی کرد.

بهرام شکوری، رییس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران از نبود انباشت مولد برای افزایش بهره‌وری و توسعه کسب‌وکار سخن گفت و تصریح کرد: امکان استفاده از سرمایه‌گذاران خارجی را نداریم. مسیر استفاده از منابع صندوق‌ها هم بسته است. از طرفی هم حقوق دولتی معادن افزایش می‌یابد. برای تامین بخشی از هزینه‌ها به کمک صادرات نیز به‌دلیل پیمان‌سپاری ارزی و عرضه ارز صادراتی با نرخ پایین‌تر دچار مشکل هستیم، در این وضعیت چطور می‌توانیم انتظار رشد و توسعه در کسب‌وکار را داشته باشیم.

او ادامه داد: مشکل تامین سوخت داریم و در عین حال مالیات‌های سنگین را هم باید پرداخت کنیم، با این حجم از چالش، رشد ۱۳درصدی در برنامه هفتم توسعه شدنی نیست. این اتفاق نمی‌افتد مگر اینکه همه بخواهیم و رویکردها را تغییر دهیم.

این فعال اقتصادی از نمایندگان مجلس درخواست کرد: نظارت بر اجرای قوانین را مجدانه دنبال و به بخش‌خصوصی اعتماد کنند. اجازه دهید محدودیت‌ها از پای فعالان اقتصادی برداشته شود و ظرفیت فعالان اقتصادی را که تجربه کافی دارند به کار بگیرید.

■ نگرانی از دولتی شدن تشکل‌ها

مرتضی میری، رییس کمیسیون فرش اتاق ایران درخواست کرد: مرکز ملی فرش احیا و این امکان فراهم شود که مرکز به جایگاه قبلی خود برگردد. در این فرآیند هیچ مشورت و نشستی از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت با بخش‌خصوصی در حوزه فرش و قالیبافان انجام نشده است.

عضو هیات نمایندگان اتاق ایران یادآور شد: دولتی‌شدن اقتصاد و حتی دولتی‌شدن تشکل‌ها که در نفس باید خصوصی باشد، وضعیت نگران‌کننده‌ای را رقم زده است.

سادینا آبایی، رییس کمیسیون فاوا، اتاق ایران از تعدد مراکز تصمیم‌گیری به‌ویژه در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات سخن گفت و تلاش نهادهای مختلف در تدوین اسناد متنوع در حوزه هوش‌مصنوعی را اقدامی غیرمنطقی و نادرست خواند.

به باور او باید در این بخش رگولاتوری اتفاق بیفتد و تنها یک سند در حوزه فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و هوش‌مصنوعی تدوین شود. نباید همه بخش‌ها سند بنویسند و هیچ بخشی مجری نباشد.

آبایی افزود: موضوع ایجاد زیرساخت‌ها روی زمین مانده و هیچ نهاد و سازمانی در ایجاد زیرساخت‌ها قدمی برنمی‌دارد. در این رابطه مجلس باید رگولاتور حوزه قانون‌گذاری باشد و اجازه ندهد بخش فناوری اطلاعات با قوانین متعدد و بدون مجری تنها بماند.

این فعال اقتصادی همچنین از لغو قانون‌های قدیمی بعد از وضع قوانین جدید در همان حوزه صحبت کرد و افزود: وقتی قانون جدیدی تهیه و تصویب می‌شود باید علت آن مشخص شود. پابرجا بودن قوانین قدیمی با وجود تصویب قوانین جدید برای بخش‌خصوصی که محل اصابت قوانین هستند، چالش‌ساز شده است.

■ هشدار درباره غیرحرفه‌ای‌گرایی در تولید برق

آرش نجفی، رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران نیز گفت: ۲۰سال قبل در مجلس تصمیمی گرفته شد که صنعت برق را ورشکسته کرد. باید هر چند وقت یکبار قوانین را تغییر دهیم و به‌روز کنیم. تثبیت قیمت برق که ۲۰سال قبل اجرا شد، شرایط تولید برق را به اینجا کشاند. امروز هم تصمیم گرفتیم صنایع را به تولید انرژی ترغیب کنیم، این‌هم نتیجه خوبی ندارد چون صنعت برق یک تخصص است و نمی‌توان همه صنعتگران در همه حوزه‌ها را در بخش صنعت برق فعال کنیم. این غیرحرفه‌ای‌گری هزینه‌های کشور را بالا می‌برد.

ابوالفضل حجازی، رییس انجمن موتورسیکلت و دوچرخه نیز تاکید کرد: متاسفانه فرزندان ما راضی به ادامه فعالیت پدران خود نیستند و ۱۰سال دیگر کارخانه‌هایی داریم که تعطیل هستند. دلیل این امر فشارهایی است که بر تولید وارد شد و صنعت را زمین زد. صنعت موتورسیکلت از ۶۰درصد تولید داخل به ۵درصد رسیده است

■ ۵هزار همت؛ کل بدهی دولت

رضا علیزاده، رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس کل بدهی دولت ناشی از اضافه برداشت‌ها را دوهزار و ۵۰۰ همت عنوان کرد و گفت: در مجموع کل بدهی دولت ۵هزار همت از بابت اضافه برداشت از بانک‌ها و سایر بخش‌ها محسوب می‌شود و یک‌دلار هم بدهی خارجی نداریم البته پرداختی به ایران نمی‌شود که بدهی خارجی داشته باشیم

این نماینده مجلس درباره موضوعاتی که به بازگشت ارز اشاره داشت نیز پرداخت و نسبت‌به این سیاست‌های ارزی انتقاد کرد و گفت: این سیاست‌ها درحال بستن راه‌های تجارت است. این مباحث را با رییس‌جمهور مطرح کردیم و گفتیم مگر می‌شود صادرکننده ارز صادراتی خود را ارزان‌تر از قیمت اصلی در سامانه عرضه کند؛ باید اینطور گفت که ایران دچار مشکل ارزی است و در مقابل راه تامین ارز را بر خود بسته است.

علیزاده ادامه داد: این سیاست ارزی فساد و رانت در پی دارد. بازگشت ارز به غیر از واحدهای دولتی که مستقیم از منابع ملی استفاده می‌کنند باید در تامین و عرضه آزاد باشد.

در بخش بعدی شهباز حسن‌پور، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: هر هفته سه‌شنبه‌ها تنقیح قوانین انجام می‌شود و همچنین متناسب با خواست بخش‌خصوصی موضوع تک‌نرخی شدن ارز را مطرح و دنبال کردیم. هرچند مشکلات وجود دارد اما کارها در دست پیگیری است.

صمد حسن‌زاده، رییس اتاق ایران نیز در ادامه سخنان حسن‌پور، به عملکرد مرکز مبادله ارز و طلا و شکاف موجود بین نرخ توافقی و نرخ آزاد اشاره کرد و گفت: سیاستی در مرکز مبادله ارز در پیش گرفته شد تا به کمک آن، نرخ ارز نیمایی با نرخ بازار آزاد برابر شود. کار خوبی شروع شد ولی واحدهای خصولتی که باید ارزهای حاصل از صادرات خود را با نرخ ۴۲هزار تومان عرضه می‌کردند، چند ماه تعلل کرده و بعد از افزایش قیمت ارز، ارزها را به بازار عرضه کردند.

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با بیان اینکه «سود این تعلل چندماهه در زمینه عرضه ارز حاصل از صادرات، به چند شرکت خاص رسید و آسیب به جامعه اصابت کرد»، خاطرنشان کرد: اما همچنان معتقدیم با تلاش دولت و بخش‌خصوصی می‌توانیم شکاف موجود بین نرخ توافقی و نرخ آزاد را برداشته و تک‌نرخی شدن ارز را محقق کنیم.

نخست

پاسخ معاون وزیر نفت به شبهات عدم بازگشت ارز صادراتی

پتروشیمی‌ها به تعهدات‌شان عمل کردند

گروه انرژی– در حالی که دو نهاد بانک مرکزی و سازمان بازرسی بر گزارشی اصرار دارند کـه به گفته آنان عرضه ارز پتروشیمی‌ها در مرکز مبادله تجاری خبر می‌دهـد، معاون پتروشیمی وزیر نفت با حمایت از پتروشیمی‌ها اعلام کرد که آنها به تعهدات خود عمل کرده‌اند.

حسن عباس‌زاده، مدیرعامل شـرکت ملی صنایع پتروشیمی با تاکید بر اینکه صنعت پتروشیمی متعهد به برگشـت ارز حاصل از صادرات خود به چرخه اقتصاد کشور است، گفت: همه تعهدات ارزی شرکت‌های پتروشیمی انجام شده است.

براساس اعلام معاون وزیر نفت صنعت پتروشیمی از ابتدای ۱۴۰۳ تا پایان بهمن حدود ۱۲میلیارد دلار صادرات داشته که شرکت‌های پتروشیمی معادل این ارز را به چرخه اقتصاد کشور برگردانده‌اند.

او با تاکید بر اینکه بخشی از ارز پتروشیمی‌ها شامل خریدهایی می‌شود که لازم اسـت صنعت پتروشیمی از خارج از کشور تامین کند، افزود: سالانه حدود ۲میلیارد دلار ارز صرف تامین کالاهای مورد نیاز صنعت ازجمله تجهیزات، کاتالیست و مواد شیمیایی از خارج می‌شود.

بـه گفته او، بیش از ۹میلیارد دلار مابقی ارز پتروشیمی‌ها از ابتدای امسـال تا پایان بهمن به سـامانه بانک مرکزی تحویل شده که صرف تامین نیازهای اصلی کشور می‌شود.

عباس‌زاده یادآور شد: خوشـبختانه در سال ۱۴۰۳ با وجود ناترازی‌های انرژی که چند ماهی در فصل سرما گریبانگیر شرکت‌های پتروشیمی و اعمال محدودیت تامین خوراک شد، ارزآوری نسبت به پارسال کاهش نیافته و افزایشی نیز بوده است. صنعت پتروشیمی متعهد به برگشـت ارز حاصل از صادرات خود به چرخه اقتصاد کشـور بوده و همه تعهدات ارزی شرکت‌های پتروشیمی انجام شده است، ضمن اینکه از زمانی که کالا از کشـور صادر می‌شـود، زمانی لازم است که این کالا به مبادی هدف برسد و ارز آن به کشور بازگردد.

معاون وزیر نفت همچنین گفت که شرکت‌های پتروشیمی ۸۰روز مهلت دارند ارز خود را به بانک مرکزی برگردانند که گاهی اوقات این زمان ۸۰روزه شرکت‌های پتروشیمی در نظر گرفته نمی‌شود و ارز کالایی که برای مثال دیروز صادر شده نیز شامل ارزی به شمار می‌آید که باید برگردانده می‌شد.

عباس‌زاده با اشـاره به اینکه شرکت‌ها در مهلت داده‌شده، ارزهای سررسیدشده را تحویل داده‌اند، گفت: مابقی ارز نیز در زمان مقرر تحویل می‌شـود. برخی آمارها که بیان می‌شود، ممکن است متعلق به سال‌های قبل باشد که ثبت آماری مرسوم بوده و هنوز رفع تعهد نشده است.

وی برخی عملیات اداری را از دیگر موارد ایجاد تفاوت آمار شرکت ملی صنایع پتروشیمی و بانک مرکزی دانست و گفت: برخی شرکت‌های پتروشیمی فاینانس‌هایی را پرداخت کرده‌اند که از بانک عامل هنوز به بانک مرکزی گزارش نشـده است، همچنین در نظر گرفتن کوتاژ (مرحله ثبت اظهارنامه صادرات و واردات در گمرک) کالای صادراتی نیز سـبب این اختلاف‌های آماری می‌شـود، وگرنه شرکت‌های پتروشیمی کاملا متعهد به برگشت ارز خود به چرخه اقتصادی کشور هستند.

همزمان احمد مهدوی‌ابهری، دبیرکل انجمن کارفرمای صنعت پتروشیمی هم گفت که عدم بازگشـت ۳۰درصد از ارز پتروشیمی‌ها کذب محض اسـت و بانک مرکزی این موضوع را شفاف‌سازی می‌کند.

او با اشاره به اخبار منتشرشده در رابطه با عدم بازگشت ۳۰درصد از ارز پتروشیمی‌ها گفت: اینگونه نیسـت که پتروشیمی‌ها ۳۰درصد بازگشت سرمایه نداشته باشند و بانک مرکزی برای شفاف‌سـازی قرار است گزارشی از تمامی صنایع، پتروشیمی و فولاد آماده و آن را منتشر کند. زمانی که نرخ دلار بالا رفته عرضه کمتری داشتیم و زمانی که نرخ دلار پایین آمده عرضه خود را بیشـتر کرده‌ایم. در ۱۱ماهه سـال ۱۱میلیارد و ۵۰۰میلیون دلار صادرات وجود داشـته که از این میزان ۹میلیارد دلار به نیما ارائه شده است و مابقی آن را تجهیزات و لوازم مورد نیاز خود را تهیه کردیم

مهدوی‌ابهری در پاسخ به این سوال که همواره گفته می‌شد پتروشیمی‌ها دیرتر زمان معین ارز خود را به سامانه نیما واریز می‌کنند، علت آن چیست، خاطرنشان کرد: یکی از علت‌هایی که وجود دارد تحریم‌هاست، گاهی پول می‌نشیند و گاهی خیر و تا زمانی که پول واریز نشود امکان عرضه به سامانه نیما وجود ندارد.

به گفته او، پتروشیمی شـاگرد اول ارزآوری و بزرگ‌ترین صادرکننده غیرنفتی بوده که از سال ۹۷ تاکنون به صورت تجمیعی ۹۹/۹۷درصد ارزآوری داشته است

توصیه محمدصادق مهرجو، کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت»:

بهینه‌سازی انرژی، بدون اما و اگر

هستی عبادی– با عبور از «زمستان سخت» ناترازی گاز و برق، چشم‌انداز سال آینده هم چندان روشـن نیست. هرچند دولت در تلاش است که با طرح‌هایی برای بهینه‌سازی و کاهش مصرف همزمان با پیگیری افزایش تولید بخشی از مشکل را حل کند اما بنا به گفته کارشناسان این طرح‌ها در بلندمدت می‌توانند مشکل ناترازی انرژی را در کشور برطرف کنند.

مصرف انرژی اعـم از گاز، برق و فرآورده‌ها هر سـال در کشور افزایش می‌یابد، این در حالی اسـت که ظرفیت‌ها به دلیل مشکلات ناشی از عدم سـرمایه‌گذاری و تحریم‌ها با تقاضا پیش نرفته؛ موضوعی که به کسری بزرگ بین عرضه و تقاضا تبدیل شده است. همزمان میزان مصرف انرژی در ایران در مقایسه با سایر کشورهای دنیا هم بالاست. نتایج بررسی‌های انجام شده در این رابطه نشان می‌دهد که شدت مصرف انرژی در ایران دو برابر متوسط جهانی بوده؛ رقمی که خود بیانگر هزینه‌های سنگین بر اقتصاد ایران است. فقط یک مقایسه در مصرف برق نشان می‌دهد که میزان مصرف انرژی خانگی در ایران ۱/۵برابر ترکیه و دو برابر آمریکاست و سرانه مصرف انرژی در بخش خانگی ایران ۱/۶برابر متوسط جهانی و به صورت کلی نیز شدت مصرف انرژی در ایران دو برابر متوسط جهانی است. یکی از مهم‌ترین دلایل مصرف بالای انـرژی قیمت‌های ارزان است؛ موضوعی که باعث شده انرژی با گران‌ترین حالت ممکن تولید شود اما با ارزان‌ترین قیمت‌ها در دسترس مصرف‌کننده‌ای قرار بگیرد که عمدتا بهایی برای این کالا قائل نیسـت. ارزان بودن قیمـت حامل‌های انرژی در ایران باعث شـده کـه تمایل به سـرمایه‌گذاری در این حوزه هم کاهش یابد.

محمدصـادق مهرجـو، کارشناس انرژی می‌گوید: «یـکی از موانـع اصلی سرمایه‌گذاری در این حوزه، قیمت‌گـذاری دسـتوری است.» «جهان‌صنعت» با این کارشـناس حوزه انرژی درباره ناترازی گاز، بهینه‌سازی مصرف و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در سال آینده گفت‌وگو کرده است.

■ در سه سال گذشته شاهد افزایش سال به سـال ناترازی انرژی و به‌ویژه کمبود گاز در فصل‌های سرد سال بودیم. پیش‌بینی‌ها از ادامه این شرایط در سال آینده خبر می‌دهد. چه اقدامی می‌توان بـرای کاهش تبعات ایـن ناترازی‌ها انجام داد؟

گزارش‌هـای منتشرشـده از سـوی مرکز پژوهش‌های مجلس هر سـاله به این موضوع می‌پردازد و تراز انرژی کشـور را بررسی می‌کند. تولیدات ما مشـخص است و روند افزایش تولید نیز تا حد زیادی قابل پیش‌بینی بوده اما مشکل اصلی در رشد نامتوازن تولید و مصرف است. در حال حاضر در اوج مصرف نزدیک به ۳۰۰میلیون مترمکعب ناترازی داریم و این فاصله هر سـال بیشتر می‌شـود. طی ۱۱سال اخیر، رشد مصرف سالانه گاز به‌طور متوسـط ۴/۸درصد بوده، در حالی که رشـد تولید فقط ۳/۸درصد بوده است. این اختلاف باعث شده که ناترازی گاز در کشور طی این سال‌ها به ۱۱درصد برسد که رقم قابل توجهی است. در چنین شرایطی، تامین انرژی مورد نیاز صنایع بزرگ، پتروشیمی‌ها و حتی صادرات با مشکل مواجه شده و گاهی مجبور به محدودیت یا حتی قطع گاز این بخش‌ها می‌شویم تا مصرف خانگی تامین شود.

■ بـا توجه بـه این ناتـرازی، چه راهکارهایـی برای کنتـرل مصرف و بهینه‌سازی انرژی وجود دارد؟

کنترل تقاضا و مدیریت مصرف انرژی باید در اولویت قرار بگیرد. همیشه فشار را روی مشترکان کوچک و خانگی می‌گذاریم و از آنها می‌خواهیم مصرف را کاهش دهند، در حالی که صنایع بزرگ و بخش توزیع و انتقال انرژی نیز نیازمند اصلاحات جدی هستند. مثلا در بسیاری از نقاط شبکه گاز شاهد هدررفت و گازسوزی هستیم که باید به‌طور جدی مدیریت شود. در بخش خانگی، استفاده از بخاری‌های پربازده می‌تواند یکی از راهکارهای سریع باشد. می‌توان طرحی اجرا کرد که هر خانوار یک بخاری کم‌بازده را بـا یک بخاری پربازده جایگزین کند و هزینه آن به‌صورت اقسـاطی از قبوض گاز پرداخت شود.

ایـن اقـدام می‌تواند در مناطق روسـتایی و شـهرهای کوچـک که اغلـب از تجهیزات غیراستاندارد استفاده می‌کنند، تاثیر قابل توجهی داشته باشد. در بخش صنعتی نیز باید بهینه‌سازی مصـرف را جدی بگیریم. مشـوق‌های قیمتی می‌تواننـد نقش مهـمی در این زمینه داشـته باشـند. برای مثال، می‌توان طرحی اجرا کرد که اگر صنایع یا مشـترکان خانگی نسبت به سال گذشـته مصرف خود را کاهش دهند، بخشی از صرفه‌جـویی حاصل از این کاهش مصرف را به صورت نقدی یا مشوق‌های دیگر دریافت کنند. به این ترتیب، انگیزه بیشتری برای مدیریت مصرف ایجاد خواهد شد. از طرف دیگر، مازاد گازی که از این طریق ذخیره می‌شود، می‌تواند به صادرات یـا تامین صنایع بزرگ اختصاص یابد که ارزش اقتصادی بالاتری دارد.

■ در کنار مدیریت مصرف، برنامه‌های افزایش ظرفیت تولید یا بهینه‌سـازی شـبکه توزیع چقدر می‌تواند راهگشا باشد؟

قطعا بهینه‌سازی باید جدی گرفته شود. یکی از مسائل مهم توسعه ذخیره‌سازی گاز است که متاسـفانه در سـال‌های اخیر پیشرفت چندانی نداشته‌ایم. دولت سیزدهم در این زمینه عملکرد قابل قبولی نداشت و برنامه‌ریزی مشخصی برای افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی انجام نشد. امیدواریم در دولت چهاردهم این موضوع با سرعت بیشتری پیگیری شـود. از سـوی دیگر، توسعه میادین گازی نیاز به سـرمایه‌گذاری دارد که باید منابع لازم برای آن تامین شـود. ما همچنین نیازمند یک مدیریت منسجم برای بهینه‌سازی مصرف هستیم. در برنامه هفتم توسعه، تاسیس سازمانی برای مدیریت بهینه‌سـازی مصـرف پیش‌بینی شـده که باید هرچه سریع‌تر راه‌اندازی شود. این سازمان می‌تواند نقش کلیدی در هماهنگی میان وزارتخانه‌های مرتبط، صنایع و مصرف‌کنندگان ایفا کند.

■ در بخـش برق نیز با چالش‌هایی مانند تلفات شـبکه و راندمان پایین نیروگاه‌ها مواجه هستیم. چه اقداماتی برای بهبـود این وضعیت پیشـنهاد می‌شود؟

راندمان نیروگاه‌های ما به‌طور متوسط حدود ۳۰درصد اسـت که رقم بسیار پایینی محسوب می‌شـود. این راندمان باید حداقل به ۶۰درصد افزایـش پیدا کند. یـکی از راهکارهای اصلی، تبدیل نیروگاه‌های قدیمی به سیکل ترکیبی است. در حال حاضر حجم زیادی از انرژی حرارتی در نیروگاه‌های ما هدر می‌رود، در حالی که می‌توان از این گرمـا برای تولید بخار و افزایش راندمان نیروگاه استفاده کرد. علاوه بر این، تلفات شبکه انتقال و توزیع برق نیز بین ۱۵ تا ۲۰درصد است که باید حداقل به نصف کاهش یابد. این موضوع یکی از تکالیف برنامه هفتم توسعه است که باید به‌طور جدی پیگیری شود.

■ نقش انرژی‌هـای تجدیدپذیر در آینده صنعت انرژی کشـور را چگونه می‌بینید؟

توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر یک ضرورت اسـت اما متاسفانه در ۱۵سال اخیر در این حوزه کم‌کاری زیادی داشـته‌ایم. کشورهای همسایه ما، به‌ویژه عربستان سعودی، سرمایه‌گذاری‌های کلانی در ایـن زمینه انجـام داده‌اند و در آینده نزدیک ممکن است جای ما را در بازارهای منطقه بگیرند. ما برای تامین برق مورد نیاز کشـور باید حداقل ۱۵ تا ۲۰هـزار مگاوات برق تجدیدپذیر تولیـد کنیم. این موضوع از طریق احداث مزارع بزرگ خورشیدی و بادی، به‌ویژه در مناطقی مانند سیسـتان که بادهای ۱۲۰روزه دارد، امکان‌پذیر است. استفاده از انرژی زمین‌گرمایی و سایر منابع تجدیدپذیر باید در دستور کار قرار گیرد.

■ آیـا سیاسـت‌های قیمت‌گذاری می‌توانـد بـه توسـعه انرژی‌های تجدیدپذیر کمک کند؟

بله، یکی از موانع اصلی سـرمایه‌گذاری در این حوزه، قیمت‌گذاری دسـتوری است. باید به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی اجازه دهیم که در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری کنند و امکان فروش برق به قیمت واقعی را داشته باشند. کشور ما ظرفیت بسیار بالایی برای تبدیل شدن به یک هاب انرژی در منطقه دارد. می‌توانیم گاز وارد کنیم، آن را به برق تبدیل و با راندمان بالا صادر کنیم. این مدل اقتصادی برای ما بسیار سودآور خواهد بود، به‌ویژه اینکه توانایی تولید توربین‌های با راندمان بالا را داریم.

■ در پایـان، مهم‌تریـن اقدامی که برای حل بحران انرژی باید انجام شود، چیست؟

نیاز به یک مدیریت منسـجم و یک مرکز تصمیم‌گیـری قدرتمند در حـوزه انرژی داریم. تاکنون مدیریت بازار انرژی کشـور به شـکل پراکنده و غیرمتمرکز بوده و همین مساله باعث شده مشکلاتی مانند ناترازی گاز، راندمان پایین نیروگاه‌ها و کمبود سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر حل نشود. تاسیس سازمان مدیریت و بهینه‌سازی مصرف انرژی می‌تواند به هماهنگی میان بخش‌های مختلف کمک کند و راهکارهای عملیاتی را برای بهینه‌سازی مصرف، توسعه تولید و افزایش بهره‌وری ارائه دهد. اگر این اقدامات به درستی انجام شود، می‌توانیم نه‌تنها بحران فعلی را کنترل کنیم، بلکه جایگاه کشور را در بازار انرژی منطقه نیز تقویت کنیم.

خبر

احتمال قطعی برنامه‌ریزی شده آب تهران

تسنیم– سخنگوی صنعت آب گفت: در حال حاضر در تهران یک مقدار افت فشـار آب بعد از ساعت ۱۲شب اعمال می‌شـود اما قطعی‌های موردی آب فعلا برنامه‌ریزی شـده نیسـت. اگر اصلاحی در کاهش مقادیر مصرف آب در تهران نشود، ناچار به این اتفاقات هستیم.

عیسی بزرگ‌زاده در نشسـتی خبری اظهار داشت: بارش‌های سال آبی جاری تهران در بین ۵۰سـال گذشته، دومین رتبه کم‌بارشی را به خود اختصاص داده و به تبع آن وضعیت ورودی آب به سدها با کاهش قابل توجه مواجه شده و اکنون ذخایر آبی سدهای تهران اصلا مناسب نیست.

وی افزود: سد لار با ۱۱میلیون مترمکعب تنها یک درصد پرشدگی، سد لتیان با ۸میلیون مترمکعب تنها ۱۰درصد پرشـدگی، سد ماملو با ۲۹میلیون مترمکعب ۱۲درصد پرشدگی و سد امیرکبیر با ۱۱میلیون مترمکعب ۶درصد پرشدگی دارند.

سخنگوی صنعت آب با بیان اینکه «مدیریت مصرف آب تنها راهکار عبور از شـرایط کم‌آبی فعلی است»، گفت: در حال حاضر در تهران یک مقدار افت فشار آب بعد از ساعت ۱۲شب اعمال می‌شود اما قطعی‌های موردی آب فعلا برنامه‌ریزی شـده نیست. اگر اصلاحی در کاهش مقادیر مصرف آب در تهران نشود، ناچار به این اتفاقات هستیم.

عزم جزم وزارت نفت برای جمع‌آوری گازهای همراه نفت

شانا– رییـس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی گفت: وزارت نفت به‌صورت جدی موضوع جمع‌آوری گازهای همراه نفت را پیگیری می‌کند اما این موضوع باید با شتاب بیشتری دنبال شود.

نصرالله پژمانفر در تشریح نشست کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی که با حضور محسـن پاک‌نژاد، وزیر نفت و معاونان وی برگزار شـد، اظهار کرد: در این نشسـت گزارشی از اقدام‌های انجام‌شده وزارت نفت در خصوص کاهش ناترازی گاز، بررسی قرارداد سـوآپ گاز ترکمنستان به ترکیه، جمع‌آوری گازهای همراه نفت و همچنین گزارش اقدام‌های وزارت نفت در خصوص مصوبات سـفر به استان خوزستان ارائه شد.

وی افزود: کمیسیون اصل نودم مجلس همسـو با رویکرد نظارتی مسـائل، پرونده‌ای را برای جلوگیری از ناترازی انرژی در سال ۱۴۰۴ بررسی می‌کند، از این رو کمیسیون خواستار ارائه برنامه‌های وزارتخانه‌های نفت و نیرو، همچنین بررسی مداخلات منجر به تحمیل ناترازی به وزارتخانه نفت است تا در تابستان و زمستان سال بعد مشکلات امسال را نداشته باشیم.

رییـس کمیسیون اصل نود مجلس تصریح کـرد: کمیسیون گزارش‌هایی در خصوص عملکرد وزارت نفت در سـال ۱۴۰۳، همچنین برنامه‌های آن وزارتخانه در سال آینده دریافت کرد و پیشنهادهایی همسو با مدیریت مصرف ارائه شد.

پژمانفـر اظهار کرد: وزارت نفت به‌صـورت جدی موضوع جمع‌آوری گازهای همـراه نفت را پیگیـری می‌کند اما از آنجا که مر قانون در این موضوع جریمه را پیش‌بینی کرده، از این رو تصمیم کمیسیون بر این شد تا از این ظرفیت برای شتاب بیشـتر جمع‌آوری گازهای مشعل استفاده کند، کمااینکه این جرائم نیز به حساب بهینه‌سازی مصرف سوخت واریز می‌شود که همسو با خدمت به وزارت نفت است

آغاز طرح جدید سهمیه بنزین با کارت بانکی در تهران

بازار– طرح جدید سهمیه بنزین با کارت بانکی در تهران آغاز شد. در این طرح جدید بنزینی قرار اسـت پلتفرمی توسعه پیدا کند و همه شهروندان در آن ثبت‌نام و احراز هویت شـوند و پیش از اقدام به سوختگیری، از طریق سامانه جایگاه خود را انتخاب کنند و کدی را که برای آنها ارسـال می‌شـود، وارد دستگاه مستقر در جایگاه سوخت کنند.

به محض وارد کردن کد مربوطه، از طریق ارتباطاتی که با سرورهای مرکزی برقرار می‌شـود، افراد امکان سـوختگیری پیدا می‌کنند. هزینه سـوخت بعد از سوختگیری، بدون استفاده از کارت بانکی از حساب بانکی افراد کاسته می‌شود.

این طرح آزمایشی قرار است در پنج جایگاه سوخت متعلق به شهرداری تهران به صورت تدریجی اجرا شود.

ذخیره گازوئیل فقط یک میلیون لیتر بود

ایسنا– مدیـر هماهنگی امور گازرسـانی شرکت ملی گاز ایران گفت: دولت چهاردهم در شروع فصل سرما کمتر از یک میلیون لیتر گازوئیل را تحویل گرفت و نیمی از آن به نیروگاه‌ها اختصاص پیدا کرد.

هوشنگ صیدالی، ۲۱اسفند در آیین افتتاح دیتاسنتر شرکت گاز استان مرکزی اظهار کرد: پروژه دیتاسنتر شرکت گاز ازجمله پروژه‌های بااهمیت شرکت گاز ایران در سطح استان‌هاست. وی افزود: دولت چهاردهم با کمترین ذخایر گازوئیل فعالیت خود را آغاز کرد، به طوری که حداقل ذخیره گازوئیل در سال‌های گذشته، ۲میلیارد و ۹۰۰میلیون لیتر بوده است اما این دولت در شروع فصل سرما کمتر از یک میلیون لیتر گازوئیل تحویل گرفت و این مساله منجر به سختی کار در زمستان امسال شد و نیمی از این ذخیره گازوئیل بواسطه مقاومت در مقابل مازوت‌سوزی، در نیروگاه‌ها مصرف شـد و ما فقط با ۵۰۰میلیون لیتر ذخیره گازوئیل، از زمستان سرد امسال گذر کردیم. وی با بیان اینکه طبق روال سـال‌های گذشته، ذخایر گازوئیل کشور باید جبران‌کننده حداقل ۲۰روز قطعی گاز نیروگاه‌ها باشد، افزود: همین امر باعث شد بیشترین فشار و استرس به ما وارد شود ولی به لطف خدا و تلاش‌های شرکت ملی گاز، روزهای سـخت زمستانی سپری شد و با توجه به پیش‌بینی هواشناسی، نگرانی خاصی برای ۹روز باقی‌مانده زمستان وجود ندارد. صیدالی با اشاره به رفع محدودیت‌های اعمال شـده برای صنایع و نیروگاه‌های کشور طی روزهای آینده گفت: ۸۵۰میلیون مترمکعب تولید شبانه‌روز گاز در کشور بوده که عدد قابل توجهی اسـت اما به دلیل عدم مدیریت صحیح و ناترازی‌های ایجاد شـده، مشکلاتی در کشور ایجاد شده است.

عقب‌نشینی آژانس بین‌الملل انرژی از سیاست‌های قبلی

رویترز– رییس آژانـس بین‌المللی انرژی بر لزوم ادامه سـرمایه‌گذاری در میدان‌های نفت و گاز برای تضمین امنیت انرژی جهان تاکید کرد.

فاتح بیرول در همایش انرژی سراویک (CERAWeek) گفت: برای حمایت از امنیت انرژی جهانی نیازمند سرمایه‌گذاری در میدان‌های نفت و گاز هستیم.

از آنجا که کشـورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی به سرعت به دنبال تولید انرژی‌های تجدیدپذیر و حرکت به سمت اقتصاد کم‌کربن هستند، آژانس بین‌المللی انرژی هم همگام با این روند سیاست‌های خود را تغییر داده است.

این اظهارنظر از سـوی رییس آژانس بین‌المللی انرژی که در زمینه انرژی به کشورهای صنعتی مشاوره می‌دهد با برنامه توسعه‌ای دونالد ترامپ، رییس‌جمهوری آمریکا برای صنایع نفت و گاز ایالات متحده همسـویی دارد، در حالی که آژانس سال‌ها به دلیل ارائه پیشنهاد پایان دادن به پروژه‌های تازه نفت و گاز با فشار حامیان سـوخت‌های فسیلی روبه‌رو بود. بیرول تصریح کرد: می‌خواهم روشن کنم نیاز به سـرمایه‌گذاری، به‌ویژه برای رسیدگی به کاهش میدان‌های موجود الزامی است و بالادست صنایع نفت و گاز به سرمایه‌گذاری نیاز دارد. آژانس بین‌المللی انرژی به دلیل تمرکز بر سیاست انرژی پاک و گذار انرژی در سال‌های اخیر، از سوی دولت ترامپ و جمهوریخواهان در کنگره آمریکا زیر فشار بوده است.

این نهاد سال ۲۰۲۱ میلادی اعلام کرده بود که اگر جامعه بین‌المللی می‌خواهد برای مبارزه با تغییرات آب‌وهوایی تا اواسط قرن به هدف صفر خالص انتشار کربن برسد، شرکت‌ها نباید در پروژه‌های جدید زغال‌سنگ، نفت و گاز سرمایه‌گذاری کنند

روزنامه جهان صنعت — تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۱۲/۲۲

آگهی مناقصه عمومی توام با ارزیابی کیفی
شماره: ۱۴۰۳/۸۲۸
نوبت اول

– کارفرما: شرکت پتروشیمی مارون
– موضوع مناقصه: سـنگ گرانیت راه‌پله‌های ساختمان‌های برق مجتمع و تعمیرات مجموعه ورزشی فدک
– محل اجرا: خوزستان-ماهشهر منطقه ویژه پتروشیمی-سایت ۲-مجتمع پتروشیمی مارون و بندر ماهشهر- ناحیه صنعتی- ۲۱۸ دستگاه
– محل و مهلت دریافت اسناد: از تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۵ لغایت پایان وقت اداری روز ۱۴۰۳/۱۲/۲۸ (به جزء ایام تعطیل)
– میزان سـپرده شرکت در مناقصه: به مبلغ ۱/۵۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به صورت ضمانت‌نامه بانکی یا چک تضمین شده بانکی
– حداقل شرایط حضور در مناقصه:
داشـتن شـخصیت حقوقی- داشتن تجربه و حسن سـابقه در انجام کار مشابه- ارائه مدارک مثبته دال بر داشتن توان مالی و تجهیزاتی و فنی و ...
– قیمت اسـناد و نحوه واریز: ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال واریز به حساب شماره ۶۰۱۷۰۳۲۲۸۱ بانک تجارت شـعبه مجتمع پتروشـیمی مارون با شناسه بانکی ۳۱۱۵۰۱۵.
برای دریافت غیرحضوری اسناد، مدارک مربوطه (نامه آمادگی و فیش واریزی) را به آدرس پست الکترونیکی tenders@mpc.ir ارسال نمایند.
تلفن: ۷۰۱- ۵۲۲۹۵۱۴۰-۰۶۱
سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه درج گردیده است.
روابط عمومی پتروشیمی مارون
www.mpc.ir

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت و گاز پارس

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دومرحله‌ای
مناقصه شماره ۳۵-۱۴۰۳-۱۳۱۵
شماره فراخوان در سامانه ستاد ۲۰۰۳۰۰۱۰۳۴۰۰۰۱۹۴
نوبت اول

شرکت نفت و گاز پارس (کارفرما) در نظر دارد انجام خدمات ذیل را از طریق برگزاری مناقصه عمومی دومرحله‌ای با شرایط زیر به پیمانکار ذیصلاح واگذار نماید
شرح پروژه:
تامین و راهبری یک فروند شـناور تدارکاتی سکو (PSV) برای مدت ۳۶ ماه و یک فروند شناور DP2 جرثقیل‌دار به صورت موردی برای مدت ۲۰۰ روز در منطقه پارس جنوبی
شرایط مناقصه‌گر:
۱- داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع مناقصه
۲- ارائه تعهدنامه رعایت الزامات HSE در سربرگ شرکت وفق فرمت مورد تایید مناقصه‌گزار
۳- دارا بودن ظرفیت آماده به کار آزاد با ارایه خوداظهاری در سربرگ شرکت، وفق فرمت مورد تایید مناقصه‌گزار
٤- توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۱۶۱،۶۷۴ یورو به صورت وجه نقد و یا ضمانت‌نامه معتبر بانکی از بانک‌های معتبر و مورد تائید کارفرما (به جز بانک پاسارگاد)، مطابق با آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی مصوب سال ۱۳۹٤
۵- ارائه اساسنامه، آگهی تاسیس و آخرین تغییرات ثبتی هیأت‌مدیره شرکت
۶- ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا حسابداران رسمی ذی‌صلاح مربوط به سال ۱٤۰۲ به همراه تاییدیه ثبت صورت‌های مالی حسابرسی شده در سامانه پردیس جهت تایید اصالت گزارش
۷- برآورد کارفرما مبلغ ۸،۱۹۲،۷۵۰ یورو می‌باشد.
نحوه دریافت اسناد استعلام:
از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد حداکثر سه روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم جهت دریافت اسناد و مدارک ارزیابی کیفی به نشانی اینترنتی setadiran.ir سامانه تدارکات الکترونیکی دولت مراجعه و اسناد استعلام ارزیابی کیفی را دریافت نمایید. لازم به توضیح است که پس از انجام فرآیند ارزیابی کیفی، اسناد مناقصه میان متقاضیان واجد شرایط توزیع خواهد شد. بدیهی است ارائه مدارک هیچ‌گونه حقی را جهت متقاضیان برای شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد
تاریخ تحویل پیشنهاد استعلام ارزیابی کیفی: چهارده روز پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی
تاریخ تحویل مدارک مناقصه: تاریخ دریافت مدارک مناقصه و محل آن متعاقبا به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید.
آخرین مهلت تحویل پیشنهاد و تاریخ گشایش پیشنهاد: طبق تاریخ‌های مندرج در اسناد مناقصه لازم به ذکر است پیشنهادات ارائه شده توسط مناقصه‌گران بایست تا ۳ ماه معتبر باشد.
در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن ۵ و ۸۳۷۶۲۶۰۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.
اطلاعات تماس سامانه ستاد: ۱٤۵۶-۰۲۱
شناسه آگهی: ۱۸۹۶۶۱۲
شرکت نفت و گاز پارس
روابط‌عمومی

سلامت

وقتی کمرتان درد می‌کند، اما هیچ‌کس نمی‌داند چرا!

کمردرد غیراختصاصی

دکتر الهام باقری‌یکتا*– اگر تا به حال به پزشک مراجعه کرده‌اید و گفته‌اند که «کمرتان درد می‌کند اما دلیل خاصی برای آن پیدا نکردیم!» مشکل شما احتمالا کمردرد غیراختصاصی بوده است. این نوع کمردرد یک معماست؛ درد وجود دارد اما هیچ مشکل جدی مانند دیسک کمر، شکستگی یا بیماری خاصی در ارزیابی‌ها پیدا نمی‌شود. در واقع کمردرد غیراختصاصی مانند آن دوستی است که همیشه در مهمانی‌ها حاضر می‌شود اما هیچ‌کس نمی‌داند چرا آنجاست!

■ کمردرد غیراختصاصی چیست؟

کمردرد غیراختصاصی به دردی گفته می‌شود که در ناحیه کمر احساس می‌شود اما دلیل مشخصی مانند آسیب‌های ساختاری (مثل دیسک یا آرتروز) یا بیماری‌های خاص (مثل عفونت یا تومور) ندارد. این درد معمولا ناشی از عوامل ساده‌تری مانند کشیدگی عضلات، فشار روی رباط‌ها یا حتی استرس و اضطراب است. به عبارت دیگر، کمر شما درد می‌کند اما هیچ چیز «خطرناکی» در کار نیست.

■ چرا کمردرد غیراختصاصی شایع است؟

کمردرد غیراختصاصی مانند یک مهمان ناخوانده است که تقریبا برای همه پیش می‌آید! حدود ۸۰ تا ۹۰درصد از موارد کمردرد غیراختصاصی هستند. دلایل این همه‌گیری عبارتند از

۱. سبک زندگی کم‌تحرک: زندگی مدرن ما پر از نشستن‌های طولانی است، پشت میز کار، داخل خودرو یا روی مبل. این کم‌تحرکی باعث ضعیف شدن عضلات کمر و افزایش فشار روی ستون فقرات می‌شود.

۲. بلند کردن اجسام به روش نادرست: گاهی اوقات فکر می‌کنیم قوی‌تر از آنیم که واقعا هستیم! بلند کردن اجسام سنگین بدون رعایت اصول صحیح، می‌تواند باعث کشیدگی عضلات و رباط‌های کمر شود.

۳. استرس و اضطراب: بله، استرس هم می‌تواند باعث ایجاد کمردرد شود! وقتی استرس دارید، عضلات بدن شما به حالت منقبض‌شده باقی می‌مانند و فرصتی برای استراحت پیدا نمی‌کنند که این مساله می‌تواند به کمردرد منجر شود.

■ علائم کمردرد غیراختصاصی چیست؟

کمردرد غیراختصاصی معمولا با علائم زیر همراه است:

– درد در ناحیه پایین کمر که ممکن است به باسن یا ران‌ها هم انتشار پیدا کند.

– دردی که با حرکت کردن بدتر می‌شود اما معمولا با استراحت بهبود می‌یابد.

– احساس سفتی یا گرفتگی در عضلات کمر.

نکته مهم این است که در کمردرد غیراختصاصی معمولا علائم خطرناکی مانند بی‌حسی، گزگز یا ضعف در پاها دیده نمی‌شود. اگر چنین علائمی دارید، حتما به پزشک مراجعه کنید

■ چطور از کمردرد جلوگیری کنیم؟

۱. صندلی‌تان را دوست داشته باشید!

اگر شغل‌تان طوری است که باید ساعت‌ها پشت میز بنشینید، حتما به صندلی‌تان توجه کنید. صندلی که از کمر شما حمایت نمی‌کند، مانند دوستی ناجور است که فقط دردسر درست می‌کند! سعی کنید صندلی با پشتی مناسب انتخاب کنید و هرازگاهی بلند شوید و کمی حرکت کنید.

۲. وزن‌تان را کنترل کنید.

اضافه وزن می‌تواند فشار زیادی به کمر شما وارد کند، پس سعی کنید وزن‌تان را در حد متعادل نگه دارید. به قول معروف، «کمر شما یک جرثقیل نیست!»

۳. ورزش کنید اما با احتیاط!

ورزش منظم می‌تواند به تقویت عضلات کمر شما کمک کند اما مراقب باشید، بعضی حرکات ورزشی اگر به درستی انجام نشوند، می‌توانند باعث آسیب بیشتر شوند، پس قبل از شروع هر برنامه ورزشی، حتما با یک متخصص مشورت کنید.

■ چطور با کمردرد غیراختصاصی مقابله کنیم؟

خبر خوب این است که کمردرد غیراختصاصی معمولا خودبه‌خود بهبود می‌یابد اما اگر می‌خواهید سریع‌تر از شر آن خلاص شوید، این راهکارها را امتحان کنید:

۱. فعال بمانید! برخلاف تصور قدیمی که استراحت مطلق را توصیه می‌کرد، امروزه ثابت شده که فعالیت سبک می‌تواند به بهبود کمردرد کمک کند. پیاده‌روی، شنا یا حرکات کششی ملایم می‌توانند معجزه کنند.

۲. گرم کردن: یک کیسه آب گرم می‌تواند به شل شدن عضلات و کاهش درد کمک کند. به قول معروف، «گرما دوست کمر شماست!»

۳. تمرینات تقویتی: تقویت عضلات کمر و شکم می‌تواند از بروز دوباره کمردرد جلوگیری کند. البته این تمرینات باید تحت نظر یک متخصص انجام شود تا مشکلی ایجاد نکند.

۴. مراقبت از روان: از آنجایی که استرس می‌تواند باعث کمردرد شود، سعی کنید با روش‌هایی مانند مدیتیشن، یوگا یا حتی صحبت با یک دوست استرس خود را کاهش دهید

■ چه زمانی به پزشک مراجعه کنیم؟

اگر کمردرد شما بیش از چند هفته طول کشید یا اگر علائمی مانند بی‌حسی، گزگز یا ضعف در پاها داشتید، حتما به پزشک مراجعه کنید. اگر درد شما با تب، کاهش وزن ناگهانی یا مشکلات ادراری همراه بود، این می‌تواند نشانه‌ای از یک مشکل جدی‌تر باشد.

■ سخن آخر

کمردرد غیراختصاصی ممکن است آزاردهنده باشد اما معمولا خطرناک نیست. با کمی مراقبت و توجه می‌توانید از شر آن خلاص شوید. به قول معروف، «کمر شما یک قهرمان است، فقط گاهی نیاز به استراحت دارد!» پس سعی کنید با رعایت نکات ساده‌ای که در این مقاله گفته شد، از کمردرد غیراختصاصی دوری کنید.

***دکترای تخصصی فیزیوتراپی و توانبخشی**

خبر

گرانی شیرخشک نوزادان؛ سهم ارزی تکان نخورد

ایسنا– عضو هیات‌مدیره انجمن داروسازان ایران، در ارتباط با تغییر قیمت شیرخشک سهمیه‌ای نوزادان و مشکلاتی که در توزیع آنها برای داروخانه‌ها ایجاد شده است، توضیحاتی داد. هادی احمدی به موضوع توزیع شیرخشک سهمیه‌ای براساس کدملی نوزاد اشاره کرد و گفت: متاسفانه در بخشنامه‌های قبلی سازمان غذا و دارو تاکید شده بود فقط کدملی و تاریخ تولد و اگر نوزاد چند روزه است کدملی مادر گرفته می‌شد. این روال تا بهمن‌ماه ۱۴۰۳ به همین شکل بود. الان هم با کدملی نوزاد ۱۰عدد شیرخشک رگولار و یارانه‌ای و ۱۰عدد در ماه حداکثر به شکل آزاد می‌توانند دریافت کنند. وی افزود: در تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۱، از سوی سرپرست اداره کل فرآورده‌های طبیعی و سنتی سازمان غذا و دارو اطلاعیه‌ای صادر شد مبنی بر اینکه عرضه شیرخشک به تشخیص مسوول فنی داروخانه با ارائه کارت شناسایی کودک به جهت جلوگیری از سوءاستفاده احتمالی بلامانع است. احمدی ادامه داد: البته این هم مقداری سخت خواهد بود اما با این بخشنامه می‌توانیم فیلتر کنیم تا از عرضه شیر خشک با کدملی نوزاد سوءاستفاده نشود. مدیر روابط‌عمومی انجمن داروسازان ایران در پاسخ به این سوال که هر نوزاد چند قوطی سهمیه شیرخشک دارد، گفت: به هر نوزاد ۱۰عدد شیرخشک یارانه‌ای و ۱۰عدد به شکل آزاد در یک ماه تعلق می‌گیرد. در مجموع یک ماه بیش از ۲۰عدد نمی‌تواند اختصاص یابد. وی در خصوص تفاوت مبلغ شیرخشک یارانه‌ای و آزاد افزود: شیرخشک نان۲، پنجم مرداد ۱۴۰۲ حدود ۷۹هزار تومان به شکل آزاد بود، از بهمن۱۴۰۲ قیمتش ۱۴۰هزار تومان شد که ۶۱هزار تومان آن به عبارتی ۴۵درصد را دولت از طریق سازمان بیمه سلامت به شکل یارانه ارزی می‌دهد و مابقی را مصرف‌کننده پرداخت می‌کند که پرداختی از جیب مصرف‌کننده افزایش پیدا نکند. به مرور ۱۶۰هزار تومان شد الان همان شیرخشک که در مرداد ۱۴۰۲ حدود ۷۹هزار تومان بود، ۱۹۲هزار تومان شده ولی پرداخت از جیب مصرف‌کننده ۱۳۱هزار تومان و پرداخت یارانه همان ۶۱هزار تومان است. احمدی تاکید کرد: با این افزایش قیمت، باید سهم یارانه ارزی افزایش می‌یافت که متاسفانه افزایش پیدا نکرده و مصرف‌کننده باید از جیب خودش پرداخت کند و مشکلی برای آنها ایجاد شده است. عضو هیات‌مدیره انجمن داروسازان ایران این موضوع را مربوط به بیمه سلامت دانست و گفت: سازمان هدفمندی یارانه‌ها باید پول را به بیمه سلامت بدهد البته مقداری تاخیر هم دارند و یک‌سری مشکلات برای داروخانه‌ها ایجاد می‌کند که امیدواریم پرداختی‌ها به‌روزتر باشد تا همکاران بتوانند شیرخشک خریداری کنند و در اختیار مردم قرار دهند. احمدی با عنوان این مطلب که سهم ارز شیرخشک تغییر نکرده اما پرداختی از جیب مصرف‌کننده زیاد شده است، افزود: در این بین مطالبات داروخانه‌ها هم با تاخیر پرداخت می‌شود که امیدواریم تا آخر سال، بودجه‌ای که به داروخانه‌ها اختصاص پیدا کرده، داده شود. وی اظهار داشت: از همان اول هم معتقد بودیم رقم تفاوت پرداختی بابت شیرخشک سهمیه‌ای را به مصرف‌کننده بدهند، نه داروخانه، چون کدملی نوزاد را دارند و می‌توانستند این کار را انجام بدهند ولی این پیشنهاد ما را قبول نکردند و متاسفانه از سرمایه داروخانه‌ها استفاده و آنها را دچار مشکل کردند چون داروخانه باید قدرت خرید داشته باشد اما قدرت نقدینگی این مراکز پایین است

«جهان‌صنعت» بلامانع شدن صدور پروانه برج‌باغ‌ها را بررسی کرد

موضوع باغات محرمانه شد!

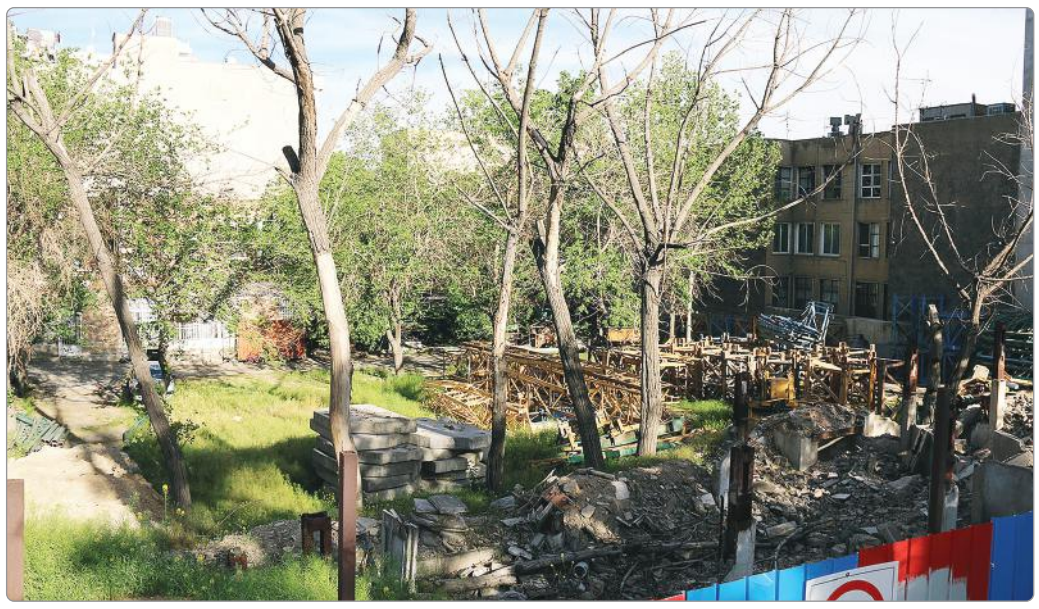

«جهان‌صنعت»– خیز دوباره شهرداری تهران برای ساخت‌وساز در باغات باقیمانده تهران خنثی نشد. در حالی که قانون و نهادهای نظارتی صدور پروانه برج‌باغ را ممنوع کرده‌اند، بخشنامه جدیدی از سوی معاونت امور مناطق شهرداری تهران صادر شده که بار دیگر این پروژه‌های مخرب را احیا می‌کند. در چنین شرایطی دیروز چمران، رییس شورای شهر تهران در پاسخ به پرسش خبرنگاران درباره اینکه چرا بخشنامه مجوز ساخت‌وساز در املاکی که بخشی از عوارض خود را در گذشته پرداخت کرده و درخواست پروانه بر اساس برج‌باغ داشتند باطل نشد و تنها متوقف شد، گفت: «مسائل داخلی خودمان است توضیح نمی‌دهم.» چنین سخنی بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها داشته چرا که مشخص نیست به چه دلیل موضوع باغات هم محرمانه شده است. این در حالی است که در اسفند۱۴۰۳ جلسه‌ای با حضور شهردار تهران، معاونان و مدیران شهری برگزار شد که در آن مصوبه‌ای مبنی بر صدور پروانه برج‌باغ برای املاکی که بخشی از عوارض خود را پرداخت کرده‌اند، ابلاغ شد. این در حالی است که در سال‌های اخیر بازرسی کل کشور، قوه قضاییه و وزارت راه‌وشهرسازی بارها مخالفت صریح خود را با این رویه اعلام کرده‌اند و حتی مصوبه شورای شهر تهران در سال۱۳۹۷ برای صدور پروانه ۶۲ باغ نیز ابطال شد. پیشتر، در سال گذشته، حمیدرضا صارمی، معاون شهرسازی بخشنامه‌ای مشابه را بر اساس تفسیری اشتباه از قوانین منسوخ صادر کرد که با واکنش جدی کارشناسان و فعالان اجتماعی روبه‌رو شد. در نهایت بازرسی کل کشور و سایر نهادهای مسوول دستور لغو این بخشنامه را صادر کردند اما اخیرا معاونت امور مناطق، اقدام به صدور دستورات جدیدی برای اجرای برج باغ کرده است. این اقدام در حالی صورت گرفته که قوانین بالادستی و نهادهای نظارتی صراحتا اجرای چنین طرح‌هایی را غیرقانونی اعلام کرده‌اند. در بخشنامه جدید که به امضای مدیرکل دفتر تدوین ضوابط، نظارت و صدور پروانه شهرسازی رسیده، آمده است: «در راستای مساعدت به درخواست‌های صدور پروانه ساختمانی در املاک دارای سابقه باغ و با توجه به مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۱ شهرداری تهران، مقرر گردید در صورت پرداخت بخشی از عوارض مربوطه، صدور پروانه ساختمانی مطابق ضوابط طرح تفصیلی بلامانع باشد.»

■ جلوی ساخت‌وساز غیرقانونی در باغات را گرفتیم!

مهدی عباسی، عضو شورای شهر نیز در این‌باره گفته بود: «با ورود رییس شورا، جلوی ساخت‌وساز غیرقانونی در باغات گرفته شد. تصمیمات در این سطح نیازمند هماهنگی با شوراست و نباید بدون نظارت انجام شود،همچنین باید مراقب سوءاستفاده‌ها و حواشی بود چرا که برخی به دنبال منافع خاص در پرونده‌های باغات هستند. نظارت شورا مانع این اقدامات خواهد شد.» حالا اما خبر از محرمانگی آن می‌آید. این بدین معنی است که زور افراد خاص بر شورای شهر تهران نیز چربیده است.

■ این‌بار ناامید شدیم!

امیرمحمود حریرچی، جامعه‌شناس شهری با اشاره به نابودی باغات تهران به «جهان‌صنعت» گفت: هنوز از اینکه رییس شورای شهر تهران درباره مصوبات باغات تهران سخنی نگفته و آن را محرمانه تلقی کرده دچار شوک هستیم. چنین سخنانی برای افکار عمومی ناامیدکننده است. مگر می‌شود موضوعی به این مهمی برای جامعه اهمیت نداشته باشد!؟ به نظرم برای اینکه سیستماتیک جلو برویم و بگوییم که چرا باغ‌های تهران ویران می‌شود و به راه‌حل برای آن برسیم، باید کمی با غرب و مدرنیته غرب آشنا شویم. وقتی کلیسا دچار انحطاط مالی شد و شروع کرد به فروش زمین‌ها، ادامه این منجر شد به سقوط اخلاقی. اگر سرمایه‌داری را پازل ۴۰قطعه بدانیم، حتما ۱۰قطعه آن از کلیسا می‌آید یعنی چطور شد سود که حرام بود، حلال شد و سرمایه‌داری از آن نشات گرفت. این پازل‌ها را که بشناسیم، سرمایه‌داری پدید می‌آید اما سرمایه‌داری چه تحولاتی داشته است؟ سرمایه‌داری تجاری، چطور سرمایه‌داری صنعتی شد؟ سرمایه‌داری صنعتی چطور سرمایه‌دار انحصاری شد؟ دولت ادغام می‌شود در اقتصاد متشکل جهانی.

وی افزود: وقتی سرمایه‌داری می‌آید، ارزش مبادله جای ارزش مصرف می‌آید و میل به انباشت شکل می‌گیرد. ما باید از این بحث‌ها تمثیل‌هایی بگیریم برای مسئله خودمان. قبل از اینها باید ویژگی‌های کشور خودمان را بشناسیم. ما در شرایط جامعه لحظه‌ای هستیم؛ یک لحظه برق می‌رود، آب نیست و تانکر می‌آید یعنی شما نمی‌توانید برنامه‌ریزی کنید. این شرایط که پیش می‌آید، مردم جدا می‌شوند و سرمایه اجتماعی به صفر می‌رسد و خبرگیری به خارج از کشور می‌رود. این بحث‌ها می‌آید و می‌گوییم ارزش مبادله آمده است، جامعه قطبی می‌شود و عده‌ای در بالا در دولت ادغام شدند درنتیجه هرکاری بخواهند می‌کنند. کجا سود می‌دهد؟ کندن درخت سود می‌دهد، کجا سود می‌دهد؟ ساختمان‌سازی سود می‌دهد.

این جامعه‌شناس بیان کرد: من نمی‌گویم در نظام اداری، آدم باتجربه نیست اتفاقا مملو از آدم باتجربه است اما کاره‌ای نیستند. در شرایط روزمره‌شدن باید تصمیمات مشارکتی گرفت که مردم پای کار بیایند. در شرایط حال‌حاضر ایران، توجهی به شرایط جامعه نمی‌شود. جامعه‌شناسان که باید دماسنج باشند، کجا هستند؟ وقتی سرمایه اجتماعی نیست و فقر به‌حدی می‌رسد که اکثریت جامعه، نزدیک به جامعه هستند، مگر می‌توانید بخشنامه دهید و مگر اصلا قانون اجرا می‌شود؟

او ادامه داد: درواقع سرمایه‌داری نادان، باغ‌ها را تخریب کرده است. البته این فقط نادانی نیست، باید نکات دیگری هم به آن اضافه شود؛ سرمایه‌داری نادان باتوجه به سودجویی لحظه‌ای، به‌اضافه ندانم‌کاری بزرگ کسانی که این کار به‌عهده آنهاست. سرمایه‌داری اصلا اینطوری که آن را می‌فهمیم نیست. اولین مشکل ما این است که سرمایه‌داری را درست نفهمیدیم. ما احساس با طبیعت را از دست داده‌ایم، ما از طبیعت جدا شده‌ایم، فرد دودوتا چهارتا می‌کند، باغ را تخریب می‌کند، ساختار را فاسد می‌کند، باید از سمت خرد بیاییم و به ساختار برسیم. این آوار فاجعه‌بار تحریم از مدرنیته سرمان آمده است. اینجاست که واژه سرمایه‌داری نادان طماع و زودبازده معنا می‌دهد. وقتی به سود می‌رسید، ۳۰۰ تا ۴۰۰سال سود می‌برید. این سرمایه‌داری قمارخانه‌ای، اروپا و آمریکا را هم نابود کرد. موضوع دیگر برای حفظ باغات از نظر من، مشارکت بیشتر زنان است. ۴۰سال است که می‌گویند رهایی و توسعه ایران دست زنان ایران است؛ زنان ایرانی نه اینکه از ما جدا هستند اما چون محدود بودند مثل ما فاجعه‌بار تخریب نکردند و نمی‌کنند بنابراین در موضوع حفظ باغات تهران هم می‌توانند تاثیر بیشتری داشته باشند.

■ اهمیت باغ‌ها در تهران

امیرلطفی حقیقت، کارشناس شهری نیز درخصوص اهمیت باغات تهران به «جهان‌صنعت» گفت: در گذشته باغ در تهران به‌معنای امروزی نبود، بخشی از زندگی ما بود. افراد زیادی بودند که شغل‌شان باغداری بود. چهار نوع باغ داریم؛ باغ‌های مثمر، باغ با درختان غیرمثمر، باغ توامان و حیاط‌های بزرگی که در آنها درخت کاشته می‌شود. موضوع ساده نیست و عوامل اقتصادی زیادی در کار است. من موردی را به‌خاطر می‌آورم؛ فردی ۴۰سال‌پیش زمینی داشت و در آن درخت کاشته بود، بعد از مدتی نمی‌توانست به باغش دست بزند و در آن ساخت‌وساز انجام دهد. درحالی‌که زمین کناری آن که متعلق به برادرش بود و زمین بایر بود، به‌راحتی ساخت‌وساز کرد. درواقع به زبان ساده باید بگوییم، باغداری به‌صرفه نیست و گاهی زیان دارد. برای نگهداری باغات، چند موضوع اساسی وجود دارد؛ مثل مشکل تامین آب، وراثت و تعیین شغل. به این معنا که وقتی به کسی می‌گوییم باغ را حفظ کن به این معناست که باید شغلت را هم به باغداری تغییر دهی.

وی افزود: درحالی‌که براساس اصل ۴۴ قانون اساسی، تعیین‌شغل برخلاف قانون است. درواقع باغداران دچار بی‌عدالتی بزرگی هستند. تاکنون راه‌حل‌های مختلفی برای حفظ باغ‌ها صورت گرفته که یکی از راه‌حل‌ها حفاظت خشک بود. به‌این‌معنا که هیچ تغییری در اراضی صورت نمی‌دادیم و می‌گفتیم که باغ باید در هرحالتی حفظ شود. با این نگاه اولین طرح جامع اراک هم نوشته شد. در آن زمان اراک ۳هزار باغ داشت و برای دومین‌بار وقتی به آن رجوع کردیم و خواستار اصلاح آن شدیم، متوجه شدیم که تنها ۳۰۰باغ از آن تعداد باقی مانده است چون افراد خودشان روی باغ‌ها آهک می‌ریختند. راه‌حل بعدی، ۳۰–۷۰ بود. به‌این‌معنا که ۳۰درصد از فضا به باغدار داده می‌شد تا در آن متناسب با زمین ساخت‌وساز کند و ۷۰درصد باقیمانده به شهرداری واگذار می‌شد به این امید که باغ نگهداری و حفظ شود اما این راه‌حل هم جواب نداد چون با مشارکت در بخش باقیمانده ساخت‌وساز صورت می‌گرفت.

این کارشناس شهری در ادامه بیان کرد: در طرح مکان‌یابی به ساختمان‌های بلند تهران فکر کردیم تا بتوانیم راه برد– برد پیدا کنیم. به این معنا که باغداران در ۱۵درصد زمین که درختی وجود ندارد در ارتفاعی که به عمق زمین مربوط است، ساخت‌وساز انجام دهند و ۸۵درصد زمین باغ باقی بماند. من تصور می‌کردم این‌طرح، طرح خوب و جامعی باشد اما برای همین ۱۵درصد هم مشخص نیست که ۱۰۰درصد جواب داده باشد؛ نه حفاظت خشک، نه معامله‌کردن. به‌نظرمن فقط یک راه‌حل وجود دارد که منفعت عمومی را هم در نظر بگیرد و آن هم این است که شهرداری و وزارت کشور ازطریق اعطای زمین معوض، باغ را حفظ و نگهداری کند.

زاویه

مصائب بیماران سرطانی از عدم دسترسی به دارو تا ماه‌ها انتظار برای پرتودرمانی

ایلنا– اگرچه در این سال‌های اخیر تامین داروهای بیماران خاص ازجمله بیماران سرطانی با چالش‌هایی مواجه بوده است اما به تازگی عوامل متعددی از جمله تغییر نرخ ارز، افزایش قیمت داروها و بدهی سازمان‌های بیمه‌گر به داروخانه‌ها و مراکز درمانی موجب شده که روند درمان بیماران مبتلا به سرطان را بیش از پیش دچار چالش کند. این در حالی است که نهادهای مربوطه ازجمله سازمان غذا و دارو وعده رسیدگی و پایش مستمر در جهت تامین داروی بیماران خاص می‌دهند اما گویی سرعت رنجی که متوجه بیمار می‌شود از سرعت رسیدگی نهادهای مربوطه بیشتر است.

■ بیمار مبتلا به سرطان کبد: درآمدم ۲۰میلیون است اما درمانم در ماه ۳۰میلیون هزینه می‌برد

یک مرد ۵۰ساله مبتلا به سرطان کبد گفت: قیمت داروهایش در این مدت افزایش داشته است و داروهایی که استفاده می‌کند تحت پوشش تامین اجتماعی نیست. او در ماه حدود ۳۰میلیون تومان برای درمان سرطان خود هزینه می‌کند، در حالی که درآمد او در ماه حدود ۲۰میلیون تومان است و دیگر قادر به پرداخت این هزینه‌ها نیست.

■ بیمار دارای توده بدخیم سارکوم: در دو ماه اخیر تقریبا هیچ‌کدام از داروهایم یافت نمی‌شود

یک مرد مبتلا به توده سارکوم لگنی درباره وضعیت دسترسی به داروهای خود گفت: سرم مترونیدازول که جزو معمولی‌ترین داروهای درمان اوست، یافت نمی‌شود و با مافیابازی شاید بتوان آن را پیدا کرد. این سرم که قیمت هر عدد از آن ۱۸ تا ۲۳هزار تومان بود، در حال حاضر آن را از طریق واسطه هر عدد حدود ۱۰۰هزار تومان خریداری می‌کند. او می‌گوید که در دو ماه اخیر تقریبا هیچ‌کدام از داروهای او یافت نمی‌شود. این در حالی است که او تحت پوشش بیمه است اما هنگام مراجعه به داروخانه می‌گویند دارویی ندارند که بیمه بخواهد آن را پوشش دهد یا ندهد.

■ از آذر ماه برای پرتودرمانی درخواست داده‌ام اما نوبتم در سال آینده است

یک خانم ۴۰ساله که به سرطان پستان مبتلا است، درباره‌ی هزینه‌های ماهانه درمان خود گفت: با وجود اینکه از بیمه تامین اجتماعی استفاده می‌کنم اما در ماه حدود ۱۰ تا ۱۵میلیون تومان بابت درمان خود پرداخت می‌کنم.

وی با گلایه از صف انتظار طولانی پرتودرمانی افزود: از آذر سال جاری برای درمان پرتودرمانی درخواست داده‌ام اما به من اعلام کرده‌اند که تا سال جدید باید در انتظار بمانم، در واقع مدت زمانی بیش از سه ماه.

■ عوارض داروی ایرانی قرص تاموکسیفن از حالت تهوع تا گرگرفتگی

به گفته این بیمار سرطانی قرص تاموکسیفن که پزشک به او توصیه کرده است و تا چند سال باید استفاده کند، نوع ایرانی آن عوارض زیادی از جمله حالت تهوع، کم کردن اشتها، گرگرفتگی و تعریق‌های شبانه برای او به همراه داشته است.

■ قیمت آمپول ساندوستاتین لار از ۲۸۰ هزار تومان به ۱۳ میلیون تومان رسید

یک مرد ۵۰ساله که مبتلا به سرطان منژیوم مغزی است، درباره افزایش قیمت داروهایش گفت: تا اسفندماه ۱۴۰۱ آمپول ساندوستاتین لار ایتالیایی را به مبلغ ۲۸۰هزار تومان تهیه می‌کردم، در حالی که یک ماه بعد در فروردین۱۴۰۲ قیمت آن به ۱۳میلیون تومان رسید.

او تاکید می‌کند که از آن زمان تا الان از نسخه ایرانی این دارو استفاده می‌کند چراکه توانایی پرداخت هزینه نمونه خارجی آن را ندارد. به گفته این بیمار هنگام تزریق نسخه ایتالیایی این دارو اصلا دردی احساس نمی‌کرد ولی الان که از مدل ایرانی آن استفاده می‌کند، درد و دیگر عوارض برای او به دنبال دارد.

از زمان روی کار آمدن دولت جدید، وضعیت دسترسی به دارو نه‌تنها بهتر نشده که بدتر هم شده است. این بیمار معتقد است که از زمان روی کار آمدن دولت جدید، وضعیت آنها در زمینه دسترسی به دارو و درمان نه‌تنها بهتر نشده، بلکه بدتر نیز شده است.

■ پزشکان بیشتر تمایل دارند بیماران سرطانی با داروهای خارجی درمان شوند

همایون سامه‌یح نجف‌آبادی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس درباره مشکلات بیماران سرطانی گفت: بعضی پزشکان بیشتر تمایل دارند که بیماران سرطانی‌شان با داروهای خارجی درمان شوند که به هر حال قیمت آن با داروی ساخت داخل اختلاف دارد. این اختلاف قیمت را داروهای دیگر هم دارند و در مبالغ بالاتر شامل داروهای سرطان نیز می‌شود.

وی بیان کرد: داروخانه‌ای در منطقه‌ای تقریبا فقیرنشین در پایین شهر دارم. گاه در مواردی می‌بینم فرد نیاز به دارویی عادی دارد، مثلا گلوی فرزندش عفونت کرده است. وقتی مبلغ دارو را اعلام می‌کنیم با وجود اینکه تحت پوشش بیمه قرار دارد از خرید دارو منصرف می‌شود و شروع به سانسور کردن دارو می‌کند، یعنی می‌گوید این دارو را ندهید یا مقدار کمتری از آن بدهید. هر چقدر هم توضیح می‌دهیم که پزشک حداقل میزان داروی لازم را برای تکمیل دوره درمان فرزندت نوشته است و تمام اقلام موجود در نسخه ضروری هستند، پاسخ می‌دهد چه کار کنم؟ طبیعتا این مساله برای بیماران سرطانی هم هست. در بعضی موارد اثرات کوتاه‌مدت بوده، یعنی مصرف نکردن دارو در بیماران سرطانی ممکن است فوت خیلی سریع بیمار را به همراه داشته باشد. در بعضی موارد نیز عوارضی که می‌بینیم بلندمدت هستند، مثلا اگر کودک یک گلودرد چرکی ساده داشته باشد، در صورت دریافت نکردن آنتی‌بیوتیک در طولانی‌مدت دچار روماتیسم مفصلی، روماتیسم قلبی و بسیاری عوارض دیگر خواهد شد. وقتی پزشک دارویی را تجویز می‌کند یعنی بیمار به آن نیاز مبرم دارد و باید در هر صورتی این دارو به بیمار برسد. این یکی از حداقل‌های حقوق مردم است که دارو و امکانات درمانی به‌طور کامل به آنها برسد. امیدوارم دولت تمهیداتی بیندیشد که شاهد چنین مسائلی نباشیم.

او تعریف کرد: چند روز پیش کسی داروی بروموکریپتین می‌خواست، برای او قیمت گرفتیم و دیدیم قیمت آن در بازار آزاد ده‌ها برابر است و یک بسته قرص بروموکریپتین– که بسیار هم مصرف کمی دارد– به بیش از ۲میلیون تومان فروخته می‌شود. متاسفانه این چیزها هست.

نماینده کلیمیان در مجلس اظهار داشت: باید دولت را مجاب کنیم تا در دسترس بودن دارو را تسهیل کند زیرا از این لحاظ دچار مشکل هستیم اما اینکه بخواهیم دولت را مجاب به پرداخت هزینه کلیه داروها، چه داخلی و چه خارجی بکنیم شدنی نیست. در حال حاضر بیمه‌ها برای پرداخت هزینه همان داروهای داخلی هم به شدت دچار مشکل هستند. البته بیمه سلامت تقریبا در حال به‌روز کردن پرداخت‌های خود است اما متاسفانه در نهایت مشکلات خیلی زیادی برای پرداخت بیمه‌ها وجود دارد.

وی در پاسخ به این سوال که آیا این اظهارات یعنی هیچ راه‌حلی وجود ندارد؟ گفت: راه‌حل وجود دارد، باید در هر صورتی مشکلات اقتصادی کشور را از بین ببریم و تحریم‌ها را برداریم. این فشارها روزبه‌روز بیشتر می‌شود و دیگر باعث ایجاد صدمه شده است.

سامه‌یح درباره ایجاد عوارضی مانند تهوع در اثر مصرف داروی ایرانی بعضی از داروهای سرطان و اصرار معاونت درمان وزارت بهداشت به یکسان بودن تاثیر داروهای ایرانی و خارجی بیان کرد: این را نمی‌توان به تمام داروها تعمیم داد اما در کل نمی‌توان گفت که اثر داروهای ایرانی با داروهای خارجی دقیقا یکسان است. اثربخشی بعضی داروها یا اقلام خارجی نسبت به ایرانی بهتر است و این هم بالاخره دلایل خاص خود را دارد.

وی افزود: گفتن این حرف دشوار است اما– تاکید می‌کنم– با شرایط فعلی ما، اگر داروی ایرانی اثربخش است و باعث بهبود بیمار می‌شود و عوارض آن کوتاه و گذراست و برای سلامتی بیمار مشکل‌زا نیست، بهتر است عوارض دارو را تحمل کنند. واقعیت این است که نمی‌توانیم از بیمار بخواهیم ده‌ها تا صدها برابر قیمت داروی ایرانی هزینه کند و داروی خارجی بخرد که گاه موجود هم نیست و ممکن است مصرف نکردن دارو برای او مشکل‌ساز شود. بسیاری از بیماران می‌گویند که پزشک به آنها گفته نوع خارجی این دارو پیدا نمی‌شود. من به آنها می‌گویم دارو را قطع نکنید، تا زمانی که داروی خارجی را بیابید از داروی ایرانی استفاده کنید. این را به مسائل دیگر نیز می‌توان تعمیم داد.

فرم اشتراک روزنامه

جهان صنعت

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را براساس مبلغ مندرج در جدول ذیل:
به شماره شبا IR۳۴۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۱۶۷۹۸۶۶۴۸ بانک رفاه به‌نام محمدرضا سعدی (مدیر مسئول)
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه «جهان‌صنعت» یا
به شماره ۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴ (تلگرام، واتس‌آپ، ایتا) و یا به آدرس ایمیل jahan1383@yahoo.com ارسال نمائید.
آدرس: خیابان شیخ‌بهایی جنوبی، روبروی مسجد بقیه‌الله اعظم، کوچه سامان، پلاک۴
تلفن: ۸۸۰۵۰۸۹۳–۸۸۰۶۰۳۱۷ نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یکساله
هزینه اشتراک (ریال)	۱۵/۰۰۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۰/۰۰۰

شرایط اشتراک:
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد.
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید.
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز اعلام فرمائید.

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
ایمیل : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ☐ یک ساله ☐
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

«جهان‌صنعت» از ظرفیت‌ها و فرصت‌های سواحل کشور گزارش می‌دهد

مسیریابی توسعه توریسم دریایی

نادر نینوایی– گردشگری دریایی یکی از حوزه‌های بسیار مهم صنعت توریسم در دنیاست و کشوری مثل یونان به مدد توسعه همین نوع از گردشگری و راه‌اندازی خطوط کشتی‌های کروز، توانسته اقتصاد ورشکسته خود را احیا کند. ایران هم به سبب وجود خلیج‌فارس و دریای عمان در جنوب و دریای مازندران در شمال کشور، فرصت‌های زیادی در این بخش دارد که البته تاکنون مغفول مانده است.

به تازگی سیدرضا صالحی‌امیری، وزیر میراث فرهنگی و گردشگری در گردهمایی معاونان ستاد و فرماندهان مناطق و پایگاه‌های نداجا، به اهمیت اقتصاد دریامحور و فرصت‌های فراوانی برای توسعه گردشگری در سواحل شمال و جنوب کشور اشاره داشت، تا مشخص شود که وزیر گردشگری هم به اهمیت این حوزه به خوبی واقف است و به آن توجه دارد.

با این همه اما در دهه‌های گذشته در عمل اقدام موثری برای توسعه توریسم دریایی به انجام نرسیده است و نه‌تنها خبری از حضور کشتی‌های کروز در سواحل ایران نیست بلکه فعالیت کشتی‌هایی نظیر میرزاکوچک‌خان برای سال‌های متمادی با وقفه مواجه بوده است.

نتیجه این وضعیت جولان قایق‌های موتوری غیراستاندارد و کم‌کیفیت در سواحل کشور و محروم ماندن اقتصاد کشور از عواید گردشگری دریایی بوده است. قایق‌های موتوری در سایه بی‌برنامگی‌ها در زمینه توسعه گردشگری دریامحور با دریافت هزینه‌های گزاف برای مدت چند دقیقه‌ای اقدام به چرخاندن مردم در حواشی سواحل و تالاب‌های کشور می‌کنند و گردشگران ایرانی از لذت گردشگری دریایی و اقتصاد ایران از درآمدزایی موثر بازمانده است.

■ ظرفیت‌های گردشگری دریایی کشور

میلاد نائینیان، فعال حوزه گردشگری در خصوص ظرفیت‌ها برای توسعه گردشگری دریایی کشور به «جهان‌صنعت» گفت: استفاده از ظرفیت‌های گردشگری دریایی در اطراف دریای مازندران می‌تواند برای کشور بسیار مطلوب باشد. در منطقه شرق دریای مازندران و در حد فاصل بندر ترکمن و بهشهر می‌توان اتوبوس‌های دریایی برای جابه‌جایی مسافر در نظر گرفت، همچنین می‌توان مسیر سفر دریایی از بندر ترکمن به بندر انزلی تعریف کرد.

با این روش می‌توان سفر دریایی یک تا دو روزه برای گردشگران در نظر گرفت. وی افزود: باتوجه به اینکه گردشگری دریایی در کشور ما فاقد پیشینه است به نظرم در صورت در نظر گرفتن زیرساخت‌های لازم، مردم به شدت از خدمات مرتبط با گردشگری دریایی استقبال خواهند کرد. افزون بر این از آنجا که در صورت ارائه گردشگری دریایی در ایران بحث تبادل ارز هم مطرح نیست و صفر تا صد کار توسط خود ایرانی‌ها انجام می‌شود هزینه‌ها نسبت به سفرهای دریایی خارجی برای هموطنان‌مان بسیار ارزان‌تر تمام می‌شود. راه‌اندازی خط گردشگری دریایی در ایران همچنین می‌تواند موجب شود خیلی از ایرانی‌هایی که به قصد تجربه سفر دریایی به آنتالیا می‌روند در ایران این خدمت را دریافت کنند.

نائینیان در پاسخ به این پرسش که به نظر وی چرا تاکنون اقدامی برای استفاده از ظرفیت‌های گردشگری به انجام نرسیده است، گفت: به نظرم علت این بوده که علاقه‌ای وجود نداشته که در این حوزه کار کنند. با این همه بخش‌خصوصی سال‌هاست که رغبت نشان داده در حوزه گردشگری دریایی فعالیت کند اما با این وجود زمینه لازم فراهم نشده است.

وی در پاسخ به این پرسش که فعالیت‌های جسته‌گریخته بخش‌خصوصی برای توسعه گردشگری دریایی را برای توسعه گردشگری دریایی چگونه می‌بینند، گفت: بخش‌خصوصی به صورت محدود گردشگری دریایی را در برخی سواحل راه انداخته است اما هنوز خیلی جای کار وجود دارد. به نظرم یک ظرفیتی که در زمینه گردشگری دریایی در ایران وجود دارد این است که امکان استفاده از ظرفیت‌های آن در تمام سال وجود دارد. یعنی در شش ماهه نخست سال می‌توان در شمال کشور در این حوزه جذب گردشگر داشت و در شش ماهه دوم سال در سواحل جنوبی گردشگری دریایی داشته و از این طریق گردشگر جذب کنیم.

نائینیان ضمن اشاره به ظرفیت‌های پنهان گردشگری دریایی در ایران ابراز داشت: حتی می‌توان در زمینه گردشگری دریایی سفرهای اقیانوسی هم ترتیب داد و از طریق سواحل مکران سفرهای تفریحی به آن سوی اقیانوس هند در نظر گرفت.

■ فراهم نبودن زیرساخت‌های گردشگری دریایی

کاپیتان امیرحسین مزینی‌فر، مشاور ارشد و مباشر سرمایه‌گذاری صنعت دریایی در خصوص فراهم نبودن زیرساخت‌ها برای توسعه گردشگری دریایی در کشور به «جهان‌صنعت» گفت: امروز اگر یک کشتی کروز وارد بنادر ما شود برای تامین اقامتگاه و خدمات موردنیاز گردشگران ورودی با مشکل مواجه خواهیم بود.

وی تاکید کرد: کشورهای همسایه ایران همچون قطر و امارات‌متحده عربی در زمینه توسعه گردشگری دریایی با سرعت بالایی در حال پیشروی هستند. در شمال هم ترکمنستان در حال عبور از ایران در حوزه گردشگری دریایی است.

این فعال گردشگری دریایی خاطرنشان ساخت: اقتصاد دریا و ساحل تفاوت‌هایی دارند. همین امروز اگر در ساحل ۱۰۰میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شود عدد درشتی به حساب می‌آید اما در دریا این رقم بسیار ناچیز است.

به همین نسبت آورده و سودی که در دریا حاصل می‌شود بسیار بالاتر است و نقطه سر به سر و بازگشت سرمایه نهایتا ۱۸ماه برآورد می‌شود یعنی سرمایه‌گذار بعد از ۱۸ماه می‌تواند وارد سوددهی شود. به بیان دیگر اگرچه سرمایه‌گذاری در حوزه گردشگری دریایی ریسک بالایی دارد اما در عمل سرعت و میزان سوددهی آن نیز بسیار بالاست.

مزینی‌فر در پاسخ به این پرسش که ایجاد زیرساخت و احصای امکانات لازم برای تحقق گردشگری دریایی تا چه اندازه می‌تواند اقتصاد کشور را متاثر کند، گفت: تا سال۲۰۱۲ تیتر یک اخبار جهان ورشکستگی اقتصادی یونان بود الان حدود ۱۰سال می‌گذرد و آنها توانسته‌اند با احیای استراتژی استفاده از کشتی‌های کروز مشکل خود را حل کنند. امروز در یونان درب متروها و ایستگاه‌های اتوبوس به کشتی‌های کروز ختم می‌شود، یعنی مسافر از مترو پیاده شده و وارد کروز می‌شود. خیابان‌ها و همه چیز آتن برمبنای کروز شکل گرفته و در یک کلام اقتصاد یونان را صنعت کشتی‌های کروز نجات داده است. جابه‌جایی سالانه ۲۵ تا ۳۰میلیون مسافر با کشتی‌های کروز شوخی نیست.

وی افزود: استفاده درست از دریا در امارات‌متحده عربی هم بسیاری را به سوی دوبی کشانده است. به‌نظرم اگر بخواهیم اقتصادمان مقاومتی باشد و برون‌رفت از مشکلات اقتصادی را داشته باشیم، صرفا یک راه داریم و آن توسعه اقتصاد دریاست

■ نگاه مثبت صالحی‌امیری به توسعه گردشگری دریایی

اخیرا سیدرضا صالحی‌امیری، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در گردهمایی معاونان ستاد و فرماندهان مناطق و پایگاه‌های نداجا، تاکید ویژه‌ای بر گردشگری دریایی داشته است. وی در این گردهمایی به اهمیت توسعه گردشگری دریایی اشاره کرد و اظهار داشت: کشورهای حاشیه خزر مانند تاجیکستان، آذربایجان و گرجستان سرمایه‌گذاری‌های قابل‌توجهی در این حوزه انجام داده‌اند در حالی که ایران هنوز به‌طور کامل از این ظرفیت بهره نبرده است.

وزیر میراث فرهنگی همچنین بیان کرد: فرصت‌های فراوانی برای توسعه گردشگری در سواحل شمال و جنوب کشور وجود دارد و طرح‌هایی برای سرمایه‌گذاری در این مناطق در حال بررسی است.

وی همچنین به همکاری نیروهای مسلح در آزادسازی بخشی از سواحل برای فعالیت‌های گردشگری اشاره کرد و آن را گامی مهم در این زمینه دانست. صالحی‌امیری با اشاره به سیاست‌های ابلاغی رهبری در حوزه گردشگری گفت: این سیاست‌ها بر سه محور اصلی شامل جذابیت، امنیت و زیرساخت‌ها تاکید دارند.

وی افزود: با توجه به سرمایه‌های فرهنگی و طبیعی کشور، صنعت گردشگری می‌تواند به‌عنوان موتور محرک اقتصاد ایران عمل کند.

وزیر میراث فرهنگی و گردشگری همچنین بر اهمیت همکاری‌های بین‌المللی در حوزه گردشگری تاکید و خاطرنشان کرد: کریدورهای شمال–جنوب و مسیرهای ارتباطی با آسیای میانه و قفقاز می‌توانند به توسعه این صنعت کمک کنند. وی در پایان بر استفاده از ظرفیت‌های دیپلماسی برای گسترش مسیرهای ارتباطی و جذب سرمایه‌های خارجی تاکید کرد باتوجه به برخورداری کشور از نوار ساحلی طولانی و بنادر متعدد و نیز با نظر به میل وافر گردشگران داخلی به تجربه گردشگری دریایی، به نظر می‌رسد در صورت برنامه‌ریزی صحیح و همکاری نهادهای مرتبط با وزارت گردشگری و سایر ذی‌نفعان می‌توان توسعه گردشگری دریایی در ایران را رقم زد. نباید از نظر دور داشت که توسعه گردشگری دریایی در ایران در صورت ورود کشتی‌های کروز و سرمایه‌گذاری موثر، حتی می‌تواند زمینه‌ساز جذب گردشگران بین‌المللی به کشور و باز شدن مسیری برای ارزآوری موثر از محل صنعت توریسم شود و اقتصاد کشور را از تلاطم‌های موجود در زمینه نرخ ارز برهاند. با این همه طبیعی است که تحقق این اهداف نیازمند توجه جدی و درک اهمیت توسعه گردشگری دریایی به کشور و انجام اقدامات عملی است.

گزارش ۲

محدودیت شدید عربستانی‌ها برای زائران ایرانی

شورای برنامه‌ریزی و هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری با اعلام اینکه شش هفته تا آغاز حج تمتع باقی مانده است، از کاروان‌ها خواست انجام معاینه‌های پزشکی را سرعت بدهند، همچنین اعلام شد تدابیر لازم برای حل مشکل انتقال آب زمزم به ایران که در حج سال گذشته پیش آمده بود، انجام شده است

به گزارش ایسنا، اکبر رضایی، معاون امور حج و عمره سازمان حج و زیارت در نشست شورای برنامه‌ریزی و هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت با اشاره به اینکه شش هفته تا آغاز اعزام کاروان‌های حج تمتع (۱۵ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴) باقی مانده است، از همه معاونان واحدهای بعثه و سازمان حج و رییس مرکز پزشکی حج و زیارت درخواست کرد با توجه به فرصت باقی‌مانده و تعطیلات پیش‌رو برنامه‌های خود را برای اعزام کارگزاران اجرایی و فرهنگی اعلام کرده و سرعت بخشند و سریع‌تر نتایج معاینات پزشکی زائران و ارسال دارو به کشور عربستان را برای حج مشخص کنند.

او همچنین با اشاره به دغدغه زائران در حج گذشته درباره انتقال آب زمزم گفت: تدابیر لازم در این‌باره اندیشیده شده تا انتقال آب زمرم به کشور صورت گرفته و در میان حجاج سال آینده توزیع شود. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعبدالفتاح نواب، نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت در این شورا با تاکید بر اینکه برای نکات مهم حج پیش‌رو تدبیر و برنامه‌ریزی ضروری است، بر لزوم توجه به موضوع انتقال ارز برای عملیات حج و عمره آینده با توجه به مصوبات صورت گرفته در جلسه شورای‌عالی حج تاکید کرد. علیرضا بیات، رییس سازمان حج و زیارت هم با بیان اینکه تعامل خوبی میان ستاد عملیات عمره و سازمان حج و زیارت وجود دارد، تاکید کرد: تنوع بسته‌ها برای عمره آینده به‌ویژه برای ماه شوال که مصادف با عید نوروز خواهد بود و همچنین ماه مبارک رمضان آینده مورد توجه قرار گیرد.

رییس سازمان حج و زیارت گفت: همه واحدها تلاش خواهند کرد که اعزام عمره‌گزاران با حداکثر ظرفیت در عمره پیش‌رو که با پایان حج آغاز خواهد شد، صورت گیرد.

بیات همچنین به تاخیرهای هواپیمایی اشاره کرد و گفت: سازمان حج نباید ملاحظه هزینه و بار مالی را کند و حق زائر است که تاخیرها جبران شود.

در این شورا همچنین اعلام شد که در عمره ۱۴۰۳ حدود ۱۷۴هزار عمره‌گزار به عربستان اعزام شده و ۱۵۵هزار نفر پس از انجام اعمال به کشور بازگشتند.

نماینده ولی‌فقیه در سازمان حج و زیارت از محدودیت جدید عربستانی‌ها برای زائران خبر داد و گفت: یکی از محدودیت‌هایی که عربستان اعمال کرده، این است که گاهی اوقات از طریق هوش‌مصنوعی به پیام‌رسان‌ها و صفحه‌های شخصی زائران در فضای مجازی وارد می‌شوند و اگر کسی دل‌نوشته‌ای یا نکته‌ای داشته باشد که عربستانی‌ها برنتابند آن زائر را دیپورت (اخراج) می‌کنند.

او ادامه داد: اینکه فضای مجازی زائران ما رصد شود اتفاق خوبی نیست. به هرحال برای کشورهایی که با هم دوست و برادر هستند و مثل ایران و عربستان دارای ارتباطات معنوی هستند، مناسب نیست چنین محدودیت‌های اعمال کنند و خوب است عربستان تجدیدنظر کند.

نواب گفت: فرض کنید یک زائر سال‌ها انتظار کشیده است تا به خانه خدا مشرف شود، حالا این زائر در فضای مجازی؛ اینستاگرام یا واتساپ خود، یک مطلب یا محتوایی دارد که ممکن است عربستانی‌ها برنتابند، این سزای آن زائر نیست که او را برگردانند یا اجازه ندهند برای زیارت به مکه برود؟

نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت افزود: محدودیت‌های جدید برداشته شود یا حداقل در حد تذکر و تعهد از زائر به پایان برسد اما اینکه زائر اخراج شود اصلا خوب نیست، نه برای ما و نه برای عربستان که به زائران خدمات می‌دهد. اگر یک زائری اخراج شود آن‌وقت چهره این کشور در نظر آن زائر و خانواده‌اش و همچنین اطرافیانش سیاه می‌شود.

خبر

تلاش برای ثبت جهانی روستای برغان

«**جهان‌صنعت**»– سرپرست اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان البرز از تلاش این اداره برای ثبت جهانی روستای برغان به‌عنوان یکی از مقاصد مهم گردشگری کشور خبر داد و این کار را گامی بزرگ برای تبدیل البرز به مقصد گردشگری بین‌المللی عنوان کرد. نادر زینالی با تاکید بر جایگاه ویژه روستای برغان در توسعه گردشگری استان البرز اظهار کرد: برغان یکی از شناخته‌شده‌ترین روستاهای کشور است که با توجه به ظرفیت‌های فرهنگی، تاریخی و محصولات باغی و محلی مانند آلوی برغان و بستنی سنتی گله، پتانسیل بالایی برای ثبت در فهرست جهانی دارد

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان البرز افزود: هدف ما این است که با اجرای برنامه‌های منسجم و همکاری با نهادهای مرتبط، این روستا را از یک مسیر گردشگری به یک مقصد گردشگری بین‌المللی تبدیل کنیم

زینالی خاطرنشان کرد: تمامی دستورالعمل‌های ابلاغی در این زمینه به‌دقت در حال اجراست و امیدواریم با همراهی مسوولان و همکاری رسانه‌ها، روستای برغان به‌عنوان یکی از گزینه‌های اصلی ثبت جهانی معرفی شود. این اقدام نه‌تنها جایگاه استان البرز را در حوزه گردشگری تقویت خواهد کرد بلکه نقش مهمی در رونق اقتصادی و توزیع متوازن گردشگری در کشور خواهد داشت.

مدیرکل میراث فرهنگی مازندران:

۸۲هزار گردشگر خارجی وارد مازندران شدند

ایرنا– مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی مازندران گفت: ۸۲هزار گردشگر خارجی از ابتدای فروردین تا پایان بهمن ماه امسال باهدف بهره‌مندی از ظرفیت‌های طبیعی و تاریخی شمال کشور به استان مازندران سفر کردند.

حسین ایزدی در نشست خدمات سفر مازندران در ساری افزود: بیش از ۸۲هزار گردشگر خارجی با میانگین سه شب اقامت در زمان یادشده در مازندران اقامت کردند

مدیرکل میراث فرهنگی مازندران به اقامت بیش از ۷۴میلیون نفر شب گردشگر داخلی با میانگین چهار شب حضور در استان اشاره کرد و گفت: از مجموع این تعداد اقامت بیش از ۱۲میلیون نفر شب در اقامتگاه‌های رسمی استان به ثبت رسیده است

او ادامه داد: با صدور ۶۰ پروانه جدید تاسیسات گردشگری در سال جاری در مازندران یک‌هزار و ۳۲۱فرصت شغلی در منطقه ایجاد شد.

ایزدی به صدور پنج پروانه محیط گردشگری روستایی اشاره کرد و ادامه داد: در سال‌جاری ۱۲۲ دوره آموزشی برای بیش از ۲هزار و ۴۱۱ فعال گردشگری در سطوح مختلف شغلی در زمینه گردشگری برگزار شد.

این مقام مسوول تصریح کرد: بیشترین گردشگران از کشورهای عراق، عمان، امارات‌متحده عربی، بحرین، روسیه، آلمان، فرانسه و هلند بودند که عموما در غرب مازندران به ویژه در شهرستان‌های چالوس، کلاردشت، نوشهر، بابلسر و رامسر اقامت داشتند.

ایزدی با اشاره به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های گردشگری استان مازندران گفت: تلاش داریم تا بتوانیم باوجود تحریم‌ها، صنعت گردشگری و ورود گردشگران خارجی به استان را بیش از پیش رونق دهیم.

مدیرکل میراث فرهنگی فارس:

اکثر اماکن تاریخی آسیب‌دیده از بارش‌ها در شیراز به بخش‌خصوصی واگذار شده است

ایسنا– مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری فارس با اشاره به آسیب دیدن برخی منازل تاریخی شیراز در بارندگی‌های اخیر اظهار کرد: اکثر این اماکن به بخش‌خصوصی واگذار شده است و باید مالک آنها پاسخگوی این قضیه باشد.

محمد ثابت اقلیدی اظهار کرد: بعضا بر اثر بارندگی شاهد هستیم که برخی اماکن تاریخی آسیب می‌بیند بنابراین ما به عنوان متولی میراث فرهنگی دو رویه در اینگونه مواقع داریم؛ نخست اینکه در نخستین فرصت تمهیدات لازم را برای مرمت‌های اضطراری انجام می‌دهیم ولی این مساله نافی آن نیست که مالک خصوصی یا نهادی که خانه تاریخی به آن واگذار شده است، تعهدات خود را در قبال جایی که عهده‌دار است، انجام ندهد. وی تصریح کرد: اگر متوجه شویم که بخش‌خصوصی کار خود را در حفاظت و صیانت از خانه تاریخی انجام نداده است، از طریق مراجع قانونی نظیر دستگاه قضایی کار خود را برای انجام اقدامات قانونی دنبال می‌کنیم

جدول ۲۹۷۹

افقی:
۱– مجموعه تلویزیونی به کارگردانی کمال تبریزی همراه با بازی شهاب حسینی و حسین محجوب – پوشش سخت دندان
۲– رفتاری که موجب سربلندی و نیکنامی شود – بهره‌ای از زندگی نگرفته
۳– نسیم خنک شب – نغمه و صوت – اداره‌ای در دستگاه قوه قضاییه
۴– حاصل سوخت ناقص – یک نوع رنگ – بیم و ترس – تکان و جنبش حشرات
۵– دست سودن – خونبها – بدون اسم و شهرت – کالای دست نخورده درون کارتن
۶– ورزش مفرح آبی – قضاوت ناعادلانه
۷– پاسخ آن (هوی) است – از هنرهای نمایشی – پاکی از تهمت
۸– ساده‌لوح – رنج و اندوه – واحدی در وزن – هم‌اکنون
۹– کمد کشودار – حاضر و آماده‌شده – زرد انگلیسی
۱۰– شهری در غرب استان قزوین – نوع کلاغ کوچک
۱۱– نیزه کوتاه – هر وسیله خبری – پارچه دور کمر و گردن – افزودن انگلیسی
۱۲– دوست و همراه – فوری و بی‌درنگ – پرتابه کمان – ناحیه‌ای نزدیک مکه
۱۳– دوران تحول و شکوفایی ادبیات و هنر در قرن ۱۵ تا ۱۷ قاره اروپا – گردش دسته‌جمعی – از پارچه‌های لباسی
۱۴– رقص آیین‌های برزیلی‌ها – چرم و پوست دباغی شده
۱۵– علت و برهان – شاعر طنزپرداز ایرانی و صاحب اثر اخلاق‌الاشراف

عمودی:
۱– ضرب‌المثلی با این مضمون: کوه به کوه نمی‌رسد .....
۲– ناامید و بی‌آینده – باران‌زا – شبکه تلویزیونی
۳– پسوندی برای بعضی روستاها – تاسیسات مربوط به ماهیگیری – از انواع تخم‌مرغ
۴– همنشین ترس – نشانه مصدر در فارسی – فریاد تظلم و دادخواهی – شتر در سرزمین‌های عربی
۵– ضمیر از نوع داخلی – نام آهنگ‌هایی از موسیقی ایرانی – دختر مقتول کوروش هخامنشی
۶– شعری که شاعر بی‌اندیشه قبلی بسراید – دلیر و پهلوان – زمان نمایش فیلم در سالن سینما
۷– از دیگران نقل قول می‌کند – آنچه شایسته بازگویی نباشد – دشنام دادن
۸– چین و چروک روی پوست – پول کشور تایلند – بعضی‌ها از چاه تشخیص ندهند – از قوم‌های زرد پوست قاره آسیا
۹– زندگی کن – علاج ندارد – در زندگی آدمی فقط یک بار رخ می‌دهد
۱۰– می‌داند و می‌پرسد – پاسخ منفی و مخالفت‌آمیز – مرکز حکومت کریم‌خان زند
۱۱– ضربه‌ای در رینگ بوکس – آرامگاه – ضمیر احترام‌آمیز
۱۲– قوم و سلسله تاریخی ایران – از اجزای صبحانه – دودمان – کم‌وزن
۱۳– جهت معین – حکم و فرمان ایلخان مغول – سرپناه و مسکن
۱۴– غیرشایسته و پسندیده نیست – موی گردن شیر و اسب – دانشجوی رشته پزشکی
۱۵– از القاب کشور نپال

سودوکو ساده ۱۵۶۴

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:
۱– در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲– در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود

۵		۹	۳				۱	
	۳		۲					
			۶		۵		۷	
		۴		۸	۶	۷		
۲		۱	۷			۸		۴
				۲				
۳						۶	۴	۵
۴	۷							
			۵			۹		

سودوکو سخت ۱۵۶۵

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

		۴	۹			۶		
		۳				۹		۸
۷			۳	۴				
		۲					۷	
	۸			۱	۷		۲	۶
	۷				۸		۱	
۴		۱		۳				
۶	۵							
				۲				۱

سودوکو

سودوکو(Sudoku)یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو ساده

۵	۳	۸	۹	۶	۷	۴	۲	۱
۶	۹	۱	۴	۲	۵	۷	۳	۸
۲	۷	۴	۳	۸	۱	۹	۶	۵
۱	۵	۷	۶	۳	۸	۲	۴	۹
۴	۶	۳	۱	۹	۲	۵	۸	۷
۹	۸	۲	۵	۷	۴	۳	۱	۶
۳	۱	۶	۲	۵	۹	۸	۷	۴
۸	۴	۹	۷	۱	۳	۶	۵	۲
۷	۲	۵	۸	۴	۶	۱	۹	۳

حل سودوکو سخت

۳	۷	۲	۱	۶	۹	۵	۴	۸
۱	۴	۶	۸	۲	۵	۹	۳	۷
۵	۹	۸	۷	۴	۳	۲	۱	۶
۸	۱	۴	۲	۷	۶	۳	۹	۵
۲	۳	۵	۹	۸	۴	۷	۶	۱
۷	۶	۹	۵	۳	۱	۸	۲	۴
۹	۸	۷	۴	۱	۲	۶	۵	۳
۶	۵	۱	۳	۹	۸	۴	۷	۲
۴	۲	۳	۶	۵	۷	۱	۸	۹

جواب جدول شماره ۲۹۷۸

طراح: محمود کیمیایی

جهان صنعت

۲۲اسفند۱۴۰۳ ۱۱ رمضان ۱۴۴۶ ۱۲ مارس ۲۰۲۵

چهارشنبه

شماره ۵۷۶۳ - سال بیست و یکم

عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات

پایان نامه

این نامه اخلاق حرفه‌ای:

http://www.jahanesanat.ir

- صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
- تلفن تحریریه: ۸۸۰۴۲۳۵۸- ۸۸۰۵۰۸۹۳- ۸۸۰۶۰۳۱۷
- نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳
- تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۰۵۰۲۸۶-۸۸۰۵۰۶۸۴
- نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
- روابط عمومی: ۸۸۰۳۹۸۹۴
- لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir jahan1383@yahoo.com

سینما

تهیه‌کننده برنده اسکار «کرامر علیه کرامر» درگذشت

«**جهان‌صنعت**»- «استنلی آر. جف»، تهیه‌کننده برنده اسکار فیلم «کرامر علیه کرامر»، در ۸۴ سالگی درگذشت. او، پسر «لئو جف»، مدیر اجرایی کلمبیا پیکچرز، در طول دوران حرفه‌ای خود تهیه‌کننده فیلم‌های مهمی همچون «جذابیت مرگبار»، «متهم»، «خداحافظ کلمبوس» و «خرس‌های بدخبر» بود. از دیگر آثار شاخص او می‌توان به فیلم‌های مطرح دهه ۱۹۸۰ مانند «شیپور خاموشی»، «مسابقه با ماه» و «باران سیاه» اشاره کرد. او در همکاری با شری لنسینگ در کمپانی جف- لنسینگ، برای فیلم «جذابیت مرگبار» در سال ۱۹۸۷ نامزد دریافت جایزه اسکار شد. جف که در نیویورک متولد شده بود، فعالیت خود را در صنعت سینما با شرکت «Seven Arts Associates» آغاز کرد و سپس به سی‌بی‌اس پیوست. او در سال ۱۹۶۹ فیلم جسورانه «خداحافظ کلمبوس» را براساس رمان فیلیپ راث برای پارامونت تهیه کرد و سپس به‌عنوان معاون اجرایی و مدیر عملیات به این استودیو پیوست. او به‌سرعت به ریاست پارامونت منصوب شد اما تنها یک‌سال در این سمت باقی ماند و پس از آن به‌عنوان تهیه‌کننده مستقل فعالیت خود را ادامه داد. شرکت او با عنوان «جف‌فیلمز» فیلم‌هایی مانند «خرس‌های بدخبر» و «شرکت بد» را تولید کرد. سپس او به کلمبیا پیکچرز بازگشت و به عنوان معاون اجرایی تولیدات جهانی مشغول به کار شد. اما دوباره به تهیه‌کنندگی مستقل روی آورد و با بردن جایزه اسکار برای فیلم «کرامر علیه کرامر» که در مجموع پنج اسکار دریافت کرد، به موفقیت بزرگی دست یافت.

سروش صحت فیلم جدید می‌سازد

«**جهان‌صنعت**»- شورای پروانه فیلمسازی در جلسه اخیر با ساخت هشت فیلمنامه موافقت کرد. شورای پروانه فیلمسازی با فیلمنامه‌های «موی گرگ» به تهیه‌کنندگی امیرحسین علم الهدی، کارگردانی و نویسندگی فریدون نجفی حاجیور، «آتشبان» به تهیه‌کنندگی، کارگردانی و نویسندگی علی قوی‌تن درجزی، «استخر» به تهیه‌کنندگی محمدحسین شایسته، کارگردانی سروش صحت و نویسندگی امیرحسین صفایی قمی، «کتاب‌های پرنده» به تهیه‌کنندگی علی‌اصغر صدیقی، کارگردانی و نویسندگی علی‌اکبر منصور فلاح، «خون سهراب» به تهیه‌کنندگی محمدرضا تخت کشیان، کارگردانی محمدحسین مهدویان دیوکلائی و نویسندگی مهدی یزدانی‌خرم، پروانه ساخت دریافت کردند. همچنین فیلمنامه‌های «موصل دشت گریان» به تهیه‌کنندگی محسن یزدی قلعه، کارگردانی و نویسندگی مهدی شاه‌محمدی، «ستاره دنباله‌دار سیاه» به تهیه‌کنندگی، کارگردانی و نویسندگی علی ژکان و انیمیشن «داستان یویو» به تهیه‌کنندگی سید امیرمحمد فضلی، کارگردانی سیدسعید سیدصالحی و نویسندگی سید امیرمحمد فضلی و سیدسعید سیدصالحی موافقت شورای پروانه فیلمسازی سینمایی را اخذ کردند.

تئاتر

سیروس همتی:

تئاتر به حاشیه رانده شده است

مهر- سیروس همتی، بازیگر و کارگردان تئاتر، از بحران اقتصادی و بی‌توجهی به هنرهای نمایشی گفت و راه‌حل‌هایی برای بهبود وضعیت تئاتر ارائه کرد. او که خود سال‌ها در این عرصه فعالیت کرده، به‌وضوح این شرایط را لمس کرده و نگران آینده هنر تئاتر در ایران است. او با توجه به وضعیت کنونی تئاتر کشور گفت: واقعیت امر این است که این بی‌توجهی به هنر، تنها محدود به تئاتر نیست.

سینما، موسیقی و سایر عرصه‌های هنری نیز با همین مشکلات روبه‌رو هستند. از نظر من، دلیل اصلی این وضعیت، مشکلات اقتصادی است که گریبانگیر همه اقشار جامعه شده است؛ نه‌تنها هنرمندان، بلکه صنعتگران، بازنشستگان و عموم مردم نیز از این بحران‌ها آسیب می‌بینند. در واقع، آنچه امروز شاهد آن هستیم، تنها مختص هنرمندان تئاتر نیست بلکه تمام جامعه را تحت‌تاثیر قرار داده است. او ادامه داد: اثر این بی‌توجهی‌ها بسیار عمیق است. در حقیقت، بسیاری از هنرمندان به‌دلیل مشکلات اقتصادی و نبود حمایت‌های کافی از سوی مسوولان، ناچار به تغییر حرفه شده‌اند. این موضوع باعث شده تا حتی جوانان مستعد شهرستانی که علاقه‌مند به تئاتر بودند، به شغل‌های دیگری روی آورند. متاسفانه ما هنوز در انتظار تغییرات اساسی هستیم اما آنچه بیشتر از هر چیزی ما را نگران می‌کند، فقدان سیستم حمایتی برای تئاتر و هنرمندان است. تا زمانی که بودجه‌ها به‌درستی تخصیص نیابد، این وضعیت ادامه خواهد داشت. او افزود: قطعا یکی از آسیب‌های بزرگ تئاتر، مخصوصا در شهرستان‌ها، عدم توجه کافی به استعدادهای هنری این مناطق است. در شهرستان‌ها، به‌ویژه در استان‌هایی مثل اصفهان، می‌توان شاهد پتانسیل‌های بسیاری بود که به‌دلیل کمبود امکانات و حمایت‌ها به فراموشی سپرده می‌شوند. من معتقدم که یکی از راه‌حل‌های اصلی، ایجاد فضاهایی برای نمایش آثار و همچنین تخصیص بودجه‌های لازم برای تولیدات تئاتری در شهرستان‌هاست. این اقدامات می‌تواند باعث جذب هنرمندان جوان و همچنین حفظ استعدادهای موجود در این مناطق شود. او در پایان گفت: پیام من به مسوولان این است که هنر تئاتر نه‌تنها یک وسیله تفریحی بلکه یک ابزار فرهنگی و تربیتی است که می‌تواند در سازندگی جامعه تاثیرات عمیقی داشته باشد. بی‌توجهی به این حوزه، در واقع بی‌توجهی به فرهنگ و هویت یک ملت است. ما به‌عنوان هنرمند، فقط به‌دنبال تولید آثار نیستیم بلکه به‌دنبال انتقال پیام‌هایی از دل جامعه به جامعه‌ای دیگر هستیم. امیدوارم مسوولان متوجه این حساسیت‌ها شوند و بودجه‌های لازم را به‌طور عادلانه و هدفمند به این بخش اختصاص دهند.

تشکر از دکه‌های روزنامه فروشی

بی‌شک تلاش‌های ارزنده متولیان توزیع روزنامه نقش مهمی در موفقیت این رسانه ایفا می‌کند. روزنامه «جهان‌صنعت» از عملکرد قابل تقدیر و ارزشمند کیوسک‌های روزنامه‌فروشی ذیل تشکر و قدردانی می‌نماید. تداوم حضور و تاثیر آن بزرگواران را مسئلت می‌نماییم.

۱- خیابان سمیه بعد از خیابان بهار روبه‌روی لیتوگرافی پیمان آقایان محمد، مهدی و ماهان عزیززاده

۲- خیابان ایرانشهر نبش خیابان سمندریان آقایان غلام، اکبر، مبین و امیرعلی حسنی

۳- خیابان مطهری نبش خیابان سنایی آقایان موسی، امیرحسین و کیوان بشیری

دوربین

عکس: Rafal Ziejewski

دختری جوان از قبیله داسینیک (اتیوپی)

نقش سانسور در خلاقیت فیلمسازان ایرانی بررسی شد

زیبایی در قید و بند

گروه فرهنگ و هنر- سینمای ایران همواره به‌عنوان یکی از شاخص‌ترین و تحسین‌شده‌ترین سینماهای جهان شناخته شده است؛ سینمایی که با وجود تمامی موانع، به‌ویژه سانسور، توانسته راه خود را پیدا کند و در عرصه‌های بین‌المللی بدرخشد. اما آنچه این سینما را متمایز می‌کند، تنها زیبایی‌شناسی بصری یا روایت‌های انسانی‌اش نیست بلکه خلاقیت فیلمسازان در عبور از خطوط قرمز و بازتعریف زبان سینمایی زیر سایه محدودیت‌هاست. پس از انقلاب ۱۳۵۷، سینمای ایران تحت قوانین و ضوابطی خاص قرار گرفت که چارچوب‌های محتوایی و تصویری مشخصی را به سینماگران تحمیل کرد. این ضوابط شامل موضوعاتی مانند حجاب زنان، روابط میان‌فردی، نمایش خشونت و حتی مضامین اجتماعی بود. چنین شرایطی، در نگاه اول، محدودکننده و مانع رشد به نظر می‌رسید اما دقیقا همین محدودیت‌ها بستری برای تولد سینمای هنری و استعاری ایران فراهم کرد. سینماگران ایرانی، به‌جای حذف کامل موضوعات حساس، از زبان نمادین، استعاره و ایجاز بهره گرفتند تا مضامین اجتماعی و انسانی را منتقل کنند. این شیوه نه‌تنها خلاقیت آنها را به چالش کشید بلکه باعث شد سبکی منحصربه‌فرد در سینمای ایران شکل بگیرد که در آن، هر سکوت و هر تصویر، حامل پیامی عمیق باشد.

■ نمادگرایی؛ زبانی برای عبور از مرزها

یکی از مهم‌ترین ابزارهای فیلمسازان ایرانی برای دور زدن سانسور، نمادگرایی است. عباس کیارستمی، یکی از پیشگامان این رویکرد، با استفاده از عناصر طبیعت، سکوت و روایت‌های مینیمالیستی، دغدغه‌های اجتماعی و فلسفی را به تصویر می‌کشید. او به‌جای طرح مستقیم مشکلات، آنها را در لفافه‌ای از استعاره و نشانه‌شناسی ارائه می‌داد. به عنوان مثال، در فیلم «خانه دوست کجاست؟»، سفری ساده و کودکانه برای یافتن خانه یک دوست، به سفری استعاری برای جست‌وجوی عدالت و انسانیت بدل می‌شود. سانسور باعث شد کیارستمی به‌جای نشان دادن فقر یا مشکلات اجتماعی به‌طور عریان، این مضامین را در قالب مفاهیمی چون دوستی، مسوولیت‌پذیری و وجدان اجتماعی پنهان کند.

■ سینمای شاعرانه؛ انعکاس سانسور در فرم هنری

سینمای شاعرانه ایران که به‌واسطه سانسور رشد کرد، بر پایه ایجاز و ابهام شکل گرفت. فیلمسازانی چون مجید مجیدی، جعفر پناهی و محسن مخملباف، هریک به شیوه خود، مرزهای بین واقعیت و خیال را کمرنگ کردند. جعفر پناهی در فیلم «دایره» (۲۰۰۰)، با روایت غیرخطی و استفاده از نمادهایی چون درهای بسته و خیابان‌های بی‌انتها، به محدودیت‌های اجتماعی زنان اشاره می‌کند. پناهی، بدون نمایش صریح خشونت یا تضادها، فضایی می‌سازد که مخاطب را وادار می‌کند تا معنای نهفته در پشت تصاویر را کشف کند. محسن مخملباف نیز در «سلام سینما»، مرز بین واقعیت و بازنمایی را مخدوش می‌کند. او در این فیلم، سانسور را نه به‌عنوان مانعی صرف، بلکه به‌عنوان ابزاری برای بازتعریف فرم سینمایی به کار می‌گیرد.

■ خلاقیت در فیلمنامه؛ روایتی از درون محدودیت‌ها

سانسور در ایران، تنها به تصاویر محدود نمی‌شود، بلکه بر فیلمنامه‌ها و دیالوگ‌ها نیز سایه انداخته است. با این حال، بسیاری از نویسندگان و کارگردانان ایرانی توانسته‌اند این محدودیت‌ها را به سکوی پرشی برای خلق روایت‌های پیچیده‌تر تبدیل کنند. اصغر فرهادی، یکی از برجسته‌ترین نمونه‌ها، در آثار خود مانند «جدایی نادر از سیمین» و «فروشنده»، با استفاده از دیالوگ‌های غیرمستقیم و موقعیت‌های چندوجهی، از موضوعات ممنوعه پرده برمی‌دارد. او به‌جای نمایش آشکار تضادهای طبقاتی یا مشکلات اجتماعی، شرایطی ایجاد می‌کند که در آن، مخاطب به عمق فجایع پی ببرد، بدون آنکه هیچ تصویر ممنوعه‌ای بر پرده ظاهر شود. شاید یکی از شگفتی‌های سینمای ایران این باشد که همین سانسور، عاملی برای تمایز و شهرت جهانی آن شده است. زبان استعاری و نمادین، به مخاطبان جهانی اجازه می‌دهد تا لایه‌های پنهان در دل این آثار را کشف کنند. جشنواره‌های بین‌المللی، همواره مجذوب این پیچیدگی‌ها شده‌اند زیرا سینمای ایران فراتر از مرزهای جغرافیایی و سیاسی، روایت‌هایی جهانی از رنج، امید و آزادی را ارائه می‌دهد.

■ سانسور؛ آزمونی برای سینمای هنری ایران

در نهایت سانسور در سینمای ایران را نمی‌توان تنها به‌عنوان مانعی سرکوبگر یا محدودکننده تحلیل کرد بلکه این پدیده، به‌واسطه پیچیدگی‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، به عنصری شکل‌دهنده در مسیر خلاقیت فیلمسازان ایرانی بدل شده است. بررسی تاریخ سینمای هنری ایران نشان می‌دهد که محدودیت‌ها، نه‌تنها فضای تولید آثار را دچار چالش کرده‌اند بلکه باعث شکل‌گیری زبانی منحصربه‌فرد و نمادین شده‌اند که به یکی از شناسه‌های اصلی این سینما تبدیل شده است.

آنچه سینمای ایران را از بسیاری دیگر از جریان‌های سینمایی جهان متمایز می‌کند، توانایی فیلمسازان در تطبیق خود با چارچوب‌های موجود، بدون قربانی کردن مفاهیم و پیام‌های عمیق اجتماعی است.

این تطبیق، نه به معنای سازش با سانسور بلکه به معنای یافتن راه‌های جدید برای بیان همان مفاهیمی است که سانسور قصد پنهان کردن آنها را دارد. فیلمسازان ایرانی، به‌ویژه در حوزه سینمای هنری، با به‌کارگیری استعاره‌ها، سکوت‌های معنادار و روایت‌های چندلایه، به مخاطب اجازه می‌دهند به تفسیر شخصی و عمیق از آثار بپردازد.

این وضعیت، معادله‌ای دوگانه ایجاد کرده است: از یک‌سو، سانسور، دست فیلمساز را در پرداخت مستقیم به موضوعات اجتماعی و سیاسی می‌بندد؛ از سوی دیگر، همین محدودیت، آنها را وادار می‌کند تا به‌دنبال راه‌های خلاقانه‌تر برای بیان پیام‌های خود باشند. در نتیجه، سینمای ایران به‌جای اینکه قربانی سکوت شود، آموخته است که چطور با زبان سکوت سخن بگوید.

اما آیا می‌توان این خلاقیت اجباری را یک «موهبت پنهان» تلقی کرد؟ پاسخ به این سوال، چندان ساده نیست. هرچند که این شرایط، بستر خلق آثار منحصربه‌فردی را فراهم کرده است اما نباید فراموش کرد که بسیاری از ایده‌ها، داستان‌ها و صداها، به‌دلیل همین محدودیت‌ها هرگز به پرده نرسیده‌اند. سانسور، اگرچه خلاقیت را برانگیخته است اما در عین حال، مرزهای خیال و بیان را کوچک و بسیاری از استعدادها را از مسیر اصلی خود دور کرده است. با این وجود، یکی از درس‌های مهمی که می‌توان از سینمای ایران گرفت، این است که خلاقیت واقعی، در برابر موانع و محدودیت‌ها شکل می‌گیرد. فیلمسازان ایرانی نشان داده‌اند که هنر، حتی زمانی که در قفس قرار می‌گیرد، می‌تواند راهی برای پرواز بیابد. این پایداری و جسارت، نه‌تنها جایگاه سینمای ایران را در عرصه جهانی مستحکم کرده، بلکه آن را به صدایی تاثیرگذار و متمایز در میان جریان‌های هنری معاصر بدل ساخته است. بنابراین سانسور را می‌توان آزمونی برای سینمای ایران دانست؛ آزمونی که برخی را خاموش کرده اما برخی دیگر را به مرزهای تازه‌ای از خلاقیت و نوآوری رسانده است. نتیجه این آزمون، سینمایی است که همواره در مرز میان سکوت و فریاد حرکت می‌کند؛ سینمایی که هرچند زیر سایه محدودیت‌ها رشد کرده اما روح آن، فراتر از تمام مرزها و دیوارها، در دل مخاطبان جهانی طنین‌انداز شده است.

برنده شدن نخل طلا برای عباس کیارستمی، خرس طلایی برای جعفر پناهی و اسکار برای اصغر فرهادی، همگی گواهی بر این حقیقتند که سانسور، اگرچه مانعی بر سر راه بیان آزادانه بوده اما در عین حال، زمینه‌ای برای بروز خلاقیت‌های کم‌نظیر در فرم و محتوا ایجاد کرده است.

دعای روز یازدهم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم

اللّهُمَّ حَبِّبْ إلی فیْهِ الاحسان، وَکَرِّهْ إلی فیْهِ الفُسُوقَ وَالعصْیان، وَحَرِّمْ علَیَّ فیْهِ السَّخَطَ وَالنّیرانَ، بِعَوْنِک یا غِیاثَ المُسْتَغیثینَ.

خدایا دوست گردان به من در این روز نیکی را و ناپسند بدار در این روز فسق و نافرمانی را و حرام کن بر من در آن خشم و سوزندگی را، به یاریت، ای دادرس دادخواهان.

خبر

سال به پایان رسید و قصه تئاتر شهر به سرانجام نرسید

ایسنا- هرچند در آخرین روزهای سال ۱۴۰۳ به سر می‌بریم اما ساخت‌وساز حریم تئاتر شهر به‌عنوان اصلی‌ترین مجموعه تئاتر کشور و نماد تئاتر ایران همچنان بلاتکلیف است. محوطه پیرامونی مجموعه تئاتر شهر که در یکی از پرتپش‌ترین نقاط شهر تهران قرار گرفته، همواره نه‌تنها برای خانواده تئاتر بلکه برای هر شهروندی که به اماکن فرهنگی، هنری شهر علاقه دارد، دغدغه‌ای جدی بوده است. در سال‌های گذشته فضای نامطلوب اطراف این مجموعه که بیشتر به بازار مکاره شباهت داشت، مورد نقد بود اما امسال اصلی‌ترین مساله، حریم نصفه و نیمه‌ای است که پیرامون اصلی‌ترین بنای تئاتری کشور ایجاد شده و بدتر از آن هیچ مشخص نیست که تکلیف این حریم چه خواهد شد. این حریم در دولت پیشین و در دوره مدیریت سید جواد طاهری بر مجموعه تئاتر شهر ایجاد شد. آن زمان عنوان شد که قرار است حریمی در اطراف تئاترشهر ایجاد شود که هم مجموعه را حفاظت کند و در عین حال آن را منزوی هم نکند و اینچنین بود که مدتی بعد دیواره‌های فلزی در اطراف این مجموعه نصب شد و نه‌تنها تئاتر شهر را از چشم‌ها پنهان کرد بلکه به دلیل وجود تنها یک در ورود و خروج، دسترسی به مجموعه را بسیار دشوار کرد که این می‌تواند در موارد خطرساز مانند احتمال آتش‌سوزی که قبلا در تئاترشهر سابقه داشته، خطرات جدی و حتی جبران‌ناپذیر ایجاد کند. مدیران وقت فرهنگی هرچند خود به همه این مشکلات معترف بودند، عنوان می‌کردند که به دلیل فضای کارگاهی در حیاط مجموعه و وجود چاله‌هایی که می‌تواند برای رهگذران محدوده، خطرآفرین باشد، به ناچار این دیوارهای فلزی کشیده شده است. با استقرار دولت چهاردهم و حضور مدیران جدید فرهنگی، حریم تئاترشهر به یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌ها تبدیل شد اما مساله از آنچه آنان پیش‌بینی کرده بودند، بغرنج‌تر بود. پروژه ایجاد حریم به مدت شش‌ماه متوقف شده بود و راه‌اندازی دوباره آن نیازمند تخصیص اعتبار بود. با این حال، پاییز امسال و همزمان با برگزاری نوزدهمین جشنواره نمایش عروسکی تهران مبارک، هم نادره رضایی، معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و هم اتابک نادری، سرپرست اداره کل هنرهای نمایشی عنوان کردند که همه تلاش خود را به کار می‌گیرند تا بخشی از این حریم همزمان با برگزاری چهل‌وسومین جشنواره تئاتر فجر به سرانجام برسد تا همزمان با این اتفاق هم امکانی برای ارزیابی کلی حریم وجود داشته باشد و هم آمد و رفت به مجموعه تئاتر شهر آسان‌تر شود. با این حال از آنجا که ضمانتی برای تامین اعتبار وجود ندارد و از سوی دیگر وضعیت فعلی تئاتر شهر که نه‌تنها برازنده این مجموعه نیست بلکه از نظر ایمنی هم شرایط نامطلوبی ایجاد کرده، جامعه تئاتری سال جاری را با یک نگرانی جدی از بابت این مجموعه به پایان می‌برند و پرونده تئاتر شهر همچنان برای سال آینده باز خواهد بود.

تلویزیون

بوی رمضان از سریال‌ها به مشام نمی‌رسد

تسنیم- این روزها، سه سریال «ذهن زیبا»، «مرهم» و «بدل» به‌عنوان سریال‌های ویژه ایام ماه رمضان در تلویزیون در حال پخش هستند، کنار این سه، شبکه آی‌فیلم نیز سریال نوستالژیک «با عرض معذرت» را برای این ایام تدارک دیده است، در حالی که شبکه نسیم نیز به پخش این مجموعه پرداخته است. با این حال، هیچ‌کدام از این سریال‌ها نتوانسته‌اند توجه بینندگان را مانند برنامه‌های رمضانی سال‌های گذشته جلب کنند. در زمان حاضر، برنامه‌های پربیننده این ایام، همچنان به «محفل» و «زندگی پس از زندگی» اختصاص دارند و این دو بیشتر از سایر برنامه‌های سحری و افطاری سیما بینندگان زیادی جذب کرده‌اند. این امر، به‌ویژه زمانی جلب‌توجه می‌کند که تلویزیون تصمیم گرفته است، برای اولین‌بار، یک سریال را جایگزین برنامه افطار کند، در این راستا، سریال تاریخی «امام علی(ع)» با کیفیت ۴K به‌عنوان برنامه افطار شبکه یک سیما پخش می‌شود، این اتفاق در نوع خود، نوآورانه است و ممکن است حتی بیشتر از برنامه «هلال» که این روزها با اجرای شهرام شکیبا و همسرش ستاره‌سادات قطبی پخش می‌شود، مورد استقبال قرار گیرد. همزمانی پخش سریال «امام علی(ع)» با سریال «معاویه» که توسط شبکه MBC عربستان سعودی برای ایام رمضان انتخاب شده، نکته‌ای جالب است. سریال «امام علی(ع)» که شخصیت معاویه را با بازی بهزاد فراهانی به‌طور مستند و با دقت به‌تصویر کشیده است، در مقایسه با سریال «معاویه» که روایت تاریخی‌اش به‌نظر غیرمنطقی و عجیب می‌آید، برای مخاطبان داخلی جذابیت بیشتری دارد. در واقع، این روزها بیشتر شاهد این عبارت هستیم که بینندگان منتظر پخش «پایتخت» و ماجراهای نقی معمولی هستند. هرچند سیمافیلم با سریال «ذهن زیبا» سعی کرده است داستان زندگی یکی از مفاخر زنده کشور را به تصویر بکشد و سنت‌شکنی کند اما هنوز برای قضاوت قطعی درباره موفقیت این سریال، زود است. باید توجه داشت که سریال‌های کنونی شاید همه‌چیز داشته باشند، یکی بیوگرافی، یکی موضوع مذهبی و دیگری طنز اما از آن فضای خاص رمضانی که سریال‌های گذشته داشتند، بی‌بهره‌اند، این ویژگی خاص است که باید به آن توجه بیشتری شود